

...για ένα κόσμο
χωρίς βία...

ΕΤΗΣΙΑ ΠΕΡΙΟΔΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ 2013

Κέντρο πληροφόρησης και στήριξης γυναικών

ΑΠΑΝΕΜΙ

Απανέμι, Κέντρο Πληροφόρησης και Στήριξης Γυναικών

Ταχ. Θυρίδα 27452, 1645 Λευκωσία Κύπρος

apanemicentre@hotmail.com

Σε συνεργασία με την Sapienta Economics Ltd

Friedrich Ebert Stiftung (Foundation)

Email: fescyprus@cytanet.com.cy

The views expressed in this publication are not necessarily those of the Friedrich-Ebert-Stiftung or of the Sapienta Economics Ltd or of the organizations for which the authors work. Commercial use of all media published by the Friedrich-Ebert-Stiftung (FES) is not permitted without the written consent of the FES.

Οι απόψεις στην παρούσα έκθεση δεν είναι απαραίτητα οι απόψεις του Ιδρύματος Friedrich-Ebert-Stiftung, ή της Sapienta Economics Ltd ή των οργανισμών και ιδρυμάτων των συγγραφέων.

© Friedrich Ebert Stiftung, 2013

Με την επιφύλαξη παντός δικαιώματος. Κανένα τμήμα της παρούσας έκδοσης δεν δύναται να αναπαραχθεί, να αποθηκευτεί σε σύστημα ανάκτησης ή να χρησιμοποιηθεί σε οποιαδήποτε μορφή ή με οποιοδήποτε μέσο, ηλεκτρονικό, μηχανικό, φωτοτυπικό, εγγραφής ή άλλο, χωρίς την εκ των προτέρων γραπτή άδεια του/ων κατόχου/ων των πνευματικών δικαιωμάτων.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΜΕΡΟΣ ΠΡΩΤΟ

- Χαιρετισμός ΔΣ
- Ιστορικό – από τα πρώτα χρόνια μέχρι σήμερα
 - ο Εισαγωγικό σημείωμα
 - ο Παρουσίαση με χρονολογική σειρά (2002 – 2013)
 - ο Καταληκτικό σχόλιο
- Πίνακας συγκεντρωτικών στατιστικών
- Συλλογική αποτίμηση των κενών στο τομέα της πρόληψης και αντιμετώπισης της βίας κατά γυναικών στην Κύπρο
- Η δια-προσωπική βία βλάπτει σοβαρά την υγεία και τη ζωή ...
- Περιπτωσιολογική μελέτη: ανακοινώσεις τύπου δυο οργανισμών, 2006
 - ο Συμφιλίωση
 - ο Απανέμι
- Περιπτωσιολογική μελέτη: Ένα υπόμνημα προς την Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών
 - ο Η συνωμοσία της σιωπής
- *Δοκίμιο, «Η ευκολία της κακοποίησης ως κοινωνικό φαινόμενο», του Κρήσμα.*
- Πολιτική εμπιστευτικότητας ΑΠΑΝΕΜΙ
- Εκδόσεις και δημοσιεύσεις

ΜΕΡΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟ

“Η Κιράνα και η Χώρα του Αλλού”, παραμύθι, για μικρούς και μεγάλους, του Κρήσμα.

Χαιρετισμός

Η παρούσα έκδοση έρχεται να σηματοδοτήσει την λήξη της ενεργούς δράσης του Κέντρου Πληροφόρησης και Στήριξης Γυναικών «Απανέμι». Εννιά χρόνια μετά, το κενό στο τομέα των υποστηρικτικών δομών αποκατάστασης θυμάτων βίας και κοινωνικού αποκλεισμού παραμένει καθώς επίσης και η παντελής συμπερίληψη της φωνής τους στα κέντρα λήψης αποφάσεων.

Ίσως το πιο χρήσιμο συμπέρασμα, της εμπειρίας των 9 χρόνων από την εξυπηρέτηση και συνοδοιπορία με περίπου 6000 άτομα, είναι το καθήκον όλων μας να αποτυπώσουμε με σαφήνεια όσα γνωρίζουμε για κάθε οργανισμό, ομάδα ή άτομο με σκοπό να δημιουργούνται πραγματικοί χώροι που μπορούν να βοηθήσουν, όποιον θέλει να ξεκινήσει ένα παρόμοιο ταξίδι, να βρίσκει την ουσιαστική γνώση του περιβάλλοντος εντός του οποίου θα δράσει στην πορεία του ταξιδιού του. Η δική μας γνώση πρέπει να γίνεται προπομπός της γνώσης του άλλου, που ακολουθεί και αυτή η αρχή είναι το ελάχιστο στάδιο μιας κοινωνικής προσφοράς που λέγεται εξέλιξη...

Παραθέτουμε τα ποσοτικά αλλά και ποιοτικά χαρακτηριστικά της υφιστάμενης κατάστασης η οποία αν και χαρτογραφημένη από το 2007 επιβεβαιώνεται διαρκώς μέσα από μεταγενέστερες και ανεξάρτητες επιμέρους έρευνες (π.χ. έρευνα του Μεσογειακού Ινστιτούτου Μελετών Κοινωνικού Φύλου, του 2009, κατέδειξε μέσα από ένα δείγμα 1000 παιδιών 12-18 χρόνων παγκύπρια, ότι 20% έτυχαν σωματικής κακοποίησης από γονείς και 9,9% κακοποιήθηκαν σεξουαλικά):

- το 50% των παιδιών υφίσταται σωματική και ψυχολογική βία,
- το 10% των παιδιών κακοποιείται σεξουαλικά,
- 80.000 Ελληνοκύπριες γυναίκες στις περιοχές που ελέγχει η Κυπριακή Δημοκρατία είναι άμεσες αποδέκτριες ενδοοικογενειακής βίας,
- 30.000 γυναίκες μετανάστριες, «καλλιτέχνιδες», μόνιμοι κάτοικοι Κύπρου στις περιοχές που ελέγχει η Κυπριακή Δημοκρατία είναι άμεσα επηρεαζόμενες από την βία εναντίον γυναικών.
- 4.000 μέλη μειονοτήτων είναι άμεσα ή έμμεσα επηρεαζόμενα από την ενδοοικογενειακή βία.
- 75.000 παιδιά μέχρι την ηλικία των 14 χρόνων στις περιοχές που ελέγχει η Κυπριακή Δημοκρατία είναι άμεσα επηρεαζόμενα από την ενδοοικογενειακή βία.

Το Κέντρο Πληροφόρησης και Στήριξης Γυναικών ΑΠΑΝΕΜΙ εκφράζει τις θερμές του ευχαριστίες στο Ινστιτούτο Friedrich Ebert (FES) στην Κύπρο και την Sapienta Economics Ltd που με τη συνδρομή τους έκαναν δυνατή την έκδοση και τη διάχυση της πληροφόρησης. Ίσως είναι μια από τις πιο ουσιαστικές παρεμβάσεις υπέρ της κοινωνίας των πολιτών στην Κύπρο.

Θα θέλαμε να ευχαριστήσουμε τον συγγραφέα Κρήσμα για την ευγενική παραχώρηση και συμπερίληψη του παραμυθιού «KIPANA» στη παρούσα έκδοση, η οποία συμβολικά θέλει να νοημοδοτήσει με τους σπόρους της αλλαγής και της προοπτικής, δοσμένους απευθείας στην επόμενη γενιά και κάθε επόμενη γενιά, η οποία δεν μπορεί να ετεροκαθορίζεται από τις προσδοκίες, ελλείψεις και προβολές των προγενέστερων ή/και γεννητόρων της.

Ευχαριστούμε θερμά όλα τα μέλη και φίλους για την ουσιαστική και θερμή τους στήριξη και τη συντονίστρια και συνιδρύτρια του Οργανισμού ΑΠΑΝΕΜΙ, κ. Τζούλιας Καλημέρη για τη συγγραφή και επιμέλεια της παρούσας έκδοσης.

Το Διοικητικό Συμβούλιο

9 χρόνια του Κέντρου Στήριξης Γυναικών ΑΠΑΝΕΜΙ

της Τζούλιας Καλημέρη, γεν. συντονίστριας

Εισαγωγικό σημείωμα

Λένε ότι, στα δικαστήρια δεν έχεις δεδομένη την απόδοση δικαιοσύνης. Απλά, έχεις μια ευκαιρία για απόδοση δικαιοσύνης. Κατά τη ρήση του Μαρτίνου Λούθηρου, η δικαιοσύνη είναι προσωρινή και για το λόγο αυτό έχει ένα τέλος. Μετά από αυτό, η συνείδηση γίνεται αιώνια. Και σίγουρα, κάθε κακοποίηση δεν μπορεί να βρει την αποκατάστασή της σε κανένα δικαστήριο και κάθε κακοποιημένη ψυχή δεν μπορεί να βρει την γαλήνη της σε καμία δικαστική απόφαση. Ιδιαίτερα όταν η βλάβη είναι αδύνατον να υπολογιστεί και η αποκατάστασή της σχεδόν αδύνατο να προσφερθεί. Ο ψυχισμός κακοποιείται περισσότερο από το σώμα. Το σώμα, απλά, δείχνει το βαθμό κακοποίησης με διαφορετικούς τρόπους.

Η κακοποίηση σαν φαινόμενο είναι δεδομένη. Εκείνο, όμως, το οποίο έχει περισσότερη σημασία δεν είναι μόνο το φαινόμενο “κακοποίηση”. Μεγάλη σημασία έχει και η κατανόηση του βαθμού κακοποίησης. Και σαν βαθμός κακοποίησης δεν λογίζεται μόνο η ένταση του φαινομένου αλλά και η ευρύτητα του φαινομένου. Ακόμα πιο βαθιά, εκεί που λέγεται ότι το «προσωπικό είναι πολιτικό» και στην κοινωνική του διάσταση, το φαινόμενο κακοποίηση δείχνει το πραγματικό του πρόσωπο όταν πέσουν οι μάσκες και καταδειχθεί ο πυρήνας του. Πως κάθε πολιτεία και κάθε κοινωνία αντιμετωπίζει την κακοποίηση σαν φαινόμενο; Φυσικά διαφορετικά ανάλογα με το επίπεδο ωριμότητας και συνειδητότητας των κοινωνιών μιας Πολιτείας. Όλοι κοινωνούμε σε κάτι... αλλά υπάρχουν και Πολιτείες όπου οι κοινωνοί τους χαρακτηρίζονται για κάτι το «ιδιαιτέρο». Ναι, είναι αλήθεια ότι το φαινόμενο κακοποίηση μπορεί να φτάσει και στο να αποτελέσει τη ρίζα μιας κοινωνίας. Μιας κοινωνίας που δεν μπορεί να ζήσει χωρίς και έξω από το φαινόμενο αυτό. Όσο και αν ξενίζει, υπάρχουν τέτοιες κοινωνίες όπου η κακοποίηση αποτελεί τη ρίζα ύπαρξης και εξέλιξης των κοινωνιών τους. Υπάρχουν πολιτείες δομημένες γύρω από το φαινόμενο αυτό. Αυτές οι πολιτείες συνήθως έχουν δικαιοσύνη, έχουν δικαστές, έχουν «θεσμούς» αλλά σίγουρα δεν έχουν συνείδηση. Είναι εκείνες οι πολιτείες που δεν έχουν ρίζα συνειδησιακής δυναμικής και προσπαθούν να το κρύψουν. Όχι γιατί τους ενοχλεί η απουσία της. Αλλά γιατί είναι ουσία του πυρήνα της λειτουργίας τους η υποκρισία. Το φαινόμενο κακοποίηση ανθίζει πάντα γύρω από την υποκρισία. Σε αυτές τις «χαμένες πολιτείες» η πολιτειακή δομή των κοινωνιών σκοπεί μόνο στο να κρύψει αυτή την αλήθεια. Σε τίποτε άλλο. Και αυτό λέγεται πολιτειακή υποκρισία. Στηρίζεται στην έλλειψη κοινωνικής συνείδησης, η οποία έχει σαν πυρήνα της την έλλειψη της δυνατότητας του ατόμου να σχετιστεί στα ουσιαστικά δικαιώματα και τις υποχρεώσεις της κοινωνικής συνείδησης. Η κενό των κοινωνιών αυτών έγκειται στο ότι το άτομο σε καμία περίπτωση δεν μπορεί να θεωρήσει την ύπαρξή του και την εξέλιξή του μέσα από τη βασική αρχή της συνείδησης που θέλει την υπαρξιακή μονάδα ως μέρος της εξέλιξης ενός κοινωνικού

συνόλου. Έτσι, το άτομο θεωρεί την υπαρξιακή του μονάδα ως κάτι το οποίο δικαιούται να πράττει αυθαίρετα, τυχαία ή μεμονωμένα. Σε αυτές τις κοινωνίες το άτομο μαθαίνει να προβάλλει το άλογο εγώ του απέναντι σε κάθε προσπάθεια αντανάκλασης κοινωνικής συνείδησης, κυρίως με υποκριτικούς τρόπους. Άτομο και κοινωνία αρκούνται μόνο σε ένα φαντασιακό «δικαίωμα» της ζωής. Πρόκειται για ένα κενό που ενώ είναι προσωπικό για τον καθένα και καθεμιά αντανακλά ένα απολύτως πολιτικό ζήτημα.

Η ανθρωπότητα χαρακτηρίζεται για το ότι θέλει να διεκδικεί ουσιαστικά το κεκτημένο της εξέλιξης. Αναγνωρίζει το δικαίωμα της ζωής, της συνύπαρξης και της συμμετοχής στα κοινά. Κοινωνία και πολιτεία έχουν σαν χαρακτηριστικό την «κοινωνία». Σε ότι κοινωνούμε αυτό είναι και η πολιτεία μας. Μπορούμε να κοινωνούμε και στην έλλειψη συνειδησιακής ρίζας. Τότε αυτή είναι η πολιτεία μας και αυτή η αλήθεια όσο και να προσπαθούμε να την υποκριθούμε πάντα θα δείχνει το πρόσωπό της σε αυτούς που θέλουν να τη δουν. Το χαρακτηριστικό αυτής της κοινωνίας είναι ότι αντί να δημιουργεί χώρους για εξέλιξη και συνύπαρξη στα χρώματα του λευκού και της ενότητας, δημιουργεί χώρους για κακοποίηση. Για την αφαίρεση δηλαδή των χώρων προσωπικής και συλλογικής έκφρασης, σκέψης, δημιουργίας, αρμονικής συνύπαρξης και συνέχειας. Αυτή η κοινωνία και κατ' επέκταση η πολιτεία της, απέχει από την έννοια του ανθρώπινου δικαιώματος και μόνο κατ' επίφαση υπογράφει συμβάσεις ανθρωπίνων δικαιωμάτων που είναι ανίκανη να τηρήσει. Είναι ελλιπές το να λέμε δεν τηρεί συμφωνίες. Είναι ελλιπές το να λέμε ότι μαζί με τους «θεσμούς» έχει και κατασταλτικούς ή εποπτικούς μηχανισμούς για την καταπάτηση αυτών των δικαιωμάτων. Ο πυρήνας λέει ότι αυτή η πολιτεία δεν έχει τη δυνατότητα, εκ των πραγμάτων, να τηρήσει συμβάσεις για ανθρώπινα δικαιώματα. Όσο και αν αυτό κρύβεται έντεχνα. Επειδή όσο πιο συντηρητική, παραδοσιακή και κλειστή είναι μια κοινωνία τόσο μεγαλώνει και ο βαθμός της υποκρισίας για το σεβασμό βασικών ανθρωπίνων αξιών και δικαιωμάτων.

Στο τέλος του ταξιδιού αυτού μπορώ με βεβαιότητα να πω ότι, το φαινόμενο κακοποίηση μπορεί να αποτελεί ρίζα μιας πολιτείας. Και ο λόγος είναι απλός. Όταν ο κοινωνός δεν βρίσκει το χώρο της μαθητείας όπου θα μάθει ότι αρχή κοινωνίας σημαίνει η κατανόηση σε βαθμό συνείδησης του ότι η πράξη του επηρεάζει και επηρεάζεται από το συνειδητό των άλλων κοινωνιών ή κινείται τυχαία στο ασυνείδητο των άλλων κοινωνιών, τότε η έλλειψη αυτού του χώρου δημιουργεί το πολιτειακό κενό. Σε αυτό το πολιτειακό κενό που ερείδεται επί κοινωνικού κενού και επί ελλείψεως χώρων εξέλιξης της συνείδησης, το φαινόμενο κακοποίηση ανθίζει γιατί ακριβώς εκεί αποκτάει ρίζα. Αλλά η πολιτεία και η κοινωνία της δεν μπορούν να το δουν. Η κοινωνία δεν μπορεί να το γνωρίσει. Και οι ελάχιστες εξαιρέσεις δεν μπορούν να αποτελέσουν σύνολο αντίθετης θεώρησης των πραγμάτων. Όταν η ανθρώπινη ζωή γίνεται *res*, τότε σημαίνει ότι το σύστημα που δίνει το χώρο σε αυτό δεν είναι παρά άρριζο, με αυτοματισμούς και μηχανισμούς αναπαραγωγής και συγκάλυψης και εκτός συνειδησιακής δυναμικής.

Η αντιμετώπιση των φαινομένων κακοποίησης σε μεμονωμένο βαθμό δεν μπορεί να οδηγήσει ένα ουσιαστικό αποτέλεσμα. Προσπαθεί να αποκαταστήσει το άτομο. Να απευθυνθεί στο σώμα, το νου και την ψυχή του. Αλλά μέχρι το βαθμό που η ατομική κακοποίηση επιτρέπει. Είναι το ελάχιστο. Το ΑΠΑΝΕΜΙ προσπάθησε να κινηθεί στο μέγιστο. Από τη μια, δημιούργησε δομές ολιστικής ανθρωποκεντρικής προσέγγισης σε θέματα κακοποίησης και προσωπικής χειραφέτησης και αυτοπροσδιορισμού των ίδιων των ατόμων και συλλογικότητων και από την άλλη, στο να καταδείξει την ευρύτητα του κοινωνικού φαινομένου, την ένταση και το αίτιον. Και για το λόγο αυτό βρέθηκε αντιμέτωπο με ένα ολόκληρο σύστημα. Και για το λόγο αυτό κατέγραψε το σύστημα, προσπάθησε να δώσει την εικόνα του αιτίου με μόνο γνώμονα την εξάλειψή του. Τη δημιουργία ρίζας συνείδησης και εξέλιξης. Αλλά λέμε ότι «το ψάρι βρωμάει από το κεφάλι» και αυτό που λέμε είναι λάθος. Το ζήτημα δεν είναι από πού βρωμάει το ψάρι. Το ζήτημα είναι ότι το ψάρι έχει σαπίσει τελείως. Και κοιτάμε να δούμε αν αυτό είναι και οριστικό ή

υπάρχει ένα ελάχιστο φως για να σταματήσει. Αν πούμε όχι, τότε αφαιρούμε κάθε ελπίδα από την «χαμένη» πολιτεία. Αν πούμε ναι, τότε αφαιρούμε το δικαίωμα των κοινωτών της «χαμένης» πολιτείας να αυτοκαθοριστούν. Δεν μπορούμε να καθορίσουμε το μέλλον. Μπορούμε να συμμετέχουμε σε μια διαμόρφωση συνθηκών εξέλιξης της συνείδησης με γνώμονα την γνώση, την αλήθεια και την αγάπη. Βοηθώντας με αυτό τον τρόπο τις «χαμένες» πολιτείες. Η εμπειρία του Κέντρου Πληροφόρησης και Στήριξης Γυναικών ΑΠΑΝΕΜΙ προσφέρει μια πολύτιμη γνώση από την αρχή μέχρι το τέλος σε οποιοδήποτε αποπειραθεί ένα παρόμοιο ταξίδι. Γινόμαστε κοινωνοί της γνώσης με αλήθεια, και η αγάπη είναι η δύναμη που λέει ότι η εξέλιξη της συνείδησης δεν είναι παρά η αναγνώριση της ομορφιάς της ατέλειας. Το ατελές έχει τη δική του ομορφιά. Οι αντι-θέσεις που αφαιρούν χώρους είναι ένα αποτύπωμα του πολιτειακού κενού, αξιοποιούνται δε, χωριστικά και κατά το δοκούν από τους ίδιους μηχανισμούς – κυρίως καταστολής - και αναπαράγουν την παθογένεια που κατ' επίφαση και προσχηματικά επικαλούνται επειδή αν συνέθεταν και δημιουργούσαν χώρους θα έπαυαν να είναι αντι-θεσεις αλλά αρμονικό μέρος του όλου. Και αυτό το γνωρίζει μόνο ο λευκός νους που έχει το χρώμα της ενότητας. Σε αυτό το δρόμο, κανείς δεν έχει το δικαίωμα να ακουμπήσει έστω και ένα μώριο του διπλανού του. ΚΑΝΕΙΣ.

Προετοιμασία – τα πρώτα σπέρματα

Το ΑΠΑΝΕΜΙ με την ιδρυτική πράξη της 28^{ης} Μαρτίου 2004 αποκτά τη δομή μιας μη κυβερνητικής οργάνωσης με την μορφή της μη-κερδοσκοπικής εταιρείας. Ωστόσο όλα ξεκίνησαν πολύ πιο πριν, οργανικά αναπτυσσόμενα, μέσα από την τακτή συνάντηση γυναικών από τη Λευκωσία και τη Λεμεσό, ήδη από τις αρχές του 2000. Τα βιωματικά εργαστήρια ενδυνάμωσης και αυτογνωσίας, εβδομάδα με τη εβδομάδα, έφερναν κοντύτερα το ερώτημα για κάθε μια από μας, τότε, «ποια είμαι;», «ποιος ο λόγος της ύπαρξης μου;», «τι μπορώ να κατανοήσω για τις σχέσεις με τον Άλλον και τον κόσμο γύρω μου» και εντέλει – αυτό που αποτέλεσε το μότο της κάθε συνάντησής μας – ποιος είναι ο τρόπος του «**παίρνω τη ζωή μου στα χέρια μου**».

Ήταν μια συλλογική προσπάθεια αυτοπροσδιορισμού, με επίκεντρο το κοινωνικό φύλο σε ένα χώρο που δημιουργήθηκε μακριά, αλλά δοκιμάστηκε εξίσου, από τις ίδιες κοινωνικές συμβάσεις και επιβαλλόμενους, δοτούς ρόλους. Άλλωστε είμαστε οι ίδιες φορείς αντιλήψεων, ρόλων και διαφορετικών κόσμων. Η συνοχή και συνέχεια διασφαλιζόταν από οριζόντιες, αμεσοδημοκρατικές και διαφανείς διαδικασίες και αυτοδιαχειριζόμενα. Τα εργαστήρια είχαν νέα γνώση, με απρόσκοπτη ανταλλαγή βιωματικών εμπειριών και πολλή ζεστασιά μεταξύ των ανθρώπων. Ήταν λοιπόν, σχεδόν «νομοτελειακά» αναμενόμενο να προκύψει η ανάγκη διατύπωσης της πιο απλής ενσυναίσθησης. Ήμασταν περίπου 25 γυναίκες εκείνο το βράδυ στο χώρο των εργαστηρίων και κάποια από μας το «είδε» σχεδόν ολοκληρωμένο σε ένα φανταστικό επίπεδο:

«Οι γυναίκες που βρισκόμαστε εδώ, μπορούμε κάλλιστα να αφιερώσουμε 3-4 ώρες τη εβδομάδα για την εαυτή μας και να απολαύσουμε τις συναντήσεις. Δεν είναι όμως όλες οι γυναίκες ελεύθερες να επιλέξουν να βρίσκονται εδώ απόψε».

Στον χώρο βρίσκονταν γυναίκες όλων των ηλικιών, εμπειριών, μόρφωσης, αλλά και αρκετών ειδικοτήτων όπως ψυχολόγοι, νομικοί, κοινωνικοί λειτουργοί, λογίστριες, και ήταν φυσικό επόμενο να συνεχίσει το συλλογισμό με αυτό που παραδόξως φάνταζε τότε το πιο αυτονόητο να διατυπωθεί αλλά και να γίνει:

«είμαστε όλα όσα χρειαζόμαστε για να δημιουργήσουμε ένα χώρο για την προστασία και την ενδυνάμωση γυναικών. Είμαστε το «υλικό» για τη δημιουργία ενός πραγματικού κέντρου στήριξης γυναικών, φτιαγμένο από τις ίδιες τις γυναίκες. Από μας τις ίδιες – μαζί τους, μαζί».

Εκείνη τη βραδιά, γύρω στα μέσα του 2002, έπεσε ο σπόρος του Κέντρου Πληροφόρησης και Στήριξης Γυναικών ΑΠΑΝΕΜΙ.

Την ίδια βραδιά συνέβηκε και το εξής: με πλησίασε μια λειτουργός ενός κυβερνητικού γραφείου που παρακολουθούσε ανελλιπώς τα εργαστήρια μέχρι εκείνη τη στιγμή, για να μου πει: *«αν δημιουργήσετε το Κέντρο αυτό θα έχω δυσκολία να καθίσω διπλά σε μια «πελάτισσα» του πρωινού».* Φυσικά δεν αναφερόταν σε σύγκρουση ρόλων ή εξουσιών λόγω των καθηκόντων της αλλά την απλή συνύπαρξη στον ίδιο «χώρο» με ένα άτομο που αποκάλεσε «πελάτισσα του πρωινού». Ήταν και η βραδιά που σχηματίστηκε η απόφαση ότι το ΑΠΑΝΕΜΙ οφείλει να βρει και να ενημερώσει τις λέξεις και τις έννοιες, όπως τον όρο απόδοσης της έννοιας των εξυπηρετούμενων ατόμων επειδή το «πελάτισσα» απείχε πολύ από το όραμα της βραδιάς (αργότερα θα χρησιμοποιούσαμε τη λέξη «χρήστρια/ης υπηρεσιών»). Εκείνο το άτομο αποχώρησε τους αμέσως επομένους μήνες όταν το Κέντρο άρχιζε να παίρνει σάρκα και οστά αλλά η δυναμική των αντίρροπων και αντίθετων δυνάμεων έκανε την εμφάνισή της επίσης εκείνη ακριβώς τη χρονική στιγμή. Άλλωστε, αυτή η δυναμική θα διαπιστώναμε ότι αποτελούσε την κύρια αιτία της έλξης της πολεμικής για όσα άτομα παραμείναμε στο οργανισμό μέχρι το τέλος.

Η ανάγκη της δημιουργίας μιας νέας συνείδησης για κάθε λέξη, όρο, εφαρμοσμένη πολιτική και προσέγγιση ζευγάρωσε με την ίδια την ανάγκη για τη δημιουργία του Κέντρου ΑΠΑΝΕΜΙ.

Πρόκειται για την αρχή ενός ταξιδιού που ενώ κατευθυνόταν στην καρδιά ενός **οργικού κόσμου**, στις πλέον δύσβατες περιοχές κακοποίησης και εκμετάλλευσης ανθρώπου από άνθρωπο, ταυτόχρονα πίστευε πως η **ελευθερία, η αποκατάσταση και το δικαίωμα στον αυτοπροσδιορισμό** μπορούσε να στεγάσει μια αφετηρία του, σε ένα Κέντρο φτιαγμένο από τα ίδια τα άτομα της κοινωνίας. Αυτό απελευθέρωσε μια δυναμική που άνοιξε δρόμους, με γοργό ρυθμό. Θυμάμαι χαρακτηριστικά την καταληκτική ερώτηση της δημοσιογράφου στο Στρασβούργο το 2006 στα πλαίσια μια συνεντεύξης:

«Τι σε κάνει να συνεχίζεις;»

«Στην αρχή, δεν υπάρχει τρόπος να γνωρίζει κανείς τί τον περιμένει πραγματικά.

Μετά δεν έχει άλλη επιλογή...»

Προετοιμασία και άνοιγμα «χώρων»

Το 2003, καθημερινά, με πλήρες ωράριο εργασίας, και αμισθί, άτομα βρεθήκαν να κάνουν την προετοιμασία του Κέντρου. Όλα έπρεπε να φτιαχτούν αλλά και να τα σκεφτούμε **από την αρχή**. Συντροφιά μας μια φωτογραφία που αποδίδεται στην Υπατία να κοσμεί το γραφείο στην οδό Χαλκοκονδύλη και ένα ερώτημα γραμμένο με γαλάζια πένα **«Η ομορφιά θα σώσει τον κόσμο;»** με την απορία του Ντοστογιέφσκι να παραμένει ηχηρή μέχρι σήμερα.

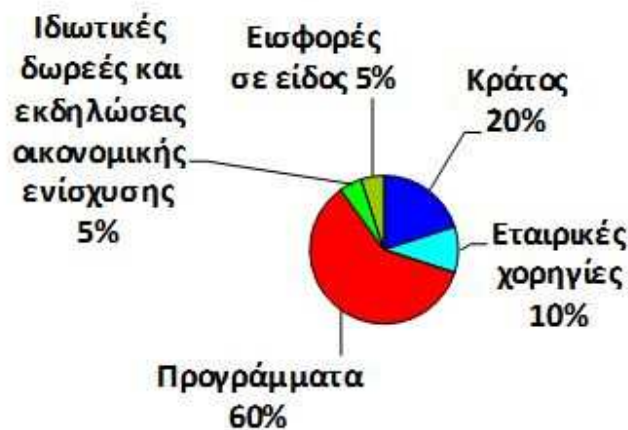

Εκεί, στην οδό Χαλκοκονδύλη, αλλά και τα σπίτια μας, συντάχθηκε η μελέτη βιωσιμότητας η οποία προέβλεπε για μια περίοδο 15ετίας. Εκεί, έγινε η έρευνα σε ευρωπαϊκό επίπεδο για καλές πρακτικές καταφυγίων και κέντρων πληροφόρησης, η συλλογή και η μεταφορά εφαρμοσμένων Πολιτικών άλλων οργανισμών με κύρια έμπνευση του καταφύγιου ενδοοικογενειακής βίας του Πλύμουθ της Αγγλίας, εκεί έγινε η μετάφραση ευρωπαϊκών οδηγιών και συστάσεων, η αρχική σύνθεση του οργανογράμματος του Κέντρου, η σύνταξη καταστατικού, εκεί και οι πρώτες συναντήσεις με εθελοντές και μελλοντικούς λειτουργούς του Κέντρου. Από εκεί διεκπεραιώθηκαν και 2 μικρά προγράμματα Civil Society τα οποία προσέφεραν πολύτιμη εμπειρία για τα μετέπειτα βήματα και υποβολή αιτήσεων. Από εκεί υποβλήθηκαν οι πρώτες αιτήσεις για ευρωπαϊκά προγράμματα της επόμενης χρονιάς, η οποία ήταν η χρονιά ένταξης της Κύπρου στην ΕΕ. Πιστεύαμε τότε πως η ένταξη θα άνοιγε την προοπτική της Κοινωνίας των Πολιτών που μέχρι τότε πραγματικά ήταν στα σπάργανα με την εμπειρία κρατικοδίαιτων οργανισμών οι οποίοι επιβίωναν λόγω των στενών προσωπικών ή κομματικών δεσμών και εξαρτήσεων, συνήθως με προσωποπαγή συμβούλια, με απόσταση μεταξύ των επωφελούμενων και των κέντρων λήψεων αποφάσεων για όσα τους αφορούσαν, απόσταση από την **ανθρωποκεντρική, ολιστική προσέγγιση** και πολλές φορές αναποτελεσματικοί για τους ίδιους λόγους. Ελάχιστοι οργανισμοί ήταν ελεύθεροι αλλά εκ των πραγμάτων περιθωριοποιημένοι ενώ η χρονική συγκυρία έδινε τη δυνατότητα να εμφανιστούν για πρώτη φορά στην Κύπρο οι δοκίμως αποκαλούμενοι contract organizations δηλαδή, οργανισμοί διεκπεραίωσης συμβολαίων και προγραμμάτων.

Στην πορεία θα διαπιστώναμε ότι και οι δυο μορφές οργανισμών και σχετισμών δρουν εφησυχαστικά στη Διοίκηση επειδή παράγουν τα ποσοτικά χαρακτηριστικά και ικανοποιητικές αναφορές για περιφερειακά και διεθνή όργανα εποπτείας εφαρμογής των Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων χωρίς απαραίτητα να δημιουργούνται χώροι με γνώμονα την εξέλιξη.

Την ίδια περίοδο, μπήκαν τα θεμέλια της **οικονομικής σχέση τους οργανισμού με το Κράτος**. Είχαμε ορίσει ότι δεν πρέπει να ξεπερνά το 20% επί συνόλου του προϋπολογισμού ενός έτους. Θεωρήσαμε ότι μια ΜΚΟ οφείλει να συνεργάζεται με τις Αρχές, και το Κράτος οφείλει έμπρακτα να ενισχύει το έργο της, αλλά η αξιοσύνη και η αποτελεσματικότητα της θα κρινόταν από τη δυναμική την οποία θα ανέπτυξε μακριά από σχέσεις εξάρτησης. Βάσει της μελέτης βιωσιμότητας, το Κέντρο μπορούσε και ήταν ικανό να στηριχτεί σε ίδιους πόρους [60-70% από εξωτερική χρηματοδότηση (ΟΗΕ, ΕΕ, Περιφερικά της ΕΕ αναπτυξιακά προγράμματα) 20% κρατική χορηγία (βάσει των Πολιτικών του Οργανισμού ήταν και το ανώτατο όριο) και 10-20% από χορηγίες, χορηγίες σε είδος, εκδηλώσεις, εκδόσεις κ.ά].

Επιδιωκόμενη κατανομή εσόδων

Διαπιστώσαμε πως αυτή η γενική αρχή εφαρμόζεται ανάλογα το Κράτος!

Οι όροι λειτουργίας του Κέντρου διακρίνονταν κυρίως από τη **διαφάνεια**. Το ΔΣ θα άλλαζε/λογοδοτούσε κάθε χρόνο και θα υπήρχαν άξονες του στρατηγικού σχεδιασμού που η Γενική Συνέλευση θα ενέκρινε για περίοδο 3ετίας. Οι ελεγμένοι οικονομικοί λογαριασμοί δημοσιεύονταν στο τέλος κάθε χρόνου, ενώ θα ανακοινώνονταν ανά τακτά χρονικά διαστήματα τα στατιστικά του Κέντρου (πρακτική που τηρήθηκε για κάθε 3 μήνες), οι συνεδριάσεις του ΔΣ ήταν ανοικτές σε όλα τα μέλη και μπορούσε να το παρακολουθήσει και το κοινό, δημιουργούνταν υποεπιτροπές από τα ίδια τα άτομα που εξυπηρετούνταν από τα ΑΠΑΝΕΜΙ. [Κατά την περίοδο της έντονης πολεμικής που δέχτηκε το ΑΠΑΝΕΜΙ ήταν οι μικροί πυρήνες των ίδιων των ατόμων που εξυπηρετήθηκαν από το Κέντρο που σήκωσαν αυτοβούλως τα εκστρατείες ενημέρωσης]

Διαπιστώσαμε εκ των υστέρων ότι ένας οργανισμό που δημοσιοποιεί με διαφάνεια τις εργασίες του, τόσο οικονομικές καταστάσεις, χορηγίες, δωρητές και υποστηρικτές όσο και τα στατιστικά δεδομένα που αποτυπώνουν αριθμητικά τη δράση του είναι υποκείμενος στο περιβάλλον που τα δημοσιοποιεί και πολλές φορές ευάλωτος. **Η διαφάνεια προϋποθέτει υπευθύνους κοινωνούς**. Ήταν ένα τρωτό σημείο του οργανισμού αν και συνειδητά δεν θα μπορούσε ποτέ να υπαναχωρήσει σε αυτή του την αρχή. Θυμάμαι χαρακτηριστικά μια συνάδελφο από τη Φιλανδία που μου είχε πει όταν κορυφώθηκε η πολεμική εναντίον του οργανισμού «Θα πρέπει να ζήσετε ένα μήνα στην Φιλανδία για να νιώσετε ότι υπάρχουν και κοινωνίες που επιτρέπουν να λειτουργείτε όπως ακριβώς λειτουργείτε χωρίς να κινδυνεύετε». Φυσικά η Φιλανδία είναι η μοναδική χώρα του Συμβουλίου της Ευρώπης που έχει αποδεχτεί και επικυρώσει όλες τις Συνθήκες και

Πρωτόκολλα Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων χωρίς υποσημειώσεις ή εξαιρέσεις με αξιοσημείωτες προσεγγίσεις και δομές ιδιαίτερα σε ο,τι αφορά τις ευάλωτες κοινωνικές ομάδες.

Η **δυνατότητα διαρκούς εκπαίδευσης λειτουργών, μελών και χρηστών υπηρεσιών** ήταν αναπόσπαστο κομμάτι της εξέλιξης του οργανισμού σε εντατικά και τακτά διαστήματα με εργασίες στην Κύπρο και αποστολές στο εξωτερικό, γεγονός το οποίο μπορέσαμε να τηρήσουμε τα 3 πρώτα χρόνια λειτουργίας μας.

Μέχρι το τέλος του 2003 είχαν ολοκληρωθεί οι **11 Πολιτικές του Κέντρου ΑΠΑΝΕΜΙ**.¹ Ενδεικτικά αναφέρω: Πολιτική Εμπιστευτικότητας, Κώδικας Δεοντολογίας ΑΠΑΝΕΜΙ, Οργανόγραμμα και Καθηκοντολόγιο, Πολιτική Κοινωνικού Φύλου, Πολιτική Οικολογίας, Κανόνες λειτουργίας της Στέγης κ.ά] τα έντυπα [σύστημα αρχειοθέτησης με 5 βαθμούς απορρήτου] και το υλικό εκπαίδευσης των ατόμων που θα απασχολούνταν εκεί (έμμισθοι και εθελοντές). Τον Δεκέμβριο του 2003, το ΑΠΑΝΕΜΙ είχε όλα όσα χρειαζόνταν και ξεκίνησε τις **πρώτες επαφές** με τα αρμόδια κυβερνητικά τμήματα και κυβερνητικούς ή πολιτικούς αξιωματούχους για ενημέρωση. Ταυτόχρονα γίνονταν επαφές με άλλες οργανώσεις, άτομα και ομάδες.

Η συγκύρια έφερε το Φεβρουάριο του 2004, και τη συνάντηση με τον τότε Υπουργό Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων αμέσως μετά την επίσκεψη στην Κύπρο, του τότε Επίτροπου Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων του Συμβουλίου της Ευρώπης ο οποίος διατύπωσε ειδικές συστάσεις για αύξηση των δομών στήριξης γυναικών και ιδιαίτερα θυμάτων βίας στην Κύπρο. Μέχρι τότε υπήρχε μόνο ένα καταφύγιο στη Λευκωσία με 8 κρεβάτια και μια ανοιχτή γραμμή βοήθειας. Το ΑΠΑΝΕΜΙ ήταν έτοιμο να ανταποκριθεί με ένα πλήρες πρόγραμμα, μελέτη βιωσιμότητας, 2 ήδη εγκεκριμένα ευρωπαϊκά πρόγραμμα τα οποία θα ξεκινούσαν αργότερα την ίδια χρονιά και με την παγκύπρια τηλεφωνική γραμμή να λειτουργεί ήδη, η οποία ήταν δωρεάν προς τις χρηστρίες υπηρεσιών, 24ωρη (η αντίστοιχη γραμμή βοήθειας μέχρι τότε, δεν ήταν 24ωρη ή δωρεάν προς τον χρήστη αλλά έχαιρε της πλήρους χρηματοδότησης των κρατικών υπηρεσιών με ένα ποσό της τάξης των 15.000 λιρών τότε (28.000 ευρώ σήμερα).

Από τη «σκέψη» στην «πράξη»

Το Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων ενέκρινε την α' κρατική χορηγία για τη δημιουργία καταφυγίου θυμάτων ενδοοικογενειακής βίας και μαζί με αυτό δόθηκε το έναυσμα να κινηθούμε ακόμα πιο εντατικά για το χτίσιμο του 1^{ου} Κέντρου, στη Λεμεσό. Ακολούθησε το Υπουργείο Δικαιοσύνης και Δημόσιας Τάξης με το πάγιο κονδύλι ενίσχυσης Γυναικείων Οργανισμών και Οργανώσεων των 5.000 λιρών ετησίως.

¹ Βλ. εκδόσεις και δημοσιεύσεις του Κέντρου «Απανέμι»

Είχαμε επιλέξει συνειδητά να δημιουργήσουμε το **Κέντρο στη Λεμεσό** για να καλυφτεί ένα κενό εξυπηρέτησης στις δυο νότιες επαρχίες της Κύπρου, τη Λεμεσό και την Πάφο που κάλυπταν πέραν από το μισό του πληθυσμού του νησιού.

Το Κέντρο (εκτός της Στέγης Προστασίας από την Ενδοοικογενειακή Βία) είχε δομηθεί με τα εξής 3 **τμήματα και υπηρεσίες**:

A. Τμήμα κατά της βίας εναντίον γυναικών και ανηλίκων (και Στέγη Προστασίας) Ανοικτή 24ωρη γραμμή βοήθειας. Ψυχοκοινωνική στήριξη, ατομική και οικογενειακή συμβουλευτική. Πρόσβαση σε διαδικασίες Νομικής Αρωγής και Δημόσιου Βοηθήματος

B. Γυναίκα και μετανάστευση Ψυχοκοινωνική στήριξη και υπηρεσίες για θύματα σεξουαλικής εκμετάλλευσης

Γ. Επαγγελματικής κατάρτισης Πρόγραμμα επαγγελματικής κατάρτισης και σύμβουλοι επαγγελματικού προσανατολισμού. Εξέυρεση εργασίας και αλλαγή καθεστώτος απασχόλησης σε θύματα σωματεμπορίας και επί μακρό άνεργες γυναίκες.

2004, έναρξη εργασιών (στη Λεμεσό)

Τον Απρίλιο 2004, το Κέντρο στη Λεμεσό ανοίγει επίσημα την πόρτα του. Μαζί και η εντατική εξοικείωση με το αντικείμενο. Ήταν καθημερινές και εβδομαδιαίες συνεδρίες μεταξύ των μελών του ΔΣ, λειτουργών, εθελοντών. Η εκπαίδευση, αλλά και η εξυπηρέτηση χρηστών υπηρεσιών με τα πρώτα απτά αποτέλεσμα. Η κοινωνία της Λεμεσού αγκαλιάζει την προσπάθεια. Ήταν πολλές οι εταιρείες που σε πνεύμα κοινωνικής εταιρικής ευθύνης στηρίζουν με χορηγίες και χορηγίες σε είδος [έπιπλα, ξυλεία, πυροσβεστήρες, γραφική ύλη, εκτυπώσεις, τρόφιμα, παιδικά είδη για την Στέγη κ.ά] Ένας πλήρης κατάλογος των υποστηρικτών δημοσιευόταν στα περιοδικά έντυπα και στην είσοδο του Κέντρου στη Λεμεσό.

Από τις πιο έντονες αναμνήσεις της περιόδου όταν 40 εθελοντές μαζεύονται για να χτίσουν κυριολεκτικά το χώρο, μαγειρεύουν, τραγουδούν, σχεδιάζουν και δημιουργούν. Δημιουργούν ένα γκαζίμπο με σιντριβάνι στην αυλή του Κέντρου για να φιλοξένη ατομικές και ομαδικές συνεδρίες, ζωγραφίζουν τους τοίχους, διαμορφώνουν έναν ειδικό χώρο απασχόλησης των παιδιών για να μπορούν οι μητέρες να επικοινωνούν με τους λειτουργούς απερίσπαστες. Εκεί αλλάζει η φιλοσοφία των γραφείων των λειτουργών του κέντρου: δεν υπάρχουν διαχωριστικά μεταξύ των επισκεπτών και των λειτουργών. Οι χώροι έχουν δομηθεί να προάγουν την μη-βία, τη μη-χωρηστικότητα, τη μη-εξουσιαστική και επιβαλλόμενη συμπεριφορά. Ένας μικρός βοηθητικός χώρος για να ξεκουράζονται οι λειτουργοί μεταξύ συναντήσεων. Οι τακτικές συναντήσεις της ομάδας κάθε πρωί και για την εβδομάδα 2 ώρες κάθε Παρασκευή ενίσχυε την δυναμική της ομάδας γύρω από το στρογγυλό τραπέζι του "family room" του κοινού δηλαδή χώρου συνάντησης και συζητήσεων.

Ήταν σχεδόν αναπόφευκτο εκεί στο «family room» των συλλογικών αποφάσεων να δοκιμάζονταν οι αντοχές του οργανισμού απέναντι σε εγχαράξεις και νόρμες. Θα συνέβαινε σε κάθε οργανισμό που στέκεται με αλήθεια απέναντι στις ανθρώπινες σχέσεις και σχετισμούς. Έτσι η αφορμή δίνεται τον Ιούλιο του 2004 όπου το ΑΠΑΝΕΜΙ δοκιμάζεται εκ των εσω. Αφορμή η καθυστέρηση καταβολής ενός συγχρηματοδοτούμενου προγράμματος της ΕΕ και ΚΔ (ΕΤΠ). Η Κύπρος ένα νέο κράτος-μέλος της ΕΕ καλείται να δημιουργήσει δομές σε πολύ σύντομο χρονικό διάστημα και να εκτελέσει για πρώτη φορά προγράμματα με αναπόφευκτα πρωθύστερες διαδικασίες, καθυστερήσεις και ελλείψεις. Ωστόσο ο οργανισμός με τη συμβατική υποχρέωση υλοποίησης ανεξάρτητα των συνθηκών που επιβάλλονται από την έλλειψη ρευστότητας. Το πρώτο ΔΣ φτιαγμένο από την ανάγκη της άμεσης στελέχωσης και λειτουργίας, δοκιμάζεται την επομένη σύντομη αλλά καθοριστική περίοδο των 2 μηνών. Σημαντικές αποφάσεις παίρνονται αλλά με αρκετές πιέσεις. Οι κραδασμοί επέφεραν το Σεπτέμβριο την αλλαγή του πρώτου ΔΣ.

Το Σεπτέμβριο του 2004 το **νέο και εννεαμελές ΔΣ** απαρτίζεται από άτομα που συνειδητά θέλουν να στηρίξουν τον οργανισμό ακόμα και στα «δύσκολα», και ταυτόχρονα απευθύνουμε πρόσκληση συμμετοχής χωρίς ψήφο όλων των τμημάτων της Διοίκησης αλλά και ανεξάρτητων φορέων που ασχολούνται με τα θέματα κακοποίησης και κοινωνικού αποκλεισμού σε διευρυμένες συνεδρίες. Η θετική αυτή τροπή, που πρόεκυψε από την ανάγκη μετέφερε την αδιαμφισβήτητη πραγματικότητα πως κανένας ανεξάρτητος οργανισμός ο οποίος χτίζει τις προϋποθέσεις για μια κοινωνία χωρίς εξαρτήσεις και βία δεν μπορεί να μεταφέρει σχέσεις και το «προσωπικό είναι απολύτως πολιτικό».

Αργότερα, φυσικά, θα διαπιστώναμε πως το «προσωπικό» αξιοποιείται τεχνηέντως από το «πολιτικό».

Παιδικά δωμάτια στην ά Στέγη Προστασίας στη Λεμεσό

Κάθε αρχή και ...όμορφη!

Το ΑΠΑΝΕΜΙ δημοσιεύει κάθε 3 μήνες τα στατιστικά του τα οποία αποστέλλει σε κάθε αρμόδιο κυβερνητικό τμήμα, ανεξάρτητο φορέα ή επιτροπή και οργανώσεις. Τα περιστατικά ολοένα και αυξάνονται, το τηλέφωνο χτυπάει διαρκώς, οι 5 λειτουργοί και 7 συνεργάτες του Κέντρου έχουν ο καθένας ξεχωριστά, κατά μέσο όρο 30 περιστατικά την εβδομάδα. Η Στέγη φιλοξενεί τα πρώτα άτομα (γυναίκες και παιδιά). Νιώθουμε εμπράκτως από το αποτέλεσμα στις ζωές των ατόμων. Βλέπουμε τα αποτελέσματα όσων σχεδιαστήκαν, και κυρίως πως όταν δίνεται μια πραγματική επιλογή μέσα από υποστηρικτικές συνθήκες και περιβάλλον τότε το

άτομο μπορεί να ξεφύγει από το περιβάλλον την βίας και κακοποίησης. Συγκεκριμένα την πρώτη περίοδο 2004-2005, 27 εξυπηρετούμενες (γυναίκες και παιδιά) μέχρι σήμερα και στο βαθμό που μπορούμε να παρακολουθήσουμε τις υποθέσεις με την απόσταση των 9 χρόνων, 26 άτομα δεν επέστρεψαν στο περιβάλλον της κακοποίησης.

Τα τμήματα της επαγγελματικής κατάρτισης και «Γυναίκα και μετανάστευση» διογκώνονται και αντλούν χρηματοδότηση από τα διευρυμένα προγράμματα τη ΕΕ και των ΟΗΕ. Είναι σημαντικό να σημειωθεί εδώ ότι όταν ένα άτομο υφίσταται τον κοινωνικό αποκλεισμό (λόγω φύλου ή καταγωγής ή σεξουαλικού προσδιορισμού) είναι διπλά ευάλωτο σε συμπεριφορές βίας και εκμετάλλευσης. Το πλέγμα υπηρεσιών του Κέντρου ΑΠΑΝΕΜΙ πρόσφερε μια ολιστική προσέγγιση και πολλές φορές ένα άτομο που απευθυνόταν για υπηρεσίες πρόσβασης στο κοινωνικό επίδομα σύντομα θα ξεδίπλωνε και άλλες πτυχές της προσωπικής ή οικογενειακής του κατάστασης. Αλλά και το αντίστροφο. Εκεί και η ανάγκη να εκπαιδευτεί το προσωπικό του κέντρου σε πιο εξειδικευμένες υποθέσεις όπως το χειρισμό θυμάτων βασανιστηρίων, εκπαίδευση αναγνώρισης αλλά και στήριξης θυμάτων βασανισμού. Έτσι **το τμήμα «Γυναίκα και μετανάστευση» αποκτούσε μια εξειδίκευση με γοργούς ρυθμούς και Περιφερικά Όργανα και οργανισμοί από την Ευρώπη επιζητούν συνεργασία.**

Πρώτος όροφος (στην οδό Γλάδστωνος, στην Λεμεσό)

Η σύζευξη της εμπειρίας και προγραμμάτων του τμήματος εναντίον στη βία κατά γυναικών και Γυναίκα και Μετανάστευση αφορούσε την σεξουαλική κακοποίηση γυναικών. Το ΑΠΑΝΕΜΙ σύντομα ενέταξε στη δράση του την παρακολούθηση όλων όσων αφορούσε την σεξουαλική εκμετάλλευση γυναικών στην Κύπρο, συμμετείχε σε επιτροπές, και στο σχολιασμό νομοθεσιών, συνέτασσε shadow reports και διεξήγαγε έρευνες ενώ αφειδώς προσέφερε χρήσιμα στατιστικά και άλλα στοιχεία σε άλλους οργανισμούς στην Κύπρο και το εξωτερικό.

Από νωρίς γίνεται και η επαφή και συνεργασία με το WAVE και η συντονίστρια του Κέντρου συμμετέχει στη σύνταξη εγχειριδίου δημιουργίας κέντρων φιλοξενίας και αποκατάστασης. Το εγχειρίδιο αποτελεί μέχρι σήμερα την πιο εμπειριστατωμένη εργασία και συμβουλευτικό κείμενο του ΣτΕ για τη δημιουργία καταφυγίων και συμβουλευτικών κέντρων.

2005, κορύφωση δράσεων και οι πρώτες αντιπαραθέσεις (Λεμεσός – Λευκωσία)

Στην Κύπρο, το ΑΠΑΝΕΜΙ φιλοξενείται σε τηλεοπτικές εκπομπές, άρθρα δημοσιεύονται 2 και 3 φορές τη βδομάδα.

Το 2004, 2005 (αλλά και 2006) η ετήσια **ημερίδα** για θέματα δικαιωμάτων γυναικών και βίας κατά γυναικών δημιουργούν ένα σταθμό συνάντησης και διάχυσης της πληροφόρησης. Η γνώση που πρόεκυψε εκ των υστέρων ήταν ότι ο καταγγελτικός μας λόγος αν και συνοδευόταν πάντα από πράξεις και απτά αποτελέσματα, μετρίσιμα ποσοτικά αλλά και ποιοτικά, δεν ήταν ικανός να προνοήσει και σε αρκετά υψηλό βαθμό τροφοδότησε τα αίτια της πολεμικής που θα αναπτυσσόταν. Για παράδειγμα το 2005, το ΑΠΑΝΕΜΙ δέχεται τους πρώτους κραδασμούς με την μείωση της κρατικής χορηγίας για την Στέγη Προστασίας, από 15.000 σε 8.000 λίρες. **Τίποτα δεν μπορούσε να δικαιολογήσει αυτή τη μείωση ιδιαίτερα όταν οι εργασίες έβρισκαν ερείσματα στη διεθνή κοινότητα αλλά και απτά αποτελέσματα στο εσωτερικό της χώρας.** Ασαφείς εξηγήσεις και υπονοούμενα για τη διαχείριση των πόρων του οργανισμού που μέχρι τότε ελάχιστα στηριζόταν στην κρατική βοήθεια. Τα ίδια τμήματα του Υπουργείου παρουσιάζουν μια συνεπή στάση αντιπαραθέσης: πχ. Το ΔΣ υποβάλλει αίτηση συμπερίληψης στην συμβουλευτική επιτροπή για την ενδοοικογενειακή βία (η οποία ανανέωνε τα μέλη της εκείνη τη χρονιά και για την περίοδο των επόμενων 5 χρόνων). Με τυπικά προσχήματα στερείται από τον οργανισμό η εκπροσώπηση, πράγμα παράδοξο επειδή η κρατική χορηγία εφάρμοζε πρόγραμμα ακριβώς εντός των όρων εντολής της εν λόγω επιτροπής και τμημάτων και ήταν η δεύτερη Στέγη Προστασίας που λειτούργησε ποτέ στην Κύπρο..

Σε έναν άλλο τομέα, και για τα πρώτα 2 χρόνια, το ΥΔΔΤ και ο Μηχανισμός για τα Δικαιώματα της Γυναίκας είναι υποστηρικτές και αρωγοί και από τις δηλώσεις του πολιτικού προϊστάμενου του Υπουργείου επιτελούσαμε ένα σημαντικό έργο και ήταν ικανοποιημένοι από τη δράση μας.

Ταυτόχρονα, λόγω των αποτελεσμάτων και εφαρμοσμένων Πολιτικών του Οργανισμού, **ο Διεθνής Ερυθρός Σταυρός σε μια τιμητική πρόσκληση αναγνωρίζει το ΑΠΑΝΕΜΙ ως μοντέλο κάλων πρακτικών** και μας καλεί να παρουσιάσουμε τις εργασίες σε περιφερειακό συνέδριο. Η ολιστική προσέγγιση και η κάλυψη περιοχών όπως, η επαγγελματική κατάρτιση, η ψυχοκοινωνική στήριξη, η νομική αρωγή αλλά και η εξειδίκευση σε θέματα κακοποίησης συνέθεταν έναν ικανό μοντέλο πλήρους αποκατάστασης. Αυτό αναδείχθηκε στην παρουσίαση και συγκέντρωσε τα θετικά σχόλια και προτάσεις συνεργασίας με αξιόλογους οργανισμούς από το εξωτερικό.

Στον εσωτερικό, λίγο αργότερα, τον Μάιο του 2005, η μείωση της κρατικής χορηγίας για το πρόγραμμα της Στέγης Προστασίας αναγκάζει το ΑΠΑΝΕΜΙ να αναστείλει τη λειτουργία του ξενώνα. Ο Οργανισμός **επιμένει**

σε μια «δίκαιη και ισότιμη» αντιμετώπιση. Καλεί το αρμόδιο γραφείο να κάνει επί τόπου έλεγχο και να διατυπώσει γραπτώς τους λόγους στέρησης της χρηματοδότησης. Το 2005, το καλοκαίρι το ΑΠΑΝΕΜΙ δέχεται την επίσκεψη ενός κλιμακίου έλεγχου του Υπουργείου Εργασίας Μετά τον έλεγχο δεν προκύπτει οτιδήποτε μεμπτό. Χαρακτηριστικά αναφέρω πως η μόνη σημείωση που λαμβάνεται από τους λογιστές του κλιμακίου είναι η μη ανεύρεση μιας και μόνο απόδειξης ηλεκτρικού ρεύματος που είχε παραπέσει και ζητήθηκε αντίγραφο από την ΑΗΚ!

Είχε όμως ξεκινήσει αθόρυβα, σε αυτό το στάδιο η προσπάθεια να εκφοβιστούν άτομα, να πληγεί και να μετριαστεί ο απόηχος της εργασίας του Κέντρου.

Οι κρατικές χορηγίες αυτή τη χρονιά συνολικά φτάνουν από 20% στο 16% του συνολικού προϋπολογισμού. Ωστόσο το τμήμα «Γυναίκα και Μετανάστευση» διευρύνεται. Με προγράμματα τα οποία έχουν ανεξάρτητες εκθέσεις αξιολόγησης καλής εκτέλεσης και διευρύνονται συνεργασίες. Αυτή τη χρονιά γίνεται πρόσκληση να συμμετέχουμε σε ένα πρόγραμμα παρακολούθησης των συνθηκών κράτησης αιτητριών άσυλου στα κέντρα υποδοχής. Είναι το πρόγραμμα που τον Ιανουάριο 2006 θα φέρει και τη διάσταση με το ΥΔΔΤ.

Ωστόσο, τον Οκτώβριο του 2005, η διευθύντρια του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων υπόσχεται σε μια «δίκαιη και ισότιμη αντιμετώπιση» Η Στέγη Προστασίας όμως πρέπει να ξανά-χτιστεί από την αρχή σε νέο χώρο και μεγάλο μέρος της αρχικής επένδυσης σε προσβασιμότητα, πυρασφάλεια και ασφάλεια του χώρου χάνονται σε μια άσκοπη γραφειοκρατική διαδικασία. **Το ΑΠΑΝΕΜΙ ξαναοίγει τη στέγη νωρίτερα την επόμενη χρονιά (Ιανουάριο 2006) έχοντας τη δέσμευση του καθ' ύλη αρμόδιου Υπουργείου.**

Είναι συνειδητή η επιλογή να μην παρουσιαστεί στην παρούσα έκδοση λεπτομερώς η **πολεμική από «αδελφές οργανώσεις».** Θα ήταν ένας σκληρός καθρέφτης για την Κοινωνία των Πολιτών που θα έπληττε κυρίως την ίδια την Κοινωνία των Πολιτών στην Κύπρο – άλλωστε τα άτομα που έχουν ασχοληθεί ανιδιοτελώς με τα κοινά γνωρίζουν και μπορούν να κατανοήσουν όλα όσα δεν αναγράφονται εδώ. Η γνώση αυτή είναι απολύτως απαραίτητη πριν ξεκινήσει κάποιο παρόμοιο ταξίδι. Θα ήθελα όμως να προτρέψω κάθε πραγματικά ενδιαφερόμενο να κάνει μια απλή ανασκόπηση της του ΗΜΕΡΗΣΙΟΥ ΤΥΠΟΥ της περιόδου 2004-2008 και 2008 -2013. **Να συγκρίνει δράσεις, προγράμματα και ανακοινώσεις, άρθρα.** Να διαπιστώσει ιδίως όμασοι την απουσία οποιασδήποτε διαμαρτυρίας ή καταγγελίας και να αναρωτηθεί: Που πήγαν όλες αυτές οι ακραίες περιπτώσεις βίας και κακοποίησης της πρώτης περιόδου όπου το ΑΠΑΝΕΜΙ ανέπτυξε έντονη δραστηριότητα; Ήταν όλα υπερβολές του Κέντρου Στήριξης ΑΠΑΝΕΜΙ; Και αν ναι, γιατί δεν διαψεύστηκαν από τον οποιοδήποτε; Μήπως «απαλείφτηκε» το φαινόμενο της κακοποίησης; Εφαρμόζεται ο Νόμος στο ακέραιο; Όλα τα άτομα εξυπηρετούνται σε κάθε γωνιά της Κύπρου; Και αν ναι, τότε γιατί δεν υπάρχουν και τα αντίστοιχα πανηγυρικά άρθρα;

2006, η δυσκολότερη χρονιά για το ΑΠΑΝΕΜΙ

Είναι η χρονιά της αρχή της διάστασης με το ΥΔΔΤ και την Κυπριακή Αστυνομία. **Το πρόγραμμα για την παρακολούθηση συνθηκών κράτησης προσφύγων και αιτούντων άσυλο στα κρατητήρια της χώρας εκτινάσσει κυριολεκτικά από την καρέκλα του, τον τότε Υπουργό Δικαιοσύνης.** «Τί τα θέλετε αυτά; Ασχοληθείτε μονό με τις κακοποιημένες γυναίκες» θυμάμαι χαρακτηριστικά. Ένα μήνα πριν σε ημερίδα του Οργανισμού η δημόσια καταγραμμένη ομιλία του εκθείαζε το ΑΠΑΝΕΜΙ ως μοντέλο Κάλων Πρακτικών. Για την Κυπριακή Αστυνομία δεν ήταν ξαφνικό ή απρόσμενο, ήταν άλλωστε ο κυριότερος κυβερνητικός τομέας που συγκέντρωνε τα περισσότερα παράπονα και καταγγελίες μας, για τη μη-εφαρμογή της Νομοθεσίας στο Γραφείο Επιτρόπου Διοικήσεως.

Το ΑΠΑΝΕΜΙ μπαίνει σε ένα νέο κύκλο καθυστερήσεων πληρωμών και δυσμένειας. Γραφειοκρατικών καθυστερήσεων. Είναι απίστευτος ο όγκος και οι ώρες εργασίας που αφιερωθήκαν το 2006 για να απαντηθούν επιστολές που ζητούσαν ουσιαστικά «τίποτα». Δύο συγχρηματοδοτούμενα προγράμματα παρουσιάζουν αδικαιολόγητη καθυστέρηση. Αυτή τη φορά με την μη αποπληρωμή κάλων εκτελεσμένων προγραμμάτων EQUAL και ERF με τη συγχρηματοδότηση του 25% από **την Κυπριακή Δημοκρατία η οποία παρακρατεί – μέχρι σήμερα – το οφειλόμενο προς το ΑΠΑΝΕΜΙ ποσό.** Αργότερα θα φωτιστεί με γνώση ότι αυτή την περίοδο ατύπως δινόταν η εντολή παύσης πληρωμών προς τις κυβερνητικές υπηρεσίες. Και πάλι το ΑΠΑΝΕΜΙ **«άντεχε».** **Φυσικά με το ανάλογο κόστος.** Άτομα στο ΔΣ είχαν αναλάβει ένα μεγάλο μέρος της αποπληρωμής των μισθών και ενοικίων του οργανισμού μέχρι την απελευθέρωση των κονδυλίων και οι εισροή χρημάτων άλλων προγραμμάτων βοηθούσε τα πάγια λειτουργικά μέχρι ένα βαθμό.

Η έκταση της ανάλυσης της πολεμικής στο παρόν ιστορικό χωριά μπροστά στην έκταση του χρόνου που χανόταν για την ίδια την πολεμική. Και αυτό ενώ τα περιστατικά αυξάνονταν, οι πόροι λιγότευαν, το προσωπικό άλλαζε, μισθοί μειώνονταν και τα οικήματα συρρικνώνονταν προσαρμοζόμενα σε χαμηλότερο ενοίκιο.

Αλλά **ο αριθμός των περιστατικών αυξάνεται...** και μαζί με τον αριθμό των περιστατικών βαθαίνει και ο βαθμός εμπιστοσύνης προς τον Οργανισμό από τα ίδιες τις χρήσιμες υπηρεσιών. Έτσι το 2006, το ΑΠΑΝΕΜΙ χειρίζεται αρκετά δύσκολες υποδέσεις κακοποίησης. Έχει την τεχνογνωσία και την υποδομή. Δεν έχει απαραίτητως τη συνεργασία με όλους ή ακόμα την **προστασία των Θεσμών.** Π.χ. μέσα από μια υπόθεση σεξουαλικής εκμετάλλευσης και αναγκαστικής χρήσης κοκαΐνης από το θύμα κλείνει (προσωρινά) ένα καμπαρέ σε επαρχιακή πόλη της Κύπρου. Ήταν επόμενο να εξάγει κάνεις το συμπέρασμα ότι για κάθε ένα άτομο που το ΑΠΑΝΕΜΙ βοηθούσε υπήρχε τουλάχιστον ένα άτομο που είτε ως δράστης είτε ως ομάδα συμφερόντων γύρω από τον δράστη θιγόταν – η εμπορία προσώπων καταδεικνύει πως ο αντίστοιχος προς ένα θύμα αριθμός ατόμων που "θιγόντουσαν" ήταν πολύ μεγαλύτερος. Και δυστυχώς ο Οργανισμός δεν

μπορούσε να απευθυνθεί για την αναμενόμενη από αυτή θεσμική προστασία στην Κυπριακή Αστυνομία η οποία ήδη ήταν εχθρικά διακείμενη.

Ακόμα και αυτή η πολεμική δεν θα κλόνηζε τη δράση του Κέντρου, το οποίο το 2006 είχε 3 σταθμούς (κέντρα) σε Λευκωσία, Πάφο και Λάρνακα τους οποίους αναγκαστικά κλείνει τον Ιανουάριο του 2007.

Με την αλλαγή της πολιτικής ηγεσίας του ΥΔΔΤ τον Αύγουστο 2006 γίνεται μια προσπάθεια βελτίωσης των σχέσεων. ΑΛΛΑ, τον Σεπτέμβριο ένα σοβαρό περιστατικό βίας² εναντίον μιας εργάτριας από συγγενικό στον εργοδότη άτομο συντονίζει τις διαδρομές και δράσεις κυβερνητικών και μη-κυβερνητικών τμημάτων και φορέων. Πρόκειται για ένα θύμα βιασμού το οποίο απελευνεται με συνοπτικές διαδικασίες χωρίς να δοθεί η ευκαιρία να κατηγορήσει για βιασμό τον δράστη. Το ΑΠΑΝΕΜΙ και η ΣΥΜΦΙΛΙΩΣΗ γράφουν και καταγγέλλουν την υπόθεση. Οι καταγγελίες ανοίγουν τους δρόμους, προς την κοινοβουλευτική επιτροπή Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων. Εκεί ακούγονται σοβαρές καταγγελίες προς τα τμήματα της Διοίκησης στο βαθμό που αναλογικά τους αφορούσε. Ταυτόχρονα παρουσιάζεται και η πολεμική που δεχόμαστε λόγω της δράσης μας. Το Νοέμβριο, μια κατά τα άλλα συνήθης πρόσκληση για συμμετοχή σε εκπομπή στο μεσημεριανό δελτίο ιδιωτικού σταθμού σηματοδοτεί την έναρξη της ανοικτής πλέον πολεμικής: στην άλλη άκρη της τηλεφωνικής γραμμής, συντονισμένοι και προετοιμασμένοι ο εκπρόσωπος της Αστυνομίας και η Πρόεδρος μιας ΜΚΟ (της οργάνωσης από την οποία έφυγε το θύμα χωρίς να ολοκληρωθεί η διαδικασία καταγγελίας του βιαστή) για να καταγγείλουν ότι «το ΑΠΑΝΕΜΙ δεν προσφέρει υπηρεσίες στο κοινό».!!! Απαντάμε τότε ότι οι φάκελοι εξυπηρετούμενων αγγίζουν τους 5000. Μας κατηγορούν ότι δεν γνωρίζουμε την περί οικογενειακής βίας νομοθεσία. Απαντούμε ότι ο εκπρόσωπος της Αστυνομίας που είναι στην τηλεφωνική γραμμή ήταν ο ένας από πολλούς εκπαιδευτές για τον συγκεκριμένο νόμο και πως προγράμματα εκπαίδευσης των λειτουργών γίνονται σε εβδομαδιαία βάση και έχουμε την εποπτεία νομικών, και ψυχιάτρων. Μας κατηγορούν ότι δεν έχουμε προσοντούχο προσωπικό. Απαντούμε ότι όλοι μας ανεξαιρέτως οι λειτουργοί είναι κάτοχοι πανεπιστημιακού πτυχίου και αρκετοί μεταπτυχιακού και αντιπαρερχόμαστε της πρόκλησης με τη διατύπωση της συνήθους πρακτικής σε ανάλογα κέντρα του εξωτερικού να ανοίγουν χώροι για άτομα με την κατάλληλη εποπτεία ανεξαρτήτως σπουδών! Η εκπομπή τελειώνει και όλοι γνωρίζουμε ότι η πολεμική θα προχωρήσει σε ένα επόμενο στάδιο. Το οποίο όμως θα διαφαινόταν 6 μήνες μετά!.

Η δράση αν και με δυσκολίες συνεχίζεται. Το Συμβούλιο της Ευρώπης το 2006 και το 2008 συμπεριλαμβάνει την συντονίστρια του Κέντρου στην **στρογγυλή τράπεζα υπερασπιστών ανθρωπίνων δικαιωμάτων**. Συντάσσονται εκθέσεις για τα ανθρωπινά δικαιώματα και απευθύνονται ομιλίες στο ΣτΕ στο Στρασβούργο από την ίδια.

Την ίδια χρονιά ολοκληρώνεται το **εγχειρίδιο του WAVE** με την συμμετοχή του Κέντρου. Γίνεται επίσης μια πολύ σημαντική **εργασία χαρτογράφησης του φαινομένου της βίας κατά γυναικών και ανηλίκων** με

² Βλ. Ανακοινώσεις οργανισμών πιο κάτω στην ίδια έκδοση

συμμέτοχη της ειδική σύμβουλου του ΣτΕ Ρόζα Λόγκαρ. Τα αποτελέσματα της χαρτογράφησης αναφέρονται στο χαιρετισμό της παρούσας έκδοσης και από το 2007 που δημοσιεύτηκαν δεν διαψεύστηκαν ποτέ παρά μόνο επιβεβαιώνονται κάθε φορά που γίνεται μια επιμέρους έρευνα (1000 και πλέον συνεντευξιαζόμενων).

Νέα προγράμματα εγκρίνονται αλλά το ΑΠΑΝΕΜΙ βρίσκεται εξαντλημένο οικονομικά λόγω της παράτυπης μη πληρωμής των τρεχόντων συγχρηματοδοτούμενων προγραμμάτων. Η ειρωνεία είναι το ένα πρόγραμμα λαμβάνει θετική έκθεση αξιολόγησης και απελευθερώνεται η εγγύηση καλής εκτέλεσης ως καλώς εκτελεσμένο ενώ το άλλο πρόγραμμα επιλέγει μεταξύ 12 άλλων εταιρών και αξιοποιεί την γενική συντονίστρια του κέντρου ως αντιπρόσωπο της Κύπρου στην διακρατική σύμπραξη και υπεύθυνη του gender mainstreaming. **Οξύμωρες πρακτικές της Διοίκησης που επιβεβαιώνουν το οξύμωρο της πολεμικής.**

Και πάλι, μέλη του ΔΣ αναλαμβάνουν το μεγαλύτερο μέρος της αποπληρωμή των μισθών για να μπορέσει ο οργανισμό να συνεχίσει. Το θεωρούν και ηθικά επιβαλλόμενο να πληρωθούν όλοι οι μισθοί και εργασία των εργαζομένων για τα προγράμματα στο Κέντρο.

2007, Η κορύφωση της πολεμικής

Το τελευταίο μέρος της πολεμικής κορυφώνεται τον Απρίλιο 2007 ξεκινάει επισήμως η αστυνομική έρευνα για το ΑΠΑΝΕΜΙ. Εκ των υστέρων μαθαίνουμε από τη δικογραφία της υπόθεσης ότι οι προσπάθειες είχαν ξεκινήσει πολύ νωρίτερα. Χρειάστηκε 6 μήνες και ο συντονισμός 3 πρόεδρων ανεξαρτήτων ΜΚΟ για να κάνουν την πρώτη και αρχική απαραίτητη καταγγελία βάσει της οποίας θα μπορούσε και τυπικά να ξεκινήσει η αστυνομική έρευνα – έτσι η έρευνα αφορούσε γενικόλογα, την αξιοποίηση των κρατικών κονδυλίων της περιόδου 2004-2005 σε όλα ανεξαιρέτως τα τμήματα και προγράμματα!

Εκ των υστέρων και λόγω των ατελείωτων καθυστερήσεων στη διαδικασία κρίνουμε ότι η Διοίκηση δεν είχε απαραίτητα σκοπό να «καταδικάσει» το ΑΠΑΝΕΜΙ αλλά το πλήξει μέχρι τελικού κλεισίματος. Η εξήγηση είναι απλή: όσο υπήρχε ανοικτή αστυνομική έρευνα το ΑΠΑΝΕΜΙ δεν μπορούσε να απευθυνθεί σε νέα ΕΕ προγράμματα. **Σκοπό είχαν, κρίνοντας και εκ του αποτελέσματος, όχι την εκδίκαση της υπόθεσης αλλά την εξάντληση του οργανισμού και των ατόμων.**

Ταυτόχρονα, την περίοδο αυτή, το ΑΠΑΝΕΜΙ παρακολουθεί στενά την υπόθεση σεξουαλικής κακοποίησης ανηλικού ατόμου από τον πατέρα. Μετά από 4 χρόνια αναβολών εκδίκασης της υπόθεσης **το παιδί κρίνεται ως αναξιόπιστος μάρτυρας και ο πατέρας απαλλάσσεται χωρίς δίκη.** Είναι γνωστό στους νομικούς κύκλους της Κύπρου ότι Ο ΠΕΡΙ ΑΠΟΔΕΙΞΕΩΣ ΝΟΜΟΣ αποτελεί ταμπού για κάθε γενικό εισαγγελέα και τυχόν αλλαγή του απειλεί ένα ολόκληρο σύστημα και ιδιαίτερα λόγω της διακριτικής ευχέρειας που προσφέρει. Ωστόσο η υπόθεση αυτή αποτελεί ένα σταθμό στην πορεία του οργανισμού για τους λόγους που θα παρουσιαστούν πιο κάτω, ταυτόχρονα με την κορύφωση της πολεμικής.

2008 – σήμερα, διεκδίκηση δικαστικής αποκατάστασης, πορείες, συλλογικές δράσεις

Για τρία χρόνια το ΑΠΑΝΕΜΙ πιέζει να λάβει γνώση για την διεξαγωγή των ερευνών χωρίς αποτέλεσμα. Στο μικρό οίκημα του γενικού αρχηγείου αστυνομίας το οποίο είναι αφιερωμένο στη διερεύνηση, ένα δωμάτιο φιλοξενεί τους φακέλους όλης της δράσης του οργανισμού (αλληλογραφία, πολιτικές, στατιστικά, προγράμματα, υλικό εκπαίδευσης κλπ) που χρειάζονταν ένα μικρό φορητό για να μεταφερθούν.

Η πρώτη επιτυχία ενάντια σε αυτή την πολεμική με ιδιαίτερο ηθικό βάρος και συναίσθηση της ευθύνης απέναντι σε όλα τα άτομα που εμπιστεύτηκαν το ΑΠΑΝΕΜΙ ήταν ότι **ΟΥΤΕ ΕΝΑΣ φάκελος με τα προσωπικά δεδομένα και συναντήσεις** ατόμων δόθηκε, ποτέ, σε κανέναν! Όσα εμπιστευτικά τα άτομα απεύθυναν στο ΑΠΑΝΕΜΙ κρατηθήκαν μακριά από την σκληρότητα και την αδιακρισία μιας ερευνητικής διαδικασίας.

Μέχρι τον 2009 κανέναν κατηγορητήριο δεν έχει απαγγελθεί αλλά και η διαδικασία δεν ολοκληρώνεται. Με άρθρο της Cyprus Mail πιέζουμε να λάβει τέλος η τιμωρητική αυτή διαδικασία. Δίνεται η εντύπωση ότι οι κατηγορίες συντάσσονται, τότε, σχεδόν σε μια νύχτα. 39 στο σύνολο! Έγινε αντικείμενο απορίας από νομικούς η δημιουργική προσέγγιση σύνταξης του κατηγορητηρίου με τις περισσότερες να αφορούν επαναλαμβανόμενα την ίδια γενική κατηγορία αναφορικά όλες ανεξαιρέτως τις κρατικές χορηγίες με καταληκτικό κατηγορητήριο «ότι δεν αξιοποιήθηκαν για τον σκοπό που δόθηκαν»! Χαρακτηριστικό είναι πως εκεί συμπεριλήφθηκε και η κατηγορία για την αγορά λαχνών αξίας 100 ευρώ από το ΥΔΔΤ. Το ΥΔΔΤ είχε κερδίσει τον πρώτο λαχνό τον οποίο και παραδώσαμε (!)

Όλη αυτή την περίοδο, συνειδητά τα μέλη και οι φίλοι του Οργανισμού αποφασίζουν να στεγάσουν τη δράση τους σε ιδιωτικούς χώρους και με προσωπικά κυρίως μέσα και πόρους (τηλεφωνικές συνδέσεις, ιντερνέτ κλπ) Παράλληλα ξεκινάει μια μεγάλη **εκστρατεία ενημέρωσης** μέσα από διαφορετικούς τρόπους και μέσα.

Οι πορείες και οι εκδόσεις μας καθώς και η ηλεκτρονική σελίδα του οργανισμού είναι τα μέσα μας για να μη φιωθεί η δράση μας που αναπόφευκτα έχει συρρικνωθεί στον τομέα προσφοράς υπηρεσιών.

Είναι εκεί που η συμπαράσταση από άγνωστα μέχρι εκείνη τη στιγμή άτομα μας ενισχύει ηθικά.

Με αισιοδοξία παρατηρούσαμε την σταδιακή εκδήλωση μικρών πυρήνων στην Παλιά Λευκωσία και αλλού, με κοινά συνθήματα, διακηρύξεις και ανησυχίες. «Δεν χάθηκαν όλα», λέγαμε. Το σύνθημα της πορείας του ΑΠΑΝΕΜΙ **«τέρμα πια στην συνομωσία της σιωπής»** (από την πορεία το 2008) αποκτά ρίζες στην κυπριακή κοινωνία, αρθρογραφία και συνθήματα ομάδων και κινήσεις πολιτών. Κάποιες εκπομπές φιλοξενούν την

δική μας άποψη με υποστηρικτική διάθεση. Πίσω από τις κάμερες πολλοί δημοσιογράφοι δηλώνουν «ότι είναι ξεκάθαρο γιατί θέλουν να σας κλείσουν». Ορισμένα θετικά κείμενα παρουσιάζονται στον Ημερήσιο Τύπο. Όσο η αστυνομική έρευνα πάγωνε τη δράση του Οργανισμού, τόσο αυξανόταν αργά αλλά σταδιακά μια ευρύτερη συνείδηση γύρω από τα βαθύτερα αίτια. Όχι πάντα με τον τρόπο που θα φανταζόταν κανείς ή σε χώρους που αναμενόταν εκ των προτέρων. Φυσικά, το ΑΠΑΝΕΜΙ και τα μέλη του θα σήκωναν μέχρι τέλους τη σημαία αυτή. Όπως και έγινε....

Καταληκτικό σχόλιο

Σήμερα μπορούμε να πούμε ότι, δεν υπάρχει καμία περίπτωση να θεωρηθεί η δράση ενός ατόμου ή ενός οργανισμού ως ουσιαστικά εναρμονισμένη με την αξία της προάσπισης των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, αν αυτός ο οργανισμός ή το άτομο δεν έρθει σε σύγκρουση με το σύστημα που υποσκάπτει την αξία των ανθρωπίνων δικαιωμάτων υπό το υποκριτικό προσωπείο της πολιτείας δικαίου. Διότι το κεκτημένο του ανθρώπινου δικαιώματος δομήθηκε και εδραιώθηκε ακριβώς από αυτές τις συγκρούσεις. Οποιαδήποτε άλλη θεώρηση είναι εθελουφλία και οποιαδήποτε περαιτέρω αναφορά είναι περιττή.

Στατιστικές Αποδεκτών Υπηρεσιών (2004-2006)

Τμήμα Υποδοχής Περιστατικών Βίας		Στήριξη Μεταναστριών						Μεσολάβηση για Στέγη και Εργασία	Τμήμα Ψυχολογικής Στήριξης	Ανοικτή Γραμμή Βοήθειας 80001999 (*)	Ένδυση και Τρόφιμα	Επαγγελματική Κατάρτιση		
Ενδοοικογενειακή Βία	Σωματεμπορία	Τηλεφωνική Συμβουλευτική	Οικονομικοί Πρόσφυγες	Πρόσφυγες	Άσυλο	Γυναίκες σε Κίνδυνο						Πρωτοβουλία EQUAL	Προσωπικό	Φοιτήτριες
												Συμβουλευτική	Κατάφυγιο	
378	37	17	248	104	359	1638	3	196	95	1228	1406	40	49	12
Μαθήματα Ελληνικής και κατ' Οίκον		Υπηρεσίες Διερμηνείας	Νομική Συμβουλή και Παραπομπή σε Δικηγόρο	Παραπομπή σε και Συνεργασία με Ψυχίατρο		Προσφυγές στο Γραφείο Επιτρόπου Διοικήσεως		Παραπομπές σε άλλες ΜΚΟ (*)		Προσφυγές στο Γραφείου Επιτρόπου Προστασίας Προσωπικών Δεδομένων		Συνοδεία		
20		109	249	87		37		49		3		48		

(*) Δεν συμπεριλαμβάνονται στα συνολικά στοιχεία

Σύνολο: 5.135

Συλλογική αποτίμηση

των κενών στο τομέα της πρόληψης και αντιμετώπισης της βίας κατά γυναικών στην Κύπρο

ΥΠΟΔΟΜΗ - Καταφύγια

Βάσει των συστάσεων του Συμβουλίου της Ευρώπης, στις ελεγχόμενες από την Κυπριακή Δημοκρατία περιοχές, θα έπρεπε να είχαμε 450 κρεβάτια. Δηλαδή 15 καταφύγια, χωρητικότητας 30 κρεβατιών.

- Αντί αυτού, η Κυπριακή Δημοκρατία προσφέρει ένα καταφύγιο με 8 κλίνες για θύματα βίας στην οικογένεια και προσωρινή φιλοξενία 1-2 μέρες σε ξενοδοχεία, όταν και αν κρίνει ότι χρειάζεται.
- Το καταφύγιο για θύματα βίας του Κέντρου Απανέμι (με 20% κρατική χορηγία επι του συνολικού προϋπολογισμού) αναγκάστηκε να κλείσει 2 φορές. Στο ιστορικό διαφαίνονται οι απογοητευτικές διαστάσεις ενός εχθρικού συστήματος όταν οι οργανισμοί ακολουθούν την προσέγγιση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων.
- Παρ' όλες τις εισηγήσεις και υποδείξεις περιφερειακών θεσμικών οργάνων υπάρχει διαπιστωμένη έλλειψη πολιτικής βούλησης και αποστασιοποίηση της κυβερνητικής πολιτικής προς οποιαδήποτε νέα πρωτοβουλία τον τομέα της βία κατά γυναικών.
- Οι ρυθμιστικές πρόνοιες λειτουργίας καταφυγίων ενισχύουν τον κρατικό συγκεντρωτισμό με πρωτοστατούσα την άρση του απορρήτου για τα θύματα που φιλοξενούνται εντός των κέντρων υποδοχής ή/και φιλοξενίας.
- Απαράδεκτη παραμένει η μετατροπή της οικίας εντός των Κεντρικών Φυλακών σε καταφύγιο θυμάτων σωματεμπορίας. Μια θεώρηση των στατιστικών παραπομπών την χρονιά πριν την έναρξη λειτουργίας του καταφυγίου είναι αποκαλυπτική: από τα 150 περίπου περιστατικά το χρόνο ο αριθμός «κατεβαίνει» στα 16 (8X2) τόσο δηλαδή όσο μπορεί το καταφύγιο να «σηκώσει» το χρόνο.

ΥΠΟΔΟΜΗ – Ανοικτές γραμμές βοήθειας

- Το κράτος στηρίζει μια και μόνο γραμμή για θύματα ενδοοικογενειακής βίας.
- Ευθύνεται όμως για το κλείσιμο μιας παγκύπριας δωρεάν γραμμής στήριξης προς τις Γυναίκες, η οποία προσέφερε πληροφόρηση τόσο για θέματα βίας κατά γυναικών, σύνδεση με υποστηρικτικές άλλες υπηρεσίες (ψυχο-κοινωνική στήριξη και καταφύγιο) και εξειδικευμένες υπηρεσίες προς μετανάστριες γυναίκες. Το κενό παραμένει με χιλιάδες άτομα που δεν έχουν που να απευθυνθούν.

ΥΠΟΔΟΜΗ - Συμβουλευτικά Κέντρα

- Το πρώτο, αντίστοιχο κέντρο, ιδρύθηκε στην Κύπρο, το 2004, **το κέντρο στήριξης γυναικών «ΑΠΑΝΕΜΙ»**, το οποίο είναι **αναγνωρισμένο ως μοντέλο καλών πρακτικών σε ευρωπαϊκό επίπεδο** (2005), ωστόσο στην Κύπρο, έμελλε να αντιμετωπίσει το μένος ενός ανάλητου συστήματος.
- «συμβουλευτικά κέντρα» στο πλαίσιο της ανάπτυξης δράσης από φορείς της τοπικής αυτοδιοίκησης, παραπέμπουν κυρίως τα περιστατικά στα αντίστοιχα κυβερνητικά τμήματα...

ΣΥΜΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΓΙΑ ΤΗΝ ΚΑΤΑΠΟΛΕΜΗΣΗ ΚΑΙ ΑΝΤΙΜΕΤΩ-ΠΙΣΗ ΤΗΣ ΒΙΑΣ ΣΤΗΝ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑ

- Το Νομοθετικό πλαίσιο και η διαδικασία διορισμού της Επιτροπής δημιουργεί προηγούμενο σύγκρουσης ρόλων και καθηκόντων: Η επιτροπή διορίζεται από το Υπουργικό Συμβούλιο, στη βάση της προσωπικής ιδιότητας των ατόμων που απαρτίζεται. Δεν είναι όμως έτσι στην πράξη. Το Γραφείο Ευημερίας, και ιδιαίτερα το τμήμα «Οικογένεια και Παιδί» μέσω της Διευθύντριας του εισηγείται

ονόματα στον Υπουργό Εργασίας, ο οποίος με τη σειρά του τα μεταφέρει στο Υπουργικό και το Υπουργικό υπερψηφίζει. Η επικεφαλής της «ανεξάρτητης» συμβουλευτικής επιτροπής είναι το ίδιο άτομο που είναι επικεφαλής του τμήματος «Οικογένεια και Παιδί» του αντίστοιχου Υπουργείου.

- Έχει παρατηρηθεί **μη-δικαιολογημένη εξαίρεση οργανισμών** από τη Συμβουλευτική ακόμα και **όταν αυτοί λειτουργούσαν καταφύγιο** για την ενδοοικογενειακή βία! Βλ. ιστορικό
- Οι κανονισμοί της Συμβουλευτικής Επιτροπής για τους ΔΙΑΤΜΗΜΑΤΙΚΟΥΣ ΧΕΙΡΙΣΜΟΥΣ, οι οποίοι έχουν εγκριθεί με απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου και αφορούν το συντονισμό των κυβερνητικών υπηρεσιών παραμένουν στα χαρτιά και σπάνια ακολουθούνται.

ΕΘΝΙΚΟΣ ΜΗΧΑΝΙΣΜΟΣ ΓΙΑ ΤΑ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ ΤΗΣ ΓΥΝΑΙΚΑΣ

- Ο Μηχανισμός ελέγχεται εξ ολοκλήρου από τον Υπουργό Δικαιοσύνης ο οποίος είναι και ο πολιτικός προϊστάμενος της Αστυνομίας, της Νομικής Υπηρεσίας και του Οργανισμού Νεολαίας! Αντί ο ρόλος του να είναι τουλάχιστον συντονιστικός, κατανέμεται στις εκ των προτέρων αντιθέσεις που το κάθε τμήμα δυνατόν να παρουσιάζει και καταλήγει σε σύγκρουση ρόλων – πράγμα που επιβαρύνει τη λειτουργία του Μηχανισμού. Οι υποεπιτροπές (όπως για τη Βία στην Οικογένεια) ποτέ δεν συνεδρίασαν και ποτέ δεν λειτούργησαν. Τα μέλη του Μηχανισμού είναι αποκλειστικά κομματικές γυναικείες οργανώσεις ενώ μη κυβερνητικές οργανώσεις είναι αποκλεισμένες και εξαρτώνται μόνο οικονομικά από τον οργανισμό με την ετήσια χορηγία και διαδραματίζουν διακοσμητικό ρόλο.
- **Χρειάζεται να επανιδρυθεί ένας πραγματικά ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΟΣ Εθνικός Μηχανισμός για την Γυναίκα** με ουσιαστικό ρόλο αυτοδιοικούμενου συντονιστή και αιχμή του δόρατος υπέρ της ισότητας απαλλαγμένο από τον κυβερνητικό κρατισμό και κομματισμό, δογματικές εξαρτήσεις και συγκεντρωτισμό.
- Ένας τέτοιος οργανισμός θα ενισχύσει τις δομές αλλά και τη δημιουργία κουλτούρας σε σχέση με την ανάγκη **αυτο-οργάνωσης** των γυναικών μέσα από **ενημερωμένες φεμινιστικές επεξεργασίες** για τα θέματα ισότητας, συμμετοχής των γυναικών στους θεσμούς, για τα κοινωνικά δικαιώματα, για την εξάλειψη της φτώχειας, την εξάλειψη της κοινωνικής περιθωριοποίησης.

ΠΑΙΔΟΨΥΧΙΑΤΡΙΚΑ ΤΜΗΜΑΤΑ

- Δεν υπάρχουν στελεχωμένα τμήματα παιδοψυχιατρικών υπηρεσιών στα Νοσοκομεία όλων των πόλεων. Τα υφιστάμενα τμήματα είναι υπο-στελεχωμένα.
- Έχει παρατηρηθεί η συστηματική υποβάθμιση του ρόλου και εκθέσεων των παιδοψυχολόγων στη διαδικασία συλλογής μαρτυρικού υλικού. Οι καθυστερήσεις στην λήψη συνεντεύξεων από ανήλικα θύματα με τρόπο ώστε να κρίνονται συνήθως ως αναξιόπιστες μαρτυρίες.

ΕΚΘΕΣΕΙΣ ΙΑΤΡΟΔΙΚΑΣΤΩΝ – ΣΥΝΟΔΕΙΑ ΘΥΜΑΤΩΝ

- Στην απουσία υπηρεσίας συνοδών θυμάτων προς το Νοσοκομείο και Δικαστήριο αποδίδεται το χάσιμο μαρτυρίας, ιατροδικαστικών εκθέσεων, και εκθέσεων από τις Πρώτες Βοήθειες των Γενικών Νοσοκομείων. Τα θύματα είναι ευάλωτα σε απειλές και εκφοβισμό αλλά και δεν μπορούν πάντοτε να ολοκληρώσουν τη διαδικασία από μόνες τους.

- Ιατροδικαστικά ευρήματα για σεξουαλική ή άλλης μορφής βίας δεν αποτελούν βάση για αυτεπάγγελτη ποινική δίωξη από τον Γενικό Εισαγγελέα, εάν το θύμα «πεισθεί» να αποσύρει τις καταγγελίες.

ΑΣΤΥΝΟΜΙΑ

- Η καταγραφή των παραπόνων στον αστυνομικό σταθμό είναι από μόνη της μια πρόκληση. Πολλές φορές το παράπονο δεν καταγράφεται και η διερεύνηση της καταγγελίας δεν ξεκινά.
- Η αστυνομία έχει εκπαιδεύσει 500 άτομα σε 15 χρόνια για θέματα βία στην Οικογένεια. ΠΧ Στην έκθεση πεπραγμένων του 2006 δεν υπάρχει ούτε μια ειδική εκπαίδευση για θέματα σωματεμπορίας, βίας κατά γυναικών, ή ενδο-οικογενειακή βία.
- Η βιντεογράφιση της κατάθεσης των ανηλίκων μαρτύρων δεν είναι η ενδεικνυόμενη έτσι ώστε τα παιδιά αποθαρρύνονται να συνεργαστούν. Ως αποτέλεσμα δεν συλλέγεται ικανοποιητικό μαρτυρικό υλικό και τα παιδιά συχνά κρίνονται ως αναξιόπιστοι μάρτυρες.

ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΑ

- Υπάρχει διαπιστωμένη καθυστέρηση εκδίκασης υποθέσεων ενδο-οικογενειακής βίας πέραν του 1,5 έτους ακόμα κι όταν γίνεται επιτακτική η άμεση εκδίκαση των υποθέσεων βίας (σύσταση Ανωτάτου). Σε ορισμένες επαρχίες δε, το πρόβλημα είναι οξύτερο (Επαρχιακό Δικαστήριο Πάφου 64 υποθέσεις ενδοοικογενειακής βίας σε σύνολο 142 παγκυπρώς).
- Δεν υπάρχει συντονισμός μεταξύ Οικογενειακού Δικαστηρίου και Κακουργιοδικείου ειδικότερα σε διαδικασίες οι οποίες χρονίζουν και κρίνεται η δυνατότητα επικοινωνίας του φερόμενου ως δράστη με ανήλικα μέλη της οικογένειας που πιθανόν να αφορά η καταγγελία.
- Δεν υπάρχει μέχρι σήμερα τιμωρία του βιασμού εντός του γάμου. Θεωρείται ότι η απόδειξή του είναι εξαιρετικά δύσκολη διαδικασία και η μαρτυρία του θύματος δεν γίνεται αποδεκτή. Παρόλο που ο Νόμος Περι Βίας στην Οικογένεια 2000-2004 προνοεί σαφείς ποινές, έχουμε την εντύπωση ότι ουδέποτε αποδόθηκαν σε κάποιον.
- Νομοθετικό κενό επίσης υπάρχει στην καταγγελία και εκδίκαση υποθέσεων πλαστογραφίας μεταξύ συζύγων με αποτέλεσμα να συντελείται οικονομική βία εναντίον των γυναικών και περαιτέρω θυματοποίηση γυναικών κατά τη ρύθμιση οικονομικών και περιουσιακών διαφορών μετά το διαζύγιο.

ΓΥΝΑΙΚΑ ΚΑΙ ΜΕΤΑΝΑΣΤΕΥΣΗ

- Αν η γυναίκα είναι μόνιμη κάτοικος Κύπρου αλλά προέρχεται από Ευρωπαϊκή ή Τρίτη Χώρα τότε τα προβλήματα πολλαπλασιάζονται. Συχνά, η νομοθεσία δεν εφαρμόζεται και στερείται πρόσβασης στις διαδικασίες (νομική αρωγή, πληροφόρηση, επίδομα, αλλαγή καθεστώτος διαμένοντα κλπ). Η γυναίκα μετανάστης είναι διπλά ευάλωτη τόσο εντός του σπιτιού της όσο και στην κοινωνία. Ελλείπει ικανοποιητικών δομών στήριξης της αποστερούν βασικά ανθρώπινα δικαιώματα και εκτίθεται σε ένα θεσμοθετημένο ρατσισμό.
- Παντελής έλλειψη υπηρεσιών για την μετανάστρια γυναίκα, θύμα βίας. Το ΑΠΑΝΕΜΙ άλλωστε κατηγορήθηκε ότι βοηθούσε και μετανάστριες (!).
- Οι συνθήκες κράτησης αιτούντων άσυλων γυναικών είναι πέραν από απαράδεκτες. Δεν υπάρχουν ούτε τα υποτυπώδη μέσα για διαβίωση πέραν των 3 ημερών στα αστυνομικά κρατητήρια και εντούτοις οι γυναίκες αυτές αναγκάζονται να μείνουν εγκλειστές για πάρα πολλούς μήνες.
- Δεν δίδεται ανθρωπιστικό καθεστώς σε άτομα που είναι θύματα σωματεμπορίας η δυνατότητα παραμονής και εργασίας στην Κύπρο.
- Δεν υπάρχει μηχανισμός αναγνώρισης αν ένα άτομο είναι θύμα σωματεμπορίας και με τον νεοψηφισθέντα νόμο το βάρος πέφτει ήδη στις υφιστάμενες δομές με τα υφιστάμενα προβλήματα.

Η δια-προσωπική βία βλάπτει σοβαρά την υγεία και τη ζωή ...

Άμεσα και διακριτά συμπτώματα της σωματικής βίας

- Σωματική βλάβη

Π.χ. εκδορές, μελανιές, σπάσιμο οστών, ρινορραγία, κοψίματα, κακώσεις, κρανιοεγκεφαλικές κακώσεις, διαστρέμματα, διάσειση κ.ο.κ.

- Ψυχική βλάβη

Χρόνια σωματικά συμπτώματα και ενοχλήσεις

- ο χρόνιοι πόνοι στη κάτω κοιλιά, λεκάνη, πονοκέφαλοι
- ο νευρώσεις στομάχου, έλκος, αρρυθμίες (παρασυμπαθητικό)
- ο παλαιά τραύματα, (συνήθως αθεράπευτα)
- ο βίαιες αποβολές, γυναικολογικά προβλήματα

Χρόνια ψυχο-συμπτωματολογία

κατάθλιψη, άγχος, αμνησία, υπερδιέγερση, κερματισμένη μνήμη ή συγκέντρωση, φοβίες και φόβοι, εφιάλτες, αίσθημα ανικανότητας, χαμηλή αυτο-εκτίμηση, ντροπή και ενοχή, νευρικότητα και ένταση, αυτοκτονικός ιδεασμός, αυτοκτονικές απόπειρες, αυτοκτονικές σκέψεις, αίσθηση ότι βρίσκεσαι υπό απειλή ή κίνδυνο.

Χρήση, κατάχρηση και εξάρτηση από ψυχοτροπικά φάρμακα

Κυρίως αντικαταθλιπτικά, ηρεμιστικά, αγχολυτικά, και τέλος, παυσίπονα.

Τα θύματα μιλούν στο ιατρικό προσωπικό αν ρωτηθούν:

- Στην Αγγλία, σχεδόν όλες οι γυναίκες (94%) που έλαβαν την ιατρική βοήθεια από GP τους ή/και τα τμήματα έκτακτης ανάγκης για τους τραυματισμούς ρωτήθηκαν για την αιτία αυτών των τραυματισμών.
- Η πλειοψηφία των θυμάτων (74%) ανέφερε ότι αποκάλυψαν την αιτία του τραυματισμού στο γιατρό τους ή στο νοσοκομείο.
- Ομοίως, στη γερμανική μελέτη 81% του ιατρικού προσωπικού που ρωτήθηκε για την αιτία των τραυματισμών, και 67% των γυναικών ανέφερε ότι αποκάλυψαν την αιτία.

Αυτό δείχνει ότι τα θύματα είναι έτοιμα να αποκαλύψουν τη κακοποίηση τους εάν το ιατρικό προσωπικό ενδιαφέρεται να μάθει.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ – ΕΡΕΥΝΕΣ

Βία κατά γυναικών: Gorchkova and Shurygina, 2004; Institute of Women's Affairs, Spain 1999, 2002; Jaspard et al, 2003; Lundgren et al, 2002; Proos and Pettai, 2001; Reingardiene, 2002; Schröttle and Müller, 2004; Walby and Allen, 2004; Heiskanen and Piispa, 1998); Βία Κατά Αντρώ: (Krahé et al, 2003; Lenz, 1996; Proos and Pettai, 2001; Walby and Allen, 2004); Βία κατά παιδιών (Edgarth and Ormstad, 2000; Honkatukia, 2000a,b; Kaltiala-Heino et al, 1999; Lopez et al, 1995; Timmerman, 2002, 2003); Βία κατά ηλικιωμένων (Comijs et al, 1998; and Kivelä et al, 1992). Βία κατά ατόμων με Αναπηρία (Zemp and Pircher, 1996; Zemp 2002; Zemp et al, 1997). Μικρότερης κλίμακας έρευνες για Ενδοοικογενιακή Βία – Πληροφορίες από Νοσοκομεία της Αυστρίας : (Achs et al, 2005), Φιλανδίας (Ministry of Social Affairs and Health 2005), Γερμανίας (Brzank et al. 2005), Ιταλία (Romito and Gerin, 2002; Romito et al, 2004), Ισπανία (Raya Ortega et al. 2004) και Ελβετία(Gloor and Meier, 2004)

Περιπτωσιολογική μελέτη

Δυο ανακοινώσεις οργανώσεων το 2006

ΣΥΜΦΙΛΙΩΣΗ

Η εργοδότηση αλλοδαπών γυναικών στην Κύπρο ή Η σύγχρονη δουλειά στην Κύπρο με τις ευλογίες της αστυνομίας

Στις 22 Αυγούστου μια παρέα που πήγε για φαγητό σε γνωστή πολυσύχναστη οικογενειακή ταβέρνα ημιορεινού χωριού της Λευκωσίας βρέθηκε αντιμέτωπη με μια περίπτωση απίστευτης κακοποίησης. Τους προσέγγισε δειλά η βοηθός μάγειρα της ταβέρνας, ετών 52 από τη Ρουμανία, τους έδειξε τα γεμάτα μώλωπες χέρια και πόδια της και τους ζήτησε βοήθεια. Παρόλο που δεν μιλούσε ούτε Αγγλικά ούτε Ελληνικά, τους επαναλάμβανε με απόγνωση τη λέξη «σεξ» και αγκάλιαζε με την παλάμη της το λαιμό της, δείχνοντας τους παραστατικά την απειλή πνιγμού που προφανώς υπέστη. Η παρέα επικοινωνήσε αμέσως με μη-κυβερνητική οργάνωση η οποία και κατήγγειλε το περιστατικό στην αστυνομία Λακατάμιας. Η αστυνομία μετέβηκε στην ταβέρνα και μετέφερε την γυναίκα στο σταθμό, όπου με τη βοήθεια μεταφράστριας υπέβαλε καταγγελίες εναντίον του αδερφού του εργοδότη της για επανειλημμένους βιασμούς και ξυλοδαρμούς και εναντίον του εργοδότη της για τη μη καταβολή μισθών. Τους μώλωπες στο σώμα της γυναίκας είδε και η αστυνομία αλλά και κυβερνητική γιατρός που την εξέτασε και η οποία έκδωσε σχετικό πιστοποιητικό.

Η ίδια γυναίκα είχε προηγουμένως ζητήσει βοήθεια και από άλλους θαμώνες της ταβέρνας, χωρίς όμως κανένα αποτέλεσμα.

Η γυναίκα ακολούθως οδηγήθηκε από την μη-κυβερνητική οργάνωση [ΑΠΑΝΕΜΙ], στο καταφύγιο του Κέντρου Πρόληψης και Καταπολέμησης της Βίας Μέσα στην Οικογένεια, για προσωρινή φιλοξενία μέχρι να βρει νέο εργοδότη. Μέσα σε 3 μέρες παραμονής της εκεί, δέχθηκε τουλάχιστον 3 επισκέψεις από την αστυνομία, η οποία της ζητούσε να μεταβεί εκ νέου στον αστυνομικό σταθμό για «συμπληρωματικές καταθέσεις», η οποίες διαρκούσαν πέραν των 5 ωρών η κάθε μία χωρίς να της επιτραπεί πρόσβαση σε δικηγόρο ή σε μη-κυβερνητική οργάνωση. Η αστυνομία γνώριζε ότι η γυναίκα είχε διορίσει δικηγόρο, η οποία θα αναλάμβανε την υπόθεση από τη Δευτέρα 28/8/06, προτίμησε όμως να διεξάγει τις ανακρίσεις της πριν να εμφανιστεί η δικηγόρος στο προσκήνιο. Κατά τη διάρκεια των καταθέσεων η αστυνομία άσκησε πίεση στη γυναίκα να αποσύρει την καταγγελία της. Κατά την τελευταία της υποχρεωτική μετάβαση στον αστυνομικό σταθμό στις 25/8/06, η αστυνομία της δήλωσε ότι επειδή ο βιασμός επισύρει την ποινή των ισοβίων, εξυπακούεται ότι ο κατηγορούμενος θα κάνει ότι μπορεί για να αποφύγει την καταδίκη του και ως εκ τούτου κινδυνεύει η ζωή της. Η κοπέλα απέσυρε αμέσως την καταγγελία και το ίδιο απόγευμα μάζεψε τα πράγματα της και μετέβηκε στο αεροδρόμιο, όπου και πήρε το πρώτο αεροπλάνο για τη Ρουμανία. Πολύ βιαστικά, είπε τηλεφωνικώς σε μεταφράστρια που της τηλεφώνησε ότι γυρίζει στην πατρίδα της γιατί φοβάται για τη ζωή της.

Σε διάστημα 45 λεπτών από τη στιγμή που η παραπονούμενη απέσυρε την κατηγορία, ο κατηγορούμενος κυκλοφορούσε ελεύθερος. Η αστυνομία δεν προχώρησε στην εξέταση υπόθεσης εναντίον του ούτε καν για το ζήτημα του ξυλοδαρμού, που πιστοποιήθηκε από την γιατρό. Επίσης, κανένα μέτρο δεν λήφθηκε εναντίον του ταβερνιάρη, που εργοδοτούσε την κοπέλα χωρίς να εξασφαλίσει τις απαραίτητες άδειες και για την κατακράτηση των μισθών της. Μάλιστα, τόσο ζήλο επέδειξε η αστυνομία στο να αποσυρθούν όλες οι

κατηγορίες, που μετέβη η ίδια στο χωριό και εισέπραξε από τον εργοδότη τους οφειλόμενους μισθούς, παραδίδοντας τους στην κοπέλα για να αποσυρθεί και η κατηγορία της κατακράτησης μισθών.

Πέραν από την παράνομη άσκηση πιέσεων στην παραπονούμενη και την παράλειψη της να κινηθεί εναντίον των δύο κατηγορουμένων, η αστυνομία έδωσε στον τύπο αστυνομικά δελτία που περιείχαν μια σειρά από ανακρίβειες, δίνοντας την εντύπωση ότι πρόκειται για φιλήσυχο πολίτη που «μια Ρουμάννα» προσπάθησε να διαβάσει αλλά χάρις την επέμβαση της αστυνομίας η Ρουμάννα απέσυρε τις καταγγελίες και ο φιλήσυχος Κύπριος επέστρεψε στην οικογένεια του, πληροφορίες που ο τύπος άκριτα δημοσίευσε. Απαράδεκτη συμπεριφορά επέδειξε και το καταφύγιο που φιλοξενούσε τη γυναίκα, επιτρέποντας τις επανειλημμένες επισκέψεις της αστυνομίας σε αυτή, γεγονός ανήκουστο για τον διεθνώς ενδεδειγμένο τρόπο λειτουργίας καταφυγίων για θύματα βίας.

Όταν θα ξανάπατε σε μια γραφική ταβέρνα σε κάποιο χωριό της Κύπρου, ψάξτε για τους σύγχρονους σκλάβους που ζουν κρυμμένοι ανάμεσα μας. Μπορεί να μην καταφέρετε να βάλετε τους Κύπριους βιαστές στη φυλακή. Αλλά ίσως να μπορέσετε να περισώσετε ότι απέμεινε από τη ζωή και την αξιοπρέπεια αυτών των ανθρώπων, που ήρθαν στην Κύπρο σε αναζήτηση μιας καλύτερης ζωής, για να αντιμετωπίσουν την σκληρότητα της Κυπριακής κοινωνίας και την αυθαιρεσία της αστυνομίας.

Ανακοίνωση Τύπου 31/08/2006

ΑΠΑΝΕΜΙ

Κέντρο Πληροφόρησης και Στήριξης Γυναικών

Μεγάλες πιθανότητες να αθωωθούν από την ίδια την Αστυνομία φαίνεται πως διαθέτουν οι βιαστές στην Κύπρο όταν τα θύματά τους είναι εργαζόμενες αλλοδαπές. Κι αυτό γιατί λόγω των νοοτροπιών που επικρατούν στους εμπλεκόμενους κρατικούς μηχανισμούς, της ανεπαρκούς εκπαίδευσης και στελέχωσής τους, όπως και της έλλειψης συνεργασίας μεταξύ κυβερνητικών υπηρεσιών και μη κυβερνητικών οργανώσεων τα θύματα βίας, βιασμού, σωματεμπορίας ή και σεξουαλικής παρενόχλησης παραμένουν τελικά αβοήθητα και συνεπώς απρόθυμα να εμπλακούν σε ένα δικαστικό αγώνα. Έτσι, το φυσικό επακόλουθο της κατάστασης αυτής είναι η ενίσχυση του αισθήματος υπεροχής στους δράστες.

Στο λυπηρό αυτό συμπέρασμα οδηγεί η τροπή που έλαβε μια υπόθεση βιασμού που κατήγγειλε στις 22 Αυγούστου η Ζ.Ντ. μια 52χρονη γυναίκα από τη Ρουμανία. Ως αποτέλεσμα του χειρισμού της υπόθεσής της από τις αρμόδιες κρατικές υπηρεσίες, η γυναίκα αυτή αναγκάστηκε τελικά όχι μόνο να αποσύρει τις κατηγορίες της, αλλά και τρομοκρατημένη να εγκαταλείψει εσπευσμένα την Κύπρο. Με τον τρόπο αυτό, ο συλληφθείς ύποπτος, Χ.Γ., ένας 62χρονος Ελληνοκύπριος αφέθηκε ελεύθερος χωρίς να λογοδοτήσει τελικά ενώπιον της δικαιοσύνης, και έτσι «αθωώθηκε» με τον πιο πανηγυρικό τρόπο. Αν και η μη λογοδοσία του υπόπτου ενώπιον της δικαιοσύνης δεν τον καθιστά απαραίτητα ένοχο ή αθώο για την υπόθεση, οι διαδικασίες που ακολουθήθηκαν καθαυτές αποτυπώνουν μια κατάσταση που επικρατεί στις αρμόδιες υπηρεσίες, που έχει ως αποτέλεσμα την αυτόματη αθώωση υπόπτων και την ενοποίηση όπως και την εκ νέου θυματοποίηση των ίδιων των θυμάτων.

Η Ζ.Ντ. που εργαζόταν στην κουζίνα εστιατορίου σε χωριό της επαρχίας Λευκωσίας ζήτησε από θαμώνες του εστιατορίου στο οποίο εργαζόταν βοήθεια, επιδεικνύοντάς τους μώλωπες και εκδορές στο σώμα της. Ταυτόχρονα, υπέδειξε ότι είχε τύχει θύμα βιασμού και ότι κινδύνευε η ζωή της. Ακολούθως ειδοποιήθηκε η

Αστυνομία από το Κέντρο Στήριξης Απανέμι που είχε εν τω μεταξύ ενημερωθεί σχετικώς από τους θαμώνες του εστιατορίου, με αποτέλεσμα τη σύλληψη του δράστη.

Ωστόσο, από τη στιγμή κατά την οποία ξεκίνησε η εμπλοκή της Αστυνομίας στην υπόθεση, η τροπή της άρχισε να λαμβάνει όλο και χειρότερη τροπή για το θύμα. Κι αυτό γιατί, η Ζ.Ντ. άρχισε να δέχεται πιέσεις όπως αποσύρει τις κατηγορίες της. Ταυτόχρονα όμως, μια σειρά από διαδικασίες που προβλέπονται από τη νομοθεσία και αποσκοπούν στο να διασφαλίσουν τα δικαιώματα του θύματος όπως και να αποκλειστεί η εκ νέου θυματοποίησή τους, παρέμειναν ανενεργές. Κι αυτό γιατί η Ζ.Ντ., στερήθηκε όχι μόνο του προβλεπόμενου εκτάκτου κρατικού βοηθήματος ως θύμα βίας, αλλά και του δικαιώματός της να αποφασίσει για το δικηγόρο που θα εκπροσωπούσε την υπόθεσή της.

Υπό τις περιστάσεις, το Κέντρο Απανέμι θεωρεί ότι η Ζ.Ντ. πράγματι είναι πιο ασφαλής στη χώρα της παρά στην Κύπρο. Στο συμπέρασμα αυτό οδηγεί η αξιολόγηση του τρόπου λειτουργίας θεσμικών οργάνων που χαρακτηρίζεται από έλλειψη θυματοκεντρικής προσέγγισης, την αναπαραγωγή στερεότυπων αντιλήψεων και συμπεριφορών που αθρώνουν ύποπτους για βιασμό εκ των προτέρων ακόμη πριν την έναρξη της εκδίκασης μιας υπόθεσης. Οι πρακτικές αυτές, δημιούργησαν στην προκειμένη περίπτωση την εντύπωση στα μέσα ενημέρωσης ότι η Ζ.Ντ. δεν ήταν τίποτα άλλο παρά μια 30χρονη σερβιτόρα σε μπουραρία, η οποία ούτε λίγο ούτε πολύ «πήγαινε γυρεύοντας» ή ακόμα ίσως και να προκάλεσε τον «ηλικιωμένο» και άρα σεξουαλικά μη ενεργό και ανυπεράσπιστο ύποπτο. Πληροφοριακά πάντως, το Κέντρο Απανέμι επιθυμεί να θέσει υπ' όψιν της κοινής γνώμης την ύπαρξη και άλλων περιπτώσεων 30χρονων γυναικών ρουμανικής και άλλης καταγωγής που εργάστηκαν σε μπουραρίες και έτυχαν κακομεταχείρισης και σεξουαλικής παρενόχλησης. Συνεπώς, αυτό καταρρίπτει τον μύθο περί γυναικών από τη Ρουμανία(και άλλων αλλοδαπών!) που επιδίδονται πρόθυμα σε πορνεία, όπως άλλωστε ισχυρίστηκε δημόσια και ο τέως υπουργός δικαιοσύνης Δώρος Θεοδώρου.

Ιδιαίτερη σημασία πρέπει να αποδοθεί στο γεγονός ότι την υπόθεση χειρίστηκε εκ μέρους του κράτους εξ ολοκλήρου η Αστυνομία, ο θεσμικός ρόλος της οποίας περιορίζεται βάσει νομοθεσίας στη διεξαγωγή του ανακριτικού έργου και την παρουσίαση της υπόθεσης στο δικαστήριο, το μόνο δηλαδή αρμόδιο θεσμικό όργανο που δύναται να αποφασίσει για την αθώτητα ή ενοχή ενός ύποπτου.

Περαιτέρω, διαπιστώνεται ότι το Γραφείο Ευημερίας παρέλειψε να επιβλέψει την εφαρμογή των προβλεπόμενων διατμηματικών διαδικασιών και να λειτουργήσει ως κηδεμόνας του θύματος. Επίσης, παρέλειψε να παράσχει στο θύμα βίας το προβλεπόμενο έκτακτο κρατικό βοήθημα, γεγονός που κατέστησε το θύμα ευάλωτο σε πιέσεις πανταχόθεν.

Σε ό,τι αφορά τους χειρισμούς του Συνδέσμου για την Πρόληψη και Καταπολέμηση της Βίας στην Οικογένεια με λύπη μας διαπιστώνουμε ότι πέραν της παραχώρησης φιλοξενίας για μερικές μόνο μέρες, τίποτα άλλο δεν προσφέρει σε θύματα βίας. Αντίθετα, ο εν λόγω σύνδεσμος, διευκολύνει άκριτα θεσμικά όργανα κατά την κατάχρηση εξουσίας, παραγνωρίζοντας όχι μόνο το θεσμικό ρόλο που οφείλουν αυτά να διαδραματίσουν αλλά και τον θεσμικό ρόλο που έχει επωμιστεί ο ίδιος ο σύνδεσμος. Ταυτόχρονα, η ενημέρωση του θύματος γύρω από ένα ουσιώδες ζήτημα, αυτό της εξασφάλισης δωρεάν συνηγορίας και εκπροσώπησης διά δικηγόρου δεν πραγματοποιήθηκε ποτέ, λόγω της παράλειψης του Συνδέσμου για την Πρόληψη και Καταπολέμηση της Βίας στην Οικογένεια να μεριμνήσει για αυτή.

Τέλος, ο τρόπος με τον οποίο τα μέσα ενημέρωσης κάλυψαν την υπόθεση του βιασμού της Ζ.Ντ. παραπέμπει σε έλλειψη σοβαρότητας. Η τυφλή εμπιστοσύνη σε «πληροφορίες» με την οποία οι δημοσιογράφοι πίστωσαν τους πληροφοριοδότες τους, συνέβαλε στη διαστρεβλωμένη προβολή της υπόθεσης στα μέσα ενημέρωσης, η οποία με τη σειρά της επέτρεψε τον σχηματισμό λανθασμένων εντυπώσεων στην κοινή γνώμη γύρω από την υπόθεση. Με τον τρόπο αυτό, η απόσυρση των καταγγελιών του θύματος επενέργησε

ανακουφιστικά στην κοινή γνώμη που είδε έναν «ηλικιωμένο» να κατηγορείται «άδικα» από μία «30χρονη Ρουμάννα» για βιασμό.

Ταυτόχρονα, ένας ύποπτος για βιασμό κυκλοφορεί ελεύθερα, χωρίς να δοθεί στη δικαιοσύνη η ευκαιρία να κρίνει για την αθωότητα ή την ενοχή του, γεγονός που ίσως να θέτει σε κίνδυνο την ασφάλεια και σωματική ακεραιότητα άλλων γυναικών.

Αυτό όμως που παρέμεινε σε τελική ανάλυση εγκαταλειμμένο και απροστάτευτο ήταν το θύμα βίας που στερήθηκε των ανθρωπίνων δικαιωμάτων του.

Περιπτωσιολογική μελέτη

Ένα υπόμνημα προς την Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών

Η συνωμοσία της σιωπής

Όταν μετά από 4 χρόνια από τη διάπραξη βιασμού ενός τετράχρονου παιδιού, ο δράστης παραμένει ατιμώρητος, η δικαιοσύνη δεν αποδίδεται, οι διαδικασίες δεν ξεκινούν, ο Νόμος δεν εφαρμόζεται, οι διατμηματικοί κανονισμοί δεν ακολουθούνται, η στήριξη στα θύματα δεν παρέχεται, η θεραπεία στα θύματα δεν προσφέρεται, οι κρατικές υπηρεσίες δεν συνεργάζονται μεταξύ τους και πάνω από όλα η Γενική Εισαγγελία δηλώνει αναρμόδια, τότε η κοινωνία μας καταδικάζει τα θύματα και εξυψώνει τους θύτες³.

Έστω κι αν τα πιο πάνω αποτελούν μια μεμονωμένη περίπτωση -που δυστυχώς δεν είναι- τότε ολόκληρος ο κόσμος γύρω μας δεν είναι ασφαλής και πέραν πάσης λογικής αμφιβολίας το σύστημα νοσεί.

Όταν ποινικοποιούνται άτομα⁴ που κατάγγειλαν δράστες, όταν ποινικοποιείται η δράση οργανώσεων που προασπίζονται τα δικαιώματα των ατόμων αυτών, των θυμάτων της βίας⁵, τότε, ακόμα μια φορά, το σύστημα «τιμωρεί» όσους σπάζουν τον κώδικα της σιωπής.

Όταν μέσα ενημέρωσης δεν θεωρούν «είδηση» περιπτώσεις σεξουαλικής βίας ανηλίκων και τη μη προστασία τους από το σύστημα, τότε το αίσθημα ότι η παντοδυναμία ενός συστήματος που νοσεί έχει αγγίξει όλους τους τομείς και εξουσίες μια συντεταγμένης πολιτείας γίνεται κυρίαρχο.

Όταν για τρία χρόνια υποβάλλονται σε Κοινοβουλευτικές Επιτροπές οι ίδιες καταγγελίες, ξανά και ξανά, για να διασκεδαστούν αμέσως μετά, και εκτός των αιθουσών με δηλώσεις κυβερνητικών αξιωματούχων που διαστρεβλώνουν την πραγματικότητα, τότε η συγκάλυψη αγγίζει βαθιά την κοινωνία μας και μιλά για εδραιωμένη νοοτροπία.

Όταν ένα ολόκληρο σύστημα συστηματικά δεν αποδίδει, τότε μιλάμε για έλλειψη πολιτικής βούλησης.

Όταν παιδιά βιάζονται και η κοινωνία αδυνατεί να τα προστατέψει και να δώσει το μήνυμα ότι η σεξουαλική ή άλλη μορφή βίας εναντίον τους δεν είναι αποδεκτή ως συμπεριφορά τότε ολόκληρη η κοινωνία, η συντεταγμένη πολιτεία, τα μέσα ενημέρωσης, η Κοινωνία των Πολιτών, το άμεσο οικογενειακό περιβάλλον φέρουν ευθύνη μια και **ασελγούν συναινώντας στη σιωπή και στο έγκλημα.**

³Το πλήρες ιστορικό της υπόθεσης βρίσκεται στη διάθεση της Επιτροπής.

⁴ Μητέρα κινδυνεύει με φυλάκιση για παρακοή διατάγματος ενώ προσάτευε την κόρη της.

⁵ Ιστορικό του Κέντρου Απανεμί και η απόπειρα ποινικοποίησης της δράσης τους και η παράλληλη προσφυγή του στην Επιτροπή Αναφορών του Ευρωκοινοβουλίου.

Η ΕΥΚΟΛΙΑ ΤΗΣ ΚΑΚΟΠΟΙΗΣΗΣ ΩΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΦΑΙΝΟΜΕΝΟ

Από τον Κρήσμα

Ο Κομφούκιος είχε πει ότι οι λέξεις έχουν δύναμη αν, πραγματικά, σκοπούν στο να αποδίδουν τις έννοιες του λόγου. Ο ουσιαστικός σκοπός κάθε λέξης είναι να αποδίδει την έννοια του λόγου. Και ο λόγος, αποδιδόμενος μέσα από κάθε λέξη αποτελεί το θεμέλιο της κοινωνίας. Οι κοινωνίες και κατ' επέκταση οι πολιτείες τους κτίζονται πάνω στη δύναμη του λόγου τους. Και αυτό μπορούμε να το πούμε σήμερα ρίζα και κατά συνέπεια αιτιότητα πολιτείας. Γιατί κάθε κοινωνία έχει τη ρίζα της και αυτή η ρίζα καθοδηγεί την εξέλιξη της πολιτείας της. Η πολιτεία είναι δομημένη και βαδίζει πάνω στο λόγο ύπαρξης της κοινωνίας της. Έτσι, κάθε λέξη σχετιζόμενη με την έννοια του λόγου της δημιουργεί ύλη στο χώρο και μέσα σε αυτή την ύλη έλκει την αντίστοιχη πράξη της. Και η πράξη μπορεί να είναι είτε καλή, είτε κακή. Η κακοποίηση, ως πράξη βρίσκει το σχετισμό της στη λέξη «ποιείν κακόν». Και εφόσον η πράξη υπάρχει σε μια κοινωνία, η λέξη υπάρχει σε μια κοινωνία, τότε υπάρχει και η κοινωνία του «ποιείν κακόν», επομένως υπάρχει και η πολιτεία με αυτή την κοινωνία αλλά και η αιτιότητα της πολιτείας αυτής.

Κακοποίηση: Ποιείν κακόν. Αποτελεί μεμονωμένη πράξη, κοινωνικό φαινόμενο αλλά και ρίζα πολιτείας. Της πολιτείας του «ποιείν κακόν».

Η ενασχόληση με την «πολιτεία του ποιείν κακόν» δημιουργούσε πάντα και συνεχίζει να δημιουργεί και σήμερα ένα χώρο ερωτημάτων τα οποία πάντα γοητεύουν τους ειδικούς τους. Γοητεύουν είναι η λέξη. Και αυτή η γοητεία καλεί πάντα προς έρευνα αναφορικά με τα αίτια, την έκταση και την ένταση αλλά και τη δημιουργία γνωστικού χώρου γύρω από αυτό. Παρά την άσκηση της γοητείας αυτής, η «πολιτεία του ποιείν κακόν», καλά κρατεί και συνεχίζει να εξελίσσεται στη ρίζα της. Και η ρίζα της πολιτείας αυτής δεν είναι παρά το «ποιείν κακόν». Αξίζει να ασχοληθούμε με τον πυρήνα της ρίζας. Γιατί ακόμα και η ρίζα δεν είναι πυρήνας. Αντίθετα η ρίζα έχει το δικό της πυρήνα. Είναι πολλά τα ερωτήματα που συνθέτουν την άσκηση γοητείας γύρω από το φαινόμενο αυτό. Ενδεικτικά αναφέρω ως τέτοια, την αντίληψη και συνείδηση του «ποιείν κακόν», δηλαδή λέξεις που δεν μπορούν να συνθέσουν γνωστικό χώρο βεβαιότητας κατανόησης του φαινομένου, γιατί το ποιείν κακόν δεν έχει ούτε ικανότητα αντίληψης κακού αλλά ούτε και δυνατότητα άσκησης συνείδησης, οι ρόλοι του στενότερου και ευρύτερου περιβάλλοντος στο «ποιείν κακόν» που και πάλι δεν μπορούν να δημιουργήσουν γνωστικό χώρο βεβαιότητας γιατί είναι απλά ρόλοι που επιδίδονται με τον ένα ή άλλο τρόπο στη δημιουργία και εξέλιξη της πολιτείας «ποιείν κακόν» και πολλά άλλα που τελικά, ασκούμενα γοητευτικά και μόνο δεν στάθηκαν στο πέρασμα του χρόνου ικανά να σταματήσουν το ποιείν κακόν αφού οι καιροί έτσι αποδεικνύουν. Το ερώτημα λοιπόν είναι γιατί; Κατά τη γνώμη μου επειδή η ενασχόληση με τη ρίζα και τον πυρήνα της «πολιτείας ποείν κακόν» είναι ακόμα μακράν αληθείας. Και είναι μακράν αληθείας γιατί τελικά το φαινόμενο «ποιείν κακόν» δεν είναι παρά ένα μέρος της καλλιέργειας του εξουσιάζεσθαι. Και αφού οι ανθρώπινες κοινωνίες δεν μπορούν να ασχοληθούν με την αλήθεια της καλλιέργειας του εξουσιάζεσθαι, πώς μπορούν να κατανοήσουν το ρόλο του υποσυνόλου της πολιτείας «εξουσιάζεσθαι» που είναι ο χώρος «ποιείν κακόν;». Από όσα, λοιπόν, μπορεί να φαντασθεί κανείς ότι συνθέτουν ένα γνωστικό χώρο αληθείας γύρω από αυτό, σε αυτό το δοκίμιο θα ήθελα να ασχοληθώ μόνο με ένα πράγμα. Θα ήθελα να αναφερθώ αποκλειστικά και μόνο σε μια μικρή οπτική γωνία που έχει να κάνει με την **ευκολία** του ποιείν κακόν ως κοινωνικό φαινόμενο. Πως σχετίζεται η ευκολία της κακοποίησης με τον κοινωνικό χώρο στον οποίο ασκείται; Η ευκολία και μόνο και όχι η κακοποίηση ως φαινόμενο. Γιατί ο βαθμός ευκολίας του ποιείν κακόν, είναι κάτι το οποίο δεν είναι εύκολα ορατό, αλλά πολύ σημαντικό για να κατανοήσουμε την πιθανότητα ύπαρξης ενός γνωστικού σχετισμού. Ευκολία του ποιείν κακόν με την

κοινωνία όπου ασκείται το κακό. Ή , ίσως στο τέλος, και με την κοινωνία από όπου πηγάζει το κακόν. Γιατί τελικά η πηγή και ο δέκτης της πράξης μπορεί να είναι το ίδιο και το αυτό.

Ο Αριστοτέλης είχε πει «πράττω στη συνείδηση». Με αυτή την διδασκαλία του στόχευε στο να κάνει εμφανές και κατανοητό ότι υπάρχουν δύο τελείως διαφορετικοί χώροι μεταξύ τους όπου μπορεί να ασκείται μια πράξη. Δηλαδή δύο τελείως διαφορετικοί χώροι μεταξύ τους που μπορεί να κινείται μια οντότητα. Και αυτή του η διδασκαλία πήγαζε από την αναμφισβήτητη γνώση του για τις τρεις ρίζες του όντος εαυτού: τη σκέψη, τη γνώση και την πράξη. Ο ένας χώρος , όπου ο ίδιος ο Αριστοτέλης είχε επιλέξει να ζει είναι ο χώρος της συνείδησης. Και εκεί καλούσε τους άλλους να ζήσουν. Και όλη του η ζωή ήταν να καταδείξει τον χώρο αυτό, την αξία του και τον τρόπο με τον οποίο μπορούσε κανείς να εναποθέσει την ύπαρξή του. Ο άλλος χώρος που ο Αριστοτέλης τον κατέδειξε αλλά δεν είχε αποφασίσει να ζήσει εκεί, ήταν ο φόβος των νόμων. Και αυτό γιατί το αποτέλεσμα που ο φόβος των νόμων φέρνει στις κοινωνίες του φόβου των νόμων δεν είχε καμία σχέση με το αποτέλεσμα που η ζωή στη συνείδηση φέρει. Ο Αριστοτέλης δεν ήθελε να ζήσει στην κοινωνία του φόβου των νόμων, χωρίς αυτό να σημαίνει ότι δεν αναγνώριζε την αναγκαιότητά της. Πράγματι, όποιος δεν έχει τη δύναμη και τη ρίζα για να ζήσει στο χώρο της συνείδησης, τότε αναγκαστικά για λόγους ηρεμίας, αλλά όχι εξέλιξης και ολοκλήρωσης θα πρέπει να ζήσει στο χώρο του φόβου των νόμων. Η ευκολία του ποιείν κακόν δεν υπάρχει ως γνώση στο χώρο της συνείδησης και επομένως στο χώρο αυτό δεν μπορεί να υπάρξει ως πράξη. Αντίθετα, στο χώρο αυτό υπάρχει μόνο η αξία του «ποιείν καλόν». Και μόνο αυτό διδάσκεται. Το άλλο αποτελεί άγνωστο αντικείμενο. Και το καλόν, στο χώρο της συνείδησης δεν μαθαίνεται ως αντίθετο του κακού. Αλλά είναι μια ολόκληρη γνώση ύπαρξης. Το καλό στο χώρο της συνείδησης είναι η γνώση της ύπαρξης που οδηγεί στην ολοκλήρωση. Είναι το λευκό. Δεν έχει ως αντίθετο το μαύρο. Στο χώρο του φόβου των νόμων υπάρχει το άσπρο και ως εκ τούτου υπάρχει το μαύρο. Τα αντίθετα. Επομένως η ευκολία του ποιείν κακόν βρίσκει την πηγή της στο χώρο των αντιθέτων. Και επειδή θα ασχοληθούμε με το χώρο αυτό, φεύγουμε από τον Αριστοτέλη και πάμε, οίκοθεν, στο χώρο του φόβου των νόμων που αποτελεί τη λειτουργία της εν λόγω κοινωνίας όπου το άρθρο αφορά. Ας φέρουμε μπροστά μας μια εικόνα της λειτουργίας της κοινωνίας του φόβου των νόμων. Κάποιος πολίτης μπορεί να σκοτώσει. Θα συλληφθεί, γιατί έτσι λέει ο Νόμος , θα δικαστεί γιατί έτσι λέει ο Νόμος, θα καταδικαστεί και θα εκτίσει την ποινή του γιατί έτσι λέει ο Νόμος. Κάθε άλλος πολίτης που θα δει την επιβολή της ποινής θα πει ότι αποδόθηκε δικαιοσύνη και ότι αυτό έπρεπε να γίνει και ότι η πολιτεία είναι σωστή και λειτουργεί σωστά. Δεν γνωρίζει κάτι όμως. Πως είτε σωστή απόδοση δικαιοσύνης, είτε λάθος απόδοση δικαιοσύνης, ένα ανθρώπινο ον σκότωσε. Στο άγνωστο για αυτόν υποσυνείδητό του, επικεντρώνεται σε μια σχέση θύτη και θύματος και παίρνει ταυτιστικά το ρόλο του επιτιμητή της ορθότητας της απονομής δικαιοσύνης. Και ερωτάται κανείς, αυτό μπορεί να εμποδίσει την περίπτωση να ξανασκοτώσει κάποιος; Ή μήπως δεν περνάει ασύνειδα στον καθένα ο φόβος ότι και ο επιτιμητής ή ακόμα και το θύμα ή ακόμα και ο δικαστής ή ο νομοθέτης δεν μπορεί να σκοτώσει σε ανάλογες συνθήκες; Η επιβολή του νόμου σημαίνει ταυτόχρονα και την υποβολή στο πρώτο συνειδητό της ατέλειας του ανθρώπινου όντος. Ο φόβος των νόμων καλλιεργεί την εικόνα της ατέλειας του ανθρώπινου όντος και της δυνατότητα που το ον έχει να προβεί σε ακραία πράξη του ποιείν κακόν. Αυτό σημαίνει ότι εγκαθιδρύει κοινωνική στατικότητα και τελικά ο φόβος των νόμων δεν είναι παρά ΦΟΒΟΣ. Τελικά, οι πολιτείες που λειτουργούν στον φόβο των συνεπειών του νόμου δεν είναι παρά πολιτείες που είναι συνδεδεμένες με το φόβο. Και ο φόβος των νόμων είναι ΦΟΒΟΣ. Και ο φόβος δεν μπορεί να ορίζεται γοητευτικά ως καλό ή κακό. Ή περισσότερο να αποτελεί τη βάση αρμονικής κοινωνικής συμβίωσης. Ως αποτρεπτικό μέσο. Γιατί ; γιατί δεν έχουμε κατανοήσει τι είναι ο φόβος. **Φόβος εστί, αδυναμία απώλειας του κόσμου της οργής.** Και επομένως ακόμα και αν βαπτίσουμε ως καλό την επιβολή του νόμου, λειτουργώντας την πολιτεία μας πάνω στο φόβο της επιβολής εκ των πραγμάτων διατηρούμε σύνδεση με τον

κόσμο της οργής. Και εκεί αναλίσκουμε τα πανεπιστήμιά μας. Επομένως πως είναι δυνατόν να περάσουμε στην γνώση της συνείδησης; Είναι αδύνατον. Είναι διαφορετικοί κόσμοι, είναι αγεφύρωτες σχέσεις.

Η αναγκαιότητα αυτή, της ύπαρξης του φόβου των νόμων ως ρυθμιστικό και κατασταλτικό μέτρο ταυτόχρονα, σημαίνει αυτόματα ότι είναι βέβαιο πως κάθε κοινωνός πολιτείας έχει την δυνατότητα αλλά και την ικανότητα να ποιήσει κακόν. Την ικανότητα γιατί αγνοεί ως ατομικό ον τη γνώση και το χώρο της συνείδησης ως οικουμενικής γνώσης ολοκλήρωσης. Και τη δυνατότητα γιατί ο ίδιος ο τοποτηρητής της ικανότητάς του, του τη δίνει. Αν λάβουμε υπόψη και το γεγονός ότι ο άνθρωπος είναι μιμητικό ον τότε μιμούμαστε στις κοινωνίες του φόβου των νόμων τον ίδιο τον φόβο μην πράξουμε εκείνο το οποίο ο όμοιος έπραξε. Και έτσι λειτουργούμε μεταξύ μας την κοινωνία αυτή. Η ευκολία, λοιπόν, του ποιείν κακόν στην κοινωνία του φόβου των νόμων, πηγάζει απλά και μόνο από το σύνολο της νομοθεσίας που επιβάλλει άρση της προσβολής. Αστική νομοθεσία, ποινική νομοθεσία, διοικητική νομοθεσία. Όλη η νομοθεσία που επιβάλλει άρση ή επίλυση ή καταλογισμό ποινής δεν είναι παρά μια νομοθεσία που δείχνει τί δυνατότητα έχει ο κοινωνός της. Όσο μεγαλύτερη η νομοθεσία τότε μεγαλύτερη η δυνατότητα του ποιείν κακόν, τόσο πιο εύκολο το ποιείν κακόν, τόσο πιο μεγάλη η ανάγκη του να άρουμε το κακόν. Απλό και αναμφισβήτητο. Και όπως είπα, οίκοθεν, δεν εξετάζουμε την αναγκαιότητα, αλλά την ευκολία.

Η ευκολία του ποιείν κακόν ως κοινωνικό φαινόμενο αντανακλά την πληθώρα το είδος και την βαρύτητα των νόμων μιας πολιτείας σε οριζόντια και κάθετη δομή. Οι νομοθέτες και οι δικαστές χωρίς να το καταλαβαίνουν και πραγματικά πιστεύοντας ότι δικαίως μέτρα παίρνονται δεν αντανακλούν τίποτα άλλο παρά την κοινωνική ευκολία του ποιείν κακόν. Αυτή την αλήθεια μπορούμε να την δούμε κάποτε. Αν τη δούμε τότε θα οδηγηθούμε εύλογα σε ένα ερώτημα. Και με την ανάγκη προστασίας τι θα γίνει; ο Αριστοτέλης είχε πει, επίσης, ότι η **ανάγκη κινεί τη συνείδηση**. Αν η ανάγκη είναι μόνο η καταστολή, ο παραδειγματισμός ή η τιμωρία, τότε το ποιείν κακόν θα γίνεται ολοένα και περισσότερο πιο εύκολο, και ολοένα και περισσότερο πιο έντονο και πιο ευρύ. Για ένα και μόνο λόγο. Για να εκτονώνεται η ανάγκη που είναι ο παραδειγματισμός και η τιμωρία. Πράγματι, ο παραδειγματισμός και η τιμωρία έχουν ξεφύγει από την ρυθμιστική τους κοινωνική λειτουργία. Αναγκαιούν ύπαρξης και ως εκ τούτου επειδή ικανοποιούν τη δική τους εγωϊκή συνείδηση θέλουν να αναδεικνύονται συνεχώς. Άρα έλκουν και επιθυμούν το αντικείμενο. Γιατί μόνο μέσα από αυτό υπάρχουν. Θέλουν το ποιείν κακόν για να αναδεικνύουν το αντίθετο καλό. Και αυτό αποτελεί μέρος της ευκολίας του ποιείν κακόν. Είναι η ανάγκη του καλού να αναδεικνύει την επιθυμία της ύπαρξής τους μέσα από τον πηγαίο κρίκο που τον συνδέει με το κακό. Που είναι, να το τιμωρεί. Και με αυτό τον τρόπο η λύση και το πρόβλημα είναι ακριβώς το ίδιο πράγμα. Με λίγα λόγια, σήμερα ζούμε σε μια πολιτεία που λέει «μην κάνεις στον άλλον αυτό που δεν θέλεις να κάνει εκείνος σε σένα». Πως μπορούμε λοιπόν να πάμε στην Πολιτεία που λέει «κάνε για τον άλλον ό,τι εκείνος θα ήθελες να κάνει για σένα αν είχε τη δική σου γνώση»;

Η δεύτερη προσέγγιση στην ευκολία του ποιείν κακόν ως κοινωνικό φαινόμενο είναι η ελευθεριότητα με την οποία προσεγγίζουμε δυο φαινομενικά αντίθετα. Μια μικρή αναφορά έγινε ανωτέρω. Ας την κάνουμε πιο ορατή την αναφορά αυτή. Αντιθετούμε το καλό από το κακό. Προσδιορίζουμε τι εστί καλό και τι εστί κακό. Και παρουσιάζουμε αυτά τα δύο ως αντίθετα και σε αυτό τον άξονα αντιθέτων σύρουμε άλλους άξονες όπως ηθική και αμαρτία ή ποινή και επιβράβευση. Και πολλούς άλλους άξονες αντιθέτων. Έτσι κτίζουμε τον κόσμο των αντιθέτων και περιορίζουμε τη γνωστική μας συνείδηση σε αυτόν. Με τον τρόπο αυτό δεν μπορούμε να λειτουργήσουμε νοητικά έξω από τους αντιθετικούς χώρους που έχουμε φτιάξει. Και η ζωή μας θα είναι

πάντα η πλήρη και η πρύμνη ενός караβιού. Αλλά αυτό δεν σημαίνει ότι δεν υπάρχει ζωή έξω από το καράβι αυτό. Απλά ούτε και αυτό το ξέρουμε. Εκ των πραγμάτων. Ακόμα και έτσι, το καλό και το κακό δεν μπορούν να αντιθετούνται. Ακόμα και όταν ορίζονται. Είναι διαφορετικοί χώροι. Τι σημαίνει αυτό; Ορίζοντας το καλό και το κακό, αυθαιρετούμε γιατί ξεχνάμε την πραγματική ρήση του Σωκράτη. Ο Σωκράτης είχε πει, «υπάρχει μόνο ένα κακό, η άγνοια της αλήθειας του πραγματικού. Και υπάρχει μόνο ένα καλό, η γνώση της αλήθειας του πραγματικού.» Το όλον αυτό, ανήκει στον δημιουργό, η κατανόηση αυτής της ιδιοκτησίας ανήκει στον άνθρωπο. Και ο άνθρωπος αντί να περιοριστεί στην κατανόηση αυτής της αλήθειας και να δομήσει την ύπαρξη και εξέλιξή του σε ότι συνεπάγεται αυτή η κατανόηση, επιμένει να στηρίζει τις πολιτείες του πάνω στην ψευδαίσθηση ότι μπορεί να πάρει τη θέση του δημιουργού. Αν δεν γνωρίζεις το όλον δεν μπορείς να γνωρίζεις το καλό και το κακό. Και επομένως δεν μπορείς να το ορίζεις. Αν κατανοήσεις αυτή την αρχή τότε έρχεται και το επόμενο σημείο του δρόμου. Αλλά ούτε στην κατανόηση αυτής της αρχής δεν έχει φτάσει ακόμα η ανθρωπότητα. Πως λοιπόν μπορεί να γνωρίζει ποιο είναι το επόμενο σημείο του δρόμου; Εδώ βρίσκει και την ουσία της η φράση του Κρισναμούρτι, ότι ένα κενό δοχείο βρίσκει την αξία του σε αυτό με το οποίο θα το γεμίσεις. Όταν λοιπόν φτιάχνουμε κοινωνίες ή τις διακονούμε με την ιδιοτελή ελευθεριότητα καθορισμού και χειρισμού της σχέσης καλού-κακού τότε δεν κάνουμε τίποτε άλλο από να κοινωνούμε από ασυνείδητα ως συνειδητά στην ευκολία του ποιείν κακόν. Και η αντανάκλαση της ευκολίας αυτής δεν είναι παρά η ιδιοτέλεια της ελευθεριότητας καθορισμού του καλού και του κακού. Όταν λοιπόν το κενό δοχείο της εξέλιξης το γεμίζεις με ιδιοτελή ελευθεριότητα τότε παίρνεις ευκολία στο ποιείν κακόν. Γιατί αυτό είναι το υγρό του δοχείου. Ιδιοτελής ελευθεριότητα καθορισμού, χωρίς αξιωματικό σύστημα αναφοράς καλού κακού και φόβος των νόμων ως θεμέλιο πολιτείας είναι οι βάσεις που συνιστούν την ατομική και κοινωνική συμμετοχή στην ευκολία του ποιείν κακόν. Και τα δύο αυτά συντείνουν και συνθέτουν αυτό που καλείται σήμερα εγωϊκή διαφορετικότητα. Η διαφορετικότητα λειτουργεί στην αντίληψή της. Όπως και κάθε τι χρειάζεται την αντίληψή του και λειτουργεί στη γνώση αυτής της αντίληψης. Δεν υπάρχει τίποτε σε ολόκληρο το σύμπαν το οποίο να λειτουργεί έξω από τη γνώση της αντίληψής του. Έτσι και η εγωϊκή διαφορετικότητα λειτουργεί μέσα στο σπήλαιο της άγνοιας του ΕΓΩ. Ο αφέντης που υπηρετώ με ανταμείβει ανάλογα και αυτό είναι κανόνας. Και ο αφέντης ο οποίος συντίθεται από το φόβο των νόμων και την ιδιοτελή ελευθεριότητα καθορισμού καλού κακού είναι η αντίληψη του πεπερασμένου. Η κάθε διαφορετικότητα που κινείται σε αυτή την αντίληψη, απλά, ατενίζει από **φαινομενικά διαφορετικές οπτικές γωνίες** την ομηρία του πεπερασμένου. Η αντίληψη της ομηρίας του πεπερασμένου δεν είναι παρά ο χώρος όπου ποιείται κακόν. Γιατί, η αντίληψη αυτή δεν δίνει καμία βαρύτητα στην πράξη της παρά μόνο μέσα στα πλαίσια που η πεπερασμένη υποκριτική αντίληψη που κινεί την αντίστοιχη ύπαρξη θέτει. Η ομηρία του πεπερασμένου. Αυτό είναι το άκακο περιστέρι πίσω από το οποίο κρύβεται η εθελοτυφλία της ευκολίας του ποιείν κακόν. Και η εθελοτυφλία αυτή γίνεται αξία. Αυτή η αξία είναι ένα νόμισμα με δύο όψεις. Το ειδωλικό καλό και το ειδωλικό κακό. Η πονηρή αλεπού που κρύβει αυτό το νόμισμα είναι πως σαν **ορθή αξία** εγκαθιδρύεται μέσα από τους περισσότερους. Αλλά ο δάσκαλος Κομφούκιος λέγει ότι, ο βαρκάρης που πλέει στη ροή του ποταμού δεν πηγαίνει αντίθετα προς τη ροή επειδή στην όχθη βαδίζουν χίλιοι ανάποδα. Μόνο αυτός γνωρίζει τη ροή του ποταμού γιατί επέλεξε αυτό το δρόμο. Οι άλλοι, απλά είναι πολλοί και βαδίζουν στην όχθη. Το ορθόν και το λάθος ζυγίζεται μόνο στη ροή του ποταμού και όχι στους περισσότερους. Στην ευκολία του ποιείν κακόν, το άκακο περιστέρι είναι οι κατά τους πολλούς θεμιτές πεπερασμένες αξίες. Η πονηρή αλεπού κατανοείται όταν φύγει η διάθλαση που δημιουργεί το θεμιτό, το κατά τους περισσότερους εξελίξιμο όριο. Ποιο είναι το εξελίξιμο όριο της πεπερασμένης ύπαρξης; Αφού καταλήγει πάντα στον ίδιο πάτο του ξεροπήγαδου. Η κληρονομιά στους απογόνους; Η εγωϊκή διαφορετικότητα ειδωλίζεται μέσα από μια διαθλασμένη εικόνα του πραγματικού. Το Εγώ δεν μπορεί να είναι διαφορετικό. Είναι το ίδιο είδωλο μέσα από πολλές μορφές, που μοιάζουν διαφορετικές αλλά δεν είναι. Και αυτό λέγεται ταυτισμός. Ταυτιζόμαστε σε πεπερασμένες θεμιτές αξίες με γνώμονα τη γνώμη των περισσότερων που στην πραγματικότητα είναι

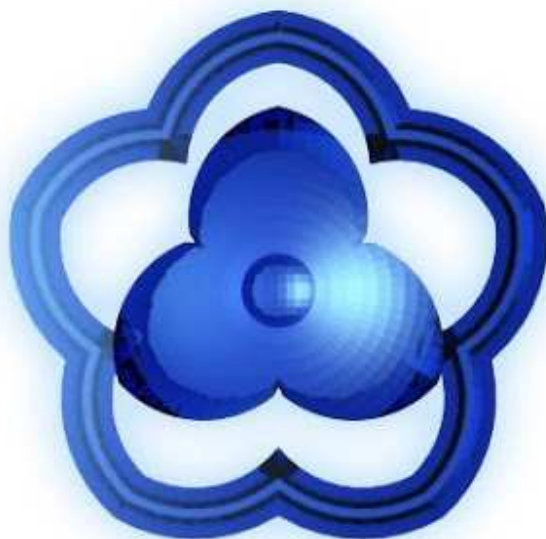
ίδιοι για να δημιουργήσουμε ένα ειδικό κόσμο, όσον αφορά το πραγματικό, ελευθερούμενοι στον αυθαίρετο καθορισμό καλού κακού και στην αντιμετώπισή του. Δηλαδή, κτίζουμε στιγμή στιγμή, την ευκολία του ποιείν κακόν γιατί αγνοούμε την αλήθεια του καλού. Αφού αγνοούμε το πραγματικό. Και με αυτό τον τρόπο αφαιρούμε τη δυνατότητα γνώσης του πραγματικού. Άρα τη δυνατότητα εξέλιξης. Και εδραιώνουμε το ένα και μοναδικό κακό που είναι η άγνοια. Έτσι, ότι και αν πούμε υπηρετούμε πάντα τον ίδιο αφέντη. Την άγνοια. Η ποινή των νόμων είναι μέρος αυτής της υπηρεσίας. Όπως και η βία είναι μέρος αυτής της υπηρεσίας. Είναι η υπηρέτηση του ίδιου αφέντη. Ακόμα και ο τρόπος που μοιάζει διαφορετικός, δεν είναι διαφορετικός. Διαφέρει η κοινωνία συνείδησης από την κοινωνία ανάγκης. Σε αυτή την εγωϊκή διαφορετικότητα ο θύτης και το θύμα μοιάζουν διαφορετικά. Αλλά και οι δύο βρίσκονται στον ίδιο χώρο. Ο θύτης για ένα θύμα δεν είναι παρά το θύμα για έναν άλλο θύτη. Και τα δύο δεν είναι παρά τα δημιουργήματα μιας κοινωνίας που ζει μέσα στην ευκολία παραγωγής θύτη και θύματος. Η κοινωνία του εγώ έχω είναι η κοινωνία που εύκολα ποιείν κακόν. Αλλά η κοινωνία που έχει ως θεμέλιο και αιτιότητα ύπαρξης την κατανόηση της ύπαρξης είναι το ζητούμενο ιδεατόν. Το ερώτημα είναι αν μπορούμε και με ποιο τρόπο κατανοώντας την αλήθεια αυτή και ότι συνεπάγεται να οδηγηθούμε στο χώρο της γνώσης της συνείδησης. Όχι σε ατομικό επίπεδο αλλά σε επίπεδο βάσης και θεμελίου κοινωνίας και κατ' επέκταση πολιτείας.

Η απάντηση σε αυτό το ερώτημα αποτελεί αντικείμενο άλλης ενασχόλησης και όχι του παρόντος άρθρου.

Ευχαριστώ την κυρία Τζούλια Καλημέρη που μου έδωσε την ευκαιρία σε αυτό το όμορφο τεύχος να εκφράσω μερικές από τις απόψεις μου και με πολύ μεγάλη αγάπη και ευχαρίστηση αφιλοκερδώς παρέχω στο Απανέμι τη δυνατότητα σε αυτό το τεύχος να παρουσιάσει το παραμύθι μου «Η ΚΙΡΑΝΑ ΚΑΙ Η ΧΩΡΑ ΤΟΥ ΑΛΛΟΥ» σε όσο αριθμό αντιτύπων θέλει, που θα αποτελούν κομμάτι αυτού του τεύχους.

Ευχαριστώ!

ΚΩΔΙΚΑΣ ΔΕΟΝΤΟΛΟΓΙΑΣ ΑΠΑΝΕΜΙ

Οι κανονισμοί αποτελούν ένα συγκερασμό παγκόσμιων αναγνωρισμένων πρακτικών και κανόνων μετά από επεξεργασία με την ομάδα Απανέμι. Οι κανονισμοί εμπλουτίζονται σε τακτά διαστήματα καθώς εξελισσόμαστε ωστόσο δεν υποκαθιστούν την κύρια ανθρωποκεντρική προσέγγιση και λόγο ίδρυσης του Κέντρου η οποία είναι να δημιουργήσει ένα νέο μοντέλο εφαρμοσμένων πρακτικών με αποδέκτες τις ευπαθείς ομάδες του πληθυσμού, με τρόπο οποίος να έχει ανθρωπιά, συνεχιζόμενη και βαθιά γνώση του αντικειμένου και αποτελεσματικότητα

σε σχέση με κάθε χρήστη/ρια υπηρεσιών

1. θεωρεί το συμφέρον του χρήστη υπηρεσιών ως πρώτη προτεραιότητα
2. σέβεται και προστατεύει τα νομικά και ανθρώπινά του δικαιώματα
3. σέβεται το δικαίωμα εμπιστευτικότητας και ιδιωτικότητας - εξαιρουμένων των περιπτώσεων που ορίζονται από το νόμο και αναγνωρισμένων κανόνων δεοντολογίας συγκεκριμένων ειδικοτήτων.
4. ανταποκρίνεται με ενσυναίσθηση σε κάθε χρήστη υπηρεσιών με προσωπικό ενδιαφέρον και υπηρεσίες
5. δέχεται τα σχόλια του χρήστη υπηρεσιών όπως λέγονται, αποφεύγοντας την κριτική ή την έκφραση προσωπικών απόψεων ακόμα και αν υπάρχουν διατυπωμένες κατηγορίες ή επιβαλλόμενες ποινές προς τον χρήστη υπηρεσιών
6. προσφέρει υπηρεσίες χωρίς να καταλογίζει ευθύνες ή αιτιάσεις προς τον χρήστη υπηρεσιών
7. εκφράζει και τρέφει μεγάλη αποφασιστικότητα για λογαριασμό του χρήστη υπηρεσιών
8. προασπίζεται τα δικαιώματα του χρήστη υπηρεσιών ανεξάρτητα των δικών του πεποιθήσεων ή απόψεων
9. δεν δίνει ή καλλιεργεί λάθος ή ανέφικτες προσδοκίες προς τους χρήστες υπηρεσιών
10. όταν υπάρχει σύγκρουση μεταξύ δυο χρηστών υπηρεσιών τότε ενεργεί για τα συμφέροντα μόνο ενός από τους δυο αφού πρώτα διευθετήσει την παραπομπή του άλλου σε διαφορετικό λειτουργό.
11. τηρεί τον επαγγελματικό κανόνα να μην αναπτύσσει ερωτικές σχέσεις με χρήστη υπηρεσιών
12. παραπέμπει σε άλλον λειτουργό εκείνες τις περιπτώσεις που υπήρξε προσωπική σχέση στο παρελθόν

13. κάνει παραπομπές και ενημερώνει άλλες υπηρεσίες με γνώμονα ΜΟΝΟ το καλύτερο συμφέρον του χρήστη υπηρεσιών αποφεύγοντας κάθε σύγκρουση συμφέροντος κατά τη διαδικασία.
14. δίνει την ευκαιρία σε συναδέλφους λειτουργούς να απευθυνθούν για στήριξη όταν οι ίδιοι τραυματίζονται από το χειρισμό μιας υπόθεσης ή διαφαίνονται σημάδια κόπωσης στην εργασία.

σε σχέση με συναδέλφους, άλλους επαγγελματίες και το κοινό

1. κάνετε σχέσεις με άλλους συναδέλφους οι οποίες θα προάγουν τον αμοιβαίο σεβασμό, δημόσιο σεβασμό, και βελτίωση των υπηρεσιών
2. κριτικές αναφορές προς συναδέλφους γίνονται μόνο όταν μπορούν να υποστηριχθούν και επιβεβαιωθούν και είναι εποικοδομητικές
3. φροντίστε το περιβάλλον όπου συναντάστε να προωθεί σχέσεις ηρεμίας και αλληλοκατανόησης και δημιουργείτε χρόνο για να ασχοληθείτε με πράγματα τα οποία δυσχεραίνουν την επικοινωνία
4. δημιουργείτε σχέσεις αμοιβαίου σεβασμού με άλλους επαγγελματίες του τομέα σας
5. ενσυνείδητα αποφεύγετε να δέχεστε τα σχόλια και αβάσιμες φημολογίες οι οποίες αφορούν άλλους συναδέλφους ή συνεργάτες επαγγελματίες
6. μοιραστείτε τη γνώση και ενθαρρύνεται τον επαγγελματισμό στην προσφορά υπηρεσιών στο τομέα σας μεταξύ συνεργατών και συναδέλφων εθελοντών ή επί πληρωμή
7. προσφέρετε βοήθεια σε νέους συνεργάτες που δεν έχουν πείρα και προωθείτε συστηματική την ποιότητα και επαγγελματισμό στις επαγγελματικές σας ανταλλαγές
8. επιβεβαιώνεται διαρκώς πως εθελοντές στο τομέα σας έχουν συνεχές εκπαίδευση, επίβλεψη, αναφορές και νέο υλικό και στήριξη για να μπορέσουν να ανταποκριθούν στο έργο τους
9. ενεργείτε υπέρ της πρόληψης και ενημέρωσης για θέματα βίας και κακοποίησης και ενεργείτε προσαυξητικά σε κάθε προσπάθεια στο τομέα αυτό
10. σεβαστείτε του νόμους της χώρα που εξασκείτε καθώς εργάζεστε να αλλάξετε εκείνους τους νόμους και πρακτικές που είναι άδικοι, με διάκριση ή μη επαρκείς

για τις επαγγελματικές της/του επαφές

1. συντηρήστε υψηλά επαγγελματικά και προσωπικά σταθερές στην απόδοση τη υπηρεσία και υπεράσπιση των χρηστών υπηρεσιών
2. αναζητήστε και προσηλωθείτε στο βάθος στις εμπειρίες και της γνώσης στην απόδοση υπηρεσιών προς τους χρήστες
3. μην κάνετε διακρίσεις προς οποιονδήποτε θύμα, υπάλληλο, συναδέλφο, συνεργάτη, ξένο συνεργάτη επαγγελματία ή άτομο στη βάση της ηλικίας, του φύλου, ανικανότητας, ηθικότητας, φυλής, προέλευσης, θρησκευτικών πεποιθήσεων, σεξουαλικών προτιμήσεων
4. μην αποκαλύπτετε ποτέ δημοσίως το όνομα ή άλλα στοιχεία χρήστη υπηρεσιών εκτός από τις περιπτώσεις που υπάρχει άδεια από τον/την ιδιο/α ή δικαστική απαίτηση
5. δημοσίως θα πρέπει να διαχωρίζετε την προσωπική άποψη με εκείνη του οργανισμού για τον οποίο εργάζεστε ή είστε μέλος
6. μην αξιοποιείτε τη θέση την οποία έχετε για να εξασφαλίσετε δώρα, χρηματα ή άλλες αμοιβές, ευεργετηματα ή προνόμια.
7. αναφέρετε σε σχετικές αρχές όσους επαγγελματίες γνωρίζετε πως κακοδιαχειρίστηκαν μια υπόθεση ατόμου με ακριβή στοιχεία

8.αναφέρετε σε σχετικές αρχές κάθε σύγκρουση συμφέροντος που εμποδίζει είτε εσάς ή άλλον επαγγελματία να προσφέρει ικανοποιητική υπηρεσία προς χρήστη, συνεργάτη, ή την αμεροληψία του.

για το χώρο εργασίας

- 1.σεβασμό στην καθαριότητα, υγιεινή και τάξη του χώρου εργασίας
- 2.φροντίστε τη μη χρήση διακριτικών που αφορούν προτιμήσεις σε φύλο, φυλή, θρήσκευμα, κομματική ή άλλη προτίμηση, χρήση συμβόλων και αναφορών που να δηλώνουν ιδεολογική ή άλλη τοποθέτηση
- 3.δημιουργείτε συνθήκες που να επιτρέπουν την επικοινωνία με τον χρήστη υπηρεσιών - συνθήκες που δεν διακόπτουν την επικοινωνία (τηλεφωνα κλπ) - έχετε μικρά χρηστικά αντικείμενα που διευκολύνουν επικοινωνία (χαρτομάντιλα, ή σφαγιδούλες επιβράβευσης για παιδιά κλπ)
- 4.τηρείται διαχωρισμό μεταξύ των προσωπικών και επαγγελματικών αντικειμένων στο χώρο εργασίας
- 5.επιλέξτε εικόνες ή αφίσες που να προάγουν την θετικότητα
- 6.«νιώστε» το χώρο και επεμβαίνετε συχνά με ανανεωτικές ιδέες
- 7.σεβαστείτε τη χρήση κάθε χώρου ξεχωριστά και διατηρήστε την ιδιότητα του (χώρος συνεδρίων για μεγάλους, για παιδιά, Απανεμι family room, γραφεία λειτουργιών, υποδοχή κλπ)
- 8.ελέγξτε καθημερινά την είσοδο – τι είναι αυτό που βλέπει πρώτη φορά το άτομο που έρχεται
- 9.επιλέξτε την τυπική αλλά ζεστή ανθρώπινη προσέγγιση στην τηλεφωνική γραμμή ή προσωπική επαφή και μην εικάζετε ότι μπορεί να υπάρξει «οικειότητα»
- 10.φροντίστε με μικρές επιπρόσθετες «επεμβάσεις» το χώρο που ξαφνιάζουν θετικά και δεν κατηγοριοποιούν άτομα και συνθήκες επικοινωνίας
- 11.μην αλλάζετε δραματικά κάτι χωρίς την ανταλλαγή απόψεων με άλλους συνεργάτες
- 12.εμπέδωση του σχεδιασμού του χώρου βάση του μοντέλου των 5 intelligences
- 13.μην απομακρύνεται υλικό ή φακέλους από το χώρο
- 14.σεβαστείτε το συγγραφικό ή δημιουργικό/πνευματικό δικαίωμα του οργανισμού που εργάζεστε και άλλων φορέων/ατομων ή οργανώσεων

Εκδόσεις:

- Κώδικας Πρακτικών Κέντρου Απανέμι
- Να είσαι και να Αισθάνεσαι Ασφαλής (Εκστρατεία για Ενδοοικογενειακή Βία)
- Εκπαιδευτικό υλικό (Ενδοοικογενειακή Βία και Κακοποίηση, Διεύθυνση Καταφυγίου, Θύματα Σωματεμπορίας και Βασανιστηρίων)
- Πολιτική Εμπιστευτικότητας Κέντρου Απανέμι
- Πολιτική Διαφορετικότητας και Ίσων Ευκαιριών
- Πολιτική για Διαδικασίες σε Περιπτώσεις Θανάτου Κέντρου Απανέμι
- Περιβαλλοντική Πολιτική Κέντρου Απανέμι
- Κανονισμοί για Στεγη Προστασίας
- Έκδοση ΕΥΧΡΗΣΤΟΥ ΟΔΗΓΟΥ ΠΡΟΣΑΝΑΤΟΛΙΣΜΟΥ για μετανάστες

Φιλμ, ντοκιμαντέρ

- Χαιρετισμός με την ευκαιρία των εγκαινίων του Κέντρου από τον στιχουργό Λευτέρη Παπαδόπουλο.
- “Κουράγιο”: μια ταινία για την κοινωνική ενσωμάτωση προσφύγων στην Κύπρο

Έρευνα/Εκθέσεις:

- Συνθήκες Διαβίωσης Αιτούντων Άσυλο στο Κέντρο Υποδοχής Κοφίνου στην Κύπρο (Living conditions of Asylum Seekers at Kofinou Reception Centre in Cyprus), με εντολή της UNHCR, Απρίλιος 2005)
http://ec.europa.eu/dgs/justice_home/doc/dg_eval_Cyprus_0306_en.pdf
<http://www.unhcr.org/cgi-bin/teXis/vtx/rsd/rsddocview.pdf?tbl=RSDCOI&id=44c4e3c44>
- Απανέμι, ένα νέο μοντέλο μέριμνας (Apanemi, a new model for extending care), παρουσίαση Καλών Πρακτικών, Ερυθρός Σταυρός, Βιέννη, Ιανουάριος 2005).
http://www.rotekreuz.at/show_medium.php?mid=8746
- «Ο Γάμος ως Μεταναστευτική Πύλη στην Ευρώπη - Εξέταση Περιπτώσεων από την Κύπρο» (Marriage as a gate to Migration in Europe – case studies from Cyprus), Μπρατισλάβα 2006
http://www.emz-berlin.de/konf_e/pdf/Heirat3_reader.pdf
- Παρατήρηση Συνθηκών Κράτησης Αιτούντων Άσυλο στα Νέα Κράτη Μέλη, 2006, Έκθεση για την Κύπρο (Monitoring the Detention Conditions of Asylum Seekers in the New Member States 2006, CYPRUS report).
http://alternatives-to-detention.org/?lp_lang_pref=sl SI&paged=2
<http://www.humanrights-edu-cy.org/Ann%2010%2009%2006Six%20Month%20Country%20Report.htm>
- Παρατήρηση Συνθηκών Κράτησης Αιτούντων Άσυλο στα Νέα Κράτη Μέλη, 2006, Έκθεση για την Ουκρανία (Monitoring the Detention Conditions of Asylum Seekers in the New Member States 2006, UKRAINE report).
http://alternatives-to-detention.org/?lp_lang_pref=sl SI&paged=2
- «Τα Ανθρώπινα Δικαιώματα Απελάθηκαν από την Κύπρο» (Human rights are deported from Cyprus) Στρασβούργο, 13-14 Δεκεμβρίου 2006, Συνέδριο Επιτρόπων Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων

“Η Κιράνα και η Χώρα του Αλλού”

του Κρήσμα

Μια bro bono προσφορά του συγγραφέα για την παρούσα έκδοση

Έλεγαν ότι η Κιράνα ήταν πολύ όμορφο καράβι. Τόσο όμορφο, που όμοιό του δεν υπήρχε σε ολόκληρο τον κόσμο. Στους κύκλους του σχολείου το καράβι αυτό είχε γίνει μύθος. Έλεγαν, μάλιστα, ότι εκεί ικανοποιούνται όλες σου οι επιθυμίες. Όλα σου τα όνειρα γίνονται πραγματικότητα. Όλοι ήθελαν να ζήσουν ένα ονειρεμένο ταξίδι με αυτό.

Μόνο που κανείς δεν γνώριζε το δρόμο για την Κιράνα. Και, βέβαια, κανείς δεν είχε πει ποτέ πως είχε δει το καράβι αυτό. Και, ίσως, αυτός να ήταν και ο λόγος που ο μύθος της μεγάλωνε μέρα με τη μέρα. Η παραμυθένια ομορφιά αυτού του καραβιού είχε διαδοθεί τόσο πολύ, που και οι πιο δύσπιστοι δασκαλοι άρχισαν να πιστεύουν στην ύπαρξή του. Εξάλλου τι το κακό μπορεί να έχει ένας μύθος; Και Κιράνα, τι όμορφο όνομα!

Κανείς δεν μπορεί να βρει την Κιράνα αν δεν πιστεύει σε αυτή. Έτσι αντιμετώπιζε η παρέα του Κοράν την πρόκληση για αυτό το ταξίδι. Γιατί, πραγματικά, η παρέα του Κοράν ήταν η μοναδική που είχε αποφασίσει να κάνει το άγνωστο ταξίδι για την Κιράνα. Είχαν αποφασίσει να βρουν το καράβι, να ταξιδέψουν με αυτό, και να το δείξουν στον κόσμο για να πειστούν όλοι για την ύπαρξή του. Για να δείξουν σε όλους ότι υπάρχει η Κιράνα και είναι όμορφη. Έτσι όπως τη φαντάστηκαν από την ημέρα που άκουσαν πρώτη φορά για αυτή. Γιατί η παρέα του Κοράν πίστευε στην ύπαρξή της, όχι στο μύθο της. Και αυτή ήταν μια ουσιαστική διαφορά τους από τους υπόλοιπους.

Είχαν αποφασίσει ότι, την Κιράνα θα την κρατούσαν για πάντα δική τους, αλλά όποιος ήθελε θα μπορούσε να τη χαιρέσει, γιατί η Κιράνα ήταν για όλους. Έτσι θα κέρδιζαν και όλη τη δόξα που τους ταίριαζε, γιατί η παρέα του Κοράν ήταν η πιο διάσημη παρέα στο σχολείο. Η καλύτερη παιδική «συμμορία», με τη μεγαλύτερη φαντασία. Η ομορφότερη παιδική παρέα. Άλλωστε η αλήθεια είναι ότι, ο δρόμος για κάθε νέο «κόσμο» από μια «παιδική συμμορία» ξεκίνησε...

Δεν ήταν εύκολο να μπει ο καθένας στην παρέα αυτή. Είχε αρχές, δύσκολες αρχές. Όποιος ήθελε να γίνει μέλος της θα έπρεπε να περάσει με επιτυχία όλες τις δοκιμασίες. Και αν, τελικά, τα κατάφερε θα είχε την εγγύηση της 'ισόβιας' εμπιστοσύνης των υπόλοιπων μελών της. Γιατί κάθε δοκιμασία είχε και το λόγο της, δεν ήταν τυχαία. Οι δοκιμασίες ήταν τέσσερις. Και τις είχαν επιλέξει τα ιδρυτικά μέλη της ομάδας, μία προς μία. Και όχι τυχαία. Η διαδικασία κρατούσε μια βδομάδα. Σε επτά ημέρες κάθε υποψήφιος Σινίτρα, θα έπρεπε να φέρει σε πέρας τέσσερις δοκιμασίες. Την ομάδα τους, την είχαν ονομάσει Σινίτρα.

Στην πρώτη δοκιμασία θα έπρεπε να αποδειχτεί η πίστη προς την ομάδα και τις αρχές της. Ήταν η δοκιμασία της πίστης. Στη δεύτερη και την τρίτη θα έπρεπε να αποδειχτεί η μυστικότητα και η αλληλεγγύη. Και στην τελευταία θα έπρεπε ο υποψήφιος να δείξει μέχρι που μπορούσε να 'θυσιαστεί' προκειμένου να υποστηρίξει την ομάδα του και τα μέλη της. Αν τα κατάφερε έπαιρνε το χρίσμα, Σινίτρα και γινόταν ισόβιο μέλος της. Δηλαδή, από την παρέα αυτή δεν έφευγε κανείς ποτέ. Και αυτό το γνώριζαν από την πρώτη στιγμή.

Ο πρώτος και βασικός κανόνας που κανόνιζε τις σχέσεις μέσα σε αυτή την παιδική συνύπαρξη, ήταν ότι ο καθένας ενεργούσε για τον άλλον όπως θα ήθελε και ο άλλος να ενεργήσει για τον ίδιο. Ο καθένας έκανε για τον άλλον ότι θα ήθελε και ο άλλος να κάνει για αυτόν. Ήταν ένας δύσκολος δρόμος συνύπαρξης, αλλά ουσιαστικός. Διαφορετικά δεν είχαν παρέα, δεν είχαν «συμμορία», δεν είχαν δεσμούς. Και η παρέα του Κοράν είχε πραγματικούς παιδικούς δεσμούς. Μπορούμε να πούμε ότι ήταν τόσο δεμένοι μεταξύ τους, που κανένας δεν έκανε χωρίς τον άλλον. Και αυτή η αγάπη τους γινόταν πράξη, δεν έμενε στην παιδική τους φαντασία, δεν έμενε στα λόγια. Άλλωστε, η μόνη χρησιμότητα της παιδικής τους φαντασίας ήταν να την ζουν. Διαφορετικά δεν είχε πλάκα.

Το όνομα Σινίτρα, είχε δοθεί από όλα τα μέλη της με κοινή απόφαση και ύστερα από πολύ «ψάξιμο». Ψάξιμο στη φαντασία τους, που αλλού, γιατί τα παιδιά διακρίνονται για το ποιο όμορφο πράγμα που έχουν και αυτό είναι η φαντασία τους και η βούλησή τους αυτή τη φαντασία να θέλουν να την κάνουν πραγματικότητα.

Το όνομα Σινίτρα ήταν ιδέα του Λίνου. Εκείνη την περίοδο που έπρεπε να αποφασίσουν για το όνομα, αντιμετώπισαν πολλές δυσκολίες. Δεν μπορούσαν να καταλήξουν εύκολα σε κάτι γιατί ήθελαν κάποια

σημάδια που θα τους οδηγούσαν σε, αναμφισβήτητα, ορθή επιλογή. Και τα σημάδια που είχαν ζητήσει, αργά ή γρήγορα, ήρθαν.

Μια μέρα ο Λίνος τους είχε πει ότι όλο το προηγούμενο βράδυ δεν είχε κοιμηθεί καλά, γιατί σκεφτόταν το όνομα που θα έπρεπε να έχει η «συμμορία» τους. Βρισκόταν ανάμεσα στη σκέψη και την ανάγκη του για ύπνο. Αλλά έστω και έτσι, το πρωί θυμήθηκε ότι είχε δει ένα όνειρο όπου μια πανέμορφη γυναίκα, τόσο όμορφη όσο δεν είχε γνωρίσει ποτέ στον ξύπνιο του, του είπε ότι αν ήθελαν αυτή η παρέα να μείνει διάσημη θα έπρεπε να της δώσουν το όνομα Σινίτρα. Η γυναίκα αυτή λεγόταν Σινίτρα.

Βέβαια η παρέα δεν κατέληξε και τόσο εύκολα σε αυτό το όνομα γιατί ένα άλλο μέλος της, η Μάλι, τους είχε θέσει το όνομα Κύθρα, γιατί και εκείνη είχε δει ένα όνειρο εκείνο τον καιρό, στο οποίο ο θεός τη συμβούλεψε ότι μόνο το όνομα Κύθρα θα τους οδηγούσε στη μεγαλύτερη χαρά που θα μπορούσαν να συναντήσουν στη γη, όσο ήταν παιδιά.

Βέβαια ανάμεσα στη χαρά και τη δόξα τα παιδιά προτίμησαν τη δόξα που σε μια άλλη θεώρηση των πραγμάτων η δόξα για την παιδική ηλικία είναι ταυτόχρονα και ο δρόμος της χαράς. Για την ακρίβεια, τη μεγαλύτερη χαρά τα παιδιά την παίρνουν από το να κάνουν παιχνίδι το δρόμο για τη δόξα. Έτσι με ένα σμπάρο δυο τρυγόνια και ποιος είπε ότι τα παιδιά δεν έχουν την ικανότητα να σκέφτονται το συμφέρον τους;

Η Σινίτρα λοιπόν προέκυψε από μια επιλογή ανάμεσα στη χαρά και τη δόξα. Και προτίμησαν τη δόξα, γιατί τη χαρά ούτως ή άλλως την παίρνουν μέσα από την πραγμάτωση της παιδικής τους φαντασίας. Και κάθε παιχνίδι τους είναι ο δρόμος για τη δόξα. Έχει τη δική του χαρά! Η έκφραση της παιδικής δόξας, λέγεται χαρά...

Αυτή η επιλογή, όμως, βγήκε σωστή γιατί γρήγορα η Σινίτρα έγινε η πιο διάσημη παρέα της πόλης. Και ποιος άλλος εκτός από τη Σινίτρα θα είχε τη δύναμη, τη δυνατότητα, αλλά και την όρεξη να αντιμετωπίσει την πρόκληση του δρόμου για την Κιόρα; Ποια άλλη παιδική συντροφιά θα μπορούσε να κάνει αυτό το ταξίδι, εκτός από τη Σινίτρα;

Τα άλλα δύο μέλη της παρέας ήταν ο Άνος και η Κίρα. Αυτά τα πέντε παιδιά αποτελούσαν τη Σινίτρα και αυτά τα πέντε παιδιά αποφάσισαν να ξεινήσουν για την Κιόρα.

Από την ημέρα που πήραν την απόφασή τους, δεν έκαναν τίποτε άλλο από το να μαζεύουν πληροφορίες. Πληροφορίες που θα μπορούσαν να τους οδηγήσουν σε μια αρχή. Προσπαθούσαν να βρουν κάτι που θα τους άνοιγε το δρόμο. Αλλά αυτό ήταν δύσκολο. Όλοι μιλούσαν για την Κιόρα, αλλά κανείς δεν γνώριζε το δρόμο. Ο δρόμος για εκεί έμοιαζε να είναι φάντασμα και όσο καταλάβαιναν ότι ήταν άγνωστη η αρχή του τόσο ο μύθος μεγάλωνε. Αλλά και αυτή ήταν και η μεγαλύτερη πρόκληση. Διαφορετικά δεν γίνεται, δεν έχει «πλάκα».

Αποφάσισαν να μαζέψουν ότι στοιχείο μπορούσαν. Και επειδή κάθε «αποστολή» απαιτεί και την ανάλογη πίστη, γιατί χωρίς πίστη δεν μπορεί να υπάρξει ταξίδι και χαρά, ένα βράδυ στο κρησφύγετό τους έκαναν πράξη την πίστη τους σε αυτή την αποστολή. Ορκίστηκαν ότι, η ανεύρεση της Κιόρα ήταν ο πιο σημαντικός στόχος και θα έπρεπε να τον υλοποιήσουν. Ο Κοράν είπε τον όρκο και ζήτησε από όλα τα μέλη της Σινίτρα να ορκιστούν. «*Η Σινίτρα θεωρεί ότι η ανεύρεση της Κιόρα είναι ένα από τα πιο σημαντικά πράγματα που τα μέλη της μπορούν να προσφέρουν στην παιδική ηλικία. Για αυτό θα κάνουμε ότι μπορούμε για να τη βρούμε και αυτό το μυστικό δεν θα το κρατήσουμε για εμάς, αλλά το δρόμο θα τον δείξουμε σε κάθε παιδί, σε όλη τη γη...*»

Εκείνη ήταν και η εβδομάδα που δεν έμενε και καθόλου χρόνος για διάβασμα. Δεν υπήρχε χρόνος για σχολείο. Τι αξία είχαν τα μαθήματα μπροστά σε αυτή την προσφορά στην παιδική ανθρωπότητα; Αυτή η προσφορά ήταν πάνω από κάθε σχολική γνώση. Εκείνη την περίοδο οι βαθμοί τους έφτασαν στο 'μηδέν'. Αλλά καμιά φορά από το μηδέν ξεκινά κανείς για να φτάσει σε ένα 'άλλο' δέκα!

Κάθε βράδυ είχαν συνάντηση στο κρησφύγετό τους. Ήταν μια σπηλιά, που την είχε ανακαλύψει η Κίρα όταν τυχαία έκανε βόλτα με το ποδήλατό της στην περιοχή αυτή. Είχε ακολουθήσει ένα αδέσποτο σκυλί στην παραλία και αυτό την οδήγησε μέσα στη σπηλιά που ήταν αδύνατον να τη βρει κανείς με γυμνό μάτι. Είχε, γύρω, στα δέκα μέτρα βάθος και πέντε μέτρα από την είσοδο της σπηλιάς έσκαγε η θάλασσα. Εκεί συνήθιζαν τα βράδια να αναλύουν και να επεξεργάζονται τις πληροφορίες που είχαν μαζέψει την ημέρα.

Η βραδυνή τους συνάντηση γινόταν στις οκτώ. Και ήταν πάντοτε, όλοι τους, στην ώρα τους. Χωρίς καμία καθυστέρηση. Ένα βράδυ, όμως, η Κίρα άργησε χωρίς να έχει ειδοποιήσει κανέναν πριν. Αυτό τους φάνηκε περίεργο στην αρχή αλλά δεν έδωσαν και μεγάλη σημασία. Θεώρησαν ότι κάτι θα της είχε τύχει. Την περίμεναν για λίγο και αφού είδαν ότι δεν ερχόταν, ο Κοράν κήρυξε την έναρξη της συνάντησης λέγοντας ότι η Κίρα κάποιο πρόβλημα θα είχε και αργά ή γρήγορα θα εμφανιζόταν. Όμως η συνάντηση προχώρησε, δεν οδήγησε πουθενά και η Κίρα δεν είχε εμφανισθεί. Έτσι αποφάσισαν να φύγουν. Θα έβρισκαν την Κίρα το πρωί και θα μάθαιναν νέα της. Αλλά την τελευταία στιγμή, η Κίρα, λαχανιασμένη, εμφανίστηκε στην είσοδο της σπηλιάς. Τόσο λαχανιασμένη, που σχεδόν κόντεψε να λιποθυμήσει.

- Ευτυχώς που σας πρόλαβα. Δεν ήξερα αν θα τα καταφέρω και το ποδήλατό μου στο τέλος δεν τράβαγε. Κουράστηκα πολύ...

Τη βοήθησαν να καθίσει στην πέτρα της, γιατί καθένας τους είχε την καρτέλα του. Βασικά την πέτρα του. Κάθε καρτέλα ήταν και μια πέτρα που είχε διαλέξει ο καθένας για τον εαυτό του, όπου με μπιγιά είχε γράψει και το όνομά του. Αυτές οι καρτέλες τους είχαν τοποθετηθεί κυκλικά, ώστε να βλέπουν ο ένας τον άλλον. Την ιδέα την είχαν δανειστεί από το παραμύθι του Βασιλιά Αρθούρου και της στρογγυλής τράπεζας και είχαν φτιάξει και ένα στρογγυλό τραπέζι από ξύλο, το οποίο είχαν «αλέψει» από ένα ξυλουργείο. Για βάση του τραπεζιού είχαν χρησιμοποιήσει, τι άλλο από, διάφορες πέτρες!

- Τι έγινε; τη ρώτησε ο Κοράν.

Όλοι είχαν ανοίξει διάπλατα τα αυτιά τους και περίμεναν την ιστορία της. Αισθανόντουσαν ότι η Κίρα κάτι σημαντικό είχε να τους πει. Εκείνη προσπαθούσε ακόμα να βρει το ρυθμό της. Έπαιρνε συνεχώς βαθιές αναπνοές και κάποια στιγμή άρχισε να τους διηγείται την ιστορία της.

- Είχα πάρει το δρόμο του πάρκου με τις κόκκινες κούνιες και ένας γέρος, ένας πολύ όμορφος γέρος, με μούσι και πράσινα μάτια, καλοστεκούμενος, μου έκανε νόημα να σταματήσω. Καθόταν σε ένα παγκάκι και μου ζήτησε να κάτσω δίπλα του. Στην αρχή κίνησα να φύγω αλλά τότε μου φώναξε ότι αν ήθελα να βρω την Κιράνα θα έπρεπε να ακούσω την ιστορία του. Συγκλονίστηκα και για μια στιγμή τα έχασα. Αλλά αποφάσισα να μείνω, γιατί το πρόσωπό του μου έλεγε να τον ακούσω. Ήταν μεγάλη ιστορία και νομίζω αληθινή. Για αυτό άργησα και ήθελα να σας προλάβω. Να σας την πω σήμερα. Είμαι χαρούμενη γιατί είμαι σίγουρη ότι ο δρόμος για την Κιράνα άνοιξε. Αλλού ψάχναμε και αλλού ήταν. Θέλετε να ακούσετε την ιστορία;

Η ερώτηση, φυσικά, ήταν περιττή. Και βεβαίως η ώρα δεν είχε καμία σημασία. Είναι αυτό που λέμε, σταματά ο χρόνος μερικές φορές... Η Κίρα ξεκίνησε την ιστορία του γέρου. Στο τέλος όλοι είχαν μείνει άφωνοι.

- Απίστευτο! Η Μάλι δεν μπόρεσε να κρατήσει κρυφό τον ενθουσιασμό της.

- Αυτό δεν θα μπορούσε να το φανταστεί κανείς, συμπλήρωσε ο Άνος.

- Αν αυτή η ιστορία είναι αληθινή τότε δεν έχουμε καθόλου χρόνο. Θα πρέπει αύριο το πρωί να μπει σε εφαρμογή η φάση νούμερο δύο, δηλαδή αμολάμε τις δικαιολογίες, παίρνουμε από ένα σάκιο ο καθένας και φεύγουμε. Τι λέτε;

Όλοι συμφώνησαν αμέσως με τον Κοράν, εκτός από το Λίνο. Είχε τους δισταγμούς του.

- Δεν ξέρω, δεν είμαι έτοιμος. Δεν ξέρω αν θα μπορέσω να φύγω από το σπίτι για αυτό το ταξίδι.

Έδειξε φανερά στενοχωρημένος. Και λέγοντας αυτό, γνώριζε ότι εκείνη τη στιγμή μόλις είχε παραβεί τη μεγαλύτερη υπόσχεση που είχε δώσει στη ζωή του. Ο Κοράν δεν άφησε κανένα να μιλήσει. Πήρε την πρωτοβουλία να θυμίσει στο Λίνο τις υποχρεώσεις του. Αυτό το θεώρησε, για εκείνη τη στιγμή, καθήκον του ως αρχηγός.

- Η Σινίτρα είναι πάνω από όλα. Αυτός είναι ο πρώτος κανόνας και αυτό τον κανόνα δέχθηκες όταν έγινες μέλος της. Τον θυμάσαι; Δεν θέλω να σε πιέσω αλλά αυτό τον κανόνα τον δεχθήκαμε όλοι εδώ. Και σε αυτό τον κανόνα πιστεύουμε όλοι. Αν σπάσει αυτός ο κανόνας, τότε αυτή η παρέα θα διαλυθεί και η Σινίτρα δεν θα υπάρξει ποτέ ξανά. Εξάλλου τι θα γίνει διαφορετικό για σένα από ότι θα γίνει για εμάς; Ότι και να γίνει όλοι στο ίδιο καζάνι βράζουμε. Θα σε βοηθήσουμε. Στη Σινίτρα ό ένας βοηθάει τον άλλον. Λοιπόν, μήπως θέλεις να το ξανασκεφτείς;

Ο Λίνος είχε χαμηλώσει το κεφάλι του και με ένα ξύλο ζωγράφιζε διάφορα σχέδια στην άμμο της σπηλιάς. Μονολογούσε...

- Έχει και ένα χέρι, ούτε αρκούδα δεν έχει τέτοιο χέρι...

Η Μάλι τον χάιδεψε στο κεφάλι και προσπάθησε να πάρει λίγη από τη στενοχώρια του.

- Μη ζορίζεσαι. Σημασία έχει, ότι κάνουμε, να θέλουμε να το κάνουμε. Πολλές φορές τα πράγματα δεν είναι εύκολα. Ο Κοράν έχει υποχρέωση να σου πει ότι σου είπε. Αλλά και μόνοι μας θα τα καταφέρουμε. Απλά σε χρειαζόμαστε. Και πάνω από όλα σε θέλουμε. Δεν βρίσκεσαι τυχαία στη Σινίτρα. Για να είσαι εδώ σημαίνει ότι κάτι έχεις να μας δώσεις και αυτό το χρειαζόμαστε. Αλλά και πάλι αν δεν μπορείς, θα το καταλάβουμε. Αλλά νομίζω ότι όποιος πραγματικά θέλει να κάνει κάτι, μπορεί και βρίσκει τον τρόπο για να το κάνει.

Ο Λίνος άρχισε να δακρύζει.

- Θέλω πολύ να έρθω, το ξέρετε. Αλλά ο πατέρας μου είναι πολύ αυστηρός. Σκέφτομαι το ξύλο που θα φάω μετά και δεν μου αρέσει. Οι δικοί σας γονείς το πολύ, πολύ να σας βάλουν μια τιμωρία, αλλά ο δικός μου ποτέ δεν πρόκειται να καταλάβει τίποτα. Θα με σαπίσει στο ξύλο όταν γυρίσω.

- Είσαι σίγουρος; Αν βρούμε την Κιράνα κανείς δεν θα τολμήσει να σε αγγίξει. Θα είμαστε τα ποιο διάσημα παιδιά στον κόσμο. Ούτε και αυτός ο πατέρας που λες θα τολμήσει να σε αγγίξει. Δεν πηγαίνουμε κάποιο τυχαίο ταξίδι. Την Κιράνα ψάχνουμε. Και ξέρεις πολύ καλά τι σημαίνει Κιράνα. Για σκέψου το λίγο.

Αυτή η προσέγγιση του Κοράν τον έκανε για μια στιγμή να ξεχάσει τις προηγούμενες σκέψεις και ήταν έτοιμος να δώσει το χέρι, αλλά μια ερώτηση του ήρθε αυθόρμητα στο μυαλό.

- Και αν δεν την βρούμε; Τι θα γίνει αν δεν την βρούμε; Τότε θα πέσει το ξύλο της αρκούδας. Και πραγματικά ο πατέρας μου είναι σαν αρκούδα και έχει και ένα χέρι που να σας λέω...

Τα παιδιά γέλασαν. Γνώριζαν τον πατέρα του και το χέρι του. Ο Λίνος στις περιγραφές του ήταν ακριβής. Έλεγε, ακριβώς, αυτό που εννοούσε. Οι εικόνες του ήταν, σχεδόν, πραγματικές.

- Εντάξει. Αύριο το πρωί στις οκτώ εδώ. Με τους σάκους μας. Αν ο Λίνος δεν θελήσει να έρθει το καταλαβαίνουμε και θα ξεινήσουμε οι υπόλοιποι. Αν όμως αποφασίσει να έρθει μαζί μας, τότε στις οκτώ. Οκτώ και δέκα έχουμε φύγει, αφού πρώτα βεβαιωθούμε ότι έχουμε πάρει ό,τι χρειαζόμαστε.

Η απόφαση είχε παρθεί. Ο κύβος ερίφθη. Κίνησαν για το σπίτι τους, ο καθένας με το ποδήλατό του, όπως είχαν έρθει. Συνήθιζαν να φεύγουν ένας, ένας και όχι όλοι μαζί για να μην γίνονται «κράχτης». Τη σπηλιά δεν τη γνώριζε κανείς, εκτός από τα μέλη της Σινίτρα. Ήταν το μυστικό τους αρχηγείο. Εκεί πήγαινε, μόνο, όποιος είχε χρησθεί ειλεκτός. Όλοι τους, εκτός από το Λίνο, ανυπομονούσαν για την επόμενη μέρα και το βράδυ έμοιαζε ατέλειωτο. Τακτοποιήσαν το σάκο τους και όπως συνήθιζαν, από άλλες αποστολές, τον φυγάδευσαν το βράδυ πριν κοιμηθούν και αφού είχαν σιγουρευτεί ότι οι δικοί τους είχαν πέσει για ύπνο. Για να μην τους δει κανείς. Ήταν συνήθης διαδικασία και ασφαλής...

Η μόνη δυσαρμονία στη χαρά αυτής της διαδικασίας ήταν ο Λίνος, που δεν κοιμήθηκε καθόλου γιατί στο μυαλό του στροβίλιζε το δίλημμα. Ήξερε, όμως, ότι την απόφασή του θα την έπαιρνε την τελευταία στιγμή. Για καλό και για κακό, όμως, ετοίμασε το σάκο του και τον φυγάδευσε κι αυτός. Την απόφασή του θα την έπαιρνε την τελευταία στιγμή. Το πρωί.

Την άλλη μέρα, στις οκτώ, όπως είχαν συμφωνήσει, οι τέσσερις τους ήταν στη σπηλιά. Ο Κοράν έδωσε τις τελευταίες «εντολές».

- Ανοίγουμε τους σάκους και κοιτάζουμε τι έχουμε μέσα. Αν λείπει κάτι που δεν είναι απαραίτητα χρήσιμο ξεινάμε για το ταξίδι. Αν όχι, κοιτάζουμε μήπως η έλλειψη μπορεί να καλυφθεί από κάποιο άλλο μέλος. Αν είναι πολύ απαραίτητο τότε σε μισή ώρα ξαναβρισκόμαστε εδώ.

Μετά τον καθιερωμένο έλεγχο προέκυψε ότι τα πράγματα ήταν σωστά και δεν υπήρχαν ελλείψεις. Ο Λίνος όμως δεν είχε έρθει. Αυτό τους στενοχώρησε. Ζήτησαν από τον Κοράν να τον περιμένουν για λίγο. Ο Κοράν κούνησε το κεφάλι του και τους είπε.

- Αν ήταν θα είχε έρθει. Κι εγώ στενοχωριέμαι αλλά δεν έχουμε χρόνο. Δεν πρόκειται να αλλάξει τίποτα. Έχουμε όλα όσα χρειαζόμαστε και φεύγουμε.

Δεν ήταν λιγότερο στενοχωρημένος από τους άλλους, αλλά δεν ήταν τυχαία ο αρχηγός τους. Όλοι τους είχαν την ίδια αίσθηση. Άφησαν πίσω ένα κομμάτι τους. Ποτέ στο παρελθόν, από τότε που είχε ιδρυθεί η Σινίτρα, δεν είχε απουσιάσει μέλος της από αποστολή. Οι αποστολές της Σινίτρα ήταν ιερές.

Και αυτή ήταν πάνω από όλες. Έτσι αισθανόντουσαν σε αυτή την παρέα. Όλοι μαζί ενωμένοι και αν κάποιος έλειπε, ένα δικό τους κομμάτι έλειπε. Ο Κοράν θεώρησε σωστό να πει κάτι ακόμα.

- Και μόνο που αισθανόμαστε έτσι ο ένας για τον άλλον σημαίνει ότι η Σινίτρα είναι μια παρέα που μπορεί να λειτουργήσει και με ένα μόνο μέλος της σαν να λειτουργούσε με όλα μαζί. Αυτή η σκέψη μπορεί να μας βοηθήσει, γιατί κάτι άλλο αυτή τη στιγμή δεν μπορεί να γίνει.

Βγαίνοντας από τη σπηλιά, όμως, τους περίμενε μια έκπληξη. Ο Λίνος καθόταν σε ένα βράχο και πετούσε πέτρες στη θάλασσα. Η Μάλι έτρεξε κοντά του.

- Πόση ώρα είσαι εδώ;
- Δεν ξέρω, νομίζω λίγη. Δεν ήθελα να μπω στη σπηλιά.
- Θα έρθεις μαζί μας; τον ρώτησε η Κίρα.
- Για να είμαι εδώ.

Το αποφάσισε, αλλά με βαριά καρδιά. Ο Κοράν τον σκούνησε στον ώμο.

- Σήκω. Αν είναι να φας ξύλο μετά, τουλάχιστον κοίταξε να αξίζει τον κόπο και έλα να ευχαριστηθείς το ταξίδι. Τότε θα αξίζει το ξύλο που θα φας. Αν είναι να σιέφτεσαι το ξύλο που θα φας και χάσεις την περιπέτεια, τότε δεν θα αξίζει το ξύλο που θα φας. Αν το φας. Εμπρός πάμε.

Ο Κοράν χαμογελούσε, όπως και όλοι τους. Η παρέα ξεκινούσε πλήρης!!!

- Θα πάρουμε ποδήλατα; ρώτησε η Κίρα.
- Σε αυτή την αποστολή νομίζω ότι τα πόδια μας είναι ότι ποιο χρήσιμο έχουμε. Τα ποδήλατα θα μας δημιουργήσουν δυσκολίες. Τι λέτε;

Όλοι συμφώνησαν με τον Κοράν, άφησαν τα ποδήλατά τους στη σπηλιά και κίνησαν με τα πόδια. Ο Κοράν έκανε μια ερώτηση στην Κίρα.

- Τι σου είπε ο γέρος για τη χώρα του Σεμπίν;
- Κάθε βράδυ, στις εννιά, στη δυτική πλευρά της πόλης, εκεί όπου ο βράχος σιεπάζει τη θάλασσα σαν μπαλκόνι, εμφανίζεται το άρμα του Μοκίρ. Αυτό το άρμα δεν το έχει δει κανείς μέχρι σήμερα, όμως. Αλλά όποιος μπορεί να το δει, με τα δώδεκα λευκά άλογα και το καλέσει, τότε το άρμα έρχεται και τον παίρνει και τον ταξιδεύει στη χώρα του Σεμπίν. Αυτό μου είπε.

- Τότε ξεκινάμε για τη δυτική πλευρά της πόλης, για το βράχο. Θα πρέπει στις εννιά η ώρα, ακριβώς, να είμαστε εκεί. Και τι είπε ο γέρος ότι πρέπει να κάνουμε για να δούμε το άρμα του Μοκίρ;

- Δεν θυμάμαι ακριβώς Κοράν. Νομίζω πως είπε ότι, το άρμα του Μοκίρ μπορεί να το δει μόνο όποιος κατορθώσει να απαντήσει σε μια ερώτηση που θα κάνει στον εαυτό του εκείνη την ώρα. Ο Μοκίρ θα ακούσει την απάντησή του και αν αυτή είναι σωστή, τότε θα κάνει την εμφάνισή του.

Ο Κοράν προβληματίστηκε. Έπειτα τη ρώτησε.

- Και ποια είναι η ερώτηση Κίρα που πρέπει να απαντηθεί; Θα πρέπει να την ξέρουμε από τώρα για να τη σκεφτούμε σε όλη τη διαδρομή. Τη θυμάσαι με σιγουριά; Γιατί λάθος ερώτηση σημαίνει και λάθος απάντηση.

- Ναι, αυτή τη θυμάμαι. Είμαι σίγουρη, δηλαδή. Είναι περίεργη ερώτηση. Δεν ξέρω αν θα μπορέσει κανείς μας να βρει την απάντηση. Εγώ τη σκέφτομαι από χτες το βράδυ και δεν μπόρεσα να βρω κάποια απάντηση.

- Πες την, θα τη σκεφτούμε και ο καθένας θα δώσει τη δική του απάντηση. Στο τέλος θα διαλέξουμε ποια θα δώσουμε.

Σε αυτή τη δήλωση του Κοράν συμφώνησαν όλοι. Η Κίρα τους είπε την ερώτηση που της είχε δώσει ο γέρος.

- Τι είναι ποιο βαρύ από όλο το σίδηρο της γης και κόβεται χωρίς κανένα απολύτως εργαλείο; Αυτή ήταν η ερώτηση που μου είπε ο γέρος και μου είπε ότι έχουμε μόνο μια ευκαιρία, δεύτερη δεν υπάρχει.

Κοιτάχθηκαν μεταξύ τους και πραγματικά κατάλαβαν ότι αυτή η ερώτηση ήταν πολύ δύσκολο να απαντηθεί. Μια πολύ δύσκολη ερώτηση στην αρχή του ταξιδιού τους και αυτή θα έπρεπε να την απαντήσουν αν ήθελαν να φτάσουν στη χώρα του Σεμπίν με το άρμα του Μοκίρ. Και για αυτό είχαν μόνο δώδεκα ώρες μέχρι να φτάσουν στο βράχο. Δώδεκα ώρες ταξιδιού, που η απάντηση σε ένα γρίφο θα 'βασάνιζε' το μυαλό τους. Μια απάντηση που θα τους άνοιγε το δρόμο για τη μαγική Κιράνα. Αλλά και αυτή

η σκέψη θα τους συνόδευε τις πρώτες αυτές ώρες. Αν τα κατάφεραν, τότε η Σινίτρα έμπαινε σε ένα ιστορικό χωρόχρονο. Στο χωρόχρονο της Κιράνα.

- Η απάντηση στην ερώτηση αυτή είναι πραγματικά πολύ δύσκολη. Αλλά μην πιέζετε τον εαυτό σας, απλά προσπαθήστε να βρείτε μερικές απαντήσεις. Όσο χαζές και αν νομίζετε ότι είναι, να τις πείτε. Νομίζω ότι η απάντηση βρίσκεται μέσα μας και πιστεύω ότι, τελικά, θα κατορθώσουμε να τη βρούμε. Αλλά και πάλι αν δεν γίνει, δεν έγινε και τίποτε. Δεν έχουμε να χάσουμε απολύτως τίποτε, μπορεί όμως να κερδίσουμε κάτι. Αυτό να σκέφτεστε και ότι απαντήσεις δώσετε να τις θυμάστε για να τις έχουμε πρόχειρες και γρήγορες για να διαλέξουμε. Προς το παρόν έχουμε δώδεκα ώρες για να φτάσουμε στο βράχο.

Αυτή ήταν η κατεύθυνση του αρχηγού τους. Όχι και άσχημη για ένα παιδί δώδεκα ετών. Όχι και άσχημη.

Το ταξίδι τους για το βράχο περνούσε μέσα από την πόλη και μερικά χιλιόμετρα από τα δυτικά της προάστια. Εκείνη τη μέρα, παρά το γεγονός ότι σκεφτόντουσαν διαρκώς την ερώτηση του γέρου, παρατηρούσαν τα γεγονότα γύρω τους με ένα διαφορετικό μάτι. Κάποια στιγμή μια νεαρή μητέρα μάλωνε το μικρό της κοριτσάκι γιατί της είχε ξεφύγει και κόντεψε να περάσει το δρόμο, όπου πιθανόν να την πατούσε ένα αυτοκίνητο. Ο τρόπος που η μητέρα μάλωσε το κοριτσάκι της ήταν άσχημος. Αυτό τους τράβηξε την προσοχή.

- Το είδατε αυτό; ρώτησε ο Λίνος.

- Το είδαμε, απάντησαν όλοι μαζί.

- Και τι έχετε να πείτε; Τι φταίει το κοριτσάκι; Δεν ξέρει ότι είναι δρόμος. Αν το ήξερε δεν θα προσπαθούσε να τον περάσει. Ηλίθιες μητέρες. Έτσι ξεινάει πάντα.

- Μην σκέφτεσαι συνέχεια τον πατέρα σου και το ξύλο που θα φας. Τέλειωσε αυτό. Τώρα πηγαίνουμε στο βράχο και έχουμε να απαντήσουμε σε μια πολύ σοβαρή ερώτηση. Αν σκέφτεσαι τον πατέρα σου δεν θα μπορέσεις να κάνεις τίποτε. Και σε χρειαζόμαστε. Ο καθένας χρειάζεται τη σκέψη του άλλου.

Όλοι συμφώνησαν με τον Άνο και ο Λίνος προσπάθησε να ξεφύγει από την εικόνα του ξύλου που θα έτρωγε όταν θα γυρίζε, αλλά τα γεγονότα που συνέβησαν εκείνη την ημέρα δεν τον άφησαν σε ησυχία. Συνέχεια του το θύμιζαν...

Παρακάτω ένας πατέρας έδεχνε το γιο του γιατί είχε πέσει με το ποδήλατό του πάνω σε μια γριά και την είχε τραυματίσει. Δεν την είχε δει και ο μικρός προσπαθούσε να του εξηγήσει ότι δεν την είχε δει.

- Είσαι στραβός; Ολόκληρος άνθρωπος ήταν μπροστά σου. Που είναι το μυαλό σου; Το έχεις χάσει τελευταία..., και δως του ξύλο ο πατέρας στο γιο.

Ο Λίνος τρόμαξε με αυτή την εικόνα και για μια στιγμή σκέφθηκε να το βάλει στα πόδια και να γυρίσει πίσω. Τελικά στο τέλος όλοι άρχισαν να γελάνε με αυτή την κατάσταση και να διακωμωδούν την «ατάρα» του φίλου τους. Άρχισαν και τα πειράγματα. Πως θα γινόταν διαφορετικά; Δεν άκουγε σοβαρά, δεν άκουγε φιλικά, δεν άκουγε με τον οποιονδήποτε τρόπο. Ε! Καιρός ήταν λοιπόν να δοκιμάσουν και κάτι διαφορετικό και πράγματά τα πειράγματά τους είχαν καλύτερο αποτέλεσμα.

- Μέχρι να φτάσουμε στο βράχο ο Λίνος θα το έχει φάει ήδη το ξύλο, χωρίς ο πατέρας του να τον έχει ακουμπήσει καν...

Με αυτή τη σκέψη του Κοράν, όλοι γέλασαν με την ψυχή τους, ακόμα και ο Λίνος. Και πράγματι στη διαδρομή δεν ήταν και λίγες οι περιπτώσεις όπου οι γονείς μάλωναν τα παιδιά τους για τις ζαβολιές τους. Φτάνοντας στην άκρη της δυτικής πλευράς της πόλης και παίρνοντας τον παραλιακό δρόμο προς το βράχο είχε πέσει ήδη νωρίς το απόγευμα. Τα παιδιά δεν είχαν ρολόι μαζί τους και σκέφθηκαν να ρωτήσουν την ώρα. Ήταν τέσσερις το απόγευμα.

- Έχουμε πέντε ώρες ακόμα, είπε ο Κοράν.

- Νομίζω ότι φτάνουν... Η Κίρα έκανε μια μικρή παύση και συνέχισε. «Μέχρι το βράχο είναι ακόμα δυο ώρες. Μπορούμε να σταματήσουμε για λίγο και να πούμε μερικά πράγματα. Τι έχει σκεφτεί ο καθένας.»

- Έτσι λέω και εγώ. Νομίζω ότι ξέρω που είναι ο βράχος. Υπάρχει ένας χωματόδρομος που περνάει μέσα από ένα μικρό ύψωμα και οδηγεί εκεί. Εξάλλου αισθάνομαι πολύ κουρασμένη.

Η Μάλι, χωρίς να περιμένει την αντίδραση των άλλων, έβγαλε το σακίδιο από τον ώμο της και έκατσε στην άκρη του δρόμου κάτω από ένα δέντρο για να ξεκουραστεί. Έβγαλε τα παπούτσια της και άρχισε να τρίβει τα πόδια της.

- Δεν είσαι πολύ μικρή ακόμα για να το κάνεις αυτό;

- Ξέρω, ξέρω Κίρα και εγώ σε αγαπάω μην ανησυχείς. Άλλωστε δεν νομίζω ότι θα πεθάνω. Κάτι άλλο πρέπει να υπάρχει εκτός από το θάνατο. Διαφορετικά δεν θα έψαχναν όλοι για την αθανασία. Απλά και για εκεί δεν γνωρίζουν το δρόμο, όπως δεν τον γνωρίζουν για την Κιράνα.

Όλοι χαμογέλασαν με αυτή τη σκέψη της Μάλι. Είχε καλό μυαλό και πολλές φορές τους είχε φανεί χρήσιμο. Όταν κάθισαν ο Κοράν είπε πρώτος τη σκέψη του.

- Ποιο βαρύ από το σίδηρο και να κόβεται χωρίς κανένα εργαλείο δεν υπάρχει. Ότι είναι ποιο βαρύ από το σίδηρο δεν μπορεί να κοπεί χωρίς εργαλείο. Η γνώμη μου λοιπόν στην απάντηση αυτή είναι ότι, αυτό που ζήτησε ο γέρος να απαντήσουμε δεν υπάρχει. Είναι τίποτα, δεν υπάρχει. Νομίζω ότι η απάντηση είναι το τίποτα.

- Δεν συμφωνώ... Ο Άνος βιάστηκε να πάρει το λόγο και χωρίς να αφήσει κανέναν να τον διακόψει συνέχισε... «Υπάρχει κάτι που είναι ποιο βαρύ από σίδηρο και για να το κόψεις δεν χρειάζεσαι κανένα εργαλείο. Το σκέφτομαι όση ώρα περπατάμε και νομίζω ότι έχω βρει την απάντηση.» Έκανε μια παύση. Όλοι περιμέναν με αγωνία τη συνέχεια. «Η πέτρα. Η πέτρα είναι ποιο βαριά από σίδηρο και δεν χρειάζεσαι κανένα εργαλείο για να τη σπάσεις. Μπορείς να τη σπάσεις με μια ποιο βαριά πέτρα ή μπορείς να την πετάξεις και θα σπάσει μόνη της. Νομίζω ότι η απάντηση είναι η πέτρα. Υπάρχουν πολλές πέτρες και σίγουρα θα υπάρχουν και πέτρες που είναι ποιο βαριές από όσο σίδηρο υπάρχει. Και αν αυτές τις πέτρες τις πετάξεις πάνω από ένα βουνό θα σπάσουν και έτσι δεν χρειάζεται να χρησιμοποιήσεις κανένα απολύτως εργαλείο. Νομίζω ότι η απάντηση στην ερώτησή μας είναι η πέτρα.»

Βρήκαν τη σκέψη αυτή λογική. Ίσως να είχαν την απάντησή τους και μάλιστα τέσσερις ώρες πριν την κρίσιμη στιγμή. Η Μάλι και η Κίρα βιάστηκαν να συμφωνήσουν με τον Άνο. Το ίδιο και ο Λίνος αλλά ο Κοράν είχε τις αμφιβολίες του. Ήταν προβληματισμένος.

- Την κρατάμε την απάντηση αυτή αλλά θα προσπαθήσουμε και για καλύτερη. Άλλωστε μέχρι αυτή τη στιγμή μόνο αυτή την απάντηση έχουμε. Αν δεν υπάρξει καλύτερη, τότε αυτή την απάντηση θα δώσουμε και θα τη δώσει για όλους μας ο Άνος. Αλλά συνεχίζουμε να σκεφτόμαστε γιατί κάτι μέσα μου, μου λέει ότι δεν είναι αυτή η απάντηση που χρειαζόμαστε. Κάτι τέτοιο αισθάνομαι...

Τα πρόσωπα των παιδιών συνοφρώθηκαν γιατί το ένστικτο του Κοράν δεν έπεφτε έξω, συνήθως. Νόμιζαν ότι είχαν βρει την απάντηση, ονειρεύτηκαν τους εαυτούς τους να ταξιδεύουν για τη μαγική χώρα του Σεμπίν, αλλά αυτή η στιγμή κράτησε πολύ λίγο. Η θέση του αρχηγού τους, τους κλόνησε. Νόμισαν ότι ήταν έτοιμοι να πετάξουν πάνω από τα σύννεφα καβάλα σε ένα κατάλευκο άρμα που θα το έσερναν δώδεκα λευκά άλογα. Νόμισαν ότι θα βρισκόντουσαν από τη μια στιγμή στην άλλη στη χώρα του Σεμπίν που κατά το γέρο ήταν μια όμορφη παραξένη χώρα που θα τους οδηγούσε στην Κιράνα. Νόμισαν ότι είχαν φτάσει στο τέλος αυτού του γρίφου και ξαφνικά ο αγαπημένος τους αρχηγός τους έδωσε την πραγματική εικόνα. Απλά, νόμισαν. Δεν ήταν σίγουροι, νόμισαν. Και θα έπρεπε να το θυμούνται αυτό γιατί μια λάθος απάντηση στην αρχή θα τους οδηγούσε ξανά πίσω. Εκεί από όπου ξεκίνησαν. Και όλα αυτά τα χιλιόμετρα και ο κόπος των τελευταίων ημερών θα πήγαινε τελείως χαμένος. Κοίταξαν ο ένας τον άλλον, έψαξαν για άλλες απαντήσεις, αλλά άλλες απαντήσεις δεν υπήρχαν. Τουλάχιστον εκείνη τη στιγμή. Το καλό, όμως, ήταν ότι η στιγμή της απάντησης δεν είχε έρθει ακόμα. Με αυτή την ένθα ο χρόνος ήταν ακόμα με το μέρος τους!

Ο Λίνος μονολόγησε κάτι και κατσούφιασε.

- Τι είπες; τον ρώτησε η Κίρα.

- Σκέφτομαι το χέρι του. Μια ακριούδα έχει ελαφρύτερο χέρι. Είναι βαρύ σαν σίδηρο και αυτό δεν χρειάζεσαι εργαλείο για να το κόψεις.

- Αυτό και αν χρειάζεσαι εργαλείο για να το κόψεις, φώναξε γελώντας η Μάλι και συνέχισε. «Λέτε η απάντηση να είναι το χέρι του πατέρα του Λίνου;». Αυτό το αστείο έδωσε καινούργια πνοή στην παρέα. Τη χρειαζόντουσαν.

Ο Κοράν ήταν σκεφτικός. Ποιο σκεφτικός από τις προηγούμενες φορές. Ίσως κάτι είχε αρχίσει να κάνει την εμφάνισή του στο μυαλό του. Ίσως κάτι περιεργο αλλά τόσο αληθινό που κανείς δεν θα μπορούσε να το δει πέρα από την παιδική φαντασία. Θα το στεφόταν για τις επόμενες δύο ώρες που χρειαζόταν για να φτάσει στο βράχο. Ίσως, ποιος ήξερε, ίσως ο γέρος να γνώριζε πολύ καλά τι έλεγε. Ίσως, αλλά αυτή του τη σκέψη, θα τους την έλεγε μόνο την τελευταία στιγμή. Και εφόσον δεν υπήρχε κάτι άλλο πιο λογικό!!! Μετά από δυο ώρες περπάτημα έφτασαν στο χωματόδρομο για τον οποίο τους είχαν μιλήσει τα κορίτσια. Ήταν ένας μικρός δρομάκος που περνούσε μέσα από ένα ύψωμα ακριβώς δίπλα στη θάλασσα. Στην αρχή του δρόμου ένας άλλος γέρος καθόταν και χάζευε τη θάλασσα. Τα παιδιά τον πλησίασαν.

- Καλησπέρα. Τι ώρα είναι; τον ρώτησε ο Κοράν.

- Επτά, απάντησε αυτός. Ύστερα τους ρώτησε. «Για που κινήσατε μικρά παιδιά στην ηλικία σας; Φύγατε από το σπίτι σας;»

- Πηγαίνουμε στο βράχο..., βιάστηκε να απαντήσει ο Λίνος. Όλοι τον αγριοκοίταξαν γιατί πρόδωσε το μικρό τους μυστικό.

- Α! Στο βράχο..., έκανε ο γέρος. «Πηγαίνετε για να βρείτε το άρμα του Μοκίρ που θα σας ταξιδέψει στη χώρα του Σεμπίν. Ψάχνετε για την Κιράνα, έτσι δεν είναι;»

Ένα ελαφρύ σοκ τους διαπέρασε. Τελικά το μικρό τους μυστικό δεν ήταν και τόσο μυστικό. Κοίταξαν το γέρο που χαμογελούσε αγναντεύοντας τη θάλασσα και χάιδευε το μούσι του. Κάπνιζε και μια πίπα. Τα βαθιά γαλάζια του μάτια ήταν ανέκφραστα. Σε μια στιγμή σκέφτηκαν να το βάλουν στα πόδια. Ο Κοράν τον ρώτησε,

- Γνωρίζεις για τη χώρα του Σεμπίν;

- Αυτό δεν έχει καμία σημασία για εσάς. Εκείνο που έχει σημασία είναι να απαντήσετε την ερώτηση που σας έχει τεθεί. Εγώ, πριν από πολλά χρόνια, δεν μπόρεσα να απαντήσω την ερώτηση αυτή και έχασα την ευκαιρία που μου δόθηκε. Σήμερα τη γνωρίζω την απάντηση αλλά δεν έχει καμία απολύτως σημασία. Γέρασα και να είχα μια δεύτερη ευκαιρία δεν θα μπορούσα να κάνω πλέον αυτό το ταξίδι. Αλλά σήμερα γνωρίζω την απάντηση και κάθε μέρα, κάθε απόγευμα τέτοια ώρα, έρχομαι εδώ σε αυτό το σημείο και κοιτάζω τη θάλασσα και τον ουρανό και τα αστέρια όταν πιάνει η νύχτα και σκέφτομαι πως θα ήταν τα πράγματα αν τη γνώση που έχω σήμερα την είχα στην ηλικία σας, όταν αποφάσισα να ξεκινήσω και εγώ ένα ίδιο ταξίδι. Αλλά και αυτό δεν έχει καμία σημασία. Πέρασαν πολλοί από εδώ όλα αυτά τα χρόνια, αλλά όλοι γύρισαν πίσω. Κανείς τους δεν κατάφερε να μπει στο άρμα του Μοκίρ. Όλοι όμως είχαν κάτι κοινό που σε σας δεν βλέπω να υπάρχει. Κανείς σας δεν φοράει ρολόι και αυτό μου κάνει εντύπωση, γιατί δεν θα γνωρίζετε μετά από δύο ώρες πότε η ώρα είναι εννιά για να δώσετε την απάντησή σας. Και αυτό μου κάνει πολύ μεγάλη εντύπωση, γιατί όλοι όσοι πέρασαν από εδώ φορούσαν ρολόι. Και μάλιστα ήταν και το πρώτο πράγμα που είχαν σκεφτεί γιατί ήθελαν να ξέρουν την ακριβή ώρα που εμφανίζεται το άρμα του Μοκίρ. Πως σας ξέφυγε αυτή η μικρή λεπτομέρεια;

Τα παιδιά κοιτάχθηκαν μεταξύ τους και στο τέλος όλοι κάρφωσαν το βλέμμα τους στον Κοράν. Πως τους είχε ξεφύγει, αλήθεια, αυτή η μικρή λεπτομέρεια; Και πως θα γνώριζαν πότε είναι εννιά η ώρα για να δώσουν την απάντηση; Ο Κοράν αισθάνθηκε λίγο άσχημα, γιατί αυτή η βασική λεπτομέρεια ήταν δική του ευθύνη. Η Κίρα το κατάλαβε..

- Είναι ευθύνη όλων μας. Δεν φταίει ο Κοράν, όλοι γνωρίζαμε την ιστορία και κανείς μας δεν το σκέφθηκε. Είναι ευθύνη όλων μας. Εξάλλου σε αυτό ταξίδι όλοι είμαστε ένα, κανείς δεν είναι μόνος του. Και τα καλά και τα κακά ανήκουν σε όλους μας.

Όλοι συμφώνησαν και ο Κοράν τους είπε ότι, αφού έφτασαν μέχρι εδώ θα καταφέρουν να βρουν και πως η ώρα θα είναι εννιά. Ρώτησε το γέρο για την ακριβή ώρα και μετά αφού υπολόγισε πόση ώρα χρειαζόταν ακόμα μέχρι τις εννιά διαίρεσε την υπολειπόμενη ώρα σε δευτερόλεπτα και ανέλαβε ο καθένας κυκλικά να μετρήσει με συγκεκριμένο ρυθμό και μέχρι να συμπληρωθεί ο αριθμός επτά χιλιάδες. Επτά χιλιάδες δευτερόλεπτα τους χώριζαν από την κρίσιμη στιγμή. Όταν κίνησαν να φύγουν, ο γέρος τους σταμάτησε.

- Περιμένετε. Ο χρόνος μου τελείωσε. Αυτό το ρολόι που φοράω δεν το χρειάζομαι πλέον. Μπορείτε να το πάρετε και χαίρομαι που θα το πάρετε εσείς. Είναι ακριβείας. Το είχε φτιάξει ένα πολύ καλός ωρολογοποιός και το είχε δώσει στον πατέρα μου, για δώρο. Ήταν περήφανος ο πατέρας μου για το ρολόι

του αυτό και εκείνη τη μέρα που κίνησα και εγώ και έφτασα εδώ του το είχα πάρει χωρίς να του το έχω ζητήσει. Βασικά αν θέλετε, το έκλεψα. Ίσως για αυτό δεν μπόρεσα να απαντήσω στην ερώτηση που ανοίγει το δρόμο για τη χώρα του Σεμπίν. Γιατί έκλεψα το χρόνο κάποιου άλλου. Σας το δίνω λοιπόν για να μπορέσετε να συνεχίσετε το ταξίδι σας. Εξάλλου η σκέψη σας θα πρέπει να είναι αφιερωμένη στην απόληξη που θα δώσετε και όχι στο να μετράτε δευτερόλεπτα. Και αυτή τη φορά δεν κλέβετε το χρόνο μου όπως εγώ έκλεψα το χρόνο κάποιου άλλου. Πάρτε το...

Έβγαλε το ρολόι από το χέρι του και το έδωσε στον Κοράν. Χαμογέλασαν και ευχαρίστησαν το γέρο. Ο γέρος σηκώθηκε και κίνησε να φύγει. Κρατούσε και ένα μπαστούνι. Φεύγοντας τους αποχαιρέτησε με μια κουβέντα.

- Όποιος δεν μπορεί να κατανοήσει τι είναι το μπαστούνι που κουβαλάει ένας γέρος, τότε δεν μπορεί να κατανοήσει ότι φτιάχνει και το δικό του μπαστούνι την ίδια στιγμή. Η απάντηση είναι μέσα σας και ίσως εσείς μπορέσετε να τη δώσετε. Ίσως έχετε επιλεγεί για να βρείτε την Κιράνα. Αν είναι έτσι, τότε καλά έκανα και κράτησα το ρολόι ενώ θα μπορούσα να το είχα πετάξει όλα αυτά τα χρόνια. Καλή τύχη.

Τα παιδιά τον συνόδεψαν με το βλέμμα τους.

Ο Λίνος του φώναζε, «Πως σε λένε;»

Ο γέρος απάντησε δυνατά χωρίς να γυρίσει το βλέμμα του.

- Όπως και σένα, ταξιδευτή...

Ύστερα γέλασε δυνατά και συνέχισε να απομακρύνεται κουτσά, κουτσά. Χάθηκε μέσα στο σούρουπο που άρχισε να πέφτει. Τα παιδιά πήραν το δρόμο για το βράχο. Εκεί, στο βράχο, θα παιζόταν η πρώτη πράξη της περιπέτειάς τους. Ή μήπως η πρώτη πράξη είχε ήδη παιχθεί; Ή η δεύτερη, η τρίτη ή ποιος ξέρει πόσες πράξεις είχαν παιχτεί μέχρι εκείνη τη στιγμή. Ο Κοράν ήταν σκεπτικός.

- Μην στενοχωριέσαι για το ρολόι. Δεν είσαι υποχρεωμένος να τα γνωρίζεις όλα, ούτε να τα σκέφτεσαι όλα, του είπε τρυφερά η Κίρα που του είχε και ιδιαίτερη αδυναμία.

- Δεν σκέφτομαι αυτό. Εκείνο που σκέφτομαι είναι ότι αν δεν ήταν να τα καταφέρουμε, αυτός ο γέρος δεν θα ήταν εδώ. Αυτό σκέφτομαι και τίποτε άλλο...

Στην πραγματικότητα σκεπτόταν αυτό που του είχε καρφωθεί εδώ και δύο ώρες στο μυαλό του. Αλλά αυτό θα τους το έλεγε την τελευταία στιγμή. Ο δρόμος που οδηγούσε στο βράχο δεν ήταν και πολύ μακρύς, γύρω στο ένα χιλιόμετρο. Ανέβηκαν το μικρό ύψωμα και μόλις έφτασαν στην κορυφή κάρφωσαν τα βλέμματά τους στη θάλασσα. Το απέραντο γαλάζιο της θάλασσας έδινε μια άλλη αίσθηση στο σούρουπο. Η μαγεία της στιγμής, η προσδοκία να καβαλήσουν στο άρμα του Μοκίρ για μια χώρα άγνωστη, για μια χώρα μακρινή, τους ταξίδευε ήδη σε μια άλλη διάσταση. Τα μάτια τους είχαν πάρει ένα τελείως διαφορετικό χρώμα. Αισθανόντουσαν ότι πετούσαν πάνω από τη θάλασσα. Φανταζόντουσαν τον εαυτό τους μέσα στο άρμα, ψηλά στα αστέρια και να τα αγγίζουν με τα χέρια τους. Στη φαντασία τους είχαν αρχίσει να χαϊδεύουν τα λευκά άλογα του Μοκίρ και αυτά κάλπαζαν στον αστρικό ουρανό και τους πήγαιναν από αστέρι σε αστέρι μέχρι την μαγευτική χώρα του Σεμπίν. Ή μήπως τελικά δεν ήταν η φαντασία τους; Μήπως τελικά ο χρόνος τους είχε βρει; Αυτό θα το γνώριζαν σε μερικά λεπτά...

Γύρισαν πίσω στην πραγματικότητά τους, όταν βρήκαν το βράχο. Κάθισαν ακριβώς στην άκρη του και για λίγο σκέφτηκαν τι απαντήσεις μπορούσαν ακόμα να βρουν. Η ώρα της αλήθειας πλησίαζε. Σε λίγο νύχτωσε τελείως, σκοτεινίασε. Το φεγγάρι ήταν μισό. Κοίταζαν χωρίς να μιλάνε. Η ώρα περνούσε και γύρω στις εννιά παρά δέκα, δηλαδή δέκα λεπτά πριν από την κρίσιμη στιγμή, ο Κοράν τους ρώτησε.

- Υπάρχει άλλη απάντηση εκτός από την πέτρα;

Τα παιδιά κούνησαν αρνητικά το κεφάλι τους. Ο Κοράν συνέχισε. «Έχω εγώ κάτι. Όχι απάντηση ακόμα, απλά μια σκέψη. Θέλετε να την ακούσετε;»

Όλοι συμφώνησαν.

- Τι ήταν εκείνο που μας βασάνιζε από χθες το βράδυ που αποφασίσαμε να ξεκινήσουμε αυτό το ταξίδι; Τι ήταν εκείνο που βλέπαμε συνέχεια στη διάρκεια του ταξιδιού μας; Τι ήταν εκείνο με το οποίο στενοχωρηθήκαμε, χαρήκαμε, γελάσαμε και μας συνόδευε όλη την ημέρα σήμερα, μπορείτε να μου πείτε;

Κανείς δεν απάντησε και επειδή ο χρόνος περνούσε ο Κοράν συνέχισε.

- Το δίλημμα του Λίνου. Θα έρθει, δεν θα έρθει, το ξύλο που θα φάει. Οι εικόνες του πατέρα του και το βαρύ του χέρι. Ένα δίλημμα όχι και τόσο εύκολο για τη θέση του. Στενοχωρηθήκαμε με τη σκέψη ότι δεν θα έρθει, χαρήκαμε όταν τον είδαμε το πρωί, νευριάζαμε κάθε φορά που μας έπρηζε στη διάρκεια του ταξιδιού και μετά γελάγαμε. Και τώρα, πέντε μόλις λεπτά πριν από τις εννιά, είμαστε όλοι εδώ. Και η μαγική λέξη που λέω είναι όλοι γιατί η Σινίτρα αν δεν είναι όλοι, δεν είναι η Σινίτρα. Η Σινίτρα είναι εδώ έτοιμη να μπει στο άρμα του Μοκίρ. Γιατί; Γιατί ο Λίνος κατόρθωσε να ξεπεράσει το φόβο του και να ακολουθήσει τους κανόνες αυτού που αγαπάει σήμερα περισσότερο από όλα. Τους κανόνες της ομάδας του, της Σινίτρας. Όχι εύκολα, αλλά το έκανε. Είμαστε όλοι εδώ γιατί ο Λίνος ξεπέρασε το φόβο του. Επομένως τι είναι ποιο βαρύ από το σίδηρο και κόβεται χωρίς κανένα εργαλείο, η πέτρα ή ο φόβος; Ένα από τα δύο μας βάζει στο άρμα του Μοκίρ και ένα από τα δύο μας γυρίζει πίσω στα σπίτια μας και την απάντηση θα την πάρουμε μαζί. Η πέτρα που σπάει πετώντας την από το βουνό ή ο φόβος που φεύγει όταν θελήσουμε να πάρουμε το δρόμο που αγαπάμε; Τι από τα δύο θα μας βάλει στο άρμα του Μοκίρ για τη χώρα του Σεμπίν; Έχουμε μόνο δύο λεπτά για να διαλέξουμε και αυτή θα είναι μια δική μας πραγματική επιλογή...

Ο Κοράν σταμάτησε να μιλάει, έβγαλε το ρολόι και το ακούμπησε κάτω στο χώμα. Τα παιδιά στάθηκαν σε ένα κύκλο πάνω από το ρολόι και κοιτούσαν τους δείκτες που γύριζαν. Τα δευτερόλεπτα περνούσαν. Βρήκαν ένα ξύλο και το έπιασαν όλοι μαζί και έγραψαν στο χώμα, δίπλα από το ρολόι μια λέξη. Όταν έγραψαν και το τελευταίο γράμμα η ώρα ήταν ακριβώς εννιά. Η λέξη που έγραψαν όλοι μαζί ήταν, **ΦΟΒΟΣ**.

Και τότε έγινε κάτι μαγικό. Ένα λευκό φως που ερχόταν κατευθείαν από ένα μακρινό άστρο άρχισε να τους πλησιάζει. Ένα λευκό φως που ερχόταν πολύ γρήγορα και στο τέλος ένα λευκό άρμα, με δώδεκα λευκά άλογα, πανέμορφα, λιτά, απέριττα, χωρίς κανένα απολύτως στολίδι επάνω τους και ο Μοκίρ. Ένα παιδί, ένα παιδί σαν και αυτά να οδηγάει το άρμα, να χαμογελάει, να τραγουδάει ένα σκοπό, ένα σκοπό που δεν είχαν ξανακούσει ποτέ στη ζωή τους «...στη χώρα του Σεμπίν σε πάει η φαντασία. Τη φαντασία θα τη βρεις εκεί που δεν υπάρχει φόβος. Τη φαντασία θα τη βρεις στη χώρα του Σεμπίν... αγάπη μου Κιράνα, στην άκρη του αλλού, εσύ κι εγώ μαζί ταξιδιώτες του λευκού...»

Ο Μοκίρ έκανε βόλτες το άρμα και αυτός ο σκοπός από τη μαγική του φωνή ήταν για πολύ ώρα ήταν πάνω από τα κεφάλια τους. Σε λίγο σταμάτησε το τραγούδι. Το πανέμορφο λευκό άρμα στεκόταν ακριβώς πάνω τους. Είχαν γυρίσει και το κοιτάζαν. Δεν είχαν δει μέχρι τότε κάτι ποιο παραμυθένιο από αυτό. Λευκό χρώμα, λευκό φως παντού.

- Μπορεί να είναι το ποιο όμορφο που έχετε δει μέχρι σήμερα. Αλλά δεν είναι το ποιο όμορφο. Υπάρχουν και άλλα όμορφα και σας περιμένουν. Τι περιμένετε λοιπόν; Άντε ανεβείτε..., τους φώναξε ο Μοκίρ.

- Πως; ξεφώνισαν όλοι μαζί.

- Τι πως; Δεν ξέρετε πως να ανεβείτε; Πλάκα έχετε..

Το γέλιο του ήταν παραμυθένιο. Τα παιδιά κοιτάχθηκαν μεταξύ τους. Πατούσαν στη γη, το άρμα ήταν πάνω τους, ο Μοκίρ χαμογελούσε και αυτά δεν ήξεραν πως να ανέβουν.

- Δεν μπορώ να περιμένω πολύ. Αν δεν ανεβείτε θα φύγω. Σας το λέω, δεν μπορώ να περιμένω πολύ. Ο χρόνος έχει τις δικές του πύλες. Και θα χάσετε το χρόνο. Αρκετά δεν κουρασθήκατε σήμερα για να τον βρείτε;

Η Κίρα ήταν κατενθουσιασμένη. Από αυτήν ξεκίνησαν όλα. Δεν μπορούσε να κρύψει τον ενθουσιασμό της και ξαφνικά φώναξε,

- Ας πετάξουμε, ας πετάξουμε για το άρμα του Μοκίρ...

Όλοι χαμογέλασαν και φώναξαν, «Ας πετάξουμε, ας πετάξουμε, πως αλλιώς θα ανεβούμε αν δεν πετάξουμε; Δεν υπάρχει σιάλα...» Πιάστηκαν χέρι, χέρι και γελώντας άρχισαν να χοροπηδάνε για να πετάξουν. Ξαφνικά, χωρίς να το καταλάβουν, άρχισαν να ανεβαίνουν προς τα ψηλά, σαν μια δύναμη να τους τραβούσε προς τα πάνω και σε μια στιγμή βρέθηκαν μέσα στο πανέμορφο άρμα, δίπλα στο Μοκίρ που τους κοιτούσε γελώντας. Και μόλις επιβιβάστηκαν στο περίεργο αυτό όχημα ο οδηγός τους ξανάρχισε το βιολί του «...στη χώρα του Σεμπίν σε πάει η φαντασία. Τη φαντασία θα τη βρεις εκεί που δεν υπάρχει φόβος. Τη

φантаσία θα τη βρεις στη χώρα του Σεμπίν... αγάπη μου Κιράνα, στην άκρη του αλλού, εσύ κι εγώ μαζί, ταξιδιώτες του λευκού...»

Τράβηξε τα ηνία και είπε μια λέξη.

- Σάβιρα...

Και το άρμα άρχισε να τρέχει. Τα πανέμορφα άλογα κάλπαζαν στον ουρανό λες και πατούσαν στη γη και ο Μοκίρ φώναζε,

- Σάβιρα, σάβιρα, για τη χώρα του Σεμπίν....

Δεν πίστευαν στα μάτια τους. Βόλτα στα αστέρια μέσα σε ένα πανέμορφο λευκό άρμα. Δεν χρειαζόταν να δεθούν, δεν χρειαζόταν να βάλουν ζώνες ασφαλείας, τέτοια πράγματα δεν υπήρχαν στο άρμα του Μοκίρ. Όσες τούμπες και αν έκανε, όσες στροφές και αν έφερνε, είτε πετούσε ίσια, είτε πετούσε ανάποδα, δεν έπεφτε κανείς. Ο Μοκίρ έκανε διάφορα και τα παιδιά είχαν ξελιγωθεί στο γέλιο. Η χαρά τους ήταν απέραντη, ο ενθουσιασμός τους ήταν απίστευτος και ο Μοκίρ, αυτός ο υπέροχος οδηγός, φρόντιζε να κάνει τα πάντα με τα μαγικά του άλογα για να τα διασκεδάσει. Εξάλλου το άξιζαν. Μόνο τα παιδιά της Σινίτρα θα μπορούσαν να καταλάβουν ότι για να μπει στο άρμα του Μοκίρ πρέπει να ξεπεράσεις το φόβο σου. Και δεν ήταν αλήθεια; Μπορεί ο καθένας να κάνει τούμπες στα αστέρια χωρίς να είναι δεμένος; Οι περισσότεροι φοβούνται και μόνο με την ιδέα ότι θα αφήσουν τα πόδια τους από τη γη. Σίγουρα το άξιζαν και για το λόγο αυτό ο Μοκίρ δεν έπαιρνε στο άρμα του τον οποιονδήποτε.

- Που είναι η χώρα του Σεμπίν Μοκίρ; τον ρώτησε η Κίρα.

Ο Μοκίρ χαμογέλασε.

- Αυτή τη στιγμή δεν υπάρχει φίλη μου η χώρα του Σεμπίν. Αυτή τη στιγμή υπάρχει μόνο το άρμα του Μοκίρ και....

Τράβηξε τα χαλινάρια με ένα περίεργο τρόπο. Το άρμα πήρε μια ανοδική πορεία και αμέσως μετά άρχισε να κατεβαίνει προς τα κάτω με απίστευτη ταχύτητα κάνοντας διαδοχικές στροφές. Ο Μοκίρ έλεγε και ξανάλεγε,

- Αυτή τη στιγμή υπάρχει μόνο ο Μοκίρ και το άρμα του...

Και ανάμεσα στις τρέλες του και στο γέλιο του έμπαινε και το τραγούδι του...*στη χώρα του Σεμπίν σε πάει η φαντασία. Τη φαντασία θα τη βρεις εκεί που δεν υπάρχει φόβος. Τη φαντασία θα τη βρεις στη χώρα του Σεμπίν... αγάπη μου Κιράνα, στην άκρη του αλλού, εσύ κι εγώ μαζί, ταξιδιώτες του λευκού...»*

- Κοιτάζτε να ευχαριστηθείτε το άρμα του Μοκίρ γιατί σε αυτό το άρμα ανεβαίνετε μόνο μια φορά. Δεν πρόκειται να ξανανεβείτε ποτέ. Κοιτάζτε να το ευχαριστηθείτε. Κοιτάζτε γύρω σας. Αυτό θα το δείτε μόνο μια φορά στη ζωή σας. Δεν το βλέπει ο καθένας...

Δεν υπήρχε αέρας να τους παίρνει τα μαλλιά, δεν υπήρχαν σπίτια ούτε και άνθρωποι. Ένα λευκό φως συνόδευε το άρμα, σε αυτό το λευκό φως τα άλογα κάλπαζαν. Ταξιδιώτες στο χρώμα του λευκού, είχε πει ο γέρος στην Κίρα θα είναι το ταξίδι με το άρμα του Μοκίρ. Ταξιδιώτες στο χρώμα του λευκού και ο γέρος στην παραλία είχε απαντήσει ότι τον έλεγαν ταξιδιώτη. Τα αστέρια γύρω από το λευκό φως άρχισαν να παίρνουν διάφορα σχήματα, διάφορα χρώματα.

- Κοίτα, κοίτα Κοράν, ένα αστέρι που μοιάζει με τριαντάφυλλο και ένα άλλο με κολοκύθα, κοίτα και εκείνο που χορεύει, φώναζε η Μάλι.

- ουάου, ουάου!! έκανε ο Λίνος - Αυτό και αν είναι απίστευτο. Ένα αστέρι που δεν μπορώ να προσδιορίσω με τι μοιάζει. Κοιτάζτε το...

Τα παιδιά κοιτάζαν προς την κατεύθυνση που έδειχνε με το δάκτυλό του ο Λίνος.

- Μου μοιάζει με λιοντάρι, φώναζε η Κίρα.

- Όχι, όχι με στρουθοκάμηλο, βιάστηκε να διορθώσει ο Κοράν.

- Εγώ βλέπω τέσσερα κεφάλια, είπε ο Άνος.

- Δεν είναι τίποτε από όλα αυτά που λέτε, τους είπε χαμογελώντας ο Μοκίρ και συνέχισε. «Αυτό το αστέρι το λέμε Σάγκι στη χώρα του Σεμπίν. Είναι ένα μαγικό αστέρι που στη χώρα του Σεμπίν έχει πολύ μεγάλη σημασία. Ποτέ δεν έχει το ίδιο σχήμα. Κάθε φορά παίρνει ένα διαφορετικό σχήμα και οι άνθρωποι στη χώρα του Σεμπίν, ανάλογα με το σχήμα που το Σάγκι παίρνει κλαίνει ή γελάνε.»

- Κλαίνει ή γελάνε; Γιατί αυτό; Τι είναι το Σάγκι; τον ρώτησε η Μάλι.

- Από εκεί που έρχεστε δεν μπορείτε να καταλάβετε πως λειτουργεί το Σάγκι. Αλλά μιας και θέλετε να το δείτε από κοντά, ας αλλάξουμε λίγο πορεία. Δεν αξίζει να φτάσετε στη χώρα του Σεμπίν αν δεν δείτε το Σάγκι από κοντά.

Ο Μοκίρ σήκωσε το αριστερό του χέρι και φώναξε...

- Σάβιρα καρούς σεμίλ. Σάγκι, Σάγκι καφούρ χερόβ.

Ξαφνικά το λευκό φως άλλαξε πορεία και τα άλογα καλπάζοντας πάνω του στράφηκαν στην καινούργια του κατεύθυνση που πήγαινε κατευθείαν στο Σάγκι. Όσο πλησίαζαν, το λευκό φως έπαιρνε ένα κόκκινο χρώμα και τελικά όταν έφτασαν κοντά, ένα περιεργό κόκκινο κύτταρο που ανέπνεε πήρε τη μορφή ενός προσώπου που χαμογελούσε και άνοιξε το τεράστιο στόμα του όπου το άρμα χώθηκε μέσα. Μια δίνη άρχισε να παρασύρει το άρμα και αυτό περιστρεφόταν όλο και πιο γρήγορα, όλο και πιο γρήγορα και ακολουθούσε περιστροφικά τη δίνη που ήταν μια τεράστια κόκκινη άβυσσος χωρίς όμως κανέναν να ζαλίζεται και χωρίς κανέναν να κινδυνεύει να πέσει από το άρμα.

Και ο Μοκίρ συνεχώς φώναζε...

- Σάγκι, Σάγκι καφούρ χερόβ, Σάγκι, Σάγκι καφούρ χερόβ...

Σε κάποια στιγμή η δίνη σταμάτησε και το άρμα άρχισε να κόβει ταχύτητα. Ένα βαθύ κόκκινο χρώμα ήταν γύρω τους και από κάτω κίτρινοι καταρράκτες έτρεχαν πάνω σε λευκά λιβάδια. Δεν υπήρχαν ζώα ή άνθρωποι, παρά μόνο τα κίτρινα νερά, τα λευκά λιβάδια και λουλούδια, πανέμορφα λουλούδια που όμοιά τους δεν είχαν ξαναδεί ποτέ. Τα λουλούδια χαμογελούσαν και χόρευαν και άπλωναν χέρια και χαιδεύαν το ένα το άλλο και έκαναν διάφορα περιεργα πράγματα. Τα παιδιά είχαν χαζέψει με αυτή τη μαγεία.

- Αυτό είναι το Σάγκι. Ένα αστέρι, γεμάτο νερά, λευκά λιβάδια και πολλά λουλούδια που χαιρόνται. Είναι το αστέρι της χαράς και όταν χαμογελάει οι άνθρωποι στη χώρα του Σεμπίν είναι ευτυχισμένοι και όταν κλαίει οι άνθρωποι στη χώρα του Σεμπίν κλαίνε...

- Γιατί μπορεί να κλαίει αυτό το αστέρι Μοκίρ; τον ρώτησε ο Κοράν.

- Γιατί κάποιο από αυτά τα λουλούδια μπορεί να χτυπήσει ένα άλλο αντί να το χαιδέψει και τότε το Σάγκι πονάει γιατί κάθε λουλούδι που είναι μέσα του το αγαπάει και δεν μπορεί να αντέξει τον πόνο που προκαλεί το ένα λουλούδι στο άλλο. Για αυτό, όλα αυτά τα λουλούδια είναι τα παιδιά του και είναι μέσα του και τους έχει δώσει πολύ νερό και πολύ χαρά και λευκά λιβάδια για να μπορούν να χαιρόνται και να αγαπιούνται μεταξύ τους και κάθε φορά που ένα λουλούδι χτυπάει ένα άλλο το Σάγκι πονάει.

- Και γιατί συμβαίνει αυτό Μοκίρ; τον ρώτησε ο Άνος.

- Γιατί κάθε λουλούδι εδώ αντιστοιχεί σε έναν άνθρωπο στη χώρα του Σεμπίν. Κάθε φορά που ένας άνθρωπος γεννιέται στη χώρα του Σεμπίν ένα λουλούδι φυτρώνει στο Σάγκι και κάθε φορά που ένας άνθρωπος πεθαίνει στη χώρα του Σεμπίν ένα λουλούδι χάνεται από το Σάγκι. Αλλά αυτό είναι φυσιολογικό. Όταν όμως ένας άνθρωπος στη χώρα του Σεμπίν μαλώνει με κάποιον άλλο το αντίστοιχο λουλούδι του χτυπάει το λουλούδι του άλλου ανθρώπου και το Σάγκι πονάει και κλαίει. Τότε όσοι βλέπουν το Σάγκι ξέρουν ότι κάπου κάποιος άνθρωπος μαλώνουν και στενοχωριούνται. Προσπαθούν να τους βρουν και όταν σταματήσει ο καυγάς το Σάγκι πάλι ξαναχαμογελάει και οι άνθρωποι στη χώρα του Σεμπίν είναι ευτυχισμένοι. Αυτό το αστέρι, το Σάγκι, είναι η μητέρα και ο πατέρας της χώρας του Σεμπίν. Χωρίς αυτό το αστέρι η χώρα του Σεμπίν δεν υπάρχει. Και τώρα που σας το έδειξα ώρα να φύγουμε για τον προορισμό μας.

Έπιασε δυνατά τα ηνία του άρματος και φώναξε...

- Σάβιρα ανακαρούς σεμίλ. Σάγκι, Σάγκι καφούρ χερόβ.

Το άρμα έκανε απότομα στροφή, τα άλογα άρχισαν να καλπάζουν και η περιεργή δίνη ξαναπήρε το άρμα στην περιστροφή της. Χωρίς να το καταλάβουν βρέθηκαν έξω από το Σάγκι και φεύγοντας τα παιδιά έριξαν μια ματιά πίσω τους. Το πανέμορφο Σάγκι χαμογελούσε. Στη χώρα του Σεμπίν οι άνθρωποι ήταν μονιασμένοι μεταξύ τους. Το άρμα του Μοκίρ συνέχισε την πορεία του στο λευκό φως και τα αστέρια γύρω τους, τους συνόδευσαν στο ταξίδι τους αυτό. Κάποια στιγμή ένα τραγούδι ακούστηκε από κάπου.

- Τι είναι αυτό το τραγούδι Μοκίρ; ρώτησε η Κίρα.

- Ένα τραγούδι. Έρχεται από τη χώρα του Σεμπίν. Πλησιάζουμε στη χώρα του Σεμπίν και αυτή είναι η στιγμή της, για να τη δείτε. Οι άνθρωποι εκεί ξέρουν ότι έρχεστε, ξέρουν ότι ψάχνετε για την Κιράνα και έχουν ετοιμάσει την υποδοχή σας. Σας υποδέχονται τραγουδώντας γιατί είναι η πρώτη φορά που κάποιος ξένος έρχεται στη χώρα του Σεμπίν. Κανείς δεν έχει έρθει εδώ όσα χρόνια εγώ οδηγώ αυτό το άρμα.

- Πόσα χρόνια οδηγάς αυτό το άρμα Μοιρί; ρώτησε ο Κοράν.

Ο Μοιρί χαμογέλασε.

- Νομίζω ότι σήμερα κλείνω μια απειρότητα.

- Μια απειρότητα; ρώτησαν όλοι.

- Ναι, μια απειρότητα. Έτσι μετράμε εμείς το χρόνο εδώ. Με την απειρότητα. Σήμερα κλείνω μια απειρότητα.

- Και πόσα χρόνια είναι αυτή η απειρότητα; τον ρώτησε ο Κοράν.

- Άπειρα, άπειρα χρόνια.

Ο Μοιρί χαμογέλασε και ξανάρχισε το σκοπό του «...στη χώρα του Σεμπίν σε πάει η φαντασία. Τη φαντασία θα τη βρεις εκεί που δεν υπάρχει φόβος. Τη φαντασία θα τη βρεις στη χώρα του Σεμπίν... αγάπη μου Κιράνα, στην άκρη του αλλού εσύ κι εγώ μαζί ταξιδιώτες του λευκού...»

Τα παιδιά κοιτάζαν το ένα το άλλο και χαμογέλασαν. Σε λίγο άρχισε να φαίνεται η χώρα του Σεμπίν. Το άρμα έκανε μια ελαφριά βουτιά προς τα κάτω και το λευκό φως άρχισε να εξαφανίζεται σιγά, σιγά. Το άρμα είχε πάρει το δρόμο της προσγειώσης. Μια κουκίδα πολύ μικρή, πολύ μικρότερη από το άρμα φαινόταν να πλησιάζει ολοένα και προς το μέρος τους.

- Αυτή είναι η χώρα του Σεμπίν Μοιρί; αυτή η κουκίδα;

- Αυτή ακριβώς καλή μου φίλη.

- Μα δεν χωράμε σε αυτή την κουκίδα Μοιρί, πως θα μπούμε εκεί; συνέχισε η Κίρα.

- Μην βιάζεσαι καλή μου φίλη γιατί σε λίγα δευτερόλεπτα κατά το δικό σας χρόνο και σε μέρος απειρότητας κατά το δικό μου χρόνο όλα θα αλλάξουν και δεν πρόλαβα να το πω και...

Ξαφνικά αυτή η κουκίδα άρχισε να μεγαλώνει και σε λίγες στιγμές, για την ακρίβεια σε μια στιγμή, μπροστά τους ανοίχθηκε ένα τεράστιο καταγάλανο πέλαγος, τα ποιο όμορφα γαλάζια νερά που είχαν δει ποτέ και πετώντας πάνω από αυτό, στο βάθος φάνηκε μια πανέμορφη πόλη με καταπράσινα βουνά, δέντρα, λουλούδια, και γραφικά σπίτια από πλαστελίνη. Όσο πλησίαζε το άρμα, τόσο η όμορφη πόλη γινόταν ακόμα ομορφότερη στα μάτια τους. Αυτοκίνητα δεν υπήρχαν, ζώα δεν υπήρχαν, μόνο δέντρα, λουλούδια και πράσινο. Ούτε γράμματα υπήρχαν, ούτε αριθμοί, ούτε ταμπέλες, ούτε πινακίδες, ούτε τίποτα από όλα όσα γνώριζαν ότι συνοδεύουν τη ζωή των ανθρώπων στις πόλεις. Και όλοι οι άνθρωποι που τους περίμεναν ήταν ίδιοι. Πολλοί ίδιοι άνθρωποι. Όλοι είχαν δυο κεφάλια σε ένα σώμα, ένα κεφάλι ανδρικό και ένα γυναικείο. Για την ακρίβεια, τα παιδιά πρόσεξαν πως ήταν μόνο ένα κεφάλι που από τη μια του πλευρά ήταν ανδρικό και από την άλλη γυναικείο στο ίδιο σώμα. Το κεφάλι γύριζε και τότε μιλούσε ο άνδρας και τότε η γυναίκα. Και ήταν όλα ίδια.

Το άρμα προσγειώθηκε και τότε ένας άνθρωπος τους πλησίασε και τους έτεινε το χέρι του.

- Καλώς ήρθατε στη χώρα του Σεμπίν. Είμαι ο Σεμπίν και σας περιμέναμε από την ώρα που έφυγε ο Μοιρί με το άρμα του. Είστε οι πρώτοι ταξιδιώτες που έρχεστε στη χώρα μας και είμαστε πολύ χαρούμενοι για αυτό. Να σας γνωρίσω και τους υπόλοιπους κατοίκους της χώρας μας.

Ο Σεμπίν προχώρησε μπροστά και έκανε ένα νεύμα. Τα παιδιά τον ακολούθησαν και ο Σεμπίν άρχισε τις συστάσεις.

- Από δω ο Σεμπίν, η Σεμπίν, ο Σεμπίν, η Σεμπίν... και μετά από λίγο τα παιδιά χαμογέλασαν. Σε αυτή τη χώρα όλους τους έλεγαν Σεμπίν. Για την ακρίβεια κάθε ανδρικό κεφάλι ήταν ο Σεμπίν και κάθε γυναικείο κεφάλι ήταν η Σεμπίν. Τότε οι συστάσεις σταμάτησαν και ο Σεμπίν που τους είχε συστηθεί, χαμογελώντας, τους είπε.

- Δεν χρειάζεται να προχωρήσω τις συστάσεις. Καταλάβετε. Εδώ κάθε ένας είναι Σεμπίν.

- Όπως το είπε ο γέρος, ψιθύρισε η Κίρα και συνέχισε μετά από μια μικρή παύση. «Μια περίεργη χώρα που όμοιά της δεν υπάρχει πουθενά.»

- Κύριε Σεμπίν, τι θα κάνουμε εμείς εδώ τώρα; τον ρώτησε η Μάλι.

- Μα φυσικά θα ξεκινήσετε, ή μάλλον θα συνεχίσετε το ταξίδι σας. Εδώ είναι ο πρώτος σας σταθμός. Τα υπόλοιπα τα γνωρίζετε.

Οι Σεμπίν χαμογέλασαν και αφού τους χαιρέτησαν κίνησαν για τις δουλειές τους. Οι δουλειές τους, στην πραγματικότητα, ήταν να πάνε στα σπίτια τους. Μόλις μπήκαν όλοι στα σπίτια τους, ξαφνικά, κάθε σπίτι άρχισε να κινείται και να μεταλλάσσεται σε λουλούδι, όμοιο λουλούδι με εκείνο που υπήρχε στο Σάγκι. Ξαφνικά η χώρα του Σεμπίν έγινε ένας απέραντος λουλουδότοπος, με καταπράσινα δέντρα και μια βαθειά γαλάζια θάλασσα γύρω της. Δεν υπήρχε τίποτε άλλο. Ακόμα και το άρμα του Μοκίρ είχε εξαφανισθεί και ο ίδιος ο Μοκίρ. Τα παιδιά βρέθηκαν μόνα τους μέσα σε αυτό τον απέραντο λουλουδότοπο. Κοίταζαν προς τα πάνω. Δεν υπήρχε γαλάζιος ουρανός αλλά ένα απέραντο λευκό. Όχι σύννεφο, ένας λευκός ουρανός. Κοιτάχθηκαν μεταξύ τους.

- Και τώρα τι κάνουμε; ρώτησε ο Λίνος.

- Ο γέρος είπε ότι από τη χώρα του Σεμπίν ξεκινάει το ταξίδι για την Κιράνα. Είπε πως ότι χρειαζόμαστε για τη συνέχεια θα το βρούμε εδώ, απάντησε η Κίρα.

Ο Κοράν έκανε ένα νόημα με το χέρι του. Κάτι έδειξε. Πάνω σε ένα βουνό υπήρχε κάτι που άστραφτε. Κάτι κόκκινο, σαν ένας φάρος, σαν ένα μικρό αστέρι που είχε προσγειωθεί στην κορυφή του βουνού. Κάτι σαν κάλεσμα. Το αισθάνθηκαν όλοι, αλλά για να φτάσουν εκεί έπρεπε να περάσουν μέσα από το λουλουδότοπο και δεν υπήρχε δρόμος. Θα έπρεπε να πατήσουν τα λουλούδια και αυτή η σκέψη δεν τους άρεσε.

- Δεν γίνεται αν δεν δοκιμάσουμε, είπε ο Άνος.

Συμφώνησαν και δειλά, δειλά προχώρησαν προς το λουλουδότοπο. Δίστασαν να πατήσουν το πρώτο λουλούδι αλλά μόλις ο Κοράν έκανε το πρώτο βήμα το λουλούδι τραβήχτηκε στην άκρη και ένας δρόμος άρχισε να ανοίγει. Ένας λευκός δρόμος που οδηγούσε κατευθείαν στην κορυφή του βουνού όπου υπήρχε το κόκκινο φως. Άρχισαν να ανεβαίνουν το δρόμο αυτό και όταν έφτασαν εκεί που τελείωνε ο λουλουδότοπος το τελευταίο λουλούδι άρχισε να κινείται και να μεταλλάσσεται σε Σεμπίν. Κοίταζαν πίσω τους και είδαν πάλι τη χώρα του Σεμπίν όπως την είχαν δει την πρώτη φορά. Και τους Σεμπίν να τους χαιρετούν χαμογελώντας. Τα λουλούδια είχαν γίνει πάλι Σεμπίν, τα σπίτια είχαν πάρει πάλι την αρχική τους μορφή και το άρμα του Μοκίρ ήταν ακριβώς εκεί όπου είχε προσγειωθεί. Ο Μοκίρ τους χαιρετούσε. Στάθηκαν για μια στιγμή γιατί ήθελαν να κρατήσουν αυτή την εικόνα χαραγμένη βαθειά μέσα στη μνήμη τους για τη συνέχεια του ταξιδιού τους. Ένας Σεμπίν πέταξε προς το μέρος τους. Ξαφνιάστηκαν, εκεί οι άνθρωποι πετούσαν κιόλας

- Για να βρείτε την Κιράνα θα πρέπει να περάσετε πρώτα από το δάσος του Ηλ. Δεν μπορείτε να φτάσετε στην Κιράνα αν δεν περάσετε από το δάσος του Ηλ. Το δάσος του Ηλ βρίσκεται πίσω από αυτό το βουνό.

Τους έδειξε το κόκκινο φως. Μετά ξαναπέταξε πίσω χαμογελώντας και τραγουδώντας «Μόνο αν ξεχάσω ότι ξέρω, θα βρω αυτό που δεν γνωρίζω. Όμορφη Κιράνα, βασίλισσα του αλλού, εγώ κι εσύ ταξιδιώτες στο χρώμα του λευκού...» Έμοιαζε με το τραγούδι του Μοκίρ αλλά δεν ήταν ίδιο. Κίνησαν προς το φως. Όσο πλησίαζαν, το κόκκινο φως άρχισε να γίνεται λευκό.

Όταν έφτασαν ακριβώς μπροστά του μια φιγούρα, μια παιδική φιγούρα ντυμένη σε ένα κατάλευκο χιτώνα τους περίμενε. Ήταν ένα όμορφο κοριτσάκι στην ηλικία τους και στο λαιμό της είχε ένα λευκό περιδέραιο από πέτρες που δεν τις είχαν ξαναδεί. Στο δεξί της χέρι είχε ένα λευκό βραχιόλι από δέρμα. Τους χαμογέλασε.

- Είμαι η Νιρβάνα και θα σας οδηγήσω στο δρόμο για το δάσος του Ηλ. Ακολουθείστε με.

Γύρισε την πλάτη της και άρχισε να κατεβαίνει από την κορυφή του βουνού ακολουθώντας ένα κατάλευκο μονοπάτι που δεν υπήρχε αλλά βήμα, βήμα έπαιρνε τη μορφή του. Κάθε βήμα της Νιρβάνα ήταν και ένα μέτρο λευκού μονοπατιού. Την ακολουθούσαν.

Η Νιρβάνα, καθώς προχωρούσαν, άρχισε να τους μιλάει για το δάσος του Ηλ.

- Ότι ζητάτε περνάει, μόνο, μέσα από το δάσος του Ηλ. Αυτό το δάσος θα πρέπει να το βρείτε μόνοι σας και κανείς δεν μπορεί να σας οδηγήσει εκεί παρά μόνο η ίδια σας η θέληση. Η Κιράνα βρίσκεται πολύ πιο μακριά από το δάσος αλλά ότι μάθετε στο Ηλ θα σας φανεί πολύ χρήσιμο για τη συνέχεια του ταξιδιού σας. Δεν υπάρχει Κιράνα χωρίς το Ηλ και δεν υπάρχει Ηλ χωρίς την Κιράνα. Μπορεί αυτά που

σας λέω να σας φαίνονται περίεργα αλλά στην πραγματικότητα είναι αληθινά. Και μην ξεχνάτε· ότι δεν γνωρίζετε, δεν σημαίνει ότι δεν υπάρχει κιόλας.

Στα αυτιά τους, όλα αυτά ακούγονταν λίγο περίεργα, αλλά δεν είπαν τίποτε. Εξάλλου τι θα μπορούσαν να πουν; Σε κάποια στιγμή η Νιρβάνα σταμάτησε. Μπροστά τους ότι υπήρχε εξαφανίσθηκε. Έβλεπαν μόνο τη Νιρβάνα. Κοίταζαν πίσω τους και το μόνο που είδαν, ήταν ο λευκός δρόμος που είχαν διανύσει. Έστρεψαν και πάλι το κεφάλι τους στη Νιρβάνα και την παρατήρησαν που άνοιξε τα χέρια της σε σχήμα πουλιού λες και ήταν έτοιμη να πετάξει. Η κίνησή της ήταν αυθόρμητη, λες και κάποιος που δεν υπήρχε της την υπέδειξε. Η Νιρβάνα τους ζήτησε να κάνουν το ίδιο.

Ξαφνικά άρχισαν να πετάνε όλοι μαζί. Άρχισαν να ταξιδεύουν σαν πουλιά πάνω σε μια δέσμη λευκού φωτός, όμοια με εκείνη που έσερνε το άρμα του Μοκίρ, με τη Νιρβάνα μπροστά να τους δείχνει το δρόμο. Δεν έβλεπαν τίποτε, ούτε πάνω, ούτε κάτω, ούτε πίσω τους. Μόνο το λευκό φως που τους είχε πάρει και τους ταξίδευε κάπου που δεν ήξεραν. Δεν μπορούσαν να σκεφτούν, δεν μπορούσαν να κάνουν τίποτε άλλο από το να πετάνε. Σε λίγο άρχισαν να στριφογυρίζουν σαν σβούρες και χωρίς να το καταλάβουν βρέθηκαν σε ένα λευκό χώρο. Γύρω τους υπήρχε μόνο λευκό. Ένα απέραντο λευκό χωρίς σπίτια, βουνά, ανθρώπους, ζώα, οτιδήποτε. Ένα απέραντο λευκό χωρίς γη να πατάνε πάνω της. Κοίταζαν σαν μαγεμένοι γύρω τους. Ήταν μέσα στο λευκό. Αιωρούμενοι μέσα στο λευκό - τόσο όσο δεν είχαν δει ποτέ στη ζωή τους. Μέχρι να συνειδητοποιήσουν που είναι άκουσαν τη φωνή της Νιρβάνας.

- Η θέλησή σας, σας έφερε εδώ. Η θέλησή σας να βρεθείτε στο δάσος του Ηλ. Έχετε μια ευκαιρία να κάνετε πραγματικότητα το όνειρό σας και να συνεχίσετε το ταξίδι σας για την Κιράνα αλλά, όπως σας είπα, αυτό το ταξίδι περνά υποχρεωτικά μέσα από το Ηλ. Και αυτή η ευκαιρία είναι μόνο λευκή. Την απόφαση για το αν θα προχωρήσετε ή όχι θα την πάρετε εσείς οι ίδιοι τώρα και ο καθένας για τον εαυτό του ξεχωριστά. Αν δεν θελήσετε να προχωρήσετε θα γυρίσετε αμέσως εκεί που γυρίσατε. Αν ναι, θα πρέπει να περάσετε μέσα από το λευκό.

Κανένας τους δεν έκανε την παραμικρή σκέψη να γυρίσει πίσω. Ούτε για κλάσματα του δευτερολέπτου Η Νιρβάνα διάβασε τη σκέψη τους.

- Αφού κάνατε την επιλογή σας, θα πρέπει να σας πω τι πρόκειται να γίνει. Για να περάσετε το δάσος του Ηλ θα πρέπει να αντιμετωπίσετε το στρατό του Γκορ. Και να τον νικήσετε. Ο Γκορ είναι ότι χειρότερο έχετε γνωρίσει μέχρι σήμερα και ο στρατός του είναι σχεδόν ανίκητος από τους κοινούς ανθρώπους. Κανένας δεν έχει φτάσει μέχρι εδώ και κανένας δεν έχει νικήσει, ποτέ, το στρατό του Γκορ. Εσείς, όμως, έχετε κάτι που δεν έχουν οι άλλοι άνθρωποι. Για αυτό και φτάσατε μέχρι εδώ.» Έκανε μια μικρή παύση και μετά συνέχισε. «Βέβαια θα έχετε το δικό σας στρατό, το στρατό του λευκού λόγου, απέναντι στο στρατό του Γκορ. Και θα πρέπει να σκεφτείτε αριετά για το πως θα χρησιμοποιήσετε τις στρατιές του λευκού λόγου, αν θέλετε να νικήσετε τα τάγματα του Γκορ. Αλλά ακόμα και αυτή τη στιγμή, αν επιθυμείτε, μπορείτε να γυρίσετε πίσω. Σας δίνετε ξανά η επιλογή να γυρίσετε στο σπίτι σας.

Η Νιρβάνα σταμάτησε για μια στιγμή και διάβασε τη σκέψη τους. Δεν υπήρχε ποιο σίγουρος τρόπος για να ξέρει ακριβώς τι ήθελε ο καθένας τους. Αφού κατάλαβε ότι κανείς τους δεν ήθελε να γυρίσει πίσω, συνέχισε.

- Θα σας πω ποια είναι τα τάγματα του Γκορ και ποιες είναι οι δικές σας στρατιές. Ο Γκορ, έχει την υπεροψία, το ρήγμα, το μίσος, την αφαίρεση, τη χωριστικότητα, την άγνοια, την αδράνεια και την επιθυμία. Εσείς έχετε την ταπεινότητα, την ιδέαση, την αγάπη, την επιλογή, τη σύνθεση, το χρόνο, τη γνώση και την κίνηση. Αν νικήσετε το στρατό του Γκορ τότε θα δείτε το δάσος του Ηλ και ότι κρύβεται πίσω από αυτό. Και αυτό που θα δείτε θα σας ανοίξει το δρόμο για την Κιράνα. Σε αυτή τη μάχη θα έχετε και τους δασκάλους σας που θα σας κατευθύνουν. Αλλά αυτοί είναι περίεργοι δάσκαλοι και θα πρέπει να τους ακούτε με προσοχή. Αν είστε έτοιμοι για αυτή τη μάχη τότε πρέπει να φορέσετε τη στολή του λευκού στρατιώτη. Μια σκέψη, μόνο, χρειάζεται από τον καθένα σας. Τίποτε άλλο.

Ξαφνικά, εκεί που φορούσαν τα παιδικά τους ρούχα, ένας λευκός απλός χιτώνας έντυσε τον καθένα τους από πάνω μέχρι κάτω. Η Νιρβάνα τους ξαναμίλησε.

- Αυτός είναι ο μανδύας του λευκού στρατιώτη. Με εξαίρεση το λευκό βραχιόλι που αρμόζει μόνο σε εκείνον που θέλει να οδηγήσει το στρατό αυτό στη μάχη με τις δυνάμεις του Γκορ. Σας αφήνω να διαλέξετε τον αρχηγό σας.

Ξαφνικά ένα λευκό βραχιόλι βρέθηκε στο χέρι του Κοράν.

- Θα πρέπει να χρησιμοποιήσετε πολύ σκέψη αλλά την τελική απόφαση την παίρνει μόνο ο αρχηγός σας. Και τώρα σας αφήνω και σας εύχομαι καλή επιτυχία. Πολύ σκέψη. Τίποτε άλλο. Και κάτι ακόμα. Κατά τη διάρκεια της μάχης, μεταξύ σας θα μπορείτε να επικοινωνείτε μόνο με τη σκέψη σας. Το λέμε, σιεπτομορφές. Σιγά, σιγά θα το συνηθίσετε...

Η Νιρβάνα χαμογέλασε και εξαφανίστηκε το δίχως άλλο. Το μόνο που υπήρχε γύρω τους, ήταν το απέραντο λευκό και ο ένας για τον άλλον. Σε λίγο, μια άλλη φωνή, μια δυνατή τρανταχτή αυστηρή φωνή ακούστηκε γύρω τους. Όχι στο μυαλό τους αλλά γύρω τους, όπου υπήρχε λευκό. Μια φωνή που ομοιά της δεν είχαν ξανακούσει ποτέ. Μια φωνή που συνοδευόταν από ένα βαθύ σαρκαστικό γέλιο. Στην πραγματικότητα το γέλιο ήταν ποιο τρομαχτικό από την ίδια τη φωνή.

- Βρεθήκατε σε λάθος μέρος. Νομίζετε ότι μπορείτε να νικήσετε το στρατό μου; Κανείς δεν μπόρεσε να το κάνει μέχρι σήμερα. Ο στρατός μου είναι ανίκητος. Τα τάγματά μου είναι τα ποιο ισχυρά τάγματα που υπάρχουν. Δεν υπάρχει άνθρωπος να μπορέσει να με νικήσει. Και ότι σας είπαν είναι ψέματα. Αν χάσετε, θα βρεθείτε στο απόλυτο σκοτάδι. Εκεί που δεν υπάρχει μέρος για κανένα. Εκεί που όλα είναι φωτιά και κόλαση. Εκεί θα βρεθείτε, εκεί που δεν υπάρχει ζωή. Σας δίνω μια τελευταία ευκαιρία, ΕΓΩ ο Γκορ, να φύγετε και να γυρίσετε πίσω εκεί από όπου ήρθατε. Μια τελευταία ευκαιρία και μετά από αυτή δεν θα υπάρχει γυρισμός.

Ακούστηκε το γέλιο ποιο δυνατό και ποιο τρομαχτικό αυτή τη φορά. Για μια στιγμή σκέφτηκαν να φύγουν.

Αλλά η σκέψη του Κοράν τους κράτησε. «..νικήσαμε το φόβο, το ξεχάσατε;» Με αυτή τη σκέψη κρατήθηκαν όταν θυμήθηκαν τι έγινε στο βράχο, πως έφτασαν μέχρι εκεί.

- Ελπίζω να αξίζει αυτό το δάσος για ότι περνάω, είπε από μέσα του ο Λίνος.

Αυτή η σκέψη ακούστηκε σε όλους και ξαφνικά συνειδητοποιήσαν πως ότι σκέψη κάνει ο καθένας αντανakλάται σε όλους τους άλλους. Μετά θυμήθηκαν τα λόγια της Νιρβάνας. «Θα πρέπει να χρησιμοποιήσετε πολύ σκέψη.» Ο Κοράν το κατάλαβε και σκέφτηκε ότι θα έπρεπε να ελέγξουν τη σκέψη τους. Συμφώνησαν όλοι. Είχαν ήδη να μιλάνε μεταξύ τους. Επικοινωνούσαν μόνο με τη σκέψη τους. Αλλά αυτή η προσπάθεια ήθελε πολύ πειθαρχία και δεν μπορούσαν να πουν ότι είχαν μάθει σε αυτό, τόσο γρήγορα. Μια αντανάκλαση σκέψης πλημμύρισε το μυαλό τους και αυτή η σκέψη έγινε φωνή που βγήκε ταυτόχρονα από τα στόματά τους.

- Δεν σε φοβόμαστε Γκορ, δεν σε φοβόμαστε. Δεν φεύγουμε, θα σε νικήσουμε.

Το ίδιο γέλιο ακούστηκε ξανά. Τρομαχτικό και αυτή τη φορά. Μια περιεργή σιγή κυριέψε τα πάντα. Τα πάντα γύρω άρχισαν να μαυρίζουν. Το λευκό έδωσε τη θέση του στο μαύρο. Τίποτε άλλο. Χωρίς να μπορέσουν να καταλάβουν πόση ώρα είχε περάσει - βασικά μέχρι τότε δεν υπήρχε χρόνος, δεν υπήρχαν ρολόγια γύρω τους, δεν υπήρχε ώρα ούτε και μπορούσαν να μετρήσουν την ώρα - ένας κίτρινος ήλιος άρχισε να φωτίζει το μαύρο πέπλο που είχε απλωθεί. Το μαύρο άρχισε να αλλάζει σε κίτρινο και κάποιες φιγούρες αχνά, αχνά στο βάθος έκαναν την εμφάνισή τους. Δεν μπορούσε κανείς τους να διακρίνει μορφές, σχήματα, παρά μόνο μια κίνηση. Μια απροσδιόριστη κίνηση που έμοιαζε σαν ένα μαύρο σώμα να κινείται προς το μέρος τους.

Τι είναι αυτό; σκέφθηκε ο Κοράν.

Μια γλυκιά φωνή ακούστηκε στο μυαλό όλων.

- Δέχετε την πρώτη επίθεση. Ο Γκορ στέλνει εναντίον σας το τάγμα της υπεροψίας. Πρέπει να χρησιμοποιήσετε την αντίστοιχη στρατιά σας για να τον αντιμετωπίσετε. Αν καλέσετε τη σωστή στρατιά σας τότε θα τον νικήσετε. Διαφορετικά χάσατε για πάντα. Κάθε τάγμα του Γκορ το αντιμετωπίζει μόνο ένας λευκός λόγος. Ο σωστός λευκός λόγος. Οτιδήποτε άλλο είναι υπέρ του Γκορ. Λάθος στρατιά και χάσατε τη μάχη. Θυμάσαι τις στρατιές σου Κοράν;

- Ναι, σκέφθηκε ο Κοράν.

- Ελπίζω να τις θυμάται, σκέφθηκε ο Λίνος.

- Να ξέρεις Κοράν ότι, μόνο ένα πρόσταγμα χρειάζεται. Μόνο ένα πρόσταγμα και αυτό το πρόσταγμα δεν παίρνεται πίσω. Πρόσταγμα σε λάθος στρατιά σημαίνει ότι το τάγμα του Γκορ πέρασε. Πρέπει να σιεφτείς πάρα πολύ για να δώσεις το πρόσταγμα στην αντίστοιχη στρατιά σου. Η απόφαση είναι δική

σου, οι φίλοι σου είναι συμπολεμιστές σου στη σκέψη και θα σας βοηθήσω και εγώ στην αρχή και κάποιοι άλλοι μετά, αλλά με το δικό μας τρόπο. Το τάγμα της υπεροφίας πλησιάζει. Με τι θα το αντιμετωπίσεις Κοράν;

- Δεν τους έχω δει ακόμα, δεν έχω δει τους στρατιώτες του.

- Θα τους δεις σε λίγο. Πριν σε πλησιάσουν θα πρέπει να βάλεις το λευκό λόγο απέναντί τους. Μέχρι τότε πρέπει να σκεφτείς Κοράν. Επιτίθεται η υπεροφία, με τι θα την αντιμετωπίσεις;

Ο Κοράν σκέφθηκε ότι δεν γνώριζε τη λέξη. Ζήτησε με τη σκέψη του βοήθεια από τους φίλους του. Κανείς δεν μπορούσε να σκεφτεί τη λέξη. Τι ήταν αυτό; Το είχαν ακούσει πολλές φορές, αλλά δεν το γνώριζαν. Δεν γνώριζαν την ουσία της λέξης, εξάλλου δώδεκα χρονών παιδιά ήταν.

- Δεν ξέρω τι είναι η υπεροφία, φωνή. Πως να σε λέω; Φωνή;

- Λέγε με, καλύτερα, δάσκαλο, Κοράν. Κάθε φωνή να τη λες δάσκαλο. Δεν γνωρίζεις τι είναι η υπεροφία Κοράν; Κανείς σας δεν γνωρίζει τι είναι η υπεροφία;

- Όχι, σκέφθηκαν όλοι.

- Θα σας βοηθήσω λίγο. Τα γνωρίζεις όλα Κοράν; Γνωρίζεις τι θα γινόταν πριν έρθεις εδώ; Γνωρίζεις τι θα γίνει μετά;

- Όχι βέβαια. Ούτε ήξερα τι θα γίνει, ούτε και ξέρω τι θα γίνει αύριο.

- Τότε πως μπορείς να κρίνεις τι είναι σωστό και τι είναι λάθος; Τι είναι σωστό και τι είναι λάθος;

Ο Κοράν σκέφθηκε για λίγο...

- Μπορεί να μην ξέρω όσα ξέρουν οι μεγάλοι αλλά ποτέ δεν επέβαλα τη γνώμη μου σε κάποιον άλλον. Άφηνα πάντα την επιλογή σε αυτόν.

- Έτσι νομίζεις. Και με το θέμα του φίλου σου του Λίνου; Αναρωτήθηκες αν γυρίσει πίσω τι ξύλο θα φάει από τον πατέρα του; Όχι, γιατί εσύ πίστευες ότι θα τα καταφέρεις και προσπάθησες να τον πείσεις με κάθε τρόπο ότι έχεις δίκιο, ότι η Σινίτρα είναι πάνω από όλα αλλά, τελικά, το ξύλο Κοράν δεν θα το φας εσύ αλλά ο Λίνος, έτσι δεν είναι;

Ο Κοράν σκέφθηκε για μια στιγμή. Πήγε να πει αμέσως ναι αλλά μετά δεν θέλησε να το πει. Σκέφθηκε να ρωτήσει κάτι αλλά δεν ρώτησε το δάσκαλό του. Στο μεταξύ ο στρατός της υπεροφίας του Γκορ, ολοένα και πλησίαζε. Το μαύρο σώμα έκανε την εμφάνισή του όλο και πιο κοντά και οι φιγούρες άρχισαν να ξεχωρίζουν...

- Δεν έχω χρόνο, σκέφθηκε.

- Τι είναι ο χρόνος, Κοράν; τον ρώτησε ο δάσκαλός του.

- Χρόνος, ώρα, χρόνος όπου πρέπει να λειτουργήσω, θα χάσω τη μάχη. Πες μου σε παρακαλώ, ποια στρατιά θα πρέπει να βάλω απέναντι στην υπεροφία;

- Ήθελες να κάνεις μια ερώτηση πριν. Αλλά η σκέψη σου ότι πλησιάζει το τάγμα του Γκορ σε τράβηξε. Τι ήθελες να ρωτήσεις;

- Έκανα καλά με το Λίνο ή όχι;

- Εσύ τι νομίζεις; τον ρώτησε ο δάσκαλος.

- Έκανα αυτό που νόμιζα σωστό.

- Αυτό που νόμιζες σωστό. Αλλά δεν ήσουν σίγουρος αν ήταν σωστό. Απλά το νόμιζες. Η αλήθεια είναι ότι έκανες αυτό που ήθελες. Έτσι δεν είναι Κοράν; Και δεν σκέφτηκες τη θέση του Λίνου. Αρκεί να γινόταν αυτό που ήθελες.

Ο δάσκαλος σίγησε για μια στιγμή και τον άφησε να σκεφτεί. Τους άφησε όλους να σκεφτούν γιατί η σκέψη του δασκάλου ήταν μέσα σε όλους. Απλά ο Κοράν έπαιρνε την απόφαση. Στο μεταξύ η υπεροφία ολοένα και πλησίαζε. Και ο Κοράν αισθανόταν ένα βάρος να τον πλακώνει. Δεν είχε την απάντηση και ο δάσκαλός του τον δυσκόλευε.

- Δεν μας βοηθάς, μας περδεύεις. Τι σόι δάσκαλος είσαι εσύ; Τι σόι βοήθεια θα μας έδινες; Έτσι είναι σίγουρο ότι θα νικήσει ο Γκορ... Η σκέψη του Κοράν τους βρήκε όλους σύμφωνους. Ο δάσκαλός τους, όμως, επανήλθε στη σκέψη τους.

- Το σωστό και το λάθος δεν έχουν σημασία, αλλά εκείνο που έχει σημασία είναι να ξέρουμε ότι ο καθένας κάνει εκείνο που νομίζει σωστό για τον ίδιο, ακόμα και αν η απόφασή του δεν μας αρέσει. Και πως το δεχόμαστε, Κοράν, αυτό, ακόμα και όταν δεν μας αρέσει;

- Είναι δύσκολο να το δεχθούμε, αλλά συμφωνώ μαζί σου. Δεν είναι σωστό να κάνουμε στον άλλον κάτι που δεν θέλει. Μήπως θα πρέπει να ζητήσω και συγγνώμη από το φίλο μου για το ότι τον έφερα εδώ;

- Μπορείς να δοκιμάσεις.

Μια σκέψη του Κοράν διακόπηκε από τη σκέψη του Λίνου που ακούσθηκε στο μυαλό όλων.

- Άσε τις βλακείες Κοράν. Ότι έκανα ήταν δική μου απόφαση. Μπορεί να με παρέσυρες λίγο, αλλά ότι έκανα ήταν δική μου απόφαση. Ήθελα και ήρθα μαζί σα. Αν δεν ήθελα δεν θα ερχόμουν. Άσε τις βλακείες και κοιτάξε τι στρατό θα χρησιμοποιήσουμε απέναντι στην υπεροψία του Γιορ γιατί διαφορετικά η Κιράνα θα χαθεί για πάντα.

- Νομίζω ότι μπορείς να σκεφθείς ποιο στρατό θα βάλεις απέναντι στην υπεροψία και πράγματι τώρα πρέπει να ενεργήσεις γρήγορα, του σιεπτοείπε ο δάσκαλός τους.

Ο Κοράν ρώτησε.

- Ποιο είναι το αντίθετο της υπεροψίας, δάσκαλε; Τι μάχεται η υπεροψία;

Μια εικόνα του δασκάλου ήρθε στη σκέψη όλων. Ένας χαμογελαστός όμορφος άνθρωπος. Και ξαφνικά μια λέξη ήρθε στο μυαλό όλων. 'Ταπεινότητα' και χωρίς να το σκεφθεί, ο Κοράν έδωσε το πρόσταγμα.

- Στρατιώτες της ταπεινότητας στη θέση σας.

Ένας στρατός από παιδιά στάθηκε μπροστά τους και ένα λευκό φως έπεφτε πάνω τους. Φορούσαν όλα τους λευκούς χιτώνες. Το τάγμα της ταπεινότητας σταύρωσε τα χέρια του και χαμήλωσε τα κεφάλια. Δεν κρατούσαν κανένα όπλο, απλά στάθηκαν με σταυρωμένα τα χέρια και χαμηλά το κεφάλι απέναντι από το στρατό του Γιορ. Ο Κοράν πίστευε ότι είχε κάνει τη σωστή επιλογή. Οι μορφές της υπεροψίας άρχισαν να ξεχωρίζουν. Μαύροι στρατιώτες, με φοβερές μορφές, ντυμένοι όλοι με χρυσές στολές, πανοπλίες, πομπώδεις εκφράσεις και με τρομερά όπλα, σπαθιά, κοντάρια, σφυριά, αλυσίδες και ότι μπορεί να φανταστεί κανείς άρχισαν να πλησιάζουν. Και απέναντί τους τα μικρά παιδιά με τα σταυρωμένα χέρια και το κεφάλι χαμηλά, χωρίς κανένα σπαθί, χωρίς καμία ασπίδα χωρίς τίποτε, παρά μόνο με τους λευκούς τους χιτώνες και χωρίς να μιλάνε, χωρίς να φωνάζουν, χωρίς να κάνουν απολύτως τίποτε, παρά να κοιτάζουν χαμηλά. Η υπεροψία φώναζε, απειλούσε, εμβίαζε, φόβιζε. Και πλησιάζοντας προς το λευκό στρατό, επιδεικτικά κουνούσε τα όπλα της.

Πως ήταν δυνατόν η λευκή στρατιά να μπορέσει να αντιμετωπίσει αυτό το χείμαρρο βαρβαρότητας που πλησίαζε; Για μια στιγμή ο Κοράν σκέφτηκε να αλλάξει το στρατό του αλλά η σκέψη του δασκάλου του, τον σταμάτησε.

- Δεν γίνεται τίποτα τώρα. Η επιλογή σου ήταν ταπεινότητα απέναντι στην υπεροψία. Αν η επιλογή σου είναι σωστή, τότε θα κερδίσετε τη μάχη. Το μόνο που μπορείτε να κάνετε είναι να παρακολουθήσετε. Τίποτε άλλο.

Το κίτρινο φως συνόδευε την υπεροψία του Γιορ και το λευκό φως τη λευκή ταπεινότητα. Η σύγκρουση πλησίαζε. Ο Κοράν σκέφτηκε να κλείσει τα μάτια του.

- Ηγείσαι του λευκού στρατού Κοράν και οι στρατιώτες σου θα πολεμήσουν για σένα. Δεν μπορείς να κλείσεις τα μάτια σου στη μάχη. Θα την παρακολουθήσεις και αυτή είναι μια αξία που πρέπει να τη μάθεις στη ζωή σου.

Η σύγκρουση άρχισε. Οι στρατιώτες του Γιορ επιτίθενται κατά μέτωπο στο λευκό στρατό, αλλά κάτι περίεργο συμβαίνει. Τα σπαθιά δεν αγγίζουν τα κεφάλια και τα σώματα των λευκών στρατιωτών. Τα κοντάρια δεν μπορούν να τρυπήσουν τα σώματά τους. Όλα τα όπλα της υπεροψίας είναι τελείως άχρηστα μπροστά στη λευκή ταπεινότητα. Και όχι μόνο αυτό. Όλα τα όπλα της υπεροψίας γυρίζουν εναντίον των στρατιωτών της. Τα ίδια τους τα σπαθιά, τα δόρατα, τα βέλη από τα τόξα, οι αλυσίδες, οι πέτρες και ότι άλλο μπορεί να φαντασθεί κανείς, τους τρυπάνε και τους ρίχνουν κάτω έναν, έναν. Ούτε ένα παιδί δεν έχει κουνηθεί από τη θέση του, ούτε ένας λευκός στρατιώτης δεν έχει τρυπηθεί από κανένα όπλο. Αίματα όμως δεν υπάρχουν. Οι στρατιώτες του Γιορ, αρχίζουν και εξαφανίζονται και μέσα σε λίγα λεπτά έχει μείνει μόνο το λευκό φως και ο λευκός στρατός. Η ταπεινότητα νίκησε την υπεροψία, το κίτρινο χρώμα εξαφανίσθηκε και το λευκό έκανε την εμφάνισή του σε όλο το πεδίο της μάχης. Οι λευκοί στρατιώτες άρχισαν να κινούνται και σχημάτισαν το γράμμα Γ.

- Νικήσατε την υπεροψία με την ταπεινότητα. Ο στρατός σας κέρδισε τη μάχη. Θα πρέπει να τον χαιρετήσετε Κοράν. Εγώ σε αφήνω τώρα.

Η εικόνα του δασκάλου τους χάθηκε από τη σκέψη τους. Όλοι είχαν μείνει άφωνοι. Ο Κοράν κινήθηκε προς το λευκό στρατό και ένα παιδί ήρθε προς το μέρος του. Στάθηκε μπροστά του και του είπε.

- Η ταπεινότητα Κοράν είναι απέναντι στον εαυτό μας. Όχι απέναντι στους άλλους, αλλά απέναντι στον εαυτό μας. Είναι σαν τον αέρα που δεν μπορείς να τον πιάσεις, αλλά χωρίς αυτόν δεν μπορείς να ζήσεις γιατί δεν μπορείς να αναπνεύσεις. Είναι δική μας, δεν είναι των άλλων. Η ταπεινότητα είναι μέσα μας και μας διδάσκει ότι πρέπει να κοιτάμε χαμηλά. Γιατί χαμηλά Κοράν βρίσκονται οι κανόνες της ζωής που θα μας οδηγήσουν στην πραγματική μας ύπαρξη. Χαμηλά και όχι ψηλά. Εκεί, στα χαμηλά της ταπεινότητας βρίσκεται και η αγάπη για τον εαυτό μας. Όπου υπάρχει ταπεινότητα Κοράν υπάρχει γη, υπάρχει έδαφος για να βαδίσουμε, χωρίς πέτρες, χωρίς δύσβατα μέρη, χωρίς αδιέξοδα. Και κερδίζοντας αυτή τη μάχη κερδίσατε τη γη. Μπορείτε να τη δείτε τη γη. Την κερδίσατε γιατί και εσύ και ο Λίνος αφήσατε στην άκρη τους τσακωμούς, δεν σκεφτήκατε τον εαυτό σας, παρά μόνο το κοινό καλό και έτσι μπορέσατε να βρείτε τη στρατιά που θα αντιμετώπιζε το στρατό του Γιορ. Η επιλογή Κοράν περνάει μέσα από την ταπεινότητα. Αυτή τη γη μπορείτε να τη δείτε τώρα.

Ξαφνικά οι λευκοί στρατιώτες άρχισαν να χάνονται και το απέραντο λευκό άρχισε να γίνεται ένα καταπράσινο λιβάδι, τόσο όμορφο, μα τόσο όμορφο που όμοιό του δεν υπήρχε πουθενά. Ποτέ τους δεν είχαν δει τόσο όμορφο λιβάδι. Οι ποιο φημισμένοι κήποι δεν ήταν τίποτε μπροστά σε αυτή την απέραντη πράσινη ομορφιά. Αυτή ήταν η καταπράσινη γη που κέρδισαν.

Δεν πρόλαβαν να χαρούν τη νίκη τους και μια άλλη γλυκιά και χαρούμενη φωνή τους βρήκε.

- Είμαι ο δάσκαλος που θα σας βοηθήσει στην επόμενη μάχη σας. Αυτό που βλέπετε, δεν είναι τίποτε άλλο παρά η γη του Ηλ. Αυτή η γη είναι πανέμορφη, δεν υπάρχει τίποτε ποιο αγνό από αυτή. Κοιτάζτε την καλά γιατί σε αυτή εδώ τη γη θα δώσετε τις επόμενες μάχες σας. Και από ότι βλέπω ο Γιορ στέλνει τον επόμενο στρατό του.

- Και ποιο τάγμα είναι αυτό; σκέφθηκε η Κίρα.

- Η επιθυμία Κίρα και είναι πολύ δύσκολο τάγμα, επιτίθεται η επιθυμία.

- Τι πρέπει να κάνω; Με τι θα αντιμετωπίσω την επιθυμία δάσκαλε; σκεπτορώτησε ο Κοράν.

- Ξέρεις τι είναι η επιθυμία;

- Την έχω ακούσει και αυτή τη λέξη αλλά δεν γνωρίζω τι είναι και νομίζω δεν είναι κάτι κακό. Γιατί στη χώρα μου οι άνθρωποι τη λένε συνέχεια και τη θεωρούν καλό. Με τη λέξη αυτή κάνουν ότι θέλουν. Έτσι ξέρω, είναι σωστό αυτό που ξέρω;

- Έτσι λένε, αλλά είναι έτσι; Για σκέψου, ποια ήταν η επιθυμία σου στην αρχή του ταξιδιού αυτού; Τι ήθελες πριν ξεκινήσετε το ταξίδι σας;

- Να ξεκινήσουμε όλοι αυτό το ταξίδι. Αυτή ήταν η επιθυμία μου. Όλοι, χωρίς να λείπει κανείς.

- Αυτή ήταν η επιθυμία όλων σας, έτσι δεν είναι; Δεν ήταν όμως και επιθυμία ενός από εσάς. Εκείνος δεν είχε τη χαρά που είχατε εσείς για αυτό το ταξίδι, αντίθετα βασανίστηκε πάρα πολύ για να πάρει την απόφαση που πήρε. Έτσι δεν είναι;

- Φυσικά και τη δέχθηκα, μπορούσα να κάνω διαφορετικά; σκέφτηκε ο Λίνος.

- Αυτό θα το δούμε μετά. Τι αισθάνθηκες όταν δάκρυσες εκείνο το βράδυ στη σπηλιά γιατί σκέφθηκες ότι αν φύγεις θα φας ξύλο από τον πατέρα σου; Τι αισθάνθηκες που οι φίλοι σου είχαν διαφορετική αντιμετώπιση από τους δικούς τους και ήταν ποιο ελεύθεροι να προχωρήσουν σε αυτό που ήθελαν;

- Στενοχωρήθηκα, εσύ τις λες ότι αισθάνθηκα άλλο δάσκαλε; Ποιος δεν θα στενοχωριόταν αν του έπαιρναν κάτι που αγαπούσε πάρα πολύ; σκεπτοαπάντησε ο Λίνος.

- Αισθάνθηκες στενοχώρια, γιατί;

- Σου είπα, δεν μπορούσα να κάνω κάτι που αγαπούσα, κάτι που ήθελα, για αυτό.

- Δηλαδή, Λίνο, πίσω από τη στενοχώρια αισθανόσουν ότι σου στερούσε κάτι τη σχέση σου με τους φίλους σου; Με την ομάδα σου; Αυτό δεν είναι; Αυτό δεν θέλεις να πεις; Ο φόβος του ξύλου θα σου στερούσε την περιπέτεια που ζεις αυτή τη στιγμή. Έτσι δεν είναι;

- Μπορούσα να κάνω διαφορετικά; Μικρό παιδί είμαι, ξανασκεπτοαπάντησε με παράπονο ο Λίνος.

- Και όμως έκανες διαφορετικά. Είσαι εδώ. Ενώ αν το είχες δεχθεί, δεν θα ήσουν εδώ. Τι έχεις να πεις για αυτό;

Δεν το είχε σκεφθεί καθόλου αυτό. Πράγματι, αν είχε αφήσει το φόβο του να επικρατήσει, δεν θα ήταν εκεί. Κοίταζε το πράσινο λιβάδι, σκέφθηκε τις προηγούμενες στιγμές του, το φόβο για τον πατέρα του και ξαφνικά άρχισε να βλέπει πάλι εκείνο το κίτρινο φως και τη μαύρη φιγούρα να κινείται προς το μέρος τους. Η επιθυμία έκανε την επίθεσή της και έπρεπε να την αντιμετωπίσουν. Ο φίλος του ο Κοράν έπρεπε να πάρει μια απόφαση.

- Θέλησα και ήρθα άλλε δάσκαλε. Αυτό έγινε, σκεπτοαπάντησε ο Λίνος λίγο αγριεμένος αυτή τη φορά.

Πολλές σκέψεις γύριζαν στα μυαλά των παιδιών. Ο στρατός της επιθυμίας πλησίαζε και ο Κοράν δεν είχε βρει ακόμα τη στρατιά του. Δεν μπορούσε να ξεδιαλύνει τις σκέψεις του, δεν μπορούσε να ξεκαθαρίσει ποια από τη σκέψη του ήταν εκείνη που θα βοηθούσε την κατάσταση. Το ίδιο ίσχυε για όλους. Η κατάσταση αυτή τη φορά ήταν ένα μπάχαλο μέσα στο μυαλό τους. Οι μορφές των στρατιωτών της επιθυμίας άρχισαν να γίνονται ορατές. Τρομεροί στρατιώτες, με φοβερές πανοπλίες, έμοιαζαν ατρόμητοι, από τα στόματά τους έβγαιναν φλόγες, έκαιγαν τα πάντα στο πέρασμά τους, το πράσινο λιβάδι του Ηλ κόντευε να εξαφανισθεί. Παντού υπήρχαν πύρινες φλόγες και ήταν αμέτρητες. Μια κινούμενη πυρκαγιά, οι όψεις τους ήταν τρομερές. Φοβήθηκαν και άρχισαν να αισθάνονται ότι το όνειρό τους για την Κιράνα θα τινάζοταν στον αέρα. Η επιθυμία πλησίαζε και η φωνή του δασκάλου γινόταν ολοένα και πιο έντονη στο μυαλό του καθενός. 'σκέψου, σκέψου, σκέψου...' και ενώ έδειχνε η μάχη χαμένη, η Μάλι θυμήθηκε κάτι.

- Επιλογή, επιλέγεις να είσαι εδώ ή όχι; Επιλογή ήταν η λέξη, επιλογή και τίποτε άλλο. Και μετά της ήρθε μια άλλη σκέψη... πηγαίνει μόνο όποιος πραγματικά θέλει να πάει... Και αφού αυτές οι δύο σκέψεις έκαναν την εμφάνισή τους στο μυαλό της Μάλι με σιγουριά, αντανάκλασθηκαν στο μυαλό ολωνών και ο Κοράν χωρίς να το σκεπτεί φώναζε.

- Επιλογή, επιλογή.

Και ξαφνικά, όμορφες γυναίκες ντυμένες με την ίδια λευκή στολή, πήραν τη θέση τους για να αντιμετωπίσουν την επιθυμία που ερχόταν καταπάνω τους σαν πύρινη λαίλαπα. Οι λευκές γυναίκες που αυτή τη φορά δεν κοιτούσαν χαμηλά αλλά και δεν περίμεναν να πλησιάσουν οι στρατιώτες του Γκορ κινήθηκαν σε μια γραμμή κατά του στρατού του Γκορ με ρυθμικό σταθερό βήμα, αφού σχημάτισαν το γράμμα Ε. Το Ε της επιλογής θα συγκρουόταν με το Ε της επιθυμίας.

- Ελπίζω να έκανα τη σωστή επιλογή, σκεπτοείπε ο Κοράν και από τότε αυτή η λέξη χαραχθηκε στο μυαλό όλων για πάντα. Επιλογή.

Η μάχη αυτή ήταν ποιο τρομερή από την προηγούμενη. Οι πύρινες γλώσσες της επιθυμίας έριχναν τη φωτιά τους πάνω στην κινούμενη επιλογή. Αλλά οι λευκοί της στρατιώτες δεν καιγόταν. Σαν να μην τους έπιανε η φωτιά, σαν να ήταν όλοι τους ένα στρώμα από νερό. Σαν να φόραγαν απυρόβλητες στολές και κάθε φωτιά που έφρευε από ένα στρατιώτη του Γκορ, περνούσε μέσα από κάθε λευκή γυναίκα και γινόταν δέντρο που οι ρίζες του φαίνονταν. Και κάθε δέντρο που φύτρωνε ήταν και ένας στρατιώτης του Γκορ που χανόταν και το τάγμα της επιλογής έπαιρνε πίσω το χαμένο έδαφος και στο τέλος το καταπράσινο λιβάδι γύρισε. Και αυτή τη φορά ήταν γεμάτο δέντρα, όμορφα ψηλά δέντρα με γερές ρίζες, που στέκοταν ακίνητα και ότι είχε καεί ξανάγινε πράσινο. Και τα δέντρα αυτά άρχισαν να κινούνται και σε λίγο στάθηκαν στις άκριες του όμορφου λιβαδιού και σαν σύνορα το έκλεισαν ανάμεσά τους. Και ο λευκός στρατός παρατεταγμένος, περίμενε τον Κοράν. Μια όμορφη γυναίκα βγήκε μπροστά.

- Πήγαινε, του είπε ο δάσκαλός τους.

Ο Κοράν κινήθηκε προς τη στρατιώτη του. Εκείνη χαμογέλασε.

- Η επιθυμία Κοράν δεν είναι επιλογή. Γιατί δεν έχει τη ρίζα της που είναι η βούληση. Είναι ότι η στέρηση προκαλεί. Κάθε στέρηση κρύβει και μια επιθυμία πίσω της και η επιθυμία είναι ένα μεγάλο πηγάδι, ένα αστείρευτο πηγάδι που όταν βουτήξεις μέσα δεν πρόκειται ποτέ να βγεις από αυτό. Η πραγματική επιλογή στηρίζεται στη βούληση και αυτή νικάει την επιθυμία. Η βούληση, Κοράν, είναι η ρίζα της επιλογής μας σε αυτή τη ζωή. Και η επιλογή είναι το δέντρο που προστατεύει τον αγρό μας, την ταπεινότητά. Χωρίς αυτά τα στοιχεία, είμαστε φωτιά που κινείται όπου φυσάει ο αέρας και στο πέρασμά μας

προκειμένου να επιβάλουμε τις επιθυμίες μας θα κάψουμε ότι υπάρχει και ότι δεν μας ανήκει. Αυτό Κοράν να μην το ξεχάσεις ποτέ.

Ο λευκός στρατός χάθηκε. Εκείνο που είχε μείνει ήταν τα πανέμορφα δέντρα και το καταπράσινο λιβάδι. Είχαν κερδίσει ήδη δύο μάχες αλλά ακόμα δεν είχε τελειώσει τίποτε. Αλλά το Ηλ άρχισε να εμφανίζεται. Και ήταν όμορφο...

Μια άλλη φωνή σκεπτοεμφανίστηκε. Αυστηρή. Αυτό τους ανησύχησε...

- Είμαι ο τρίτος σας δάσκαλος και θα σας βοηθήσω στην επόμενη μάχη.

- Αυτή η φωνή είναι αυστηρή, σκέφθηκε ο Κοράν, αλλά οι δάσκαλοι αυτοί μπορούσαν και διάβαζαν τις σκέψεις καθενός τους. Αφού ήταν μέσα εκεί.

- Δεν υπάρχει αυστηρή και μη αυστηρή φωνή Κοράν. Η ιδέα είναι εκείνη που δίνει το χρώμα στις σκέψεις μας...

- Τι θα αντιμετωπίσω τώρα δάσκαλε; Σκεπτορώτησε.

- Ο Γκορ μετά την επιθυμία στέλνει τη χωριστικότητα. Τη γνωρίζεις αυτή τη λέξη; Έχεις ακούσει ποτέ για τη χωριστικότητα;

- Όχι, δεν τη γνωρίζω. Όπως και τις άλλες λέξεις δεν γνωρίζω.

- Και όμως τη γνωρίζεις, την έχεις συναντήσει και ετοιμάσου γιατί από ότι βλέπω πράγματι επιτίθεται η χωριστικότητα και κινδυνεύει να γκρεμιστεί το Ηλ. Και αυτή η επίθεση είναι αρκετά δύσκολη. Αυτό το τάγμα του Γκορ είναι πολύ ύπουλο τάγμα και από ότι βλέπω έρχεται. Πλησιάζει.

- Μα εγώ δεν βλέπω τίποτε δάσκαλε. Δεν βλέπω απολύτως τίποτε. Το ίδιο σκέφθηκαν όλοι τους.

- Σε λίγο θα δείτε, σε λίγο. Αλλά για πες μου, τι νομίζεις ότι είναι η χωριστικότητα;

- Δεν ξέρω, σου είπα δεν γνωρίζω αυτή τη λέξη, σκεπτοαπάντησε βιαστικά και φανερά ταραγμένος.

- Θα σε βοηθήσω Κοράν, άλλωστε για αυτό το λόγο βρίσκομαι εδώ. Πως αισθάνθηκες όταν σκέφθηκες ότι ο Λίνος δεν θα ερχόταν μαζί σας;

- Το είπα και στον προηγούμενο δάσκαλό μου, στενοχωρήθηκα και αισθάνθηκα ότι ένα κομμάτι μας έλειπε. Αισθάνθηκα ότι αυτό το ταξίδι θα ήταν σχεδόν μισό χωρίς το Λίνο.

Την ίδια σκέψη έκαναν όλοι στο μυαλό τους.

- Ένα κομμάτι σας θα ήταν μακριά, αυτό μην το ξεχάσετε ποτέ και ετοιμασθείτε γιατί η χωριστικότητα πλησιάζει και δεν έχεις απαντήσει στην ερώτησή μου. Ποια στρατιά θα βάλεις απέναντί της;

Ο Κοράν κοιτάζε το καταπράσινο τοπίο, τα δέντρα και σκέφθηκε ότι θα ήταν άδικο να χαθούν όλα αυτά. Την αλήθεια τη γνώριζε.

- Τη γνωρίζεις την αλήθεια Κοράν, μπορείς να τη δεις. Όλοι γνωρίζετε την αλήθεια, με τι θα αντιμετωπίσετε τη χωριστικότητα;

Η Κίρα σήκωσε το κεφάλι της και στο βάθος δεν είδε το μαύρο σώμα που είδε τις προηγούμενες φορές. Αυτό το τάγματος Γκορ ήταν ένα κίτρινο σύννεφο που κινιόταν ακανόνιστα και στο δρόμο του σάρωνε ότι έβρισκε. Σαν ανεμοστρόβιλος που δεν άφηνε τίποτε όρθιο. Ένας ανεμοστρόβιλος που ξεριζωνε τα δέντρα και πέταγε κεραυνούς στο χωράφι και το έκαιγε. Δεν είχε μορφή, δεν είχε πανοπλία, ήταν ένα κίτρινο σύννεφο που πέταγε φωτιές και ξεριζωνε τα πάντα στο διάβα του.

- Αυτό είναι απίστευτο. Πως θα το αντιμετωπίσουμε αυτό;

- Αυτή είναι η χωριστικότητα Κίρα, γκρεμίζει και καίει τα πάντα, μήπως γνωρίζεις γιατί υπάρχει και ποια στρατιά θα πρέπει να μπει απέναντί της; Αυτή τη φορά θα πρέπει να απαντήσετε σε μια και μοναδική ερώτηση. Γιατί αισθανθήκατε άσχημα που ο Λίνος δεν θα ερχόταν μαζί σας; Που οι γονείς του θα του έβαζαν σκληρή τιμωρία και διαφορετική από εσάς; Αυτή την ερώτηση έχετε να απαντήσετε όλοι σας και σκεφθείτε καλά. Τι είναι αυτό που κάνει τους ανθρώπους να αισθάνονται διαφορετικοί, είτε προς το καλύτερο, είτε προς το χειρότερο από τους άλλους ανθρώπους; Γιατί έγινε αυτό; Κοιτάζτε την αλήθεια κατάματα.

Η Κίρα θυμήθηκε ότι κάπου μέσα της ήταν η απάντηση και αν δεν ήθελε να δει το λιβάδι της να εξαφανίζεται τελείως θα έπρεπε να αντιμετωπίσει την αλήθεια. Τι αισθάνθηκε όταν κάποτε οι γονείς της την είχαν βάλει σκληρή τιμωρία για μια ζαβολιά που είχε κάνει; Της είχαν αφαιρέσει το ποδήλατό της για ένα μήνα και είχαν αρχίσει να ελέγχουν τις κινήσεις της. Τι αισθάνθηκε όταν της έκοψαν τον αέρα, εκείνο τον αέρα που είχε πάνω στο ποδήλατό της, στα παιγνίδια με τα αγόρια, τον αέρα που είχε όταν έφτυνε, όταν

γέλαγε, όταν έκανε γκάφες, τι αισθάνθηκε όταν έχασε εκείνο τον αυθόρμητο παιδικό της αέρα; Τι ήταν αυτό που δεν παραδέχθηκε ποτέ στον εαυτό της ότι αισθάνθηκε; Γιατί της το έκαναν οι γονείς της; Η αλήθεια ήταν μέσα της, αλλά δεν ήθελε να την κοιτάξει και βλέποντας τον ανεμοστρόβιλο της χωριστικότητας να έρχεται θα έπρεπε να ξεπεράσει για άλλη μια φορά το μέσα της. Τι αισθάνθηκε; Τι αισθάνθηκε; Οι σκέψεις αυτές ήταν στο μυαλό όλων σαν αντανάκλαση από το δικό της μυαλό και ο δάσκαλός τους χαμογελούσε. Και επειδή η αλήθεια δεν κρύβεται, απάντησε με τη σκέψη της. Δεν την αγαπούσαν για αυτό την τιμώρησαν. Δεν κατάλαβαν τη διαφορετικότητά της και για αυτό την τιμώρησαν. Αισθάνθηκε ότι δεν την αγαπούσαν.

- Είναι αλήθεια αυτό Κίρα; Δεν σε αγαπούσαν για αυτό σε τιμώρησαν; Αν ήταν έτσι θα σου είχαν αγοράσει ποδήλατο; Θα σε άφηναν να κάνεις ότι ήθελες;

Δεν το είχε σκεφτεί ποτέ από αυτή την πλευρά.

- Όχι.

- Αλλά η αγάπη είναι σημαντικό πράγμα, έτσι δεν είναι; Τελικά σε αγαπούσαν ή όχι;

- Αυτό δεν το ξέρω δάσκαλε, αλλά εγώ αγαπάω το ποδήλατό μου, το παιχνιδι μου και αυτό μου το πήραν. Αν αυτό λέγεται αγάπη, περίεργο πράγμα είναι. Εγώ αγαπάω τους φίλους μου και για αυτό στενοχωρήθηκα που ο Λίνος δεν θα ερχόταν μαζί μας. Αλλά δεν ήθελα και να φάει το ξύλο της αρκούδας από τον πατέρα του.

- Δηλαδή Κίρα τι μπορεί να είναι η αγάπη;

- Να σου κάνω μια ερώτηση που μου ήρθε στο κεφάλι; σκεπτορώτησε ο Λίνος.

- Σε ακούω Λίνο.

- Πως μπορεί κάποιος να αγαπήσει κάποιον άλλον αν δεν έχει μάθει να αγαπάει τον εαυτό του;

Ο δάσκαλός τους χαμογέλασε και είπε.

- Αυτή είναι γνωστική ερώτηση Λίνο και την απάντησή σου θα την πάρεις αφού πρώτα δώσετε τη μάχη σας. Νομίζω ότι ξέρεις τη στρατιά σου Κοράν μετά από όλα αυτά.

Τελείως αυθόρμητα ο Κοράν φώναξε.

- Στρατιώτες της αγάπης στη θέση σας.

Αυτή τη φορά όμως δεν βγήκαν λευκοί στρατιώτες, αλλά ένα άσπρο σύννεφο εμφανίσθηκε και κινήθηκε κατευθείαν προς τον κίτρινο ανεμοστρόβιλο. Ξαφνικά από το λευκό σύννεφο άρχισαν να πετάγονται λευκά βέλη που γίνονταν αέρας, ένας περιεργος χρυσός αέρας και στο τέλος το κίτρινο σύννεφο εξαφανίσθηκε. Τα λευκά αέρινα βέλη το εξαφάνισαν τελείως. Και το λευκό σύννεφο έστρεψε τα λευκά του βέλη προς τη γη και αυτή τη φορά τα βέλη δεν ήταν αέρας αλλά νερό και οι φωτιές σταμάτησαν όλες. Και στο τέλος, το καταπράσινο λιβάδι και τα δέντρα του ξανάγιναν όπως ήταν πριν. Και μόλις το Ηλ πήρε τη μορφή που είχε πριν την επίθεση της χωριστικότητας, το λευκό σύννεφο έγινε χρυσός αιθέρας, χρυσές μικρές μπαλίτσες που κινούνταν ακανόνιστα. Και δεν φαινόταν με το συνηθισμένο γυμνό μάτι. Όλα άρχισαν να χρυσίζονται και το θέαμα αυτό ήταν μαγευτικό. Κοιτούσαν άφωνοι και ο δάσκαλός τους χαμογελούσε.

- Φεύγω τώρα και αυτή τη φορά την απάντηση δεν θα την πάρετε από κάποιο στρατιώτη αλλά από μένα. Η αγάπη είναι ο αέρας που αναπνέουμε. Είναι πηγαία, δεν διδάσκεται, είναι μέσα μας. Η χωριστικότητα αφαιρεί την αγάπη από μέσα μας. Στη θέση της μπαίνουν διάφορα συναισθήματα. Αλλά η αγάπη είναι μέσα μας και είναι από εμάς, προς εμάς. Γιατί πράγματι κανείς δεν μπορεί να αγαπήσει κανέναν αν δεν έχει μάθει να αγαπάει τον ίδιο του τον εαυτό. Το πως, θα το μάθετε αργότερα, στην πορεία του ταξιδιού σας προς την Κιράνα και αφού πρώτα περάσετε από το δάσος του Ηλ. Και η αγάπη είναι αυτός ο χρυσός αιθέρας που δίνει την ομορφιά και την αναπνοή σε ότι υπάρχει σε αυτό το δάσος του Ηλ. Η αγάπη είναι η ψυχή του δάσους και είναι χρυσή και είναι πανέμορφη. Και τώρα σας αφήνω και θα σας βρει ο άλλος σας δάσκαλος και η μάχη που θα δώσετε είναι εξίσου σημαντική με τις προηγούμενες.

Ο αυστηρός δάσκαλος έφυγε και τα παιδιά κοίταζαν ότι είχαν δημιουργήσει μέχρι εκείνη την ώρα ώσπου μια γυναικεία φωνή ακούστηκε στη σκέψη τους.

- Είμαι η τέταρτη δασκάλα σας και όπως και οι προηγούμενοι θα σας βοηθήσω να δώσετε την επόμενη μάχη σας. Μήπως ξέρετε τι σας επιτίθεται, ήδη;

- Τόσο γρήγορα; Δεν ξέρω, σκεπτοαπάντησε, βιαστικά, ο Κοράν.

Η σκέψη όλων συμφώνησε μαζί του.

- Το μίσος Κοράν, μετά τη χωριστικότητα ο Γιορ στέλνει το μίσος. Είστε έτοιμοι να το αντιμετωπίσετε; Και αυτός είναι ένας από τους ποιο φοβερούς στρατούς του Γιορ.

- Τη γνωρίζω τη λέξη αυτή. Είναι η μόνη που γνωρίζω και την έχω χρησιμοποιήσει πολλές φορές. Και από ότι βλέπω ο στρατός αυτός είναι ήδη πολύ κοντά, σιέφτηκε ταραγμένος ο Κοράν.

- Αυτό είναι αλήθεια, αλλά μήπως μπορείς να διακρίνεις πόσο κοντά είναι αυτός ο στρατός;

- Ένα τέρας είναι, ένα φοβερό τέρας και έρχεται γρήγορα προς τα πάνω μου, τρέχει πολύ γρήγορα. Έχει πολλά κεφάλια, δεν έχω ξαναδεί τέτοιο τέρας στη ζωή μου και περνάει μέσα από το δάσος χωρίς να το αγγίζει, δεν καταστρέφει το δάσος όπως τα προηγούμενα, αυτό το τέρας έρχεται προς τα μένα. Εμένα θέλει να φάει.

- Ηρέμησε Κοράν είναι και αυτή μια μάχη. Αυτό είναι το τέρας του μίσους. Με τα πολλά κεφάλια, που λυσσαλέα επιτίθεται όπου βρει, με τις κοφτερές γλώσσες και τα ατσάλινα δόντια, με τις αγκαθωτές φτερούγες και κάθε κεφάλι βγάζει τόνους φωτιά, αν θέλει, και πράγματι αυτό το τέρας έρχεται προς τα πάνω σου. Δεν ενδιαφέρεται για το δάσος, για σένα ενδιαφέρεται. Θα το αντιμετωπίσεις ή όχι; Με ποιο στρατό Κοράν; Με ποιο στρατό;

- Δεν ξέρω, αρχίζει και πετάει και βέλη, πύρινα αγκαθωτά βέλη, τα βλέπω να πλησιάζουν.

- Σιέφου Κοράν, έχεις το στρατό να αντιμετωπίσεις το τέρας του μίσους. Και γρήγορα γιατί ολοένα και πλησιάζει. Ποιος σε μισεί Κοράν; Ποιον μισείς; Τι είναι εκείνο που μπορεί να νικήσει το μίσος;

- Κανένα δεν μισώ. Μπορεί να διαμαρτυρήθηκα κάποτε για την τιμωρία που μου έβαλαν οι γονείς μου επειδή άργησα να γυρίσω στο σπίτι, μπορεί να ευχήθηκα να εξαφανισθούν, αλλά δεν μισώ κανένα.

- Σε μισούν οι γονείς σου Λίνο; Σε μισούσαν τις φορές που σε κτύπησαν; Σε μισεί ο πατέρας σου όταν σε κτυπάει και από ότι λες έχει χέρι ακριούδας; Θέλεις πραγματικά να κοπεί αυτό το χέρι; Το τέρας έρχεται κατά πάνω σας.

Το τέρας του μίσους είχε φτάσει σε απόσταση αναπνοής και τα παιδιά την τελευταία στιγμή το μόνο που μπόρεσαν να σκεφτούν ήταν..

- Δεν κάναμε τίποτα κακό, μια ιδέα μας ήταν, μια ιδέα είναι το μίσος τίποτα περισσότερο από αυτό.

Περίμεναν να εξαφανισθούν από τη γη, περίμεναν να γίνουν μια μπουκιά σε ένα από τα στόματα του τέρατος αλλά άκουσαν τη φωνή της δασκάλας τους. Άνοιξαν τα μάτια τους. Στη θέση του τέρατος, ακριβώς μπροστά τους, είχε ξεφυτρώσει ένα πανέμορφο λευκό λουλούδι, με ανθούς που είχαν περίεργα σχήματα.

- Το μίσος δεν είναι τίποτε άλλο παρά μια ιδέα που έχουμε στο μυαλό μας και αυτή η ιδέα μισεί. Στην πραγματικότητα δεν υπάρχει και όταν το καταλάβουμε εκείνο το τέρας του μίσους που γίνεται θηρίο και τρώει τα σωθικά μας, θα γίνει ένα πανέμορφο λουλούδι. Ξέρετε πως λέγεται αυτό το πανέμορφο λευκό λουλούδι που έχετε μπροστά σας;

- Όχι, σκεπτοαπάντησαν όλοι μαζί.

- Αυτό το λουλούδι λέγεται δρόμος. Είναι ένας κατάλευκος δρόμος πάνω στον οποίο βαδίζουμε όταν φύγει η ιδέα του μίσους από μέσα μας.

Το λουλούδι κινήθηκε από τη θέση του και ένας κατάλευκος δρόμος άρχισε να ανοίγεται στη μέση του λιβαδιού. Το πανέμορφο Ηλ, συμπληρώθηκε με αυτόν τον κατάλευκο δρόμο, πλαισιωμένο από εκείνα τα περίεργα χαμογελαστά κατάλευκα λουλούδια, ίδια με εκείνο που τον άνοιξε. Η δασκάλα τους φέγγοντας, τους είπε.

- Αυτός ο δρόμος είναι ο λευκός δρόμος της ενότητας στην οποία βαδίζουμε όταν αποβάλλουμε από μέσα μας την ιδέα του μίσους. Κοιτάζτε τον καλά, γιατί τελικά το μίσος εμποδίζει τους ανθρώπους από το να είναι ενωμένοι μεταξύ τους. Και όχι το μίσος του ενός προς τον άλλον, αλλά το μίσος που έχουμε για τον εαυτό μας και είναι ένα από τα πολλά πρόσωπα της οργής που κουβαλάμε μαζί μας. Όταν αυτή η ιδέα φύγει, τότε ο λευκός δρόμος της ενότητας ανοίγει και μπορούμε να περπατήσουμε σε αυτόν.

Η δασκάλα τους έφυγε και αυτό που είχε γίνει ήταν πανέμορφο. Ο λευκός δρόμος με τα χαμογελαστά λουλούδια ήταν απίστευτος. Ο χρυσός αιθέρας που βρισκόταν παντού έλουζε τα πάντα. Τέτοιο θέαμα δεν υπήρχε σε όλη τη γη. Τέτοιο θέαμα δεν υπήρχε πουθενά.

Σε λίγο μια άλλη φωνή έκανε την εμφάνισή της. Μια χαρούμενη ανδρική φωνή.

- Είμαι ο καινούργιος σας δάσκαλος. Αυτή η μάχη που έρχεται είναι λίγο διασπαστική. Αλλά και πολύ επικίνδυνη και θα χρειαστείς πολύ σκέψη Κοράν για να τα καταφέρεις. Αυτή τη μάχη Κοράν, θα τη δώσεις μόνος σου. Μακριά από τη σκέψη των συντρόφων σου. Νομίζω ότι σου επιτίθεται το τάγμα του ρήγματος. Ο Γκορ μετά το τέρας στέλνει το ρήγμα. Παρατήρησέ το λίγο πως λειτουργεί και θα τα πούμε.

Ο Κοράν προσπάθησε σε μια ματιά να πάρει όλο τον ορίζοντα που είχε μπροστά του. Δεν έβλεπε τίποτε το διαφορετικό από τις άλλες φορές.

- Δεν υπάρχει τίποτε, σκεπτοίπε στο δάσκαλό του.

- Τι εννοείς Κοράν; Και αυτό που βλέπεις τι είναι;

- Εννοώ δεν υπάρχει τίποτε διαφορετικό από ότι έβλεπα πριν. Το λιβάδι, τα δέντρα, ο χρυσός αιθέρας, ο λευκός δρόμος με τα χαμογελαστά του λουλούδια, δεν έχει αλλάξει κάτι. Όλα ίδια είναι. Τι είναι το ρήγμα; Τι είναι αυτός ο στρατός που έχει ο Γκορ; Ούτε βλέπω το κίτρινο σύννεφο, ούτε και τους σχαμερούς μαύρους στρατιώτες του.

- Έχεις δίκιο Κοράν, αυτό βλέπεις. Αλλά αυτό που βλέπεις υπάρχει;

- Φυσικά και υπάρχει, αφού το βλέπω.

Ο δάσκαλός του χαμογέλασε και σε μια στιγμή ο Κοράν ένοιωσε μια ζαλάδα και λιποθύμησε. Όταν άνοιξε τα μάτια του, το όμορφο δάσος είχε εξαφανισθεί. Στη θέση του δεν υπήρχε απολύτως τίποτε. Μπορείτε να φανταστείτε το τίποτα; Δεν έχει χρώμα, δεν έχει σχήμα, δεν έχει κίνηση, δεν έχει ζωή. Είναι τίποτα. Ο Κοράν είδε το τίποτα και το μόνο που επιβεβαίωνε την ύπαρξή του ήταν η σκέψη του. Δεν χρειαζόταν να κοιτάξει πουθενά, δεν υπήρχε τίποτα. Τότε φοβήθηκε. Δεν υπήρχε χρώμα, σχήμα, κίνηση. Ήταν μόνος του σε ένα χώρο όπου ακριβώς χωρούσε. Δεν υπήρχε τίποτε άλλο από αυτό. Κάλεσε το δάσκαλό του πολλές φορές αλλά δεν ήρθε. Δεν πήρε καμία απολύτως απάντηση. Το μόνο που μπορούσε να κάνει ήταν να κινεί τα χέρια του και το σώμα του. Ούτε καν τα πόδια του, δεν υπήρχε χώρος για να κινηθεί. Αισθάνθηκε πνιγμένος, περιορισμένος, άρχισε να ιδρώνει και σε κάποια στιγμή άρχισε να κλαίει.

- Γιατί κλαίς Κοράν; Ξαναγύρισε η φωνή του δασκάλου του.

- Γιατί είμαι μόνος μου, δεν υπάρχει τίποτε εδώ. Που είναι οι φίλοι μου;

- Γιατί το λες αυτό; Υπάρχεις εσύ, αυτό είναι τίποτα;

- Ναι, αλλά εγώ δεν μπορώ να κινηθώ ούτε και με βλέπω. Είναι σαν να μην υπάρχω.

- Θα προτιμούσες να μην υπήρχεις Κοράν; Θα ήταν καλύτερα; Θα ήταν καλύτερα να μην υπήρχες από το να νομίζεις ότι δεν υπάρχουν;

- Γιατί, εσύ το θεωρείς ύπαρξη αυτό; Είτε είμαι, είτε δεν είμαι, είναι άχρηστο.

- Αυτό είναι αλήθεια. Μια ύπαρξη που δεν υπάρχει είναι τίποτε. Τι είναι το τίποτα Κοράν; Το έξω από εσένα ή το μέσα σε σένα; Γιατί έξω από εσένα δεν υπάρχει όντως τίποτα, αν δεν υπάρχει κάτι μέσα σου. Αλλά μήπως τώρα που αντιλαμβάνεσαι ότι έξω από σένα δεν υπάρχει τίποτα θα ήθελες να κοιτάξεις λίγο μέσα σου; Ίσως εκεί βρεις κάτι. Τι θα έλεγες για αυτό; Αφού έξω δεν υπάρχει τίποτε που να σου τραβάει τη σκέψη και την προσοχή καλά θα ήταν να κοιτάξεις μέσα σου. Έχεις όλο το χρόνο και το χώρο για να το κάνεις αυτό. Δεν σε κυνηγάει τίποτε, δεν έχεις άλλο χώρο από τον εαυτό σου. Μπορείς να τον κοιτάξεις στο εσωτερικό του. Γιατί εξωτερικό, δεν υπάρχει.

- Δεν καταλαβαίνω τι εννοείς. Μπορείς να μου εξηγήσεις τι εννοείς;

- Είναι απλό Κοράν, αν κοιτάξεις λίγο μέσα σου μπορείς να βρεις κάτι, γιατί έτσι όπως σε βλέπω έξω από σένα δεν υπάρχει απολύτως τίποτα.

- Και τι να κοιτάζω μέσα μου; Τι υπάρχει μέσα μου για να κοιτάζω που θα μπορούσε να είναι κάτι;

- Τι αισθάνεσαι; Τι αισθάνεσαι κοιτάζοντας το τίποτα;

- Κενό, αισθάνομαι ένα κενό. Αισθάνομαι ένα ρήγμα.

- Μπορείς να το προσδιορίσεις; Μπορείς να προσδιορίσεις αυτό το κενό; ή διαφορετικά το ρήγμα, όπως λες;

- Όχι, απλά το αισθάνομαι. Και δεν ξέρω τι έγινε. Που πήγαν τα δέντρα, τα λουλούδια, το λιβάδι, που πήγαν όλα αυτά; Που είναι οι φίλοι μου; Και πότε έγινε αυτό; Πως έγινε αυτό;

- Το έξω Κοράν είναι το μέσα μας. Δεν υπάρχει τίποτε έξω που δεν υπάρχει μέσα μας. Ότι βλέπουμε, ότι αντιλαμβανόμαστε δεν είναι τίποτε άλλο από το εσωτερικό μας. Αν το εσωτερικό μας είναι τίποτε και

το εξωτερικό μας είναι τίποτε. Αν το εσωτερικό μας είναι κάτι και το εξωτερικό μας είναι κάτι. Μπορείς να κυβερνήσεις αεροπλάνο;

- Όχι, γιατί δεν ξέρω.

- Ακριβώς. Για να κάνεις κάτι θα πρέπει να έχεις τη γνώση του. Για το τίποτε δεν χρειάζεσαι καμία γνώση. Για να αγαπήσεις θα πρέπει να γνωρίζεις τι είναι αγάπη, για να οργισθείς θα πρέπει να γνωρίζεις την οργή, για να γελάσεις θα πρέπει να έχει τη γνώση του αστείου, για ότι κάνεις θα πρέπει να έχεις την αντίστοιχη γνώση, αλλά για το τίποτε δεν χρειάζεται καμία γνώση. Γιατί το τίποτα, είναι τίποτα. Και τώρα αφού κατάλαβες τι είναι το εξωτερικό σχετικά με το εσωτερικό για πες μου τι είναι ο χρόνος; Έχεις τη γνώση του χρόνου;

- Ωρες, ο χρόνος είναι ώρες, ημέρες, εβδομάδες, αυτό είναι.

- Το βλέπεις αυτό πουθενά; Βλέπεις πουθενά ώρες, ημέρες, εβδομάδες, τις έχεις μέσα σου; Δεν τις έχεις μέσα σου, άρα δεν υπάρχουν ούτε και έξω. Τι ώρα είναι Κοράν, τι ημέρα, τι έτος, τι εβδομάδα; Μπορείς να μου πεις; Και μη μου πεις ότι δεν σε αντιλαμβάνεσαι. Επομένως σε αντιλαμβάνεσαι χωρίς το χρόνο σου; Γιατί αν ο χρόνος είναι ότι λες, τότε αυτό δεν υπάρχει. Και τι υπάρχει τώρα Κοράν; Τι υπάρχει τώρα; Υπάρχει το τώρα; Αφού δεν υπάρχει το χθες, ούτε το αύριο, πως μπορεί να υπάρχει το τώρα; Που είναι το τώρα Κοράν, μπορείς να μου το δείξεις; Γιατί εγώ δεν το βλέπω έτσι όπως εσύ εννοείς το χρόνο.

- Τίποτε, τώρα δεν υπάρχει τίποτε. Μόνο η συζήτηση μαζί σου υπάρχει.

- Άρα υπάρχει κάτι και αυτή είναι η συζήτηση μαζί μου. Και που είναι αυτή έξω ή μέσα σου;

- Μέσα μου, που αλλού να είναι; Αφού έξω δεν υπάρχει τίποτε.

- Πως μπορεί Κοράν κάτι που υπάρχει μέσα σου να μην υπάρχει έξω; Δεν είπαμε ότι το εσωτερικό είναι το εξωτερικό; Και αφού μέσα σου υπάρχει μια συζήτηση, αυτή θα έπρεπε να είναι και έξω. Σωστά ή λάθος;

- Έτσι είναι. Αλήθεια, είναι αυτό.

- Επομένως, που είναι έξω η συζήτηση αυτή; Τη βλέπεις;

Ο Κοράν για μια στιγμή χάθηκε. Ο δάσκαλός του τον είχε μπερδέψει. Σκέφθηκε, αλλά δεν μπόρεσε να δώσει καμιά απάντηση. Η σκέψη του άρχισε να χάνεται και το μόνο που μπόρεσε να πει ήταν, «Δεν ξέρω. Δεν ξέρω...»

- Δεν πειράζει Κοράν. Δεν σου ζήτησε κανείς να ξέρεις. Οι περισσότεροι σου λένε να μάθεις, αλλά δεν μπορούν να σου πουν τι πρέπει να μάθεις. Τι είναι ο χρόνος; Μπορείς να μου πεις τι είναι ο χρόνος; Γιατί απέναντι στο ρήγμα του τίποτα, μόνο με το χρόνο μπορείς να κερδίσεις αυτή τη μάχη. Τι είναι ο χρόνος Κοράν; Αν απαντήσεις θα έχεις βρει το χρόνο και θα έχεις νικήσει το ρήγμα. Ο χρόνος είναι κάτι, το ρήγμα είναι τίποτα. Μπορείς να απαντήσεις σε αυτή την ερώτηση; Έχεις όση σκέψη χρειάζεται, γιατί ακόμα χρόνο δεν έχεις αφού δεν τον γνωρίζεις. Για την ακρίβεια, έχεις όσο χρόνο θέλεις, γιατί ακριβώς δεν έχεις χρόνο. Μπορείς να απαντήσεις σε αυτή την ερώτηση;

Ο Κοράν σκέφθηκε και τελείως αυθόρμητα είπε.

- Ο χρόνος είναι τελικά εμείς οι ίδιοι. Όπως ακριβώς είμαστε κάθε στιγμή. Στο χώρο μας. Δεν υπάρχει χρόνος χωρίς εμάς. Είμαστε εμείς οι ίδιοι, γιατί αυτή τη στιγμή υπάρχω μόνο εγώ. Εμένα αντιλαμβάνομαι και τίποτε άλλο και τελικά ο χρόνος είναι εμείς οι ίδιοι κάθε στιγμή που αυτό το αντιλαμβανόμαστε. Αυτός είναι ο χρόνος.

- Πολύ σωστά Κοράν, τώρα θα ζαλιστείς λίγο, αλλά θα συνέλθεις.

Μια ελαφριά ζαλάδα, μια δίνη, ένα στροβίλισμα και ο Κοράν βρέθηκε σε μια άλλη διάσταση. Σε ένα βουνό. Γύρω του υπήρχαν αλυσοδεμένοι άνθρωποι που κτυπούσαν πέτρες με σφυριά. Προσπαθούσαν να τις σπάσουν. Αλλά το έκαναν με συγκεκριμένο ρυθμό.

- Τι είναι εδώ ; ρώτησε ο Κοράν.

- Ότι αντιλαμβάνεσαι. Τι αντιλαμβάνεσαι;

- Ανθρώπους να είναι δεμένοι και να κτυπούν πέτρες στο βουνό.

- Αυτή είναι η γνώση σου σήμερα. Γιατί άραγε βρέθηκες σε αυτό το βουνό; Και γιατί δεν κτυπάς και εσύ πέτρες;

- Δεν ξέρω, αλλά τι σημαίνει αυτό;

- Έχουν χρόνο αυτοί οι άνθρωποι Κοράν;
- Έχουν, αφού υπάρχουν και κτυπούν πέτρες, έχουν χρόνο.
- Αυτό βλέπεις εσύ, εκείνοι τι βλέπουν; Γνωρίζουν αν υπάρχουν; Το ξέρεις αυτό; Στο είπαν;
- Όχι, αυτό είναι αλήθεια.
- Επομένως έχουν χρόνο Κοράν αυτοί οι άνθρωποι;
- Δεν ξέρω, δεν μπορώ να αποφασίσω εγώ για αυτούς. Αυτό πρέπει να το απαντήσουν οι ίδιοι. Εκείνο που ξέρω είναι ότι αυτή τη στιγμή είμαι σε ένα ξερό βουνό που βλέπω άλλους να βαράνε πέτρες. Γιατί αυτό;
- Θα πρέπει να μου απαντήσεις σε μια ερώτηση. Γιατί δεν κτυπάς και εσύ πέτρες σε αυτό το βουνό;
- Ο Κοράν σιέφθηκε αρκετά και δεν κουράστηκε να βρει την απάντηση. Είχε ήδη αρχίσει να κατανοεί σιγά, σιγά πως σιεφτόντουσαν οι δάσκαλοι του.
- Νομίζω γιατί είμαι παιδί ακόμα.
- Και τι σημαίνει αυτό Κοράν;
- Ότι έχω τη δυνατότητα να μην φτάσω στο σημείο να κτυπάω πέτρες όπως αυτοί.
- Και πως θα γίνει αυτό;
- Οι άνθρωποι αυτοί δεν έφτασαν τυχαία εδώ, δεν κατάλαβαν ποτέ τι έκαναν και τι ήθελαν και τελικά έχασαν το χρόνο τους.
- Δεν έφτασαν τυχαία εδώ; Εσύ πως έφτασες εδώ;
- Τότε θυμήθηκε το γέρο που τους έδωσε το ρολόι του, πριν φτάσουν στο βράχο. ...Όποιος δεν κατανοεί γιατί ο γέρος που κρατάει μπαστούνι το κρατάει, τότε φτιάχνει το δικό του μπαστούνι... και σιέφθηκε ότι δεν ήταν και τόσο τυχαίο το ότι βρέθηκε σε εκείνη τη στιγμή γιατί αν ο γέρος δεν είχε δώσει το ρολόι του πιθανόν να μην έμπαιναν ποτέ στο άρμα του Μοκίρ.
- Εσύ τι λες; Τυχαία δεν έφτασες; Τυχαία δεν σου δόθηκε το ρολόι από το γέρο; Τυχαία δεν ήταν όλα;
- Ο δάσκαλός του τον ρωτούσε επίμονα.
- Θέλεις να πεις, δάσκαλε, ότι το ρήγμα είναι η τυχαία ζωή των ανθρώπων;
- Αν το έλεγα αυτό εσύ τι θα έλεγες ότι είναι ο χρόνος;
- Αυτό που ξέρω σήμερα είναι ότι ο χρόνος είναι η δική μου στιγμή.
- Τυχαία στιγμή; κάθε τυχαία στιγμή είναι χρόνος;
- Όχι, κάθε στιγμή που δεν έχει να κάνει με το πριν και το μετά αλλά με την ίδια τη στιγμή. Αυτός είναι ο χρόνος.
- Δεν χρειάστηκε να πει τίποτε άλλο και ξαφνικά βρέθηκε πάλι στη θέση που ήταν πριν έρθει ο δάσκαλός του. Κοίταζε το όμορφο δάσος και ξαφνικά εκεί που ήταν ακίνητο το είδε να κινείται, σαν ένα, σαν σύνολο. Δεν ήταν ακίνητο πλέον αλλά κινιόταν, κινιόταν με ελαφριές κινήσεις και η ακινησία είχε πάρει ζωή. Τα δέντρα κινιόντουσαν σε μια περίεργη κίνηση λες και ο χρόνος ήταν η ήλη τους, το λιβάδι κινιόταν με την ίδια κίνηση, ο δρόμος το ίδιο, τα λουλούδια το ίδιο. Ο χρόνος ήταν η κινήτική τους ήλη. Δεν κινιόντουσαν στον εξωτερικό χώρο αλλά στον εσωτερικό τους χώρο, κινιόταν η ήλη τους. Αυτό κινιόταν, η ήλη τους.
- Αυτός είναι ο χρόνος Κοράν, αυτός κινεί τα πάντα. Αυτός κινεί την ήλη σε αυτό το δάσος και από εδώ και πέρα αυτό το θέαμα δεν θα το ξεχάσεις ποτέ. Η ακινησία που έβλεπες προηγουμένως όσο όμορφη και αν ήταν, δεν ήταν πραγματική. Θα το καταλάβεις αργότερα αυτό και σύντομα. Ο χρόνος κινεί την ήλη σε αυτό το δάσος Κοράν. Και αυτή τη μάχη την κέρδισες όταν κατανόησες ότι ο χρόνος δεν είναι τίποτε άλλο παρά η σχέση μας με τη στιγμή και η γνώση που αυτή η στιγμή φέρνει. Το παρελθόν είναι μνήμη και δεν υπάρχει. Το μέλλον είναι προσδοκία και δεν υπάρχει. Υπάρχει μόνο η γνώση της στιγμής και αυτή η γνώση δημιουργεί το χρόνο και ετοιμάσου για τον άλλο σου δάσκαλο γιατί ξεκινάει η νέα σας μάχη.
- Μπράβο Κοράν, ήταν η σιέψη όλων.
- Ασύλληπτο, σιέφθηκε.
- Σου επιτίθεται η αδράνεια Κοράν και είναι από το ποιο τρομερά όπλα που έχει ο Γκορ, σου επιτίθεται η αδράνεια.

Η φωνή αυτή ήταν γλυκιά ανδρική φωνή.

- Μου επιτίθεται η αδράνεια; Πως μου επιτίθεται η αδράνεια; Μπορεί και επιτίθεται η αδράνεια; Η αδράνεια είναι αδράνεια, δεν κινείται. Επομένως δεν μπορεί να επιτεθεί.

- Κοίταξε το δάσος σου Κοράν, κοίταξε το δάσος σου, σου επιτίθεται η αδράνεια.

Ξαφνικά ο χρόνος άρχισε να χάνεται. Η κίνηση του δάσους είχε σταματήσει. Η ήλη του ήταν ακίνητη. Ένα χωνί στο βάθος του δάσους, εκεί που δεν έφτανε το μάτι των παιδιών, τα ρουφούσε όλα. Ξερίζωνε τα δέντρα που σαν ιπτάμενοι δίσκοι με φοβερή ταχύτητα εξαφανίζονταν μέσα στο χωνί. Το ίδιο και τα λουλούδια, ο δρόμος άρχισε να διπλώνεται σαν χαλί και να πετάει προς το χωνί και ο αιθέρας συρρικνωνόταν και έγινε μια κίτρινη μάζα που το χωνί την τραβούσε και αυτή. Το χωνί τα ρουφούσε όλα.

- Τι τα τραβάει δάσκαλε; σκεπτορώτησε ο Κοράν.

- Τα έλκει είναι η έκφραση Κοράν, τα έλκει. Η αδράνεια τα έλκει, μπορεί να τα κάνει όλα μια μικρή τελεία, είναι από τα ποιο φοβερά όπλα του Γκορ.

- Και πως θα την αντιμετωπίσω αυτή την κατάσταση; Εγώ γνώριζα ότι η αδράνεια δεν κάνει τίποτα. Αυτή είναι άλλη αδράνεια;

- Ούτε και εμείς ξέρουμε αυτή την αδράνεια, σκέφτηκαν και οι υπόλοιποι.

- Αυτό δεν είναι αλήθεια. Η γνώση είναι μέσα σας. Μπορεί να μην έχετε ακούσει για την αδράνεια αυτή, αλλά η γνώση της είναι μέσα σας. Ξέρεις πως θα την αντιμετωπίσεις αυτή την κατάσταση Κοράν. Έχεις το αντίστοιχο τάγμα του λόγου σου. Αλλά για σκεφτείτε όλοι, γιατί θελήσατε να ξεκινήσετε για την Κιράνα;

- Για τη δόξα, για τι άλλο; σκέφτηξε ο Άνος. Τη σκέψη του αυτή την ακολούθησαν και οι υπόλοιποι με τη δική τους.

- Από φιλοδοξία λοιπόν. Για να κάνετε τη Σινίτρα την ποιο διάσημη παιδική ομάδα στον κόσμο. Και αυτό χωρίς να γνωρίζετε τι είναι η Κιράνα. Βασισθήκατε σε ότι είχατε ακούσει. Έτσι δεν είναι;

Κανείς δεν μπορούσε να σκεφτεί ότι ο δάσκαλος αυτός έλεγε βλακείες. Αυτή ήταν η αλήθεια και την αλήθεια τη γνώριζαν. Ο δάσκαλός τους συνέχισε.

- Αν γνωρίζατε τις δυσκολίες αυτού του ταξιδιού θα ξεκινούσατε; Αν γνωρίζατε τους κινδύνους αυτού του ταξιδιού θα ξεκινούσατε; Αν γνωρίζατε όσα δεν γνωρίζατε όταν ξεκινήσατε το ταξίδι αυτό, θα κάνατε το ίδιο; Η επιλογή σας θα ήταν ακριβώς η ίδια αν είχατε τότε τη γνώση που έχετε σήμερα;

Οι σκέψεις τους μπερδεύτηκαν. Αλλά μια σκέψη του Κοράν άρχισε να ξεκαθαρίζει λίγο τα πράγματα.

- Είχαμε αποφασίσει το δρόμο αυτό να τον δείξουμε σε όλους και όχι να τον κρατήσουμε μόνο για τον εαυτό μας.

Αυτό ήταν αλήθεια, όλοι το θυμήθηκαν.

- Και τι σημαίνει αυτό; Πως ότι κάνατε δεν το κάνατε από φιλοδοξία αλλά από τη θέλησή σας να δείξετε κάτι καλό σε όλους; Και αυτό φιλοδοξία δεν είναι; Μια άλλη μορφή της φιλοδοξίας. Επομένως η φιλοδοξία σας οδήγησε εδώ και για το λόγο αυτό σας επιτίθεται η αδράνεια. Όπως η φιλοδοξία σας έλκει σε κάτι που πιθανόν να μην κάνατε αν γνωρίζατε τις δυσκολίες του έτσι και η αδράνεια έλκει το δάσος και σε λίγο θα το διαλύσει. Τι θα κάνετε για αυτό; Πως θα αντιμετωπίσετε την αδράνεια;

Η Μάλι έκανε μια σκέψη...

- Μπορεί να ξεκινήσαμε από φιλοδοξία αλλά η ερώτηση που κάνουμε τώρα που έχουμε δει είναι αν θέλουμε να γυρίσουμε πίσω ή να πάμε μπροστά γνωρίζοντας ότι μπορεί να δούμε και πράγματα ποιο τρομερά από αυτά. Τι θέλουμε πραγματικά; Και αυτή είναι μια πραγματική επιλογή που θα πρέπει να κάνουμε όλοι τώρα.

- Μπροστά, μπροστά, σκέφτηκαν όλοι. Και ξαφνικά μια λέξη τους ήρθε στο μυαλό. Κίνηση, δεν υπήρχε και τίποτε άλλο από την κίνηση.

Ο Κοράν φώναξε.

- Στρατιώτες της κίνησης στη θέση σας.

Ένα λευκό σύννεφο από κάτασπρα περισσότερα ξεχύθηκε μπροστά τους και τράβηξε για το βάθος εκεί που το μάτι χανόταν. Εκεί όπου βρισκόταν αυτό το φοβερό χωνί που τα ρουφούσε όλα. Τα περισσότερα άρχισαν να κάνουν κύκλους γύρω από το χωνί. Στην αρχή σιγά, σιγά και μετά όλο και ποιο γρήγορα, όλο και ποιο γρήγορα και περιστροφικά γύρω από το χωνί της αδράνειας. Σε λίγο το φοβερό χωνί άρχισε να

συρρικνώνεται ώσπου στο τέλος εξαφανίσθηκε σαν μια μικρή τελεία και το δάσος του Ηλ άρχισε να ξαναστήνεται όπως ακριβώς είχε ξεριζωθεί. Τα δέντρα πετούσαν ανάποδα αυτή τη φορά και πήγαιναν στη θέση τους, το καταπράσινο λιβάδι στρωνόταν σαν χαλί, ο λευκός δρόμος το ίδιο, τα λουλούδια πετώντας προς τα πίσω πήραν με τη σειρά τους το χώρο τους και ο αιθέρας, ο χρυσοίτρινος αιθέρας άρχισε να γυρίζει προς τα πίσω όπως ακριβώς είχε ρουφηχτεί πριν από λίγο από την αδράνεια. Σε λίγο όλα ήταν στη θέση τους. Και σε μια στιγμή γύρισε και ο χρόνος. Η ήλη άρχισε να κινείται, το δάσος του Ηλ άρχισε να κινείται.

- Δεν την είδα την αδράνεια, σκεπτοίεπε στο δάσκαλό του ο Κοράν.

- Δεν την βλέπεις την αδράνεια Κοράν μέχρι να μάθεις πως λειτουργεί. Απλά γνωρίζεις ότι υπάρχει και είναι παντού. Γνωρίζεις ότι έλκει τα πάντα. Αυτό πρέπει να το γνωρίζεις και να ξέρετε όλοι σας ότι μόνο η πραγματική κίνηση διώχνει την αδράνεια. Μόνο η πραγματική κίνηση εξουδετερώνει την αδράνεια. Κοίταξε το λευκό στρατό της κίνησης Κοράν.

Τα λευκά περιστέρια άρχισαν να αλλάζουν και το άσπρο σύννεφο πήρε ένα πρασινογάλαζο χρώμα και το χρώμα αυτό άρχισε να διαπνέει όλο το δάσος, πρασινογάλαζες γραμμές που κινούνταν ακανόνιστα στο χώρο του δάσους δίνοντας μια άλλη εικόνα, μια άλλη πνοή, παίρνοντας διάφορες κατευθύνσεις, χωρίς να ακολουθούν κάποιον άνεμο, αλλά κινούμενες μόνες τους, χωρίς καμία υποβοήθηση ή έλξη, χωρίς καμία απολύτως δύναμη να τα πηγαινέει οπουδήποτε. Πήγαιναν απλά μόνο όπου η κίνηση της ύλης του δάσους τις καλούσε.

- Αυτή είναι η κίνηση Κοράν. Το κινούμενο δεν είναι κίνηση γιατί το κινούμενο μπορεί να έλκεται. Δεν είναι πανέμορφη; Η κίνηση έχει σημασία και όχι το κινούμενο. Να θυμάσαι ότι όταν δεν κινείσαι, έλκεσαι. Πως σας φαίνεται το δάσος σας τώρα;

Δεν είχαν να πουν τίποτα. Τέτοιο θέαμα δεν υπήρχε σε ολόκληρο τον κόσμο. Τέτοια εικόνα δεν θα μπορούσε να ζωγραφίσει ούτε και ο καλύτερος ζωγράφος και ας μην είχαν ιδέα από τα ονόματα των ζωγράφων.

Όσπου ξαφνικά δεκάδες μαύροι καλικάντζαροι κακάσχημοι, χωρίς στόμα, με μυτερά αυτιά και με τρία μάτια στη σειρά, χωρίς ρούχα παρά μόνο με ένα ένδυμα στη μέση τους, καμπουριασμένοι και με μακριά γαμψή μύτη, άρχισαν να κατακλύζουν το πανέμορφο δάσος και να ξεριζώνουν τα λουλούδια, τα δέντρα, να ρουφάν τον αέρα και να αφαιρούν ότι υπήρχε και δεν υπήρχε. Όλοι τρόμαζαν. Σαν να ξεφύτρωσαν από τη μέση του πουθενά και ολοένα και πλήθαιναν και πλήθαιναν και πλήθαιναν και ξεριζωναν και έσκαβαν και το λιβάδι του δάσους· και το δρόμο τον ξεριζωναν και το δάσος άρχισε να καταστρέφεται και ολοένα και πλήθαιναν αυτοί οι καλικάντζαροι.

- Είναι το τάγμα της αφαίρεσης του Γιορ. Είμαι ο καινούργιος σας δάσκαλος και θα σας βοηθήσω να νικήσετε και αυτό το στρατό.

- Πως; Δύο στρατιές έχω μόνο, της γνώσης και της σύνθεσης και από ότι καταλαβαίνω πρέπει να χρησιμοποιήσω το στρατό της σύνθεσης αλλά και να δώσω το πρόσταγμα τώρα δεν πρόκειται να γίνει τίποτε γιατί πρέπει να καταλάβω πρώτα τι είναι η αφαίρεση.

- Πολύ σωστά Κοράν, πολύ σωστά. Κανένας από τους στρατιώτες σου δεν πρόκειται να σε βοηθήσει αν δεν καταλάβεις γιατί τους χρησιμοποιείς. Και πρώτα από όλα πρέπει να καταλάβεις ποιος είναι ο εχθρός σου. Μπορείς να μου πεις τι είναι η αφαίρεση; Μήπως μπορείς να κατανοήσεις τι είναι η αφαίρεση; Τι κάνουν όλοι αυτοί εδώ;

- Καταστρέφουν. Καταστρέφουν ότι όμορφο υπάρχει. Αφαιρούν τα πάντα.

- Τι ακριβώς αφαιρούν Κοράν; Καταρχήν ξέρεις πως τους λένε αυτούς τους στρατιώτες; Έχουν συγκεκριμένο όνομα.

- Σαν καλικάντζαροι είναι, σκέφθηκε.

- Ναι σαν. Αλλά έχουν συγκεκριμένο όνομα. Πως τους λένε;

- Δεν ξέρω.

- Δεν πειράζει, θα σου πω εγώ. Γιούνας τους λένε. Γιούνας και αφαιρούν ότι μπορούν. Μήπως ξέρεις τι αφαιρούν;

- Τα πάντα, ότι υπάρχει στο δάσος. Όλα τα αφαιρούν.

- Υπάρχει μια λέξη που χαρακτηρίζει αυτό το δάσος. Τη γνωρίζεις;

- Αυτό το δάσος είναι γεμάτος λέξεις. Τα πάντα σε αυτό το δάσος είναι λέξεις. Ποια λέξη υπάρχει που να μην το χαρακτηρίζει ή να το χαρακτηρίζει; Οι γκούνας αφαιρούν τα πάντα.

- Αυτό είναι αλήθεια Κοράν αλλά για όλα αυτά υπάρχει μια λέξη που οι γκούνας θέλουν να εξαφανίσουν, εξαφανίζοντας όλες τις έννοιες που έχουν φτιάξει αυτό το δάσος. Γνωρίζεις αυτή τη λέξη που είναι απειλή για τους γκούνας; Αυτή ακριβώς η λέξη έχει να κάνει με τη σύνθεση και την αφαίρεση.

- Όχι δάσκαλε, δεν τη γνωρίζω.

- Και όμως τη γνωρίζετε τη λέξη. Όλοι τη γνωρίζετε. Την έχετε ακούσει πολλές φορές αλλά ίσως με διαφορετικό νόημα από αυτό που πραγματικά έχει για το δάσος του Ηλ.

- Ποια είναι αυτή η λέξη δάσκαλε; σκεπτορώτησε η Μάλι.

- Τι αφαιρούν; Το δάσος. Αφαιρούν την ήλη του δάσους, σκέφτηκε η Κίρα.

- Αυτή η λέξη δεν θα σε βοηθήσει Κίρα. Υπάρχει άλλη. Θυμάσαι τι είπαμε στην αρχή για τη συνέπεια; Συνέπεια τίνος;

- Της επιλογής; Γιατί το επιλέξαμε; σκεπτορώτησε ο Λίνος.

- Ακριβώς Λίνο. Γιατί το επέλεξες. Τι σημαίνει όμως επιλογή; Τι ακριβώς επέλεξες να κάνεις; Τι έκανες;

- Αντιμετώπισα το Γκορ.

- Τι ακριβώς αντιμετώπισες Λίνο;

- Το στρατό του Γκορ.

- Που ήταν τι; Τι ήταν ο στρατός του Γκορ;

- Λέξεις. Τις αντιμετώπισα με άλλες λέξεις.

- Επιλογή λοιπόν σημαίνει, πράξη επί του λόγου;

Ο Κοράν σήκωσε τα φρύδια του και σκεπτορώτησε το δάσκαλό του.

- Οι γκούνας τρώνε το δάσος. Το δάσος που έχει κτισθεί στην επικράτηση των λέξεων της επιλογής μου πάνω στις λέξεις του Γκορ. Μου αφαιρούν την επιλογή μου, μου αφαιρούν το λόγο. Οι γκούνας δάσκαλε τρώνε το λόγο. Το λόγο των πραγματικών λέξεων πάνω στις οποίες είναι κτισμένο το δάσος του Ηλ. Οι γκούνας τρώνε τις έννοιες του λόγου.

Δεν περίμενε καμία σκεπτοεπιβεβαίωση και αμέσως φώναξε.

- Στρατιώτες της σύνθεσης στη θέση σας. Στη σύνθεση του λόγου.

Το δίχως άλλο ένα λευκό σύννεφο από κατάλευκους μεγάλους αετούς ξεπετάχθηκε μπροστά τους. Χιλιάδες λευκοί, πανέμορφοι αετοί και κάθε ένας από αυτούς έπιανε και ένα γκούνας και το σήκωνε ψηλά και μετά το πέταγε κάτω. Και εκεί που έπεφτε κάθε γκούνας γινόταν μια νεροπηγή και έτσι έγιναν χιλιάδες νεροπηγές, καταγάλανες νεροπηγές και όλες αυτές οι νεροπηγές στο τέλος έγιναν ποτάμι και μετά λίμνη και η λίμνη αυτή πλημμύρισε το δάσος και τελικά το δάσος βρέθηκε μέσα σε καταγάλανα νερά που περιέκλειαν τα δέντρα, το καταπράσινο λιβάδι, τον χρυσοκίτρινο αιθέρα, τα πάντα και τα γκούνας εξαφανίστηκαν τελείως.

- Μπράβο σου Κοράν, μπράβο σου, σκέφθηκαν όλοι και θέλησαν να χειροκροτήσουν.

- Αυτό το δάσος είναι μια σύνθεση. Η δική σας σύνθεση. Ο λόγος και οι έννοιές του είναι η πηγή της ζωής. Είναι η πηγή της πραγματικής ύπαρξης. Η πραγματική ύπαρξη μπορεί να βαδίσει στο λόγο και να κατανοήσει το λόγο της. Ο λόγος έχει αφαιρεθεί από τους ανθρώπους και κάθε τι που αφαιρεί το λόγο είναι και ένα γκούνας που τελικά μόνο οι λευκοί αετοί μπορούν να τον σηκώσουν και να το εξαφανίσουν. Οι λευκοί αετοί σας, ο στρατός της σύνθεσης, ο αετός που πετάει ψηλά, συμβολίζουν την πίστη σας να βαδίσετε στο δρόμο της επιλογής σας. Και αυτοί θα είναι για πάντα από εδώ και πέρα μέσα στο δάσος του Ηλ. Και πίστη είναι η πράττουσα βούληση. Κοιτάξτε τους πως πετάνε. Η πίστη θα προστατεύει πάντα το δάσος του Ηλ. Και τώρα σας αφήνω γιατί έχετε να δώσετε ίσως την πιο σκληρή σας μάχη.

Σε λίγο πέντε μορφές, ντυμένες στα λευκά, έκαναν την εμφάνισή τους. Πέντε και στάθηκαν ακριβώς μπροστά τους. Η πρώτη από αυτές τους μίλησε.

- Είμαστε τα πέντε πρόσωπα της άγνοιας. Θα κάνουμε από μια ερώτηση στον καθένα σας και θα πρέπει να απαντήσει.

Η πρώτη μορφή απευθύνθηκε στον Κοράν.

- Αν δεν ήσουν αυτός που είσαι, τι θα ήθελες να είσαι;

Ο Κοράν άκουσε την ερώτηση και κοίταζε το πρόσωπο που χαμογελούσε. Προσπάθησε να καλέσει κάποιον δάσκαλό του αλλά το μόνο που μπόρεσε να ακούσει ήταν μια ακαθόριστη φωνή μέσα του που του έλεγε ότι μόνο το σήμερα υπάρχει. Τελείως αυθόρμητα απάντησε.

- Δεν ξέρω, αλλά αυτό που μου λέτε δεν υπάρχει. Είμαι ότι είμαι σήμερα.

Η δεύτερη φιγούρα έκανε ένα βήμα μπροστά και ρώτησε την Κίρα.

- Τι υπάρχει ποιο ψηλά από το ψηλά;

Η Κίρα σιέφθηκε για λίγο και δεν μπόρεσε να βρει απάντηση ώσπου μια ίδια βαθειά φωνή μέσα της, της είπε, «Το χαμηλά»

«Το χαμηλά.», απάντησε η Κίρα.

Η τρίτη φιγούρα έκανε ένα βήμα μπροστά και ρώτησε τη Μάλι.

- Τι διαφέρει το λευκό από το άσπρο;

Η Μάλι ακολούθησε τη φωνή μέσα της και απάντησε.

-Το λευκό δεν έχει αντίθετο, το άσπρο έχει αντίθετο το μαύρο.

Η τέταρτη φιγούρα έκανε ένα βήμα μπροστά και ρώτησε το Λίνο.

-Τι είναι όμορφο, το ποιο όμορφο ή το όμορφο;

Ο Λίνος ακολουθώντας τη φωνή μέσα του απάντησε.

- Το όμορφο, γιατί το ποιο όμορφο συνεχώς ασχημαίνει.

Η πέμπτη και τελευταία φιγούρα έκανε ένα βήμα μπροστά και ρώτησε τον Άνο.

- Υπάρχει το καλό και το κακό;

- Στην ιδέα τους. Όχι στην πραγματικότητα, απάντησε ο Άνος, ακολουθώντας και αυτός τη δική του φωνή.

Έπειτα οι πέντε φιγούρες έκαναν στροφή και έφυγαν. Και τα παιδιά με τη σιέψη τους ρώτησαν τη φωνή που τους βοήθησε πως την έλεγαν.

Εκείνη απάντησε, «Συνείδηση». Την είχαν βρει στο δάσος του Ηλ. Σε κλάσματα του δευτερολέπτου η Νιρβάνα εμφανίσθηκε μπροστά τους.

- Θα δώσετε την τελευταία σας μάχη και θα τη δώσει ένας από εσάς εκτός από τον Κοράν. Διαλέξτε ποιος.

Όλοι συμφώνησαν στην Κίρα.

- Η τελευταία σου μάχη Κίρα είναι με τον ίδιο το Γιορ. Αν κερδίσεις και αυτή τη μάχη θα δείτε και το υπόλοιπο δάσος του Ηλ και το ταξίδι σας για την Κιράνα θα συνεχισθεί.

Η Νιρβάνα την πήρε από το χέρι και αφού προχώρησαν μερικά βήματα, εξαφανίσθηκε σαν να μην είχε έρθει ποτέ. Η Κίρα ήταν μέσα στο δάσος ακριβώς πάνω στο λευκό δρόμο. Κοίταζε παντού αλλά δεν έβλεπε κάτι που να της δείχνει την εικόνα που είχε για το Γιορ. Γιορ δεν υπήρχε πουθενά. Χωρίς να το καταλάβει ένα μεγάλος καθρέπτης βρέθηκε μπροστά της. Τον κοίταζε και στην αρχή δεν είδε τίποτε. Έπειτα άρχισε να βλέπει τον εαυτό της στον καθρέπτη, όχι όμως με το λευκό της χιτώνα αλλά με τις πυτζάμες της, στο κρεβάτι της να κλαίει, έπειτα να τσακώνεται με τον πατέρα της και σε λίγο όλη της η ζωή περνούσε μέσα από τον καθρέπτη. Αυτό που έβλεπε δεν της άρεσε. Αλλά ο καθρέπτης την έδειχνε συνέχεια. Τον κοίταζε και τον κοίταζε και τον κοίταζε ώσπου σε μια στιγμή χαμογέλασε και είπε μέσα της.

- Τελικά το παρελθόν δεν μπορεί να το αλλάξει ούτε ο ίδιος ο θεός. Αλλά ίσως να μπορεί να μας δείξει ένα δρόμο για να βαδίσουμε σήμερα.

Και με αυτή της τη σιέψη το είδωλο στον καθρέπτη άρχισε να παίρνει τη σημερινή μορφή της. Με το λευκό της χιτώνα και να χαμογελάει όπως ακριβώς ήταν εκείνη τη στιγμή. Και μια γλυκιά φωνή την άλεσε να περάσει μέσα από τον καθρέπτη. Η Κίρα κινήθηκε και ξαφνικά ο καθρέπτης έγινε ένα λευκό φως που φώτισε όλο το δάσος του Ηλ. Όπως ήταν το δάσος του Ηλ. Το καταπράσινο λιβάδι μέσα στα γαλάζια νερά, με τα πανέμορφα δέντρα και το λευκό του δρόμο, με τους αετούς να πετάνε πάνω και παντού, με το χρυσοίτρινο αιθέρα και τις γαλαζοπράσινες γραμμές. Και ψηλά να στέκονται και να χαμογελούν όλοι οι δάσκαλοι τους που τους βοήθησαν και μπροστά τους η Νιρβάνα χαμογελαστή να τους λέει.

- Αυτό είναι το δάσος του Ηλ και το φτιάξατε μόνοι σας με τη σκέψη σας, την πράξη σας και την αγάπη μεταξύ σας αλλά και την αποφασιστικότητα να ολοκληρώσετε το ταξίδι σας. Έρθε η ώρα να γνωρίσετε τους δασκάλους σας.

Δύο πανέμορφοι αετοί στάθηκαν δίπλα τους και με τις φτερούγες τους ενωμένες έκαναν ένα κάθισμα και τους σήκωσαν ψηλά στο δάσος του Ηλ και τους πήγαν από δάσκαλο σε δάσκαλο.

- Ποιος είσαι; τον ρώτησε ο Κοράν.

- Η ταπεινότητα, απάντησε χαμογελαστός και μετά οι αετοί τους πήγαν στον άλλον και στον άλλον και στον άλλον ώσπου κάθε τους δάσκαλος ήταν και η ουσία του ίδιου τους του στρατού που τους δόθηκε για να πολεμήσουν τις στρατιές του Γκορ και τελικά οι αετοί τους προσγείωσαν μπροστά στις πέντε λευκές φιγούρες.

- Η άγνοια φεύγει μόνο με τη γνώση, είπε η πρώτη φιγούρα και συνέχισε «Μήπως γνωρίζετε με ποια συγκεκριμένη γνώση φεύγει η άγνοια;»

Τα παιδιά σκέφτηκαν για λίγο αλλά ο Κοράν ήταν αυτός που απάντησε χωρίς να ζητήσει τη συγκατάθεσή τους. «Με τη γνώση της άγνοιας. Με τι άλλο;»

Αμέσως όλες οι φιγούρες χαμογέλασαν και τραβήχτηκαν στην άκρη. Πίσω τους ξεπρόβαλε ένα λευκός κύκλος και η πρώτη φιγούρα με μια κίνηση του χεριού της τους έκανε νόημα να προχωρήσουν προς τα εκεί λέγοντας,

- Το ταξίδι σας για την Κιράνα περνάει μέσα από αυτό το λευκό κύκλο που είναι ο κύκλος της ενότητας και υπάρχει μόνο στο δάσος του Ηλ. Αυτή την πύλη του χρόνου την κερδίζει μόνο όποιος κατορθώσει να δει το δάσος του Ηλ. Αυτή η πύλη του χρόνου κρύβεται στο δάσος του Ηλ και αυτή η πύλη σας ανήκει. Μπορείτε να συνεχίσετε το ταξίδι σας για την Κιράνα.

Τα παιδιά δεν πίστευαν στα μάτια τους. Πέρασαν από το δάσος του Ηλ και προχωρούσαν για τον επόμενο σταθμό τους. Όλοι μαζί πιασμένοι χέρι, χέρι κινήθηκαν προς το λευκό κύκλο που βρισκόταν μπροστά τους. Όταν πέρασαν μέσα από αυτόν, μια δίνη αέρα τους παρέσυρε πάρα πολύ ψηλά στα σύννεφα και ξαφνικά άρχισε να τους κατεβάζει προς τα κάτω.

Χωρίς να το καταλάβουν βρέθηκαν στη μέση της θάλασσας. Μέχρι να βρουν ο ένας τον άλλον πέρασε λίγη ώρα.

- Και τώρα τι θα κάνουμε; ρώτησε η Κίρα.

- Δεν ξέρω Κίρα. Μπορείς να σκεφτείς τι σου είπε ο γέρος; τη ρώτησε ο Κοράν.

- Νομίζω ότι μετά το δάσος του Ηλ θα πρέπει να βρούμε το καράβι των ψυχών ή κάπως έτσι. Ναι, μου είπε για το καράβι των ψυχών.

- Εδώ που είμαστε μόνο κανένα καρχαρία ή καμιά φάλαινα μπορεί να συναντήσουμε, είπε τρομαγμένος ο Λίνος.

- Μείνετε κοντά. Είναι σημαντικό αυτή τη στιγμή να μείνουμε μαζί. Μείνετε κοντά.

Το ύφος του Κοράν ήταν επιτακτικό. Κάτι του έλεγε ότι τα πράγματα σε αυτή τη φάση του ταξιδιού δεν θα ήταν και τόσο ρόδινα. Σε λίγη ώρα και ενώ είχαν αρχίσει να φιλοχάνουν τις αισθήσεις τους, ένα καράβι έκανε την εμφάνισή του. Ο καπετάνιος του, τους είχε δει και πλησίασε να τους μαζέψει. Μια σχοινένια σιάλα έπεσε κοντά τους και άρχισαν να ανεβαίνουν ο ένας μετά τον άλλον σιγά, σιγά στο καράβι. Παρατήρησαν ότι ενώ στο δάσος του Ηλ φορούσαν τους λευκούς τους χιτώνες, τώρα είχαν πάλι τα ρούχα τους. Μόνο που αυτή τη φορά ήταν βρεγμένα και δεν είχαν και τα πράγματά τους μαζί. Καθένας που ανέβαινε στο καράβι αντίριζε μια φιγούρα, όχι και τόσο ευχάριστη. Ένα κουτσό μαυρογένη καπετάνιο, με ένα πλατύ καπέλο που κρατούσε στο χέρι του ένα μπαστούνι και το κουνούσε συνέχεια. Το καράβι ήταν ένα παλιό πειρατικό καράβι και όλοι οι άνθρωποι που ήταν εκεί ήταν δεμένοι στο κατάστρωμα με αλυσίδες εκτός από τον καπετάνιο. Όλοι οι υπόλοιποι ήταν αλυσοδομένοι. Μόλις ανέβηκε και ο Άνος, ο καπετάνιος τους συστήθηκε.

- Καλώς ήρθατε στο καράβι των ψυχών. Στο καράβι μου δηλαδή. Είμαι ο καπετάνιος Σόζερ, ο καπετάνιος του καρραβιού.

Ένα γέλιο τρανταχτό του ξέφυγε και άρχισε να σιγομουρμουρίζει ένα σκοπό...“ ψυχές που κάνουν κύκλους, έξω απ’ τον κύκλο θα βρεθούν.. ψυχές που κάνουν κύκλους μέσα στον κύκλο θα βρεθούν.. ψυχές που κάνουν κύκλους, είναι ψυχές δικές μου για πάντα υπόδουλές μου.... Χα , χα , χα ,”

Υστερα συνέχισε..

- Για να σας πω τους όρους αυτού του καρραβιού θα πρέπει να έρθετε κοντά μου παιδιά μου. Πλησιάστε.

Με το μπαστούνι του τους έδειξε ένα μέρος για να καθίσουν. Η φιγούρα του, τους φόβιζε. Η εικόνα του ήταν τρομαχτική. Και όλοι αυτοί οι αλυσοδεμένοι...

- Εδώ, καθίστε εδώ δίπλα μου και ακούστε τους όρους μου. Σε αυτό το καράβι μόνο εγώ βάζω όρους και κανέναν άλλον. Όλοι οι υπόλοιποι ακολουθούν τους όρους μου. Και υπάρχει μόνο ένας όρος. Ότι βάζω όποιον όρο θέλω εγώ, όποτε θέλω εγώ, χωρίς να χρειάζεται να εξηγήσω σε κανέναν τίποτα. Οι όροι μου δεν έχουν καμία λογική εκτός από τη λογική τη δική μου. Και όποιος δεν τους ακολουθήσει να τι παθαίνει.

Με το μπαστούνι του, τους έδειξε τις αλυσίδες που είχαν οι άνθρωποι στα πόδια τους. Τα χέρια τους και το σώμα τους ήταν ελεύθερα αλλά τα πόδια τους ήταν τελείως δεμένα. Και ήταν όλοι γυμνοί, φορούσαν μόνο ένα περιβλήμα στη μέση τους και τίποτε άλλο. Ήταν κουλουριασμένοι και κοιτούσαν χάμω. Κανείς δεν μπορούσε να δει τα μάτια τους.

- Είναι οι ψυχές και είναι δικές μου, συμπλήρωσε ο Σόξερ, για να μην υπάρξει καμία απορία.

Και καμία από τις ψυχές δεν σήκωνε το κεφάλι. Ήταν ακίνητες. Και ούτε μιλούσαν. Θα μπορούσε να πει κανείς ότι οι σκλάβοι είχαν καλύτερη μοίρα.

- Δεν κρύνουν καπετάνιε Σόξερ; ρώτησε ο Κοράν.

- Οι ψυχές ποτέ δεν κρύνουν. Είναι πάντα κρύες και ότι είναι κρύο δεν κρύνει. Το πολύ, πολύ να ζεσταθεί λίγο, αν ζεστάνει ο καιρός. Και καλύτερα για σας να με φωνάζετε σκέτο καπετάνιε. Το υπόλοιπο είναι περιττό. Δεν υπάρχει άλλος Σόξερ και ειδικότερα δεν υπάρχει άλλος καπετάνιος Σόξερ.

Γέλασε και μετά συνέχισε.

- Επαναλαμβάνω ότι οι όροι του καραβιού είναι πολύ απλοί. Στην πραγματικότητα είναι μόνο ένας. Θα κάνετε, κάθε φορά, ότι ακριβώς σας λέω. Χωρίς διαμαρτυρίες και συζητήσεις. Δεν έχουμε να συζητήσουμε τίποτα. Αν δεν κάνετε έστω και μια φορά ότι σας λέω, μια αλυσίδα θα βρεθεί στα πόδια σας χωρίς να το καταλάβετε και αυτή την αλυσίδα μόνο εγώ μπορώ να τη βγάλω.

Κούνησε το μπαστούνι του με ένα περίεργο τρόπο και είπε μια πρόταση που ακούστηκε σαν *“άλυσους κούρους αβάντι”* και αμέσως μια αλυσίδα βρέθηκε στα πόδια του Κοράν. Ο Σόξερ γέλασε. Όταν σιγουρεύτηκε ότι όλοι το είδαν αυτό ξανακούνησε το μπαστούνι του, με τον ίδιο περίεργο τρόπο και είπε *“άλυσους κούρους αβάντι”* και αμέσως η αλυσίδα έφυγε από τα πόδια του Κοράν.

Ύστερα με αυστηρό ύφος, τους τόνισε.

- Αυτή ήταν μια μικρή επίδειξη για το τι μπορεί να γίνει σε κλάσματα δευτερολέπτου. Και είπα υπάρχει μόνο ένας όρος και αυτός είναι ότι θα κάνετε ότι ακριβώς σας λέω εγώ. Χα, χα, χα...

Έφυγε προς το καμαρίνι του κουνώντας το μπαστούνι του και τα παιδιά πίσω του είχαν μείνει άφωνα.

- Αυτό είναι λοιπόν το καράβι των ψυχών, μονολόγησε η Κίρα.

- Τι σου είπε Κίρα ο γέρος για το καράβι αυτό; Σου ανέφερε το Σόξερ; Είναι σημαντικό να θυμηθείς τι σου είπε για το καράβι των ψυχών, της είπε ο Κοράν.

Η Κίρα τα είχε χάσει. Δεν μπορούσε να θυμηθεί. Άρχισε να ξύνει το κεφάλι της. Το κουνούσε πέρα δώθε, αλλά δεν μπορούσε να θυμηθεί. Σε μια στιγμή έβγαλε ένα επιφώνημα και είπε.

- Δεν είμαι σίγουρη αλλά μου είπε κάτι σαν, σαν... Είπε πως για να φτάσουμε στην Κιράνα θα πρέπει να βρούμε το καράβι των ψυχών και να ελευθερώσουμε τις ψυχές που κρατάει δεμένες ο καπετάνιος. Μετά το καράβι θα μας οδηγήσει στη γη της Καθαρής όπου θα αφήσουμε τις ψυχές να κατέβουν και ύστερα το καράβι θα μας πάει μόνο του σε κάποιο μέρος που λέγεται... να δείτε πως λέγεται...

Πάλι έξυσε το κεφάλι της αλλά δεν θυμόταν.

- Δεν θυμάμαι πως ακριβώς λέγεται, ήταν κάτι σαν η χώρα του άλλοτε, κάτι τέτοιο.

- Η χώρα του αλλού, η χώρα του αλλού, φώναζε ενθουσιασμένος ο Άνος. «Για τη χώρα του αλλού μιλάς, ήταν στο τραγούδι του Μοκίρ όταν είμασταν στο άρμα μαζί του. Εκεί βρίσκεται η Κιράνα, το έλεγε ο Μοκίρ στο τραγούδι του. Η χώρα του αλλού.»

- Εντάξει, Άνο, εντάξει. Τώρα ας ασχοληθούμε με το καράβι των ψυχών γιατί εδώ είμαστε. Σου είπε μήπως Κίρα ο γέρος πως θα ελευθερώναμε τις ψυχές;

- Όχι, αυτό δεν μου το είπε Κοράν. Δεν μου είπε λεπτομέρειες σχετικά με το καράβι των ψυχών. Και για να σου πω την αλήθεια, ούτε για τον Σόξερ μου είπε τίποτα. Περίεργο αυτό, θα έπρεπε να μου έχει πει κάτι. Και είμαι σίγουρη, για το Σόξερ δεν μου είπε απολύτως τίποτα.

- Θα πρέπει να κλέψουμε το μαστούνη του Σόζερ. Με αυτό κρατάει δεμένες τις ψυχές αυτός ο α-
 χρείος. Διαφορετικά δεν γίνεται. Δεν μπορούμε να σπάσουμε τις αλυσίδες και όσο αυτός έχει το φοβερό
 αυτό μαστούνη, κανείς δεν μπορεί να κάνει τίποτα. Αυτό το μαστούνη είναι και η δύναμή του. Θα πρέ-
 πει να το κλέψουμε.

- Αυτό δεν είναι και εύκολη υπόθεση Λίνο. Με μια κίνηση θα δεθούμε όλοι σαν τα ποντίκια και ύστε-
 ρα τέλειωσε η ιστορία. Θα πρέπει να είμαστε πολύ προσεκτικοί. Πάρα πολύ.

Δεν πρόλαβε να τελειώσει την πρότασή του ο Κοράν και η πόρτα του καταστρώματος άνοιξε. Ο Σό-
 ζερ έκανε την εμφάνισή του κρατώντας ένα μπουκάλι ρούμι στο άλλο του χέρι.

- Ε, εσύ νεαρέ. Έλα εδώ. Και έδειξε με το μαστούνη του τον Κοράν.

Ο Κοράν σηκώθηκε και δειλά, δειλά τον πλησίασε. Στάθηκε μπροστά του με το κεφάλι χαμηλά.

- Πάρε εκείνο τον κουβά με το νερό και άρχισε να βρέχεις τις ψυχές. Όχι πολύ νερό όμως. Λίγο στην
 κάθε μία. Και γρήγορα.

Με το μαστούνη του, του έδειξε τον κουβά με το νερό. Ο Κοράν κινήθηκε γρήγορα προς τα εκεί και
 άρχισε να τις βρέχει βουτώντας το χέρι του στον κουβά και πιτσιλιζοντάς τες μία, μία. Αλλά είτε το έκα-
 νε, είτε όχι, δεν υπήρχε καμία αντίδραση από μέρους τους. Ο Σόζερ παρακολουθούσε τον Κοράν με
 μισό μάτι.

Σε λίγο του φώναζε.

- Λιγότερο νερό παιδαρέλι. Είτε το ρίχνεις, είτε όχι, δεν έχει καμία σημασία και το νερό δεν είναι για
 ξόδεμα.

Ο Κοράν ακολουθούσε χωρίς κανένα δισταγμό τις οδηγίες του προκειμένου να κερδίσει χρόνο για να
 δει τι θα κάνει. Σε κάποια στιγμή η Κίρα σκέφτηκε να κάνει μια κίνηση χωρίς να ρωτήσει κανένα από
 τους υπόλοιπους. Ρώτησε το Σόζερ.

- Καπετάνιε γιατί αυτές οι ψυχές είναι δεμένες;

- Περιέργη είσαι μικρή, ε.. μικρή, πως σε λένε;

- Κίρα.

- Περιέργη είσαι μικρή Κίρα. Αλλά θα σου απαντήσω γιατί η περιέργειά σου αυτή τη στιγμή με βο-
 λεύει. Αν οι ψυχές ήταν ελεύθερες θα μου έφευγαν και για κάθε ψυχή που φεύγει, εγώ χάνω ένα κομμάτι
 του χρόνου μου. Δεν πρέπει να φύγει ποτέ καμία ψυχή, είναι όλες δικές μου και θα μείνουν για πάντα
 δικές μου. Η μόνη περίπτωση να φύγει μια ψυχή είναι να έρθει μια άλλη. Σε αυτή την περίπτωση απελευ-
 θερώνω κάποια και τη στέλνω εκεί από όπου ήρθε η άλλη και έτσι το καράβι μου έχει συμπληρωμένο
 αριθμό ψυχών και κάθε ψυχή που φεύγει με αυτό τον τρόπο επιστρέφει πίσω κάποτε. Εγώ διατηρώ την
 ομορφιά μου και το στυλ μου, αλλά και το χρόνο μου. Δεν πρέπει να φύγει καμία απολύτως ψυχή χωρίς
 να έρθει κάποια άλλη στη θέση της. Όσο για εσάς δεν είστε ακόμα ψυχές και στο καράβι μου βρεθήκατε
 από ένα κακό οιωνό. Ψάχνετε για την Κιράνα, έτσι δεν είναι; Αλλά για να τη βρείτε πρέπει να ελευθερώ-
 σετε τις ψυχές και μην νομίζετε ότι δεν το ξέρω. Το γνωρίζω από την πρώτη στιγμή που σας μάζεψα. Αλ-
 λά αυτό δεν πρόκειται να γίνει, γιατί αυτό εδώ - έδειξε το μαστούνη του κουνώντας το - είναι μόνο δικό
 μου και δεν μπορεί να λειτουργήσει στα χέρια κανενός άλλου. Ορίστε πάρτο.

Με μια κίνηση της πέταξε το μαστούνη του και η Κίρα το άρπαξε αμέσως.

- Πες και τα μαγικά λόγια τώρα. Τα μαγικά λόγια που απελευθερώνουν τις αλυσίδες. Κούνησέ το σε
 μια ψυχή και πες τα μαγικά λόγια. Τα θυμάσαι; *άλυσους κούρους αβίντι*, πες τα.

Η Κίρα έκανε ότι της είπε αλλά μάταια. Τίποτε δεν έγινε. Ο Σόζερ γέλασε.

- Είδατε; Η περιέργειά σου, μου έκανε καλό. Δώσε μου το μαστούνη τώρα γιατί το χρειάζομαι για να
 ελευθερώσω όποιον θέλω και να δένω όποιον θέλω. Σε σας είναι τελείως άχρηστο.

Η Κίρα χωρίς να το σκεφτεί του έδωσε το μαστούνη. Πράγματι στα χέρια τους ήταν τελείως άχρη-
 στο και όλοι απογοητεύθηκαν. Δεν υπήρχε καμία περίπτωση να ελευθερώσουν κάποια από τις ψυχές.
 Όσο για τις αλυσίδες, αυτές και αν ήταν τεράστιες. Ούτε με το καλύτερο αλυσοπρίονο δεν κοβόντουσαν.
 Και το χειρότερο από όλα, ο Σόζερ μπορούσε και διάβαζε τη σκέψη τους.

- Ούτε με αλυσοπρίονο δεν κόβονται. Όπως ακριβώς το σκέπτεστε...

Ύστερα κούνησε το μαστούνη του στον Κοράν και του είπε.

- Εκεί είναι ένα πριόνι και είναι το μοναδικό που διαθέτει το καράβι. Μπορείς να το δοκιμάσεις αν θέλεις αλλά πρόσεχε, είναι το μοναδικό που έχουμε και το χρειαζόμαστε.

Ο Κοράν δίστασε για μια στιγμή αλλά αποφάσισε να δοκιμάσει. Πήρε το πριόνι και προσπάθησε να κόψει κάποια αλυσίδα. Προσπάθησε τόσο πολύ ώσπου το πριόνι στο τέλος έσπασε. Ο Σόζερ αγριεψε.

- Σου είπα να προσέχεις γιατί ήταν το μοναδικό πριόνι και δεν με άκουσες. Είπα ότι όποιος παραβεί τους όρους μου δένεται.

Αμέσως κούνησε το μπαστούνι του, είπε τα λόγια και σε λίγα κλάσματα του δευτερολέπτου μια τεράστια αλυσίδα είχε δέσει τον Κοράν από πάνω μέχρι κάτω. Τότε πραγματικά φοβήθηκαν όλοι. Το παιγνίδι είχε χαθεί και ποιος ξέρει τι θα γινόταν από δω και πέρα. Ο Σόζερ γελώντας δυνατά αποσύρθηκε στο καμαρίνι του και δεν ξαναβγήκε για αριετή ώρα. Τα παιδιά πλησίασαν στον Κοράν που στην κυριολεξία πνιγόταν από τις αλυσίδες.

- Το ήξερα, είπε.

Τα λόγια από το στόμα του έβγαιναν με το ζόρι.

- Το ήξερα μέσα μου ότι θα γινόταν κάτι κακό. Και τώρα δεν μπορώ να κουνηθώ, δεν μπορώ να κάνω απολύτως τίποτε...

Δεν ήθελε να τους απογοητεύσει και σταμάτησε να μιλάει. Προσπαθούσε να πετάξει τις αλυσίδες από πάνω του αλλά ήταν μάταιο. Τελείως μάταιο. Στο τέλος τους είπε να προσπαθήσουν να σκεφτούν ένα τρόπο να γλυτώσουν από αυτή την κόλαση.

- Δεν υπάρχει κανένας τρόπος, ψιθύρισε ο Άνος.

- Είτε ψιθυρίζεις, είτε όχι, αυτός ο μεθύστακας ξέρει ακριβώς τι λέμε και πότε το λέμε. Διαβάζει τη σκέψη μας. Οπότε είναι κοροϊδία να μιλάμε σιγά.

Αυτή η τοποθέτηση της Μάλι ήταν απόλυτα αληθινή. Ο Λίνος γύρισε στην Κίρα και της είπε.

- Είναι αδύνατον Κίρα να μην σου είχε πει κάτι ο γέρος για το καράβι αυτό. Είναι τελείως αδύνατον. Κάτι θα πρέπει να σου είχε πει. Κάτι που θα μπορούσε να μας βοηθήσει.

Η Κίρα κούνησε αρνητικά το κεφάλι της, κοίταξε τον Κοράν και ξέσπασε σε κλάματα ανάμεσα στα δυο της χέρια.

- Δεν μου είχε πει τίποτε, δεν μου είχε πει τίποτε..., έλεγε συνέχεια κλαίγοντας.

Οι ψυχές δίπλα τους ήταν αδιάφορες. Λες και δεν υπήρχαν στο χρόνο τους. Δεν μπορούσε να τις βοηθήσει κανείς γιατί παρατήρησαν ότι καμιά τους δεν μιλούσε. Προσπάθησαν να πιάνουν κουβέντα με μερικές αλλά μάταια. Ούτε το κεφάλι τους δεν σήκωναν για να τους κοιτάξουν. Και φυσικά ούτε καν τους άκουγαν. Για τις ψυχές δεν υπήρχε τίποτα γύρω τους. Το βράδυ έπιασε και όλοι έπεσαν για ύπνο, εκτός από τον Κοράν. Προσπαθούσε να ξεφύγει από τις αλυσίδες του, πότε με τον ένα και πότε με τον άλλο τρόπο, αλλά μάταια. Νωρίς το πρωί ο Σόζερ έκανε την εμφάνισή του. Και πάλι κρατούσε ένα μπουκάλι ρούμι. Κουνώντας το μπαστούνι του φώναζε.

- Ώρα για αλλαγή.

Προχώρησε προς τις ψυχές, τις κοίταξε προσεκτικά και ξαφνικά ελευθέρωσε μια ψυχή από τα δεσμά της.

- Μπορείς να φύγεις. Έτσι και αλλιώς γρήγορα θα είσαι και πάλι εδώ.

Της έδωσε μία και την έριξε στη θάλασσα και αυτή άρχισε να κολυμπάει μέχρι που εξαφανίστηκε. Οι αλυσίδες έμειναν κενές για λίγο χρόνο. Τα παιδιά είχαν καρφωθεί πάνω τους.

- Μην τις κοιτάτε, σε λίγο θα είναι απασχολημένες. Χα, χα, χα, χα..

Δεν πέρασαν κλάσματα του δευτερολέπτου, οι αλυσίδες κινήθηκαν από μόνες τους και μια ψυχή βρέθηκε στη θέση της προηγούμενης.

- Αυτό γίνεται συνέχεια αγαπητά μου παιδιά. Αυτή είναι και η μόνη μου απασχόληση σε αυτό εδώ το καράβι. Δεν μπορώ να πω ότι με γεμίζει αλλά από τότε που έχασα το πόδι μου δεν μπορώ να κάνω άλλη δουλειά και έχω πιαστεί με αυτήν εδώ. Δεν είναι και ότι καλύτερο αλλά τα καταφέρνω μια χαρά...

Κινήθηκε κουτσαίνοντας προς τον Κοράν. Τον κοίταξε, γέλασε ειρωνικά και του είπε.

- Τι κάνει ο μικρός μου φίλος; Πως πέρασε τη νύχτα του;

Σήκωσε το μπαστούνι του και άρχισε να χτυπάει ελαφριά τις αλυσίδες.

- Κρίμα, κριμα, βασανίζονται οι καημένες. Κρίμα, κριμα, πολύ λυπάμαι για τις αλυσίδες μου, πολύ λυπάμαι...

Γύρισε την πλάτη του και έφυγε προς το καμαρίνι του. Κοντοστάθηκε για λίγο στην πόρτα και χωρίς να τους κοιτάξει φώναξε.

- Σήμερα το βράδυ έχετε δουλειά. Κοιτάζτε να τα καταφέρετε γιατί διαφορετικά θα καταλήξετε όπως, χα, χα, χα, χα...

Το τρομερό γέλιο τον ακολούθησε πίσω από την πόρτα. Το καράβι αυτό ήταν περιεργό. Έπλεε αλλά τίποτε δεν άλλαζε γύρω του. Θα νόμιζε κανείς ότι ήταν σχεδόν ακίνητο. Σαν να μην κουνιόταν. Και ο καιρός πάντα ο ίδιος. Δεν άλλαζε ποτέ. Και το τοπίο γύρω πάντα το ίδιο. Απέραντη θάλασσα, χωρίς ούτε μια δόση στεριάς. Λες και δεν άλλαζε τίποτε σε αυτό το καράβι.

- Θα πρέπει να σκεφτούμε τι έχει συμβεί μέχρι τώρα, ψιθύρισε ο Λίνος και συνέχισε. «Κάπου στη διαδρομή μας βρίσκεται και η λύση.»

Οι υπόλοιποι συμφώνησαν μαζί του και άρχισαν να αναλύουν τα γεγονότα όπως τα έβλεπε ο καθένας από τη δική του πλευρά. Αλλά δεν μπορούσαν να καταλήξουν πουθενά. Δεν έβγαине κανένα συμπέρασμα, τα πράγματα έμοιαζαν να είναι ασύνδετα μεταξύ τους. Κανένα απολύτως συμπέρασμα και η στιγμή διαδεχόταν η μία την άλλη χωρίς να οδηγούνται πουθενά. Δεν υπήρχε κάτι που να μπορούσε να λύσει αυτό το γρίφο. Ο Κοράν είχε εξαντληθεί. Αλυσοδεμένος και νηστικός, όπως όλοι τους, κατόρθωσε με δυσκολία να πει κάτι. Δεν ακούσθηκε και ο Άνος σηκώθηκε και τον πλησίασε.

- Τι λες Κοράν; Τι θέλεις να πεις;

Ο Άνος έβαλε το αυτί του δίπλα στο στόμα του Κοράν. Τον άκουσε και αφού σιγουρεύτηκε ότι άκουσε σωστά γύρισε στους άλλους.

- Τι σου είπε; τον ρώτησε η Μάλι.

- Για το χρόνο, μου είπε να σκεφτούμε λίγο το χρόνο. Νομίζει ότι τα πάντα είναι θέμα χρόνου. Τίποτε άλλο. Δεν μπορούσε να μιλήσει περισσότερο και από ότι βλέπω σε λίγο θα είμαστε μόνο τέσσερις. Αρχίζει και χάνει τελείως τις αισθήσεις του...

Κανείς τους δεν θέλησε να δώσει σημασία στο τελευταίο του σχόλιο. Αυτόν τον ενόχλησε λίγο. Κάτι πήγε να πει σχετικά, αλλά η Μάλι τον πρόλαβε.

- Τι εννοούσε για το χρόνο; Τι θέλει να πει για το χρόνο;

- Θυμάστε στο Ηλ που μια δοκιμασία την έπερασε μόνος του; Δεν είμασταν εμείς μαζί του. Ήταν τελείως μόνος του. Μπορεί να έχει να κάνει με αυτό, αλλά αυτή τη στιγμή δεν μπορούμε να έχουμε περισσότερες λεπτομέρειες, παρατήρησε η Κίρα.

- Ναι με αυτό έχει να κάνει γιατί αμέσως μετά, το δάσος του Ηλ άρχισε να κινείται και ο δάσκαλος μας μίλησε για το χρόνο. Με αυτό έχει να κάνει αλλά δεν ξέρουμε τι γνωρίζει ο Κοράν, συμπλήρωσε η Μάλι.

- Α! Τον αχρείο. Διαβάζει τη σκέψη μας και για αυτό την έστησε στον Κοράν. Ήξερε ότι έχει το μυστικό μέσα του και τον έβαλε με τον τρόπο του στον πειρασμό γνωρίζοντας ότι θα παραβεί τις εντολές του και θα σπάσει το πριόνι. Και πως τον έδεσε από πάνω μέχρι κάτω. Κανείς από τους άλλους δεν είναι δεμένος έτσι. Επίτηδες το έκανε για να τον εξουδετερώσει. Ο Κοράν έχει το μυστικό μαζί του και ο αχρείος το γνωρίζει. Και έχει να κάνει με το χρόνο. Μόνο που δεν μπορεί να μιλήσει. Θα πρέπει να σκεφτούμε εμείς για αυτόν.

Ο Λίνος είχε πλησιάσει αριετά.

- Σκέψη, πάνω από όλα είναι η σκέψη. Αυτό μάθαμε στο δάσος του Ηλ. Με τη σκέψη κατορθώσαμε και νικήσαμε το Γκορ και τώρα με τη σκέψη πρέπει να νικήσουμε αυτό τον αχρείο. Σκέψη σε ότι έχει να κάνει με το χρόνο.

Η Κίρα συμπλήρωσε τη σκέψη του Άνου. Αλλά διαπίστωσαν γρήγορα ότι, η εμπειρία του Κοράν στο θέμα χρόνος ήταν αναντικατάστατη. Δεν μπόρεσαν να καταλήξουν πουθενά. Πιάνοντας το βράδυ, ο Σόζερ ξαναβγήκε στο κατάρωμα. Αυτή τη φορά ήταν πολύ μεθυσμένος.

- Ε! Αλητάκια, που είστε; Για ελάτε εδώ να σας βλέπω.

Σκόνταψε και του έφυγαν μερικές βρисиές. Ύστερα σηκώθηκε και αφού έκανε λίγους κύκλους, τους βρήκε καθισμένους σε μια γωνιά.

- Α! Εδώ είστε. Λοιπόν, μέχρι αύριο το πρωί θέλω το κατάστρωμα να λάμπει. Υπάρχει μόνο ένας κουβάς και με αυτόν θα πλύνετε όλο το κατάστρωμα. Μόνο με αυτόν και με ένα σφουγγάρι που έχω. Αν αύριο το πρωί το κατάστρωμα δεν λάμπει, θα σας δέσω όλους όπως έχω δέσει αυτό εκεί.

Με το μπαστούνι του έδειξε τον Κοράν. Ύστερα κίνησε για το καμαρίνι του αλλά έκανε πολύ ώρα για να φτάσει στην πόρτα της καμπίνας. Μετά από μερικές τούμπες κατόρθωσε να ανοίξει την πόρτα της καμπίνας και να συνεχίσει τις τούμπες του πίσω από αυτή. Οι βρισιές του ήταν δυνατές και τα παιδιά γέλασαν λίγο. Αλλά το κατάστρωμα; Με ένα μόνο κουβά; Και με ένα μόνο σφουγγάρι και μόνο με νερό; Να λάμπει; Κοίταξαν το κατάστρωμα και κατάλαβαν τι είναι το αδύνατον. Αυτό που τους είχε ζητήσει ήταν αδύνατον να γίνει και κατάλαβαν ότι τους ετοίμαζε κάτι ανάλογο με την παγίδα του Κοράν. Είτε το έκαναν, είτε όχι, θα ήταν μάταιο γιατί το κατάστρωμα δεν θα έλαμπε και αυτοί ούτως ή άλλως την επόμενη μέρα το πρωί θα βρισκόντουσαν δεμένοι. Έτσι αποφάσισαν να μην κάνουν τίποτε και να σκεφτούν όλο το βράδυ για το τι λύση θα βρουν στο ζήτημα. Και έτσι έκαναν.

Όλο το βράδυ συζητούσαν για τα γεγονότα που αφορούσαν το χρόνο και μόνο το χρόνο. Μετά από αρκετές ώρες κατέληξαν στο συμπέρασμα ότι σε εκείνο το καράβι δεν υπήρχε χρόνος. Όχι ότι δεν τον έβλεπαν, αλλά δεν υπήρχε χρόνος. Θυμήθηκαν τα λόγια του δασκάλου τους ότι, ο χρόνος είναι η ουσία του δάσους του Ηλ και τότε κατάλαβαν ότι αυτό το καράβι δεν είχε ουσία, αυτό το καράβι στην πραγματικότητα ήταν αιώνιο.

Κατέληξαν γρήγορα στο συμπέρασμα ότι το καράβι αυτό ήταν η ίδια η αδράνεια, που ποτέ δεν είχαν δει το πρόσωπό της στη μάχη που έδωσαν στο δάσος του Ηλ με το Γκορ. Η ίδια η αδράνεια σε μια άλλη μορφή της. Αυτό το καράβι ελυόταν από κάπου αλλά δεν μπορούσαν να καταλάβουν από που. Τι ήταν αυτή η δύναμη που δημιουργούσε την έλξη της αδράνειας που το έλυσε; Αυτή την ερώτηση προσπαθούσαν να απαντήσουν. Δεν ήταν όμως εύκολο και πριν ξημερώσει άρχισαν να πιστεύουν ότι οι σκέψεις τους βρισκόντουσαν σε λάθος δρόμο. Αυτή ήταν και η τελευταία τους σκέψη ώσπου έγινε κάτι που δεν περίμεναν.

Μία ψυχή έβηξε. Μόνο αυτό, απλά έβηξε και τίποτε άλλο. Το μόνο που είχαν ακούσει μέχρι τότε από τις ψυχές. Ένα βήξιμο. Δεν πρόλαβαν να συζητήσουν το θέμα αυτό και η πόρτα του καταστρώματος άνοιξε διάπλατη. Ο Σόζερ είχε βγει αναμαλλιασμένος και σχεδόν με τα σώβρακα στο κατάστρωμα φωνάζοντας!!

- Τι ήταν αυτό; Τι ήταν αυτό; Ποιος έβηξε; Ποιος έβηξε;

Η Κίρα ενήργησε αμέσως.

- Εγώ, χωρίς φαγητό και χωρίς νερό όλο αυτό το διάστημα πόνεσε ο λαιμός μου. Εγώ έβηξα.

- Όχι, δεν ήταν παιδικό βήξιμο αυτό. Κάποια ψυχή έβηξε, αλλά δεν ξέρω ποια. Αυτό δεν έπρεπε να γίνει. Πείτε μου αλητάκια ποια ψυχή έβηξε, αυτή η ψυχή πρέπει να εξαφανισθεί τελείως, δεν πρέπει να συνεχίσει να υπάρχει. Πείτε μου αλητάκια ποια ψυχή έβηξε, γιατί θα σας δέσω χειρότερα από ότι έχω δέσει αυτόν. Και ότι λέω πρέπει να γίνεται. Πείτε μου ποια ψυχή έβηξε. Τώρα.

Τα παιδιά μαζεύτηκαν και δεν έκαναν την παραμικρή κίνηση. Ο αχρείος ήταν πολύ αγριεμένος. Γύριζε από ψυχή σε ψυχή και άρχιζε να τις κτυπάει με το μπαστούνι προκειμένου να κάνει εκείνη που έβηξε, να ξαναβήξει αλλά αυτό δεν έγινε. Μετά πλησίασε τα παιδιά.

- Πείτε μου ποια ψυχή έβηξε γιατί θα σας δέσω τώρα αμέσως.

Κανείς δεν μιλούσε και αμέσως ο Σόζερ άρχισε να κουνάει το μπαστούνι του αλλά η Μάλι τον διέκοψε.

- Καπετάνιε δεν ξέρουμε. Μπορεί η Κίρα να είπε ψέματα αλλά δεν ξέρουμε. Άλλωστε τι σχέση έχουμε εμείς με τις ψυχές; Ούτε μιλάμε μαζί τους, ούτε και έχουμε να ανταλλάξουμε τίποτε. Ούτε εμείς υπάρχουνουμε για αυτές, ούτε και αυτές για εμάς. Και για πες μου, είναι δυνατόν από δω που είμαστε να γνωρίζουμε ποια ψυχή έβηξε; Για σκέψου λίγο.

Ο Σόζερ για μια στιγμή κοντοστάθηκε, κοίταξε το μέρος όπου ήταν τα παιδιά και μετά όλο το καράβι που ήταν γεμάτο ψυχές. Κατάλαβε ότι ήταν αδύνατον να έχουν οπτική γωνία με τις ψυχές και έτσι ξαναγύρισε στην καμπίνα του. Στη διαδρομή σιγομουρμούριζε. «...πρέπει να τη βρω, πρέπει να τη βρω, το πρωί όμως. Αυτό δεν πρέπει να μείνει έτσι, είναι επικίνδυνο...» Έκλεισε την πόρτα πίσω του και εξαφανίστηκε.

- Ευτυχώς Μάλι, ευτυχώς γιατί τα έκανα θάλασσα.
 - Δεν πειράζει Κίρα, αλλά τι τον αναστάτωσε τόσο πολύ; ρώτησε η Μάλι.
 - Οι ψυχές. Το μυστικό σε αυτό το καράβι είναι οι ψυχές. Και αυτό είναι το καράβι των ψυχών, όχι το καράβι του Σόζερ, το καράβι των ψυχών. Οι ψυχές είναι όμηροι στις δυνάμεις του και δεν έχουν χρόνο. Εδώ δεν υπάρχει χρόνος για κανένα και οι ψυχές είναι πάνω σε ένα καράβι που έλιεται από την αδράνεια. Οι ψυχές βρίσκονται στην απόλυτη αδράνεια. Τι είναι αυτές οι ψυχές;

Η ερώτηση του Λίνου ήταν πολύ σημαντική.

- Μάλλον άνθρωποι. Άνθρωποι που πεθαίνουν και έρχονται εδώ. Και κάθε φορά που πεθαίνει κάποιος, μια άλλη ψυχή επιστρέφει στη θέση του. Αυτό είναι το καράβι των νεκρών, όχι το καράβι των ψυχών αλλά των νεκρών. Και αυτό τον αναστάτωσε, οι νεκροί δεν έχουν φωνή, οι νεκροί δεν έχουν αισθήσεις, οι νεκροί δεν έχουν συναισθήματα. Το βήξιμο δείχνει ότι κάποια ψυχή δεν βρίσκεται στο σωστό μέρος και αυτό τον αναστάτωσε. Μπορεί να ξέρει το λόγο αλλά το λόγο αυτό πρέπει να τον μάθουμε και εμείς. Τι λέτε;

Όλοι συμφώνησαν με τον Άνο. Σηκώθηκαν και άρχισαν να γυρίζουν τις ψυχές και προσπαθούσαν να επικοινωνήσουν μαζί τους. Μάταια όμως. Άρχισε να ξημερώνει και δεν είχε γίνει απολύτως τίποτε. Κανένας δεν μπορούσε να έχει επαφή με τις ψυχές. Και καμία ψυχή δεν είχε επαφή μαζί τους.

- Και όμως, κάποιος έβηξε... ψιθύρισε η Κίρα. «Κάποιος είναι διαφορετικός...»

Δεν θα μπορούσε κανείς να πει ότι περνούσε ο χρόνος, γιατί χρόνος δεν υπήρχε, αλλά τα παιδιά επέμεναν. Έπιασε μεσημέρι και ο αχρείος δεν είχε εμφανισθεί. Πέρασε το απόγευμα και ξανάπεσε το βράδυ. Δεν μπορούσαν να εξηγήσουν τι είχε γίνει, αλλά προς το παρόν την είχαν γλυτώσει με το δέσιμο λόγω του κουβά.

- Δεν μπορώ να καταλάβω τι έγινε, αλλά σίγουρα κάποιος έβηξε. Σίγουρα κάποια ψυχή έβηξε. Αυτό το ακούσαμε όλοι. Ακόμα και ο αχρείος το κατάλαβε από εκεί που ήταν σουρωμένος, τούντζι μέσα στον ύπνο του, είπε η Κίρα.

- Αυτό είναι αλήθεια Κίρα, αλλά δεν οδηγεί πουθενά, συμπλήρωσε ο Λίνος.

- Ίσως θα πρέπει να το δούμε από άλλη οπτική γωνία. Έχω μια ιδέα. Αν είναι σωστή τότε νομίζω ότι έχουμε τη λύση στα πόδια μας. Μου ήρθε χτες το βράδυ, ξαφνικά, όταν θυμήθηκα μια μικρή λεπτομέρεια που μας είχε ξεφύγει τελείως. Το βήξιμο της ψυχής, όποια και να είναι αυτή καλή της η ώρα, μου θύμισε αυτή τη λεπτομέρεια.

Ζήτησαν από τη Μάλι να τους πει την ιδέα της αλλά εκείνη αρνήθηκε.

- Όχι ακόμα. Θέλω να δω και κάτι άλλο. Εξάλλου ο αχρείος ακούει ότι λέμε. Όχι ακόμα, αλλά σύντομα θα ξέρετε. Σας το υπόσχομαι.

Πέρασε το βράδυ και την επόμενη μέρα το πρωί ο Σόζερ έκανε την εμφάνισή του. Βρήκε, όμως, ένα διαφορετικό θέαμα από ότι την προηγούμενη. Η Μάλι στεκόταν όρθια και όχι συνοφρυωμένη όπως τις προηγούμενες φορές. Του είχε γυρίσει την πλάτη και χάζευε τη θάλασσα. Την απέραντη θάλασσα.

- Ε, εσύ μικρή έλα εδώ, της φώναζε ο Σόζερ.

Η Μάλι έκανε πως δεν άκουσε. Οι υπόλοιποι δεν μπορούσαν να εξηγήσουν τη συμπεριφορά της.

- Έλα εδώ μικρή αλήτισσα. Δεν ακούς τι σου λέω; ή μήπως θέλεις να σε δέσω;

Η Μάλι και πάλι έκανε πως δεν άκουσε και συνέχισε να του έχει γυρισμένη την πλάτη. Ο Σόζερ αγρίεψε ακόμα περισσότερο.

- Θα έρθεις εδώ ή όχι;

Η Μάλι αυτή τη φορά αποφάσισε να του μιλήσει.

- Δεν πρόκειται να έρθω κουτσέ καπετάνιε και δεν πρόκειται ποτέ να ξανακοιτάξεις το πρόσωπό μου αλλά ούτε κι εγώ το δικό σου. Από εδώ και πέρα θα βλέπεις μόνο την πλάτη μου. Σηκωθείτε γρήγορα όρθιοι, φύγετε από κοντά του και γυρίστε του την πλάτη σας. Όσο έχετε γυρισμένη την πλάτη σας δεν μπορεί να σας πειράξει...

Τα παιδιά το δίχως άλλο πετάχτηκαν σαν ελατήρια και έκαναν ότι τους είπε η Μάλι. Η Μάλι επιβεβαίωσε πως είχε γίνει ότι είχε ζητήσει και μετά συνέχισε.

- Αχρείε, κουτσέ καπετάνιε, είσαι η απόλυτη αδράνεια. Στο δάσος του Ηλ, όταν δώσαμε τη μάχη με την αδράνεια, ήταν ο μόνος στρατός του Γιορ που δεν είδαμε. Δεν είδαμε το πρόσωπό της. Εδώ είναι

αδράνεια, εδώ δεν υπάρχει χρόνος και αυτό το καράβι δεν κινείται. Το καράβι έλκεται. Μέχρι χθες το βράδυ δεν ήξερα από πού, αλλά σήμερα ξέρω. Αυτό το καράβι έλκεται από τις αδρανείς επιθυμίες των ανθρώπων πέρα στη γη. Όσο αυτοί λειτουργούν στην αδράνεια, στις επιθυμίες τους, αυτό το καράβι θα έλκεται και αυτοί θα έρχονται και θα φεύγουν από εδώ κι εσύ θα βασιλεύεις. Αλλά εμείς δεν είμαστε εκεί. Εμείς είμαστε εδώ και δεν έχουμε καμία σχέση με τις ψυχές σου. Ούτε και με τις επιθυμίες των ανθρώπων γιατί τις δικές μας επιθυμίες τις νικήσαμε στο δάσος του Ηλ. Ήταν η δεύτερη μάχη που δώσαμε μετά τη μάχη μας με την υπεροψία. Και επειδή δεν έχουμε επιθυμίες, δεν μπορείς να μας ελέγξεις. Αυτό θα γίνει μόνο αν μας δημιουργήσεις και δεν εκπληρωθούν, όπως έκανες με τον Κοράν. Και κάτι άλλο. Εδώ δεν υπάρχει χρόνος γιατί όλα έλκονται. Τώρα όμως θα αρχίσουμε να κινούμαστε με την πλάτη γυρισμένη προς τα σένα και μάλιστα θα κινούμαστε με τέτοιο τρόπο που δεν θα μπορείς να ελέγξεις τίποτα. Γιατί η κίνηση είναι ο εχθρός σου. Γρήγορα αρχίστε να τρέχετε όπως θέλετε. Προσέξτε όμως να μην σας δει. Να μην του δείξετε ποτέ το πρόσωπό σας. Να μην δείτε την αδράνιά του και να μην σας κοιτάζει αυτή.

Άρχισαν να τρέχουν όπως ακριβώς τους είχε πει η Μάλι. Η κίνηση απέναντι στην αδράνεια. Και σε λίγο το καράβι άρχισε να κινείται όπως κινούνταν τα παιδιά. Ο Σόζερ άρχισε να χάνει την ισορροπία του και να μην μπορεί να κρατηθεί στα πόδια του. Πιάστηκε αναγκαστικά από ένα κατάρτι και έμεινε καθηλωμένος εκεί. Του έφυγε το μπαστούνι και το καπέλο του και σε λίγο αναγκάστηκε να καθίσει στο πάτωμα.

- Ποιο γρήγορα, ποιο γρήγορα φώναζε η Μάλι. Θυμηθείτε πως κινιόντουσαν τα περισσότερα στο δάσος του Ηλ και το χωνί εξαφανίστηκε. Ποιο γρήγορα, εμείς δεν πρόκειται να πάθουμε τίποτε ούτε και οι ψυχές. Ποιο γρήγορα...

Και όσο ποιο γρήγορα έτρεχαν τόσο ποιο γρήγορα το καράβι κινιόταν και τόσο ποιο πολύ ο Σόζερ ζαλιζόταν και έχανε το έδαφος κάτω από τα πόδια του. Σε μια στιγμή η Μάλι φώναζε. Και όσες περισσότερες στροφές έκαναν, τόσο γύριζε και το καράβι. Έτρεχαν μπροστά, μπροστά πήγαινε το καράβι. Έτρεχαν πίσω, πίσω πήγαινε το καράβι. Έκαναν σβούρες, σβούρες έκανε και το καράβι. Χοροπηδούσαν, χοροπηδούσε και το καράβι. Σε κάποια στιγμή η Μάλι φώναζε.

- Το μπαστούνι, το μπαστούνι. Πιάστε το μπαστούνι τώρα που είναι ζαλισμένος και δεν μπορεί να κινηθεί...

Η Κίρα έτρεξε και έπιασε το μπαστούνι.

- Το έχω Μάλι, φώναζε, το έχω...

- Φέροτο εδώ Κίρα γρήγορα. Και τρέξτε όλοι προς τα εδώ.

Μόλις βρέθηκαν όλοι μαζί, η Μάλι τους είπε.

- Και τώρα όλοι μαζί θα τρέξουμε προς τον Κοράν. Έχουμε μόνο μερικά δευτερόλεπτα, όσο διαρκεί η κίνηση του καραβιού που δημιουργήσαμε και τον κρατάει καθηλωμένο. Όσο το καράβι θα κινείται με τη δύναμη που του δώσαμε.

Όταν έφτασαν στον Κοράν η Μάλι είπε.

- Βρες ένα χέρι ελεύθερο Λίνο, βρες ένα χέρι ελεύθερο του Κοράν.

Το αριστερό χέρι του Κοράν με τις πολλές του προσπάθειες είχε ξεφύγει από τις αλυσίδες λες και ο μικρός κάτι ήξερε. Η Μάλι έβαλε το χέρι του στο μπαστούνι και αφού και τα υπόλοιπα παιδιά έπιασαν το μπαστούνι, η Μάλι το γύρισε προς τη μεριά του καπετάνιου και είπε τα μαγικά λόγια.

- *άλυσους κούρους αβάντι αχρείε*, και αμέσως αλυσίδες έδεσαν τον Σόζερ από πάνω μέχρι κάτω.

Τα παιδιά έμειναν άφωνα. Η Μάλι κινήθηκε προς το μέρος του.

- Τι έχεις να πεις τώρα αχρείε; Εκπροσωπούδες όλα εκείνα που αντιμετωπίσαμε στο δάσος του Ηλ. Την υπεροψία, το μίσος, τη χωριστικότητα, την αδράνεια, το ρήγμα και ότι άλλο υπάρχει. Μόνο με την ενότητα θα μπορούσαμε να σε αντιμετωπίσουμε αλλά πήγες να μας κοροϊδέψεις με το φτηνό σου κόλπο γνωρίζοντας ότι το μπαστούνι θα λειτουργούσε, μόνο, αν όλοι μαζί το κρατούσαμε όταν θα λέγαμε τα λόγια. Έτσι δεν είναι; Ήταν απλά θέμα χρόνου να σκεφτούμε πως έπρεπε να ενεργήσουμε. Τώρα θα μείνεις εκεί δεμένος για πάντα και οι ψυχές θα ελευθερωθούν στη χώρα της καθαρχής. Με σένα θα δούμε τι θα γίνει.

Η Μάλι πήρε το μπαστούνι και πήγε προς τον Κοράν. Σήκωσε το μπαστούνι προς το μέρος του και είπε τα μαγικά λόγια. Αμέσως οι αλυσίδες έφυγαν, αλλά όχι μόνο από τον Κοράν. Όλες οι ψυχές ελευθε-

ρώθηκαν, όλες ήταν ελεύθερες. Στην αρχή ήταν σαν χαμένες αλλά μετά μία, μία άρχισαν να συνέρχονται και να προσπαθούν να επικοινωνήσουν μεταξύ τους. Το καράβι σταμάτησε να κινείται. Πέρασαν αρκετές ώρες μέχρι να βρουν ένα κώδικα επικοινωνίας με τις ψυχές που άρχισαν να ζωντανεύουν και τελικά αποφάσισαν να συνεργασθούν για να οδηγήσουν το καράβι στη χώρα της Καθαρής. Η Μάλι ανέλαβε τη διακυβέρνηση του καραβιού. Όταν το καράβι πήρε μπροστά, τα πράγματα ήταν πολύ απλά.

Σε λίγο πήγαινε μόνο του, δεν ήθελε ούτε τιμονιέρη, ούτε λοστρόμο, ούτε ναύτες, ούτε τίποτε. Πήγαινε μόνο του και χωρίς να το καταλάβουν βρέθηκε κοντά σε μια πανέμορφη στεριά που, όπως την υπολόγισαν, θα πρέπει να ήταν η χώρα της καθαρής. Και αυτό γιατί τα νερά της θάλασσας εκεί ήταν πολύ καθαρά.

Σε όλη τη διάρκεια του ταξιδιού ο Σόζερ ήταν δεμένος με τις αλυσίδες του. Οι ψυχές άρχισαν να κατεβαίνουν αλλά όχι με κάποια βάρκα. Βουτούσαν στο νερό και κολυμπούσαν γελώντας και παίζοντας και πειράζοντας η μία την άλλη. Ευχαριστούσαν τα παιδιά πριν βουτήξουν και τους έδωσαν την υπόσχεσή τους ότι ποτέ ξανά δεν πρόκειται να δώσουν την ευκαιρία σε κάποιο Σόζερ να τους ξαναδέσει. Ότι θα προσέχουν πάρα πολύ με τις επιθυμίες τους από εδώ και πέρα και ότι ποτέ, καμιά τους δεν πρόκειται, προκειμένου να ικανοποιήσει κάποια επιθυμία της, να ραδιουργήσει σε βάρος κάποιας άλλης ψυχής.

Τα παιδιά πήγαν προς το Σόζερ μη γνωρίζοντας τι να τον κάνουν αλλά αντί για τον αχρείο καπετάνιο το μόνο που αντίκρισαν ήταν ένα μικρό ποντικάκι που φορούσε τα ρούχα του αχρείου και έκανε βόλτες κοντά στο μέρος όπου ήταν οι αλυσίδες.

- Ο αχρείος έγινε ποντίκι, είπε γελώντας ο Κοράν και αφού έσκυψε και το άρπαξε από την ουρά το πέταξε με δύναμη στη θάλασσα.

- Καλό κολύμπι, φώναξε ο Λίνος και όταν τέλειωσαν με όλες τις ψυχές αποφάσισαν να κινήσουν για τη χώρα του αλλού.

- Τι σου είχε πει Κίρα ο γέρος για τη χώρα του αλλού Κίρα; τη ρώτησε ο Κοράν.

- Ότι το καράβι των ψυχών γνωρίζει το δρόμο και ότι μετά τη χώρα της Καθαρής θα μας οδηγήσει μόνο του στη χώρα του αλλού. Και κάτι άλλο που το θυμήθηκα τώρα. Μετά τη χώρα της Καθαρής, μου είπε, ότι θα πρέπει να σταματήσουμε να αναφερόμαστε στο καράβι αυτό σαν το καράβι των ψυχών.

- Και πως θα το λέμε; ρώτησε ο Κοράν.

- Δεν μου είπε, απάντησε η Κίρα. «ούτε και σκέφτηκα να τον ρωτήσω.»

- Τότε πρέπει να του δώσουμε ένα όνομα, πρόσθεσε η Μάλι.

- Και νομίζω ότι γνωρίζουμε όλοι τι όνομα πρέπει να πάρει, είπε γελώντας ο Κοράν.

Χαμογέλασαν και όλοι μαζί σήκωσαν τα χέρια ψηλά φωνάζοντας.

- Σινίτρα, σινίτρα!!!

Η σινίτρα ήταν μέρος της θάλασσας. Δεν έπλεε στη θάλασσα, ήταν μέρος της. Ήταν δικό της κομμάτι. Δεν μπορεί να υπάρξει θάλασσα χωρίς της σινίτρα της. Τα πανιά ακολουθούσαν τον αέρα και η τιμονιέρη εναρμονιζόταν με τα πανιά και την κίνησή τους. Η ψυχή αυτού του πλοίου ήταν ο χρόνος. Η ήλη αυτού του πλοίου ήταν ο χρόνος. Ο πραγματικός χρόνος που πέντε παιδιά είχαν κατορθώσει να κερδίσουν λόγω της πίστης τους στη φαντασία τους ότι, κάπου, σε μια χώρα του αλλού, υπάρχει ένα όμορφο καράβι που το έλεγαν Κιράνα και ότι το δρόμο για το καράβι αυτό έπρεπε να τον βρουν και να τον δείξουν σε κάθε παιδί του κόσμου.

Η χώρα του αλλού, τους ήταν άγνωστη. Ο γέρος δεν τους είχε μιλήσει ποτέ για αυτή. Κανείς δεν είχε πάει ποτέ στη χώρα του αλλού, αλλά μήπως κανείς είχε δει ποτέ το Ηλ ή τη χώρα του Σεμπίν; Ή μήπως κανείς είχε αντιμετωπίσει τον καπετάνιο Σόζερ; Αν ήταν έτσι, ο Σόζερ δεν θα υπήρχε. Τα παιδιά δεν χρειαζόταν να κάνουν απολύτως τίποτα. Ήδη είχαν κάνει πάρα πολλά. Έπαιζαν χαρούμενα στο καράβι, χαιρόντουσαν με κάθε τι που υπήρχε σε αυτό. Όλα κινιόντουσαν μόνα τους, όλα είχαν το δικό τους χρόνο και τη δική τους κίνηση. Τα παιδιά, απλά, βρισκόντουσαν σε αυτό το χρόνο και απολάμβαναν τις “ζαβολιές” του.

Ο αέρας έδειχνε την κίνησή του, την έδειχνε στα πανιά. Η θάλασσα το ίδιο. Είχε τους δικούς της κυματισμούς, ο ουρανός ήταν γαλανός και το βράδυ χιλιάδες αστέρια τον στόλιζαν. Αλλά όλα αυτά πρέπει να έχεις το χρόνο για να τα δεις. Γιατί χωρίς το χρόνο τους, δεν υπάρχουν. Ο χρόνος είναι παντού. Το

θέμα είναι αν εμείς μπορούμε να είμαστε μαζί του!!! Και αυτά ήταν μόνο όσα μπορούσαν να δουν εκείνη τη στιγμή, γιατί σίγουρα θα υπήρχαν και άλλα που δεν τα έπιανε το παιδικό τους μάτι, ακόμα.

- Ακόμα πιστεύεις ότι θα φας ξύλο από τον πατέρα σου Λίνο; τον ρώτησε χαμογελώντας ο Κοράν.

- Αυτό δεν με ενδιαφέρει αυτή τη στιγμή. Είναι το τελευταίο πράγμα που σκέπτομαι και για την ακρίβεια δεν το σκέπτομαι καθόλου. Εκείνο που θέλω να δω, γρήγορα, είναι η χώρα του αλλού. Θα πρέπει να είναι πολύ όμορφη χώρα.

- Αλήθεια, πως θα την καταλάβουμε Κίρα; ρώτησε ο Άνος.

- Ότι ξέρετε, ξέρω. Η ιστορία του γέρος τελειώνει εδώ. Σας το είπα, δεν μου είπε τίποτε παραπάνω. Ο γέρος μας έφερε μέχρι εδώ, από δω και πέρα είναι δική μας δουλειά να βρούμε την Κιράνα. Απλά είπε ότι η σινίτρα θα μας πάει κατευθείαν στη χώρα του αλλού. Τίποτε άλλο.

Τα παιδιά χαμογέλασαν. Ήταν σίγουροι ότι αργά ή γρήγορα θα καταλάβαιναν ποια θα ήταν η χώρα του αλλού. Το ταξίδι ήταν μαγευτικό. Δελφίνια συνόδευαν το καράβι, φάλαινες έβγαζαν το νερό τους και φρόντιζαν να κάνουν αισθητή την παρουσία τους, ακόμα και γοργόνες έβγαίναν από τα βάθη της θάλασσας και τους χαιρετούσαν. Αλλά πουθενά στεριά. Δεν γνώριζαν μέρες, ώρες, βδομάδες, ο χρόνος που ήξεραν δεν είχε καμία απολύτως σημασία, τους ήταν άχρηστος. Γνώριζαν μόνο την κάθε στιγμή πάνω σε αυτό το καράβι. Αλλά όσο και αν βιαζόντουσαν να φτάσουν στη χώρα του αλλού, στεριά πουθενά.

- Θα πρέπει να είναι πολύ μακριά αυτή η χώρα... άρχισαν να αναρωτιούνται.

- Τι είναι το μακριά και το κοντά; ρώτησε ο Κοράν. «Πόσο μακριά και πόσο κοντά είμαστε εδώ και από πού; Δεν υπάρχει μακριά και κοντά, υπάρχει μόνο το ταξίδι. Τίποτε άλλο πέρα από αυτό. Δεν μπορώ να σας πω πόσο μακριά και πόσο κοντά από τη χώρα του αλλού είμαστε, ακόμα και να γνώριζα που είναι η χώρα αυτή. Μπορείς κανείς να πει με σιγουριά πόσο κοντά ή πόσο μακριά είμαστε από κάπου αλλού;

Κανείς τους δεν μπορούσε να απαντήσει σε αυτή την ερώτηση, αλλά γρήγορα συνειδητοποίησαν ότι δεν είχε και τόσο μεγάλη σημασία. Το μόνο που τους ένοιαζε ήταν, απλά, να φτάσουν στον προορισμό τους. Σε αυτό το απίστευτο ταξίδι με τη σινίτρα έμαθαν πολλά πράγματα. Και τα έμαθαν με το δικό τους τρόπο. Έμαθαν ότι τα τιμόνια από τα καράβια μπορούν να κατευθύνουν μόνο τους το πλοίο γιατί γνωρίζουν καλύτερα πως να κινηθούν, οι πυξίδες δείχνουν καλύτερα, μόνες τους, τη σωστή κατεύθυνση γιατί γνωρίζουν που να οδηγήσουν το καράβι, τα πανιά κάνουν καλύτερη δουλειά μόνα τους γιατί μπορούν ελεύθερα να ρουφάν τον αέρα, άλλωστε για να ρουφάν τον αέρα έχουν σχεδιαστεί, τα σχοινιά δένουν καλύτερα τα πανιά, μόνα τους, γιατί δεν τα σκίζουν, δεν τα τραυματίζουν αλλά χρησιμοποιούν μόνο όση δύναμη χρειάζεται, το κατάστρωμα καθαρίζει καλύτερα, μόνο του, γιατί χαιρέται να βγάξει μόνο ότι περιττό υπάρχει σε αυτό χωρίς να χρειάζεται να γρατζουνιέται κάθε φορά που κάποιος χέρι αγγιζέται πάνω του, και κάθε τι πάνω στο καράβι έχει τη δική του ζωή, τη δική του κίνηση, το δικό του χρόνο. Κάθε εξωτερική παρεμβολή θα χαλάσει την αρμονία της κίνησής του και τότε οτιδήποτε μπορεί να πάει στραβά. Έμαθαν ότι η θάλασσα έχει τη δική της ζωή, το δικό της βασίλειο και ότι μπορείς, μόνο, να παρατηρήσεις αυτό το βασίλειο και να χαιρέσει την ομορφιά του και δεν έχεις κανένα δικαίωμα να παρεμβαίνεις στους νόμους του και να τους αλλάξεις. Έμαθαν ότι υπάρχουν γοργόνες και ότι οι μεγάλοι τους έλεγαν φέματα όταν προσπαθούσαν να τους πείσουν ότι οι γοργόνες ήταν κάτι που αποτελούσε παιδική φαντασία. Έμαθαν ότι τα δελφίνια μιλάνε και τους αρέσει να παίζουν με τα παιδιά, έμαθαν ότι ο αέρας φαίνεται και δεν είναι άχρωμος, είναι λευκόχρυσος αστραφτερός και πάλλεται μέσα από τις εκατομμύρια μπαλίτσες που έχει και αποτελούν την ήλη του και έμαθαν το πραγματικό του όνομα. Τους το είπε ο ίδιος ο αέρας όταν μπόρεσαν να μιλήσουν μαζί του. Λέγεται αιθέρας. Έμαθαν ότι υπάρχει το αστρικό φως γιατί το είδαν, το χάιδεψαν, έμαθαν ότι τα αστέρια είναι εκατομμύρια, αμέτρητα και κινούνται και συνοδεύουν κάθε ταξιδευτή στο ταξίδι του, αρκεί να τα αφήσει να του δείξουν το δρόμο. Και πάνω από όλα έμαθαν ότι το μόνο που μπορούσαν να προσφέρουν σε αυτή την υπέροχη θείκη αρμονία ήταν η αποχή τους από την τελειότητα του βασιλείου αυτού. Μια αποχή που εκφραζόταν μόνο με τη χαρά που έπαιρναν όταν χαιρόνταν με όλο αυτό το παιχνίδι και αποτελούσαν μέρος του, χωρίς να προσπαθούν να αλλοιώνουν την ήλη και την κίνηση κάθε μοναδικότητας που αποτελούσε μέρος της ροής του χρόνου. Και πάνω από όλα έμαθαν ότι ο χρόνος δεν βρίσκεται ούτε στις μέρες, ούτε στις ώρες, ούτε στα χρόνια και τις εβδομάδες, αλλά μόνο στην κάθε στιγμή χαράς που έπαιρναν μαθαίνοντας όλα τα αυτά τα όμορφα πράγματα.

Και αυτή η γνώση δεν τους διδάχθηκε από κανένα δάσκαλο, δεν τους δόθηκε από κανένα γονιό, αλλά ούτε και τους επιβλήθηκε. Επέλεξαν αυτό το ταξίδι, επέλεξαν τη γνώση του ταξιδιού. Πόσο κοντά είναι στην αρμονία της αλήθειας η παιδική φαντασία; Μήπως όσο δεν μπορεί κανένας μεγάλος να κατανοήσει, απλά και μόνο γιατί έχει χάσει το παιδί που είναι μέσα του; Και αυτό το έμαθαν, τους το είπε ο Σόζερ. Κάθε ψυχή που έρχεται εδώ αντικαθίσταται με μια άλλη. Και κάθε άλλη ψυχή πάλι εδώ θα γυρίζει, στην αδράνεια, στην ακινησία, στο θάνατο. Αυτή η γνώση δεν είχε καταπίεση, ούτε ζύλο, ούτε υποχρεώσεις, ούτε στερήσεις, ούτε τίποτα από όλα όσα είχε η άλλη γνώση που είχαν μέχρι τότε. Και σε αυτό το ταξίδι δεν χρειάστηκαν ούτε μια δραχμή.

Αυτή η γνώση τους δόθηκε από ένα καράβι, τη σινίτρα, το ποιο όμορφο καράβι που είχαν γνωρίσει μέχρι τότε και που θα τους οδηγούσε, μόνο του, σε ένα άλλο καράβι, την Κιράνα, για το οποίο είχαν ακούσει πολλά, αλλά ακόμα δεν την είχαν δει. Ήξεραν, όμως, ότι θα βρουν την Κιράνα τους. Ο χρόνος που ήταν παντού αυτό το μήνυμα τους έφερε. Απλά, είχαν μάθει να μιλάνε με το χρόνο, μια γνώση που δεν θα την έβρισκαν πουθενά αλλού, παρά μόνο στο ταξίδι για τη χώρα του αλλού!!!

Η χώρα του αλλού ήταν τόσο μακριά και τόσο κοντά όσο χρειαζόταν για να αποκτήσουν τη γνώση προκειμένου να την αναγνωρίσουν. Και αυτό το κατάλαβαν όταν αντίκρισαν για πρώτη φορά τη χώρα του αλλού. Με όσα είχαν μάθει από το ταξίδι τους με τη σινίτρα δεν ήταν και τόσο δύσκολο να καταλάβουν αμέσως ποια ήταν η χώρα του αλλού. Η σινίτρα, ένα όμορφο πρωινό, σταμάτησε να πλέει και έριξε άγκυρα έξω από ένα γαλαζοπράσινο κολπίσκο που έσβηνε μια πανέμορφη χρυσή παραλία. Εκεί, πέρα από την χρυσή άμμο, δεν υπήρχε τίποτα άλλο. Ούτε άνθρωποι, ούτε ζώα, ούτε πουλιά, ούτε κάτι που να θυμίζει τη ζωή στη γη, όπως τη γνώριζαν μέχρι τότε. Δεν υπήρχαν γονείς, δεν υπήρχαν θείοι, ξαδέλφια, φίλοι, καθηγητές, δάσκαλοι και όλα αυτά. Δεν υπήρχαν αυτοκίνητα και μηχανές, αλλά ούτε και δρόμοι υπήρχαν. Εκεί βασιλεύε η αρμονία και είχε το πρόσωπο της ομορφιάς, μια απόλυτη αρμονική ομορφιά και πέρα από αυτό δεν θα μπορούσε η χώρα του αλλού να ήταν κάτι το διαφορετικό. Το κατάλαβαν αμέσως και μόλις η σινίτρα έπιασε αγκυροβόλι βούτηξαν κατευθείαν στα γαλαζοπράσινα νερά και κατευθύνθηκαν προς την ολόχρυση αμμουδένια ακτή. Εκεί, σε αυτή τη χώρα, ήταν κρυμμένη η Κιράνα τους. Εκεί θα την έβρισκαν, εκεί θα παιζόταν η τελευταία πράξη αυτού του απίστευτου ταξιδιού τους.

Ο Κοράν βγήκε πρώτος στην παραλία και άρχισε να παίζει με την άμμο. Τον ακολούθησαν και οι υπόλοιποι και πολύ γρήγορα η αναζήτηση της Κιράνα έγινε ένα παιδικό παιχνίδι πιτσιλίσματος, κολυμπιού και όλα αυτά που τα παιδιά κάνουν όταν βρεθούν στο θαλάσσιο παράδεισο των ονείρων τους. Αφού εξαντλήθηκαν από το παιχνίδι, αποφάσισαν να ξεκινήσουν το ψάξιμο για την Κιράνα. Η χώρα του αλλού ήταν ένα νησί. Αποφάσισαν να το γυρίσουν όλο και να βρουν την Κιράνα. Στα σπίτια τους θα γύριζαν με την Κιράνα. Αυτό ήταν όρκος τιμής!

- Με την Κιράνα θα γυρίσουμε πίσω, έτσι Κίρα; Αυτό σου είπε ο γέρος, τη ρώτησε ο Κοράν.

Η Κίρα κούνησε αρνητικά το κεφάλι της.

- Δεν μου είπε τίποτα. Μου είπε, μόνο, ότι η σινίτρα θα μας πήγαινε στη χώρα του αλλού όπου θα βρισκαμε την Κιράνα. Τίποτα άλλο δεν μου είπε. Και μόλις το είπε αυτό σηκώθηκε και έφυγε κι εγώ ήρθα αμέσως για να σας προλάβω. Δεν ξέρω με τι θα γυρίσουμε πίσω, Κοράν, αλήθεια δεν ξέρω. Μακάρι η Κιράνα να είναι όπως τη φανταζόμαστε. Δεν μπορώ να σας πω τίποτα άλλο, γιατί δεν γνωρίζω κάτι άλλο. Μέχρι εδώ που είμαστε γνωρίζω.

- Δεν έχει καμία σημασία, φώναξε ο Άνος. «Εδώ είναι ο παράδεισος, ακόμα και Κιράνα να μην υπάρχει, εγώ δεν πρόκειται να γυρίσω πίσω ποτέ. Εδώ θα μείνω...» Άρχισε να κάνει τούμπες στην παραλία...

- Αν βρεις κάτι να φας, τον πείραξε η Μάλι γελώντας και του πέταξε ένα πράγμα που έμοιαζε με ένα δέντρο και έμοιαζε με μήλο.

Μόλις το πράγμα αυτό έπεσε στο κεφάλι του Άνου έσπασε και ένα κόκκινο υγρό τρέξε. Το κεφάλι του Άνου έγινε κατακόκκινο και στην αρχή όλοι νόμισαν ότι είχε ανοίξει. Γρήγορα συνειδητοποίησαν ότι δεν ήταν τίποτα άλλο από το υγρό που είχε εκείνο το περίεργο πράγμα.

- Λέτε να τρώγεται; είπε η Κίρα και έκοψε ένα και το δοκίμασε.

Ένα επιφώνημα χαράς συνόδεψε την πράξη της και πολύ γρήγορα ότι καρπός υπήρχε σε εκείνο δέντρο εξαφανίστηκε στα στομάχια των παιδιών. Χωρίς να το καταλάβουν, τους πήρε ο ύπνος. Ο ουρανός ήταν γεμάτος αστέρια. Πρώτος ξύπνησε ο Άνος, μετά ο Κοράν και μετά ακολούθησαν και οι υπόλοιποι.

Η νύχτα ήταν όπως την έμαθαν όλο αυτό τον καιρό που ταξίδευαν με τη σινίτρα. Απλά, όμορφη στο χρόνο της.

- Είναι υπέροχα, ψιθύρισε η Μάλι και έπιασε το χέρι του Λίνου. Εκείνος την πήρε αγκαλιά και μαζί χάζευαν την απέραντη σισοτεινή θάλασσα και τον αστρικό ουρανό.

Η Κίρα έπεσε στην αγκαλιά του Κοράν και ο Άνος βρέθηκε μόνος του να πετάει πέτρες στη θάλασσα.

- Ζηλεύω. Θα έπρεπε να υπάρχει και άλλο ένα κορίτσι στην παρέα. Σας είχα πει να βάλουμε και τη Μαλίνα αλλά δεν θέλατε. Ορίστε τώρα θα ήταν μαζί μου και δεν θα ήμουν μόνος μου...

Οι άλλοι γέλασαν με το παράπονο του Άνου και όλοι μαζί κατέληξαν σε μια αγκαλιά να χαζεύουν τον ουρανό και τη θάλασσα.

- Πότε θα κοιτάξουμε για την Κιράνα; ρώτησε η Μάλι.

- Από αύριο το πρωί, απάντησε ο Κοράν. «Για κάποιο λόγο αυτά τα περιεργα φρούτα μας έριξαν σε βαθύ ύπνο. Αλήθεια πριν τα φάμε νύσταζε κανείς σας;»

Συνειδητοποίησαν ότι δεν νύσταζαν και απέδωσαν έτσι το γεγονός του απροσδόκητου ύπνου τους στα περιεργα φρούτα που έφαγαν. Κάποια στιγμή ξανακοιμήθηκαν και ο πρωινός ήλιος τους ξύπνησε χωρίς να το καταλάβουν. Το μόνο μέρος που μπορούσαν να πλυθούν ήταν η θάλασσα και αφού βράχηκαν ξεκίνησαν να εξερευνήσουν το νησί, ψάχνοντας για την Κιράνα. Αποφάσισαν να γνωρίσουν τη χώρα του αλλού στο βάθος της και ήξεραν πως από δω και πέρα ότι έκαναν θα ήταν δική τους απόφαση. Αλλά και μέχρι τότε έτσι δεν ήταν τα πράγματα; Ο γέρος απλά τους έδειξε ένα φανταστικό δρόμο. Εκείνοι τον έκαναν πραγματικότητα. Στη χώρα του αλλού δεν υπήρχαν οι δρόμοι όπως τους γνώριζαν. Αποφάσισαν να κινηθούν προς το εσωτερικό και να μην πάρουν την παραλία. Δεν είχαν δει να υπάρχουν άνθρωποι, ούτε ζώα ούτε και πουλιά. Τουλάχιστον, δεν είχαν συναντήσει τίποτα μέχρι τότε.

Το έδαφος ήταν περίεργο στη χώρα του αλλού. Δεν ήταν ούτε χώμα, ούτε και τσιμέντο. Είχε ένα περίεργο πράσινο χρώμα και μόλις πάταγες το πόδι σου κάτω, αυτό βούλιαζε μερικά εκατοστά και αμέσως μετά σηκώνονταν πάνω, σαν ελατήριο. Στην αρχή τους δυσκόλεψε, αλλά μετά το βρήκαν όμορφο παιγνίδι γιατί το περπάτημά τους με αυτό τον τρόπο έγινε χορός. Δεν περπατούσαν αλλά χορεύαν και το καλύτερο από όλα ήταν ότι δεν κουραζόντουσαν καθόλου. Γέλασαν πάρα πολύ με τις γκάφες τους μέχρι να το συνηθίσουν.

Όσο προχωρούσαν έβλεπαν περιεργα πράγματα. Πράγματα που δεν είχαν συναντήσει ποτέ μέχρι τότε και που δεν είχαν και τη φαντασία να τα συλλάβουν. Στην αρχή όλα έμοιαζαν φυσιολογικά αλλά με την ώρα όλα άρχισαν να αλλάζουν. Να γίνονται τελείως αντίθετα από ότι γνώριζαν μέχρι τότε. Τα δέντρα δεν ήταν ψηλά πάνω από τη γη, αλλά χωμένα μέσα σε αυτή και μόνο οι ρίζες τους έβγαιναν πάνω. Τα λουλούδια δεν φύτρωναν από τη γη αλλά αιωρούνταν πάνω από το ελαστικό έδαφος σαν να μην είχαν καμία σχέση με αυτό. Μετά από μερικές ώρες περπάτημα συνάντησαν και μερικά πουλιά. Όμορφα πουλιά μόνο που δεν πετούσαν, αλλά περπατούσαν. Ήταν σίγουρα πουλιά, γιατί είχαν το σχήμα των πουλιών και το κυριότερο είχαν φτερά, μόνο που δεν πετούσαν αλλά περπατούσαν.

Αντίθετα, ορισμένα περιεργα τετράποδα που συνάντησαν, πετούσαν χωρίς να έχουν φτερά. Και χωρίς να το καταλάβουν συνάντησαν και τον πρώτο άνθρωπο. Τουλάχιστον έτσι τον κατάλαβαν στην αρχή. Μόνο που και αυτός ήταν ανάποδος. Τα πόδια του ήταν προς τα πάνω και το κεφάλι του ακουμπούσε στο ελαστικό έδαφος, χωνόταν μέσα σε αυτό και τινάζόταν. Έτσι, χορεύοντας με το κεφάλι, περπατούσε. Τον χαιρέτησαν αλλά για να μπορέσουν να τον δουν έπρεπε να σκύψουν χαμηλά. Τους χαιρέτησε και εκείνος κουνώντας τα πόδια του. Δεν μπόρεσαν να καταλάβουν αν ήταν άντρας ή γυναίκα.

- Πως σε λένε; τον ρώτησε ο Κοράν.

- Αράνα, του απάντησε.

- Είσαι άντρας ή γυναίκα; συνέχισε ο Κοράν.

- Είμαι Αράνα, τίποτε άλλο, του απάντησε αυτός και άρχισε να απομακρύνεται χορεύοντας με το κεφάλι του στο έδαφος.

Ποιο κάτω συνάντησαν έναν άλλον και τον ρώτησαν το όνομά του.

- Ιράνα, τους είπε. Στην ερώτηση που ακολούθησε αν ήταν άντρας ή γυναίκα απάντησε, «Είμαι Ιράνα, αυτό είναι αρκετό.» και έφυγε και αυτός. Ποιο κάτω ένα τρίτο που λεγόταν «Εράνα», μετά ένα τέταρ-

το που λεγόταν «Οράνα», ένα πέμπτο που λεγόταν «Ρεάνα», έναν έκτο που λεγόταν «Ροάνα» και, τελικά, όλοι τους ήταν ευχαριστημένοι να μην έχουν γυναικεία ή ανδρική ταυτότητα παρά μόνο το όνομά τους. Στο τέλος έγινε παιγνίδι και προσπαθούσαν να μαντέψουν τα ονόματά τους πριν καν τους ρωτήσουν. Μερικές φορές έπεσαν μέσα και μερικές φορές έπεσαν έξω. Φτάνοντας προς την κορυφή ενός βουνού συνάντησαν και έναν άνθρωπο ο οποίος ήταν προφανώς άντρας και όπως γνώριζαν τους ανθρώπους μέχρι τότε. Ήταν ίσιος, δεν είχε καμία σχέση με τους 'ανάποδους' που είχαν γνωρίσει μέχρι τότε και τους συστήθηκε ως, ο αλλού.

- Ο αλλού; Είσαι ο αλλού; Δηλαδή δική σου είναι αυτή η χώρα; τον ρώτησαν.

- Ποιανού άλλου θέλατε να είναι εκτός από του αλλού; Φυσικά και δική μου είναι αυτή η χώρα, τους απάντησε.

- Δηλαδή είσαι ο κυβερνήτης της; ξαναρώτησαν.

- Μπορεί κάποια χώρα να έχει κυβερνήτη; Τι είναι, αυτοκίνητο; Όχι βέβαια, δεν είμαι ο κυβερνήτης της, είμαι ο αλλού. Σας φαίνεται παράξενο αυτό;

- Και γιατί λέγεται αυτή η χώρα, χώρα του αλλού; τον ρώτησε ο Λίνος.

- Ποιος σας το είπε αυτό; τους ρώτησε ο αλλού.

- Εσύ, μόλις τώρα, του απάντησαν.

- Δηλαδή εγώ τώρα σας είπα ότι η χώρα αυτή λέγεται η χώρα του αλλού; Εγώ σας είπα ότι λέγομαι αλλού και ότι αυτή η χώρα είναι δική μου. Και εννοώ δική μου γιατί γεννήθηκα σε αυτή τη χώρα. Δεν είμαι ούτε ο κυβερνήτης της, ούτε και αυτή είναι η χώρα του αλλού, έτσι όπως το λέτε εσείς.

- Και ποιο είναι το όνομα αυτής της χώρας; τον ρώτησε η Κίρα.

- Αυτή την απάντηση θα τη βρείτε αλλού... τους είπε χαμογελώντας και έφυγε.

Έμειναν να κοιτάζουν ο ένας τον άλλον και η ίδια ερώτηση περνούσε μέσα από το μυαλό τους. Ποιος έκανε λάθος; Ο γέρος; Η Κίρα ή η σινίτρα; Ή μήπως βιάστηκαν να κατέβουν από το καράβι τους; Και τέλος πάντων πως λεγόταν αυτή η παράξενη χώρα όπου όλα ήταν ανάποδα, όλοι είχαν τα ίδια ονόματα αναγραμματιζόμενα και υπήρχε μόνο κάποιος ίσιος. Ίσιος, όπως ήξεραν το ίσιο μέχρι τότε. Αλλά και αυτός ο κάποιος ίσιος, που τον έλεγαν αλλού, ανάποδος ήταν γιατί δεν καταλάβαιναν τι έλεγε. Ο Αλλού τους είπε ότι το όνομα της χώρας θα το βρουν αλλού, αλλά αυτή είναι η χώρα του αλλού!!!

- Μπερδεύτηκα, είπε η Μάλι και συνέχισε. «Πραγματικά μπερδεύτηκα. Θα πρέπει να πάρουμε περισσότερες πληροφορίες. Έτσι δεν βγαίνει κανένα νόημα.»

- Και που θα τις βρούμε; Τις πουλάνε πουθενά; Αλλά και να τις πουλάγανε δεν έχουμε χρήματα. Αλλά και χρήματα να είχαμε, εδώ θα ήταν άχρηστα. Εδώ, μάλλον, έχουν το δικό τους νόμισμα. Και ποιος ξέρει τι νόμισμα θα είναι αυτό. Μπορεί να είναι κάποιο περίεργο νόμισμα που θα αλλάζει μορφή. Μπορεί να γίνεται ότι θέλει.» Με την παρατήρηση του Λίνου γέλασαν όλοι και συνέχισαν την πορεία τους.

Προχωρώντας, οι ίδιες εικόνες έκαναν την εμφάνισή τους μέχρις ότου συνάντησαν έναν άλλον ίσιο άνθρωπο που καθόταν σε μια πέτρα και σκάλιζε το πράσινο έδαφος με ένα ξύλο. Αλλά δεν έμενε καμία ζωγραφιά γιατί το σκάλισμα εξαφανιζόταν. Το πράσινο ελαστικό έδαφος έπαιρνε πάλι το σχήμα του. Κάθε εικόνα που σκάλιζε, ήταν προσωρινή. Αλλά όχι μόνο αυτό. Για όσο χρόνο έμενε στο έδαφος, η εικόνα έκανε μορφασμούς, μιλούσε και έπαιρνε διάφορα σχήματα. Μετά έφευγε και το έδαφος έπαιρνε πάλι την αρχική του μορφή. Ήταν ένα περίεργο παιγνίδι αυτό. Τον χαιρέτησαν και του συστήθηκαν. Και αυτός ήταν άντρας, αλλά τους χαμογέλασε και δεν τους είπε το όνομά του. Αναγκάστηκαν να τον ρωτήσουν. Εκείνος ζωγράφισε ένα περίεργο πρόσωπο στο έδαφος που χαμογέλασε στα παιδιά και τους είπε, «Τον λένε αλλού.» Μετά η εικόνα εξαφανίστηκε.

Τα παιδιά κοιτάχθηκαν μεταξύ τους και γρήγορα κατάλαβαν ότι με αυτό τον αλλού θα μιλάνε μέσα από το πράσινο έδαφος και τις εικόνες του. Δεν τους ενόχλησε, το βρήκαν διασκειαστικό και συνέχισαν αυτή την περίεργη 'συζήτηση'.

- Μα πριν από λίγο κάποιος άλλος που συναντήσαμε λεγόταν αλλού. Και εσύ αλλού λέγεσαι; Πόσοι αλλού υπάρχουν σε αυτή τη χώρα; Και πως λέγεται αυτή η χώρα; Σε παρακαλούμε κύριε αλλού εικόνα, μπορείς να μας βοηθήσεις γιατί νομίζουμε ότι βρισκόμαστε στη χώρα του αλλού και αυτό είναι πολύ σημαντικό για μας. Ερχόμαστε από πολύ μακριά και ήναμε πολύ κόπο για να φτάσουμε μέχρι εδώ. Εδώ τελειώνει το ταξίδι μας αλλά για να γίνει αυτό πρέπει να ξέρουμε αν βρισκόμαστε στη χώρα του αλλού.

Μια εικόνα που ο καθιστός αλλού ζωγράφισε στο έδαφος άρχισε να μεγαλώνει, να παίρνει το σχήμα ενός προσώπου, σαν να φύτρωνε από το έδαφος και τους είπε.

- Θα σας βοηθήσω και ορίστε η βοήθειά μου. Αν θέλετε να είστε στη χώρα του αλλού είστε, διαφορετικά αν δεν θέλετε, τότε είστε αλλού.

Η εικόνα άρχισε να συρρικνώνεται και στο τέλος εξαφανίστηκε. Το πράσινο ελαστικό έδαφος πήρε, πάλι, τη συνηθισμένη του μορφή. Τότε ο αλλού αυτός, σηκώθηκε και γελώντας έφυγε προς 'άγνωστη κατεύθυνση'.

Τα παιδιά δεν μπορούσαν με τίποτε να βγάλουν νόημα. Τι θα πει αν θέλουμε να είμαστε στη χώρα του αλλού είμαστε, διαφορετικά είμαστε αλλού; Και αυτό να στο λέει κάτι που δεν υπάρχει; Μια εικόνα; Κανείς δεν μπορούσε να το κατανοήσει αυτό. Αυτό και αν ήταν γρίφος. Τότε ο Κοράν έκανε μια σκέψη.

- Γιατί δεν ρωτάμε κατευθείαν για την Κιράνα; Τι σημασία έχει πως τη λένε αυτή τη χώρα; Μπορεί και ο γέρος να έκανε λάθος. Γιατί δεν ρωτάμε για την Κιράνα κατευθείαν; Η Κιράνα είναι ο σκοπός μας και όχι η χώρα του αλλού.

Όλοι συμφώνησαν ότι αυτή η στρατηγική που πρότεινε ο Κοράν μπορεί να είχε καλύτερα αποτελέσματα. Έτσι αποφάσισαν στην επόμενη συνάντησή τους να μουν κατευθείαν στην ουσία των πραγμάτων. Που βρίσκεται η Κιράνα. Αυτή ήταν η ουσία των πραγμάτων. Δεν άργησε να έρθει η επόμενη συνάντηση και μετά από τα τυπικά ο άντρας που και αυτός τους συστήθηκε ως αλλού, τους απάντησε στην ερώτησή τους για την Κιράνα.

- Η Κιράνα, λοιπόν. Ψάχνετε για την Κιράνα του αλλού ή ψάχνετε για την Κιράνα του άλλου;

Τα παιδιά τα έχασαν. Δεν μπορούσαν να κατανοήσουν τι τους ρωτούσε. Πόσες Κιράνες υπήρχαν; Άλλη ήταν η Κιράνα του αλλού και άλλη ήταν η Κιράνα του άλλου; Δεν μπόρεσαν να απαντήσουν και τον κοιτούσαν που τους κοιτούσε περιέργα. Τότε αυτός συνέχισε.

- Από ότι βλέπω δεν μπορούμε να συνεννοηθούμε. Και επειδή δεν μπορείτε να μου απαντήσετε στην ερώτηση θα σας πως αυτό που γνωρίζω. Για να θυμηθώ που έχω ακούσει αυτό το όνομα. Κιράνα, Κιράνα του αλλού. Δεν μου λέει τίποτε το όνομα αυτό. Λυπάμαι δεν μπορώ να σας βοηθήσω. Αυτό το όνομα δεν μου λέει τίποτε και κανείς σε αυτόν εδώ τον τόπο δεν γνωρίζει κάτι σχετικό. Λυπάμαι θα πρέπει να προσπαθήσετε μόνοι σας να βρείτε αυτό που ψάχνετε...

Και αυτός με τη σειρά του έφυγε και η απογοήτευση ήταν βαριά. Γρήγορα κατέληξαν στο συμπέρασμα ότι πράγματι βρισκόntonτουσαν αλλού και αποφάσισαν να γυρίσουν στη σινίτρα προκειμένου να φύγουν για την πραγματική χώρα του αλλού. Και αυτή τους η απόφαση, τους βρήκε με τα κεφάλια χαμηλά και τα αυτιά πεσμένα που λένε.

- Μα, όμως, εδώ τους λένε αλλού όλους τους ίδιους. Πως το εξηγείτε αυτό;

Αυτή ήταν μια εύλογη απορία του Κοράν που έβαζε ένα δίλημμα. Πράγματι τους έλεγαν αλλού όλους. Τότε η Κίρα σκέφτηκε κάτι.

- Μπορεί να έκανε λάθος ο γέρος και να μην λέγεται χώρα του αλλού. Δεν θέλω να σκεφτώ ότι η Κιράνα είναι κάποιου άλλου. Σε αυτή την περίπτωση δεν θα μπορούσαμε να πάρουμε το καράβι αυτό. Δεν μπορούμε να πάρουμε κάτι από κάποιον που είναι δικό του!!!

Αυτό δεν το είχαν σκεφτεί, ότι η Κιράνα μπορεί να ανήκε σε κάποιον. Και μόνο αυτή η σκέψη τους βύθισε σε μελαγχολία. Σχεδόν ήταν έτοιμοι να κλάψουν αλλά η Μάλι, όπως πάντα, έκανε το θαύμα της.

- Δεν έχει νόημα να υποθέτουμε. Έτσι και αλλιώς ακόμα δεν έχουμε σίγουρη απάντηση, οπότε καλύτερα είναι να συνεχίσουμε. Νομίζω ότι πολύ γρήγορα θα ξέρουμε.

Αυτή η σκέψη της Μάλι έδωσε νέα πνοή στην ομάδα που αποφάσισε να μην εγκαταλείψει τη χώρα αυτή, αν δεν την ψάξει σπιθαμή προς σπιθαμή. Έτσι κάθε αλλού που γνώριζαν και κάθε Ιράνα, Ροάνα, Εράνα, κάθε ανάποδο και κάθε ίσιο τον ρωτούσαν για το όνομα της χώρας και για την Κιράνα και κάθε φορά έπαιρναν την ίδια απάντηση. «Δεν ξέρουμε τίποτα για την Κιράνα και αυτή είναι η χώρα μας.» Χωρίς όνομα, χωρίς ταυτότητα, χωρίς τίποτε από όσα γνώριζαν μέχρι τότε ότι οι χώρες είχαν. Ήταν απλά η χώρα τους και σε αυτή δεν υπήρχε καμία απολύτως Κιράνα.

- Δεν θα βγάλουμε ποτέ άκρη, είπε κάποια στιγμή η Κίρα.

- Καλύτερα να ξεκουραστούμε δίπλα σε αυτό το δέντρο. Η Μάλι έδειξε ένα δέντρο και χωρίς να περιμένει τους άλλους κάθισε και έβγαλε τα παπούτσια της, όπως συνήθιζε. Άρχισε να ξύνει τα πόδια της. Μετά κοίταξε το δέντρο και διόρθωσε. «Δίπλα σε αυτές τις ρίζες ήθελα να πω...»

Γέλασαν όλοι και κάθισαν γύρω, γύρω από τις ρίζες - δέντρο - για να ξεκουραστούν. Γρήγορα τους πήρε ο ύπνος. Δεν κατάλαβαν πόση ώρα κοιμόντουσαν, ώσπου μια απαλή γλυκιά φωνή τους ξύπνησε όλους, έναν, έναν. Άνοιξαν τα μάτια τους και μια όμορφη γυναίκα, ίσια, στεκόταν από πάνω τους και τους χαμογελούσε. Είχε ήδη ξημερώσει.

- Καλημέρα, τους είπε. «Εμαθα ότι φάχνετε την Κιράνα και ότι έρχεστε από πολύ μακριά.»

- Είναι αλήθεια. Ο Κοράν πετάχτηκε επάνω και άρχισε να τρίβει τα μάτια του από τις τσίμπλες. Οι άλλοι ακόμα καλά, καλά δεν είχαν ξυπνήσει.

- Το περίεργο δεν είναι ότι φάχνετε την Κιράνα. Το περίεργο είναι ότι κατορθώσατε να φτάσετε μέχρι εδώ. Δεν έχει φτάσει ποτέ κανείς εδώ. Και αυτό είναι ένα πραγματικό κατόρθωμα. Οφείλω να σας συγχαρώ και να σας συστηθώ. Είμαι η Κιράνα. Αλλά ψάχνετε λάθος Κιράνα για αυτό δεν μπόρεσε να σας βοηθήσει κανείς. Ψάχνετε για το καράβι Κιράνα ενώ η Κιράνα είμαι εγώ. Και αυτό το καράβι δεν υπάρχει, αλλά υπάρχει η Κιράνα που βλέπετε μπροστά σας.

- Τι; Ένα επιφώνημα έκπληξης και όλοι σαν ελατήρια πετάχτηκαν πάνω.

- Όλα αυτά για μια γυναίκα; Εμείς ψάχναμε για το ομορφότερο καράβι που υπάρχει και περάσαμε όλα αυτά για να συναντήσουμε μια γυναίκα; Απίστευτο.

Η Κίρα δεν μπορούσε να κρύψει την απογοήτευσή της. Το ίδιο και οι υπόλοιποι. Η γυναίκα που συστήθηκε ως Κιράνα χαμογελούσε με τις αντιδράσεις τους.

- Ποιος σας είπε ότι η Κιράνα είναι καράβι; τους ρώτησε.

- Όλοι. Όλο το σχολείο ξέρει ότι η Κιράνα είναι καράβι. Όλη η πόλη ξέρει ότι η Κιράνα είναι καράβι. Ακόμα και οι καθηγητές μας το ξέρουν, βιάστηκε να απαντήσει η Μάλι.

- Και πως το ξέρουν αυτό αφού κανείς δεν έχει φτάσει μέχρι εδώ; Για να το ξέρει κάποιος, θα πρέπει να έχει δει αυτό το καράβι ή να έχει μιλήσει, τουλάχιστον, με κάποιον που το έχει δει. Οι πρώτοι που φτάνετε εδώ είστε εσείς. Άρα πως οι υπόλοιποι γνωρίζουν ότι η Κιράνα είναι καράβι αφού ποτέ δεν έχουν δει την Κιράνα;

Αυτή η ερώτηση τους βρήκε όλους άφωνους και απροετοίμαστους.

- Αυτό είναι αλήθεια, απάντησε ο Κοράν. «Εμείς νομίζαμε ότι κάποιος είχε δει το καράβι, εμείς νομίσαμε ότι ο γέρος που μίλησε στην Κίρα είχε δει το καράβι, εμείς νομίσαμε ότι η Κιράνα ήταν καράβι και όλα ήταν μέσα στη δική μας φαντασία. Δεν υπήρχε κάτι σίγουρο και η επιλογή μας στηρίχθηκε απλά και μόνο σε μια υπόθεση που τη νομίζαμε αληθινή μόνο και μόνο γιατί δεν θελήσαμε να τη σκεφτούμε περισσότερο. Και τελικά ορίστε το όμορφο καράβι μας. Δεν λέω ότι δεν είστε όμορφη γυναίκα αλλά σίγουρα ένα όμορφο καράβι δεν είστε.»

Η Κιράνα γέλασε πάρα πολύ με αυτή την αυθόρμητη προσέγγιση του Κοράν και τους κάλεσε να φύγουν και να την ακολουθήσουν στο σπίτι της.

- Θα είναι πάνω από το έδαφος ή κάτω από αυτό; τη ρώτησε η Κίρα.

- Θα χρειαστεί να συρθούμε, να σαρφαλώσουμε, να κολυμπήσουμε, να πετάξουμε, τι θα πρέπει να γίνει για να μπούμε στο σπίτι σας κυρία Κιράνα; ρώτησε ο Λίνος.

- Υπάρχει καμία περίπτωση να έρθει το σπίτι σας εδώ; ρώτησε η Μάλι.

Η Κιράνα γελούσε με τον αυθορμητισμό τους. Μετά τους απάντησε.

- Τίποτε από όλα αυτά, το μόνο που θα χρειαστεί είναι να περπατήσουμε μαζί μέχρι εκεί και να περάσετε την πόρτα.

Με τα πολλά και τα λίγα, γρήγορα έφτασαν σε ένα όμορφο σπίτι στην πίσω πλευρά του βουνού. Ένα πανέμορφο σπίτι που κοίταζε όλη τη θάλασσα, τελείως ανθρώπινο και προσιτό σε ότι γνώριζαν μέχρι τότε.

- Είναι από την άλλη πλευρά, για αυτό είναι ίσιο, παρατήρησε ο Κοράν.

- Έχετε πολύ πλάκα, τους είπε η Κιράνα και συνέχισε.

- Αλλά βέβαια αν δεν είχατε αυτή την πλάκα δεν θα μπορούσατε ποτέ να φτάσετε μέχρι εδώ. Ελάτε, περάστε μέσα να ξεκουραστείτε και θα τα πούμε.

Τα παιδιά πέρασαν στο εσωτερικό του σπιτιού. Τα πάντα ήταν λευκά. Λευκά έπιπλα, λευκοί τοίχοι, τίποτε σκούρο, τίποτε άγριο, τίποτε άσχημο. Μερικοί πίνακες που στόλιζαν το λευκό είχαν και μερικά άλλα χρώματα, όλα απαλά. Ήταν ένα χαρούμενο σπίτι με πανέμορφη θέα που ανήκε σε μια όμορφη χαμογελαστή νέα γυναίκα, που την έλεγαν Κιράνα.

- Το σπίτι έχει πολλά μπάνια. Και πολλά δωμάτια. Μπορείτε να λουστείτε και να περιποιηθείτε τον εαυτό σας, μπορείτε να αλλάξετε ρούχα, θα βρείτε αρκετά στις ντουλάπες και μετά μπορείτε να κατεβείτε κάτω στην τραπεζαρία για να φάμε. Υπάρχει έτοιμο φαγητό. Ίσιο, όπως το λέτε εσείς και σας προλαβαίνω προτού με ρωτήσετε. Άντε ξαμοληθείτε τώρα.

Έφυγαν τρέχοντας και ουρλιάζοντας και μέχρι να αποφασίσουν ποιο μπάνιο θα πάρει ποιος, είχε γίνει ήδη ένας ψιλοχαμός. Στο τέλος φρεσκοπλυμένοι και με καθαρά ρούχα όλοι κατέβηκαν στην τραπεζαρία. Όταν συνάντησαν ο ένας τον άλλον παρατήρησαν ότι όλοι φορούσαν το ίδιο ρούχο. Ένα λευκό χιτώνα ίδιο με αυτό που φορούσε και η όμορφη Κιράνα.

Τα κοιτάξε και χαμογέλασε.

- Εμπρός στην τραπεζαρία τώρα, έχει ζεστό φαγητό.

Έκαναν σαν λυσασμένα και σε μισή ώρα είχε εξαφανισθεί κάθε ίχνος τροφής που υπήρχε σε εκείνο το τραπέζι. Η Κιράνα δεν άγγιξε ούτε φτερούγα που λένε. Μόλις τέλειωσαν τους ρώτησε αν ήθελαν να κοιμηθούν ή αν ήθελαν να χαζέψουν λίγο το σπίτι. Και αυτό αφού πρώτα βεβαιώθηκε ότι δεν ήθελαν τίποτε άλλο από φαγητό. Τα παιδιά αποφάσισαν ότι ήθελαν να λύσουν τις απορίες τους και η Κιράνα προσφέρθηκε να τα βοηθήσει.

- Τι θέλετε να σας πω; Τι είναι αυτό που δεν ξέρετε; Γιατί αν κάτι το ξέρετε δεν χρειάζεται να με ρωτάτε για αυτό.

- Καταρχήν που είμαστε. Σε ποια χώρα βρισκόμαστε, αυτό θέλουμε να μάθουμε.

- Για ποια χώρα ξεκινήσατε στην αρχή του ταξιδιού σας; τους ρώτησε.

- Για τη χώρα του αλλού, απάντησε η Κίρα.

- Τότε σε αυτή τη χώρα βρίσκεστε. Τι σας φαίνεται περίεργο σε αυτή την ιστορία;

- Μα κανείς δεν ξέρει το όνομα αυτής της χώρας. Κανείς από όσους ρωτήσαμε δεν γνωρίζει πως τη λένε αυτή τη χώρα, βιάστηκε να απαντήσει ο Λίνος.

- Και στην αρχή για καράβι ξεκινήσατε και μια γυναίκα βρήκατε που τη λένε Κιράνα. Άλλα σας έλεγαν και άλλα βρήκατε. Τι σημαίνει αυτό; Βρήκατε αυτό που ψάχνατε, ήταν τελείως διαφορετικό από ότι σας έλεγαν, επομένως βρίσκεστε στη χώρα του αλλού. Βρίσκεστε στη χώρα του αλλού από αυτό που νομίζατε ότι θα βρείτε, αλλά ξέρετε τι θα βρείτε σε αυτή τη χώρα;

- Γιατί μας είπαν ότι η Κιράνα είναι καράβι; ρώτησε ο Άνος.

- Αυτό δεν σας το είπε κανείς. Για την ακρίβεια, αυτό το είπε ο κάθε κανείς και στη χώρα αυτή κανείς είναι εκείνος που δεν γνωρίζει τι λέει. Εσείς το υποθέσατε από ότι ακούγατε για την Κιράνα από τον κανένα. Κάποιος, τελείως τυχαία πέταξε τη θεωρία για το καράβι, φρόντισε να τη στολίσει κιόλας με φανφάρες και όλοι τη δέχθηκαν. Ποιος σας είπε ότι η Κιράνα είναι καράβι και ότι την έχει δει; Υπάρχει κάποιος τέτοιος;

Όλοι σιέφθηκαν ότι κανένας δεν τους είχε πει, με σιγουριά, ότι η Κιράνα είναι καράβι. Σε αυτό είχε δίκιο. Ήταν δική τους υπόθεση, ήταν δική τους φαντασίωση που τη δανείστηκαν από τους άλλους.

- Και τώρα που σας γνωρίσαμε κυρία Κιράνα και που δεν είστε ένα όμορφο καράβι τι θα κάνουμε εδώ στη χώρα του αλλού; Εμείς θέλαμε να πάρουμε την Κιράνα καράβι και να γυρίσουμε πίσω με αυτή. Τι θα κάνουμε τώρα; Και εσάς να πάρουμε δεν έγινε και τίποτε ιδιαίτερο γιατί στη χώρα μας υπάρχουν πολλές γυναίκες. Αυτό σίγουρα δεν θα είναι επιτυχία. Όλα μας τα σχέδια ανατράπηκαν, είπε ο Λίνος.

Η Κιράνα τους κοιτάξε χαμογελώντας.

- Αυτή πραγματικά είναι μια δύσκολη και ουσιαστική ερώτηση την οποία δυστυχώς δεν μπορώ να σας την απαντήσω εγώ. Αυτή την ερώτηση θα πρέπει να την απαντήσετε μόνοι σας.

Κοιτάχθηκαν μεταξύ τους και η ίδια σιέφη περνούσε από το μυαλό όλων αλλά ο Κοράν ανέλαβε την ευθύνη να ρωτήσει.

- Μπορούμε να γυρίσουμε πίσω;

Η Κιράνα χαμογέλασε και τους είπε.

- Αν βρείτε το δρόμο, ναι.

Υστερα σηκώθηκε από το τραπέζι, χτύπησε τα χέρια της και δύο ίσιες όμορφες γυναίκες εμφανίσθηκαν και άρχισαν να μαζεύουν το τραπέζι. Χαμογελώντας τους είπε.

- Πηγαίνω στο δωμάτιό μου να κοιμηθώ. Θα τα πούμε όταν ξυπνήσω. Μέχρι τότε μπορείτε να κάνετε ότι θέλετε. Εδώ δεν υπάρχουν περιορισμοί, εδώ δεν υπάρχει κανένας απολύτως κίνδυνος. Εξάλλου βρίσκεστε στη χώρα του αλλού. Μην το ξεχνάτε αυτό.

Και αμέσως αποσύρθηκε. Τα παιδιά έμειναν να κοιτάζουν το ένα το άλλο χωρίς να μπορούν να πουν τίποτα. Από μια άποψη, το στόχο τους τον είχαν πετύχει. Η Κιράνα υπήρχε, αλλά δεν ήταν ένα όμορφο καράβι όπως πίστευαν στην αρχή, παρά μια όμορφη γυναίκα σε μια παράξενη χώρα, κάπου αλλού. Δεν μπορούσαν να γυρίσουν πίσω με κάτι που δεν υπήρχε και αυτό ήταν μια πραγματικότητα. Ο Κοράν ρώτησε τους άλλους.

- Είναι κανείς που δεν θέλει να γυρίσει πίσω;

- Έχουμε τους γονείς μας, τα ποδήλατά μας, τους φίλους μας, τη σπηλιά μας, ότι έχουμε και δεν έχουμε είναι εκεί. Τα αφήσαμε όλα αυτά για να βρούμε το καράβι μας, για να μπορέσουμε να δείξουμε σε όλους ότι η Σινίτρα είναι ικανή να κάνει ένα άπιαστο όνειρο πραγματικότητα. Τώρα τι θα κάνουμε εδώ; Και ποιος θα μας πιστέψει αν πούμε ότι η Κιράνα είναι μια όμορφη γυναίκα και δεν είναι καράβι; Όλοι θα συνεχίσουν να πιστεύουν ότι η Κιράνα είναι καράβι και ότι εμείς τους λέμε ψέματα. Η Σινίτρα θα χάσει την αξιοπιστία της. Έτσι αν γυρίσουμε δεν θα πρέπει να πούμε σε κανένα τίποτε και αυτό το μυστικό να το κρατήσουμε ανάμεσά μας, μόνο για εμάς. Θα είναι το μικρό μυστικό της Σινίτρα.

Αυτή ήταν η θέση της Μάλι και δεν απείχε και πολύ από τη θέση των άλλων παιδιών. Ο Κοράν ήταν σκεπτικός και κοίταζε την υπέροχη θεά της θάλασσας από το παράθυρο του σπιτιού. Δεν μιλούσε και άκουγε τους άλλους να λένε τα ίδια πράγματα που είχε και αυτός στο μυαλό του. Μόνο που δεν είχε μόνο αυτά. Για να γυρίσουν πίσω θα έπρεπε να βρουν το δρόμο της επιστροφής. Και για το δρόμο αυτό δεν τους είχε μιλήσει απολύτως κανένας. Πως θα γινόταν αυτό; Ο γέρος τους είχε πει ότι, η σινίτρα θα τους πήγαινε στη χώρα του αλλού. Κανείς όμως δεν τους είχε πει πως θα έφευγαν από τη χώρα του αλλού. Αυτό δεν το είχαν σκεφτεί, αλλά και να το είχαν σκεφτεί και να μην τους έδειχνε κανείς το δρόμο πάλι την ίδια απόφαση θα είχαν πάρει. Εξάλλου η Κιράνα το είχε πει πριν. Αν βρουν το δρόμο της επιστροφής θα μπορούσαν να γυρίσουν. Αποφάσισε να τους πει τις σκέψεις του.

- Υπάρχει ξέρετε ένα μικρό πρόβλημα. Δεν ξέρουμε πως θα γυρίσουμε από τη χώρα του αλλού. Δεν ξέρουμε το δρόμο για να φύγουμε από εδώ. Αλήθεια, Κίρα τι σου είπε ο γέρος σχετικά με το δρόμο της επιστροφής;

Η Κίρα έξυσε το κεφάλι της.

- Νομίζω ότι μου είπε πως κανείς δεν γυρίζει από τη χώρα του αλλού.

- Πως μπορεί να το ήξερε αυτό αφού κανείς δεν έχει έρθει ποτέ σε αυτή εδώ τη χώρα; Δεν μπορούσε ο γέρος να το ξέρει αυτό, είπε ο Άνος.

- Εγώ σκέφτομαι το ξύλο της αρκούδας που θα πέσει και εσείς λέγετε ότι θέλετε. Αυτή η δήλωση του Λίνου χαλάρωσε λίγο τα πράγματα. Τα παιδιά γέλασαν με την προσέγγιση του φίλου τους. Και εκείνο το σπίτι, τι περίεργο σπίτι.

- Έτσι κι αλλιώς δεν μπορούμε να αποφασίσουμε τώρα. Πάμε λίγο να παίξουμε; Να δούμε το σπίτι; Η Κιράνα είπε ότι μπορούμε να κάνουμε ότι θέλουμε. Εδώ δεν υπάρχουν περιορισμοί.

Συμφώνησαν όλοι με την Κίρα και ξαμολύθηκαν για περιπέτεια. Το σπίτι ήταν μεγάλο. Είχε πολλούς περίεργους χώρους και περίεργα πράγματα αλλά το ποιο ωραίο από όλα ήταν ένα δωμάτιο με καθρέπτες που υπήρχε στην ανατολική πλευρά του σπιτιού. Ένα δωμάτιο γεμάτο καθρέπτες που όποιος έμπαινε μέσα έβλεπε παντού το είδωλό του. Ο χώρος γέμιζε από το είδωλό του. Όταν ανακάλυψαν αυτό το δωμάτιο ξετρελάθηκαν. Κοιτούσαν πάνω, κάτω, δεξιά, αριστερά, παντού υπήρχαν, παντού έβλεπαν ότι έκαναν. Γκριμάτσες, χειρονομίες, πηδούσαν, χόρευαν και γελούσαν με την ψυχή τους σε αυτό το δωμάτιο. Σε κάποια στιγμή και χωρίς να το καταλάβουν οι καθρέπτες εξαφανίσθηκαν και στη θέση τους εμφανίσθηκαν λευκές πόρτες, μόνο λευκές πόρτες που κάθε μια είχε και μια επιγραφή επάνω της. Πλησίασαν σε μια από αυτές και διάβασαν. «Παιδική χαρά», μετά σε μια άλλη «τα ωραιότερα ποδήλατα του κόσμου» και μετά τις γύρισαν όλες και διάβαζαν «οι καλύτερες σπηλιές, τα ομορφότερα παιχνίδια, τα ποιο αστεία παραμύθια, το

καλύτερο παγωτό, ο μεγαλύτερος παιδότοπος» και πολλά άλλα. Όλη η παιδική φαντασία ήταν πίσω από αυτές τις πόρτες.

Κοιτάχθηκαν μεταξύ τους και αποφάσισαν να ανοίξουν μια πόρτα που έλεγε για τα ωραιότερα ποδήλατα του κόσμου. Μπήκαν μέσα και βρέθηκαν σε ένα δωμάτιο όπου υπήρχαν πέντε λευκά ποδήλατα που όμοιά τους δεν είχαν δει πουθενά. Είχαν μόνο μία ρόδα, ένα τιμόνι, μια σέλα, ταχύτητες και πετάλι. Ήταν παρ៉άξενα, αλλά ήταν εκεί.

- Που είναι τα ωραιότερα ποδήλατα του κόσμου; ρώτησε η Μάλι.

- Ξέρει κανείς να κάνει ποδήλατο με μία ρόδα; συμπλήρωσε η Κίρα.

Ο Κοράν πλησίασε τα ποδήλατα και άρχισε να τα χαζεύει από κοντά. Έπειτα διάλεξε ένα και προσπάθησε να το καβαλήσει. Μάταια, όμως, έπεσε και όλοι γέλασαν. Πεισματάρης όπως ήταν, προσπάθησε ξανά και ξανά, αλλά συνέχεια έπεφτε και στο τέλος απογοητεύθηκε και το άφησε στη θέση του. Τα παιδιά γύρισαν για να φύγουν από το δωμάτιο, απογοητευμένα και ξαφνικά εκεί που την πόρτα την είχαν αφήσει ανοιχτή, χωρίς να το καταλάβουν, έκλεισε και τους κλείδωσε μέσα. Πίσω από την πόρτα, που μπαίνοντας δεν το είχαν προσέξει, υπήρχε μια πινακίδα που έγραφε «Οδηγίες για τη χρήση των ποδηλάτων. Διαλέγεται ένα ποδήλατο και όταν ανεβείτε στη σέλα του, προσπαθήστε τα πόδια σας να πατάνε στο έδαφος διαφορετικά θα πέσετε. Μόλις έχετε σταθεροποιηθεί, πιάστε γερά το τιμόνι και δώστε την εντολή <σούπερ αρούσιους>. Το ποδήλατο θα κάνει τη δουλειά του και φροντίστε να κρατάτε πάντοτε γερά το τιμόνι.»

Διάβασαν τις οδηγίες μέχρι εκεί και διάλεξαν από ένα ποδήλατο ο καθένας. Ανέβηκαν, σταθεροποιήθηκαν και με το τρία του Κοράν όλοι έδωσαν την εντολή «σούπερ αρούσιους». Και τότε συνέβη το μαγικό. Τα ποδήλατα, αμέσως, σηκώθηκαν στον αέρα και άρχισαν να κάνουν μικρούς κύκλους μέσα στο δωμάτιο. Ύστερα η οροφή του δωματίου άνοιξε και τα ποδήλατα με τους αναβάτες τους ξεχύθηκαν στον ουρανό και άρχισαν να κάνουν τρελές βόλτες. Τέτοιες βόλτες που κανένα παιδί και κανείς άνθρωπος στη γη δεν έχει δει ποτέ του. Άρχισαν να κυνηγάν ο ένας τον άλλον, να παίζουν και να προσπαθούν να σπρώξουν ο ένας τον άλλο αλλά κανείς δεν έπεφτε από αυτά τα ποδήλατα.

Γύρισαν όλη τη χώρα του αλλού, είδαν τα πάντα από ψηλά, τους ανθρώπους, τα δέντρα, τα φυτά, το σπίτι της Κιράνα, έφτασαν στο καράβι τους τη σινίτρα που ήταν αγνωροβολημένη στον καταπράσινο κόλπο και είδαν και άλλα και άλλα και άλλα και τα δέντρα και τα φυτά και οι άνθρωποι τους χαιρετούσαν καθώς περνούσαν από πάνω τους. Οι ίδιοι με τα χέρια τους και οι ανάποδοι με τα πόδια τους. Ακόμα και η σινίτρα τους χαιρέτησε μόλις τους είδε, κουνώντας τα πανιά της και αυτή η βόλτα κράτησε τόσο, όσο δεν μπορούσαν ποτέ να φανταστούν. Και όταν άλλαζαν ταχύτητα στα ποδήλατα, αυτά πήγαιναν ποιο γρήγορα ή ποιο αργά και με το τιμόνι τα κατεύθυναν εκεί που ήθελαν και σιγά, σιγά έμαθαν να τα πιλοτάρουν και τελικά είδαν ότι πράγματι στη χώρα του αλλού είχαν τα καλύτερα ποδήλατα του κόσμου. Μετά προσπάθησαν να γυρίσουν πίσω, αλλά από τη βιασύνη τους είχαν ξεχάσει να διαβάσουν όλες τις οδηγίες για το πως θα μπορούσαν να τα προσγειώσουν στο έδαφος. Έδιναν διάφορες λέξεις αλλά τα ποδήλατα συνέχιζαν να πετάνε. Πέρασε αρκετή ώρα ώπου είδαν την Κιράνα σε ένα ποδήλατο να τους πλησιάζει και να φωνάζει.

- Αν θέλετε να κατέβετε, θα πρέπει να δώσετε την εντολή «σούπερ σούπερ αρούσιους.»

Πράγματι έτσι έκαναν και ξαναγύρισαν στο δωμάτιο με τις πόρτες και μπήκαν σε μια άλλη λευκή πόρτα που έλεγε για το καλύτερο παγωτό του κόσμου όπου είδαν τεράστια καζάνια με τα ωραιότερα παγωτά που υπήρχαν και μπορούσαν να φάνε όποιο ήθελαν και όσο ήθελαν χωρίς να τους παρατηρήσει κανείς και χωρίς να πληρώσουν ούτε δραχμή για όλα αυτά και μετά στην άλλη πόρτα στην παιχιδούπολη όπου βρήκαν ότι παιγνίδι μπορούσαν να φανταστούν και στο τέλος αφού δεν είχαν γνωρίσει παρά ελάχιστα πόρτες, μόνο, εξουθενωμένα γύρισαν για το βραδινό τους με την Κιράνα. Εκεί, όλοι ήταν χαρούμενοι, όλοι ήταν αυτό που λέμε, *αλλού*.

Η Κιράνα κατέβηκε και πάλι από το δωμάτιό της, ντυμένη όπως πάντα στα λευκά και κάθισε μαζί τους. Την κοιτούσαν και όλοι ήθελαν να τη ρωτήσουν το ίδιο πράγμα, αλλά κανείς δεν τολμούσε. Ο Κοράν και πάλι ανέλαβε την ευθύνη.

- Αν δεν θέλουμε να γυρίσουμε πίσω, μπορούμε να μείνουμε για πάντα εδώ;

Η Κιράνα χαμογέλασε και τους είπε.

- Στη χώρα του αλλού κάθεται όποιος θέλει και για όσο καιρό θέλει. Αν αποφασίσει να φύγει, τότε θα πρέπει να βρει το δρόμο μόνος του. Αλλά από τη χώρα του αλλού, δεν φεύγει κανείς. Αλλά αυτό γιατί σας το λέω; Το γνωρίζετε ήδη, σας το έχω πει αρκετές φορές.

- Και εδώ μπορούμε να παίζουμε με ότι υπάρχει όπως παίζαμε σήμερα;

- Φυσικά καλέ μου Λίνε, εδώ είναι η χώρα του αλλού. Αν δεν παίζετε εδώ που αλλού θα παίζετε με την ψυχή σας; Εξάλλου περάσατε τόσα και τόσα για να φτάσετε σε αυτή εδώ τη χώρα.

- Και υπάρχουν και άλλα παιχνίδια Κιράνα; ρώτησε η Μάλι.

Η Κιράνα χαμογέλασε.

- Η χώρα του αλλού είναι η ίδια ένα παιχνίδι. Δεν προλαβαίνεις να τη γνωρίσεις σε μια μόνο ζωή. Και στη χώρα αυτή κανείς δεν μεγαλώνει. Μένουν όλοι όπως είναι. Παιδιά ήρθατε και παιδιά θα μείνετε για πάντα σε αυτή τη χώρα.

Τα παιδιά κοιτάχθηκαν μεταξύ τους. Κοίταξαν την όμορφη γυναίκα που καθόταν δίπλα τους και χαμογελούσε. Αισθάνθησαν κάτι που δεν το είχαν ξαναιώσει, μια ζεστασιά, μια αγάπη, μια κατανόηση του τι σημαίνει να είσαι παιδί. Είχαν βρει τον παράδεισό τους, αλλά η μνήμη τους γύρισε πίσω, στους γονείς και την άλλη τους ζωή. Δεν ήταν εύκολο να ξεφύγουν από αυτή από αυτή τη θύμηση.

- Μακάρι να είχαμε γεννηθεί στη χώρα του αλλού, σκέφτηκαν όλα. «Μακάρι να είμασταν ένας μικρός αλλού, ο καθένας από εμάς.»

Η Κιράνα διάβασε τις σκέψεις τους.

- Μη βασανίζετε τον εαυτό σας. Αν πραγματικά θέλετε να γυρίσετε πίσω, θα γυρίσετε. Αυτό θα γίνει, όμως, μόνο αν πραγματικά το θέλετε. Τότε θα βρεθεί και ο τρόπος και ο δρόμος για να γυρίσετε πίσω. Εκείνο που έχετε να ρωτήσετε τον εαυτό σας είναι, αν πραγματικά θέλετε να γυρίσετε πίσω. Και αν αυτό θέλετε, αυτό θα γίνει.»

Αυτά τους είπε και αποσύρθηκε στο δωμάτιό της, αφού πρώτα τα καληνύχτισε. Θα ρωτήσετε τον εαυτό σας τους είχε πει. Όχι ο ένας τον άλλον, αλλά τον εαυτό σας. Και αν άλλος αποφάσιζε έτσι και άλλος αποφάσιζε διαφορετικά; Δεν ήθελαν να χωρίσουν και αυτό ήταν κάτι που τους έκαιγε ακόμα περισσότερο. Μαζί ήρθαν και αν ήταν να φύγουν, μαζί θα έπρεπε να φύγουν. Αλλά σε αυτή την ερώτηση ο καθένας ήταν για τον εαυτό του, μόνος του μέσα στο βαθύ του θέλω. Δεν είχε νόημα να συζητήσουν για το τι θα έπρεπε να κάνουν. Στη χώρα του αλλού ίσχυε μόνο το θέλω του καθενός. Αυτό το είχαν καταλάβει πάρα πολύ καλά.

- Εγώ θα μείνω, είπε ο Λίνος. «Δεν πρόκειται να γυρίσω πίσω και να τρώω ξύλο για μια βδομάδα. Ούτε οι ακριούδες δεν αντέχουν τόσο ξύλο που θα φάω αν γυρίσω πίσω.»

Τα παιδιά λύθηκαν στο γέλιο αυτή τη φορά.

- Εσύ έχεις και ένα περισσότερο λόγο να θέλεις να μείνεις και τελικά από ότι φαίνεται, ενώ ήσουν ο άτυχος στην αρχή του ταξιδιού, τελικά, στο τέλος του είσαι ο ποιο τυχερός, του απάντησε γελώντας ο Άνος.

Αλλά αυτό δεν ήταν αλήθεια και το ήξεραν, γιατί όλοι τους ήταν τυχεροί και άτυχοι μαζί. Ο καθένας τους μπορούσε να βρει μια δικαιολογία για να μείνει ή για να φύγει, αλλά αυτό δεν είχε καμία απολύτως σημασία. Το θέλω τους, το βαθύ τους θέλω είχε μόνο σημασία. Με τα πολλά αποσύρθηκαν για ύπνο. Δεν χρειαζόταν να διαλέξουν κρεβάτια, εκεί μπορούσαν να κοιμηθούν όπου και όπως ήθελαν. Εκεί κοιμόντουσαν αλλού!!! Την επόμενη μέρα το πρωί ξαναβρέθηκαν όλοι μαζί στο τραπέζι τους για πρωινό. Σε λίγο κατέβηκε και η Κιράνα.

- Τελικά τι έγινε, αποφασίσατε αν θα παίζετε σήμερα ή αν θέλετε να γυρίσετε πίσω;

Τα παιδιά κοιτάχθηκαν μεταξύ τους και ο ένας προσπαθούσε να καταλάβει τι είχε αποφασίσει ο άλλος. Η Κίρα ξεκίνησε πρώτη.

- Η χώρα του αλλού είναι πολύ όμορφη, είναι τέλεια, είναι κάτι το απίστευτο. Αλλά εγώ θα γυρίσω πίσω και θα πω σε όλους για αυτή τη χώρα και τι έμαθα για να φτάσω εδώ και πως έφτασα και δεν με ενδιαφέρει πλέον αν θα με πιστέψουν ή όχι, γιατί αυτή τη χώρα εγώ την είδα. Και θα πω και για σένα Κιράνα, ότι είσαι η ποιο όμορφη και καλή γυναίκα που υπάρχει και μακάρι όλες οι γυναίκες του κόσμου να ήταν σαν κι εσένα όμορφες, γαλήνιες και χαμογελαστές. Αυτή είναι η δική μου απόφαση και την πήρα σήμερα το πρωί που σηκώθηκα.

- Και η δική μου ίδια είναι, είπε η Μάλι και τελικά όλοι είχαν πάρει την ίδια απόφαση. Να γυρίσουν πίσω και να πουν σε όλους για την περιπέτειά τους και να ξεκαθαρίσουν τελικά τα πράγματα σχετικά με την Κιράνα και τη χώρα του αλλού.

Η Κιράνα χαμογέλασε και τους είπε.

- Αν αυτή σας η απόφαση πηγάζει από την πραγματική σας βούληση, τότε θα είσατε για πάντα στη χώρα του αλλού και αυτή η χώρα θα είναι πάντα μαζί σας. Και αυτό σημαίνει ότι, εδώ σε αυτή τη χώρα, βρήκατε αυτό που οι άλλοι δεν γνωρίζουν. Το θέλω σας και εγώ δεν μπορώ να κάνω τίποτε άλλο από το να το δεχθώ. Και με αυτή την έννοια, κανείς δεν φεύγει ποτέ από τη χώρα του αλλού. Το δρόμο όμως τον γνωρίζετε για να γυρίσετε πίσω;

- Θα τον βρούμε όπως βρήκαμε και το δρόμο για να έρθουμε, απάντησε ο Κοράν.

Μαζί του συμφώνησαν όλοι.

- Σε αυτή την περίπτωση δεν μπορώ να κάνω τίποτε άλλο από το να σας ευχηθώ καλό ταξίδι. Αν και νομίζω ότι το μόνο μέσο που έχετε για να φύγετε από εδώ, είναι ένα όμορφο καράβι που σας περιμένει κάτω στην ακτή. Αλήθεια πως λέγετε το καράβι σας;

- Σινίτρα, απάντησαν όλοι μαζί.

- Ωραίο όνομα. Εσείς του το δώσατε;

- Ναι, ήταν το καράβι των ψυχών, βιάστηκε να απαντήσει ο Λίνος.

- Αυτό το ξέρω, αλλά εκείνο που δεν ξέρετε εσείς είναι ότι, στη χώρα του αλλού τα πράγματα παίρνουν το όνομά τους μόνα τους. Μόνα τους διαλέγουν τι όνομα θα πάρουν και μην παραξενευθείτε αν γυρίσετε πίσω και το καράβι σας έχει ήδη βαπτισθεί. Καλό ταξίδι και να μην ξεχάσετε ποτέ τη χώρα του αλλού.

Αυτά τους είπε και αποσύρθηκε χαμογελώντας στο δωμάτιό της. Τα παιδιά πήραν το δρόμο για την ακτή. Χαιρέτησαν όλους τους αλλού, όλους τους ανάποδους, χάιδεψαν τις ρίζες, τα λουλούδια, χοροπήδησαν στο ελαστικό έδαφος αλλά μια θλίψη ήταν μέσα στην ψυχή τους που θα άφηναν αυτή την όμορφη χώρα. Έτσι είχαν επιλέξει όμως. Έτσι είχαν αποφασίσει. Και είχαν μάθει ότι δεν υπάρχει ουσιαστική επιλογή αν δεν είσαι διατεθειμένος να δεχθείς τις συνέπειες της επιλογής σου. Και η θλίψη που είχαν εκείνη τη στιγμή ήταν μια συνέπεια της επιλογής που έκανε ο καθένας για τον εαυτό του. Φτάνοντας στην ακτή τους περίμενε το καράβι τους. Όσο πλησίαζαν, το καράβι άρχισε να κουνάει τα πανιά του, οι άγκυρες άρχισαν να ανεβαίνουν μόνες τους και εκεί που ήταν σκούρο άρχισε να αλλάζει χρώμα και να γίνεται λευκό, και να γίνονται τα κατάρτια του χρυσά και να χρυσίζουν και τα πανιά του και τελικά μεταλλάχθηκε σε ένα πανέμορφο καράβι που ήταν έτοιμο να τα γυρίσει πίσω, τόσο όμορφο που δεν είχαν ξαναδεί ποτέ στη ζωή τους. Και μόλις πλησίασαν κοντά του, το καράβι άρχισε να γυρίζει για να βάλει πλώρη για τη θάλασσα. Και μόλις γύρισε την άλλη του πλευρά, στο πλάι με μεγάλα γράμματα το καράβι είχε πάρει το όνομά του.

Τα παιδιά δεν πίστευαν στα μάτια τους. Στην πλώρη του καραβιού, στο πλάι, με μεγάλα γράμματα ήταν γραμμένη μόνο μια λέξη.

K I P A N A.